CHIP KİTAP

Atölye: Yeni işletim sistemi WINDOWS 7'yi her netbook'a sorunsuz bir şekilde kurun

DOLU DOLU TAM 176 SAYFA

A'dan Z'ye Windows 7

Problemsiz & hızlı bir şekilde yeni sisteme terfi edin

XP'den geçiş için en iyi ipuçları
Nasıl yapılır?: Kurulumdan, ev eğlence sistemine - Windows 7'nin tüm yeni özellikleri...

Tüm yeni güvenlik özellikleri
Veri güvenliği: Yeni güvenlik duvarı, Windows Defender, yedekleme ve sistem imajı alma...

İnternet ve ağ hakkında her şey
Mükemmel ev ağı: PC'nizi ağa hızlıca dahil edip hemen güvenli bir şekilde sörf yapmaya başlayın...

En iyi Windows 7 araçları CHIP DVD'de
- Windows 7 Codecleri
- vLite 1.2
- ClamWin 0.95.2
- Windows 7 Wallpaperpack
- Netbook'lar için kurulum dosyasını özelleştiren script

TEST: İşletim sistemleri karşı karşıya Windows 7 gerçekten en iyisi mi?

CHIP KİTAP

“Değişim zamanı: Windows 7 bekleyişi nihayet sona eriyor“

15 Temmuz 2009’da ilk Windows 7 sürümlerinin önsiparişleri alınmaya başlandı. Microsoft’un bu pazarlama hamlesi çok büyük ilgi gördü ve satışa sunulan Upgrade sürümleri çok kısa sürede tükendi.

Upgrade kuponuna sahip olamayan kullanıcılar için iki yol vardı: ya Vista kurulu ve Windows 7 terfi kuponu veren bir PC satın alacaklardı, ya da 22 Ekim’de Windows 7 her yerde yeterli miktarda piyasaya çıkana kadar bekleyeceklerdi.

İlgi devasa boyuttaydı. Önsiparişlere gösterilen büyük ilgi, çoğu Windows kullanıcısının yeni işletim sistemini beklediğini ispatlar nitelikte. XP ve Vista’dan sonra kullanıcılar Windows 7 ile ileriye doğru büyük bir adım atmayı umuyorlar.

Peki beklemeye değdi mi? Bu özel sayımızda Windows 7’yi sizlere enine boyuna tanıtıyoruz. Microsoft, kullanıcılardan aldığı geri dönüşleri iyi değerlendirmiş ve çoğu noktada önemli iyileştirmeler sağlanmış. Windows 7’nin çıkışı biraz uzun sürdü, ancak gerçekten de beklediğimize değdi. Özel sayımızı okuduğunuzda siz de bize hak vereceksiniz.

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

İÇİNDEKİLER

WINDOWS 7 HAKKINDA BİLMENİZ GEREKENLER

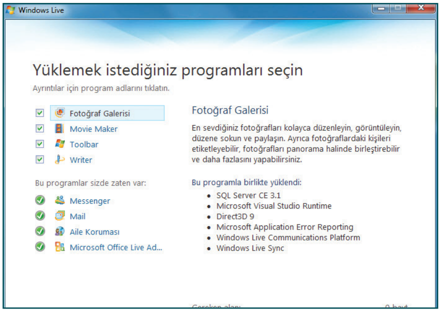
Daha kullanıcı dostu, daha güvenli, daha performanslı ve daha stabil: CHIP okuyucularının Windows 7 hakkındaki düşünceleri bu şekilde. Bu makale yeni işletim sistemiyle ilgili tüm önemli gerçekleri gözler önüne serecek.

Büyük bir heyecan ile Windows 7'nin çıkması beklendi. Aslında bu duruma çok da şaşırmamalı; zira selef sürüm Vista çok eleştirilmişti. Özellikle de Kullanıcı Hesabı Denetimi'nin sinir bozucu doğrulama pencereleri ve yüksek kaynak tüketimi Vista'nın en çok eleştirilen yanlarıydı. Hatta birçok kullanıcı yeni bir PC almaktan bile vazgeçerek bir sonraki sürümün özlemini çekmeye başlamıştı. Microsoft bu yüzden Windows 7 için yoğun bir şekilde efor sarf etti. Firma iki sene boyunca kullanıcılarının klavyesinden çıkacak sözleri birebir uygulamaya geçirmeye çalıştı. Sonuç olarak ortaya çıkan ürün ise kesinlikle göz atmaya değer. Windows 7, geniş bir kullanıcı kitlesini her şeyden önce kullanıcı dostu olma, güvenlik, istikrar ve performans konusunda fazlasıyla ikna etti ve şimdiye kadarki en iyi Windows sürümü olma unvanına layık görüldü.

Bu kadar popüler hale gelmesiyle birlikte artık siz de Windows 7'ye geçiş yapmak için sabırsızlanır hale geldiniz mi? Makul bir istek olsa dahi yeni işletim sistemine geçmeden önce Vista halefi hakkındaki bazı detayları öğrenmeniz gerekir. Sizin için Windows 7'nin donanım gereksinimleri, sürüm çeşitleri ve en çok ilgi geçen yanlarından oluşan bilgileri bir araya getirdik.

Donanım: Windows 7 neye ihtiyaç duyuyor?

Uygun donanım olmadan Windows 7 çalışmaz. Microsoft'un verdiği bilgilere göre minimum sistem gereksinimleri şu şekilde: 1 GHz hızında CPU, 32-bit kurulumlar için 1 GB RAM, 64-bit kurulumlar için 2 GB RAM, 16 GB (32-bit için) veya 20 GB (64-bit için) boş sabit disk alanı DirectX 9 ile beraber WDDM 1.0 ve üzeri sürücü modelini destekleyen bir ekran kartı. PC'sini ev sineması veya oyun oynamak için kullananlar HD desteği sunan ekran kartı modelleri kullanmalı. Elbette şu kural her zaman geçerli: RAM miktarında asla "yeter" diye bir sınır yok. Windows 7'nin 64-bit'lik bir sü-

Download: Bazı programlardan feragat etmek istemeyenler öncelikle Windows Live Essentials'ı kurmalı.

Aero arabirimi: Sadece birkaç fare hareketi ile tüm etkin pencereler kayboluyor ve masaüstüne göz atılabiliyor.

rümünü tercih edenler 4 GB ve üzeri RAM kullanabilme imkanına da sahip oluyor.

Yeni bir bilgisayar almayıp mevcut sistemine Windows 7 kurmak isteyenler ise özel bir yazılım ile donanımlarının yeni işletim sistemi için yeterli olup olmadığını test edebilir. “Windows 7 Upgrade Advisor” ismindeki bu araç hem Windows XP hem de Windows Vista altında kullanılabiliyor. Sisteminizi test etmek istiyorsanız yazılımı http://download.chip.eu/tr adresinden indirebilirsiniz. Analiz süreci birkaç dakika sürecektir. Sonuç olarak hazırlanan protokol Windows 7’ye geçişinizde pürüz çıkarabilecek tüm zayıf noktaları gösteriyor. Buna ek olarak PC’niz için hangi Windows 7 sürümünün uygun olacağını ve hangi Windows 7 fonksiyonlarını çalıştırabileceğinizi öğrenebiliyorsunuz.

Sürümler: Sürümler mercek altında

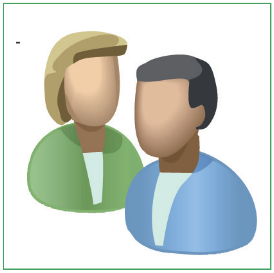
Windows 7’ye sadece Vista’dan yükseltme yapılabiliyor; Windows XP’den direkt yükseltme yapmak mümkün değil. Windows 7’nin altı farklı sürümü var: Starter, Home Basic, Home Premium, Professional, Enterprise ve Ultimate. Starter sürümü sadece netbook’larda önyüklü olarak elde edilebilecek. Keza en çok kısıtlama da bu sürümde bulunuyor: Bu sürümde ne Aero arayüzü, ne Media Center, ne de XP Modu sunuluyor. Hangi sürümde hangi özelliklere sahip olacağınızı hazırladığımız tabloda görebilirsiniz.

Programlar: Windows 7 neler sunuyor ve neleri eksik?

Windows 7 yayımlanmadan önce işletim sisteminin varsayılan olarak sunacağı program seti hakkında çokça tartışma yapılmıştı. Özellikle “Internet Explorer 8” konusu birçok kişinin hafızasında yer etmiştir. İlk olarak AB komisyonu Windows 7’nin web tarayıcı bulundurmaksızın piyasaya sürülmesini istemişti. Sonrasında farklı bir nihai karara varıldı: Internet Explorer işletim sistemiyle beraber gelecek; fakat kullanıcılar bir “oylama penceresi” aracılığıyla hangi web tarayıcının kurulmasını istedik-

lerine karar verecekler. Microsoft tarayıcısının yanında Firefox, Opera ve Google Chrome da seçime sunuluyor.

Diğer programlarda ise durum farklı. Microsoft bazı programları standart olarak Windows'la beraber sunmamaya karar verdi. Örneğin e-posta istemcisi Windows Mail (Windows XP altında Outlook Express olarak da bilinir), popüler Movie Maker ve Fotoğraf Galerisi. Bu programlardan yine de feragat etmek istemeyenler Microsoft'un web sitesinden ücretsiz olarak bu programları indirebilir. Windows Live Essentials (Windows Live Temel Parçalar) olarak adlandırılan bu program seti hakkında kitabın ilerleyen sayfalarında "Araçlar nerede?" başlıklı kısımda daha fazla bilgi edinebilirsiniz.

Göze çarpan noktalar: **Windows 7'nin özel yanları**

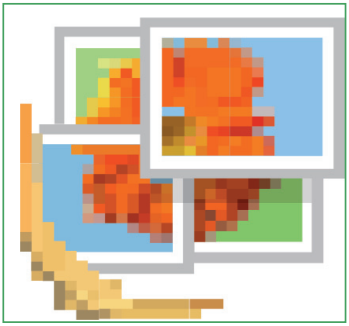
Windows 7 daha yayımlanmadan önce çokça övüldü. Fakat herkesi bu kadar heveslendiren unsur tam olarak ne? Tüm bu heyecan bir önceki sürümden çok daha iyi olmasından mı kaynaklanıyor? Windows 7'yi detaylı bir teste soktuk ve yeni fonksiyonlarının neler sunduğunu ortaya çıkardık. Microsoft'un cidden iyileştirme yapmış olduğu, özellikle "Kullanıcı Hesabı Denetimi" konusunda kendini belli ediyor. UAC (User Account Control) ilk olarak Vista'da kullanılmıştı ve asıl amacı daha fazla güvenlik sağlamaktı. Fakat birçok kullanıcı sıkça karşılarına çıkan onaylama pencerelerinden rahatsız olmaya başladığı ve sonuçta UAC'yi kapattığı için hedefe ulaşılamadı. Artık Windows 7 altında UAC'yi kişiselleştirmek mümkün. Konuyla ilgili daha spesifik bilgiyi ilerleyen sayfalarda bulabilirsiniz.

Kullanıcı dostu olma alanında da bazı yenilikler söz konusu. Aero Snap ve Aero Shake gibi yeni pencere konumlandırma teknikleri yepyeni bir pencere yönetimi sağlıyor. Fare ile yapılan ufak hareketler bir pencereyi küçültmeye, tekrar büyütmeye veya düzgün biçimde yan yana sıralamaya yetiyor.

Bunun dışında etkin pencere şık bir şekilde gizlenebiliyor. İşin güzel tarafı: Vista'dan tanınan şeffaf pencereler artık en ufak CPU yüküne dahi sebep olmuyor; çünkü işletim sistemi bu işi tamamen ekran kartına devrediyor.

Windows 7'nin kullanıcı dostu olmada attığı bir diğer önemli adım "Jumplists" ismindeki yeni listeler: Görev çubuğundaki (artık Windows 7 altında Superbar olarak anılıyor) bir ikona sağ tıklandığında sık kullanılan dosyalara ve eylemlere hızlı erişim sağlayan, programa has bir içerik menüsü beliriyor.

"Düzen sağlamakta" zorlananlar Kitaplıkları çok sevecek. Kitaplıklar bilgisayarın farklı yerlerinde (harici sürücüler dahil) bulunan klasörleri tek bir pencere altında toplayan sanal klasörler oluyor.

Microsoft ağ yapılandırmalarıyla çokça uğraşan kişiler için de yeni bir şeyler düşünmüş. "Ev Grubu" ismindeki özellik sayesinde rahatlıkla birden çok bilgisayar birbirine bağlanabiliyor. Ağ klasöründeki tüm dosyalar yalın bir biçimde Windows Explorer'da gösteriliyor. Paylaşıma açılan şarkı ve videolar Windows Media Player'da bile görünüyor. An itibariyle Ev Grubu özelliğini kullanmak için tüm PC'lerde Windows 7 yüklü olması şart. Redmond'lu geliştiriciler Vista-PC'ler için uygun bir güncelleme planlıyor. Windows XP kullanıcıları için henüz net bir bilgi yok.

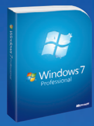
Windows 7'de veri yedekleme konusunda da elimiz boş dönmüyoruz. Vista'daki pratik "Gölge kopyalar" özelliği sayesinde bir dosyanın eski sürümleri geri getirilebiliyordu. Fakat sadece "Ultimate", "Business" ve "Enterprise" sürümüne sahip kişiler bu özelliği kullanabiliyordu. Windows 7 ile bu fonksiyon "Home Premium" sürümü altında da sunuluyor. Ayrıca bu sürümde sistem görüntüsü oluşturma, ISO dosyalarını CD'ye veya DVD'ye yazdırma özelliği de sunuluyor. Dolayısıyla bu işler için artık ek yazılıma ihtiyaç duyulmuyor.

Buna karşın XP Mode ismindeki özellik sadece üst sürümler olan Professional ve Ultimate'de sunuluyor: XP Mode, sanallaştırma tekniğini kullanarak Windows 7 ile uyumlu olmayan programları çalıştırmayı mümkün kılıyor.

Sözün özü şu ki Microsoft çok iyi bir iş çıkarmış. Windows 7 ile çalışmak sadece daha hızlı ve daha kolay değil, daha da eğlenceli. Yeni Windows'a bir an önce geçmekte fayda var. ■

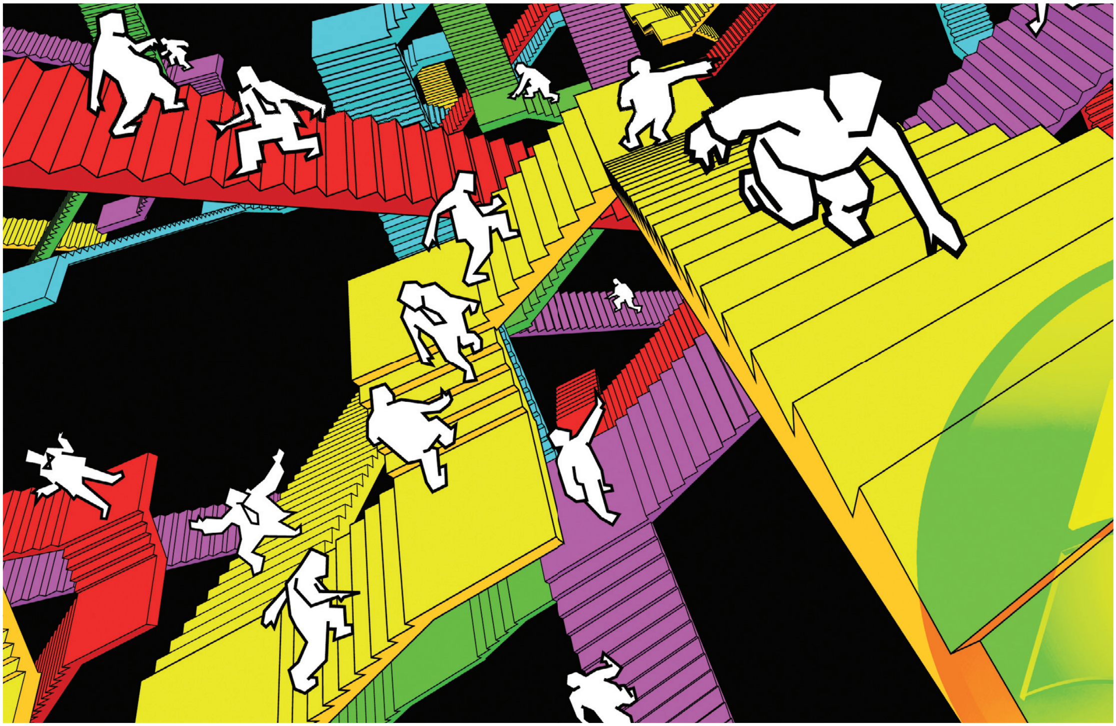
Windows 7: Tüm özellikler karşılaştırılıyor

Windows 7 fonksiyonu	Starter	Home Premium	Professional	Ultimate
Ev Grubu (katılma)	●	●	●	●
Yedekleme	●	●	●	●
Aero fonksiyonları (Peek/Shake/Snap)	–	●	●	●
Kişiselleştirilebilir UAC	–	●	●	●
Kütüphaneler	–	●	●	●
ISO dosyalarını yazdırma	–	●	●	●
DirectX 11	–	●	●	●
Ev Grubu (katılma ve oluşturma)	–	●	●	●
Internet Explorer 8	–	●	●	●
Zıplayan listeler (Jumplists)	–	●	●	●
Matematik giriş bölümü	–	●	●	●
Çoklu dokunmatik/Tablet-PC desteği	–	●	●	●
Powershell ISE	–	●	●	●
Sorun Adımları Kaydedicisi	–	●	●	●
Görev çubuğu (Superbar)	–	●	●	●
Sanal disk sürücüsü takma	–	●	●	●
Eylem Merkezi	–	●	●	●
Windows Media Player 12	–	●	●	●
Domain ve grup ilkeleri	–	–	●	●
Ağ sürücüsüne yedekleme	–	–	●	●
XP Mode	–	–	●	●
Applocker	–	–	–	●
Bitlocker ve Bitlocker To Go	–	–	–	●
Branchcache	–	–	–	●
Direct Access	–	–	–	●
Mekana bağlı yazıcı	–	–	–	●
Donanım Gereksinimleri				
Maks. Desteklenen CPU sayısı		2	2	2
Maks. Desteklenen CPU çekirdeği sayısı		Sınırsız	Sınırsız	Sınırsız
Maks. RAM (32-bit)	4 GB	4 GB	4 GB	4 GB
Min. RAM (32-bit)		1 GB	1 GB	1 GB
Maks RAM (64-bit)	8 GB	16 GB	192 GB	192 GB
Maks RAM (32-bit)		2 GB	2 GB	2 GB

WINDOWS 7'YE GEÇİŞ:
ROMA'YA GİDEN BİRÇOK YOL VAR

Windows 7'ye duyulan ilgi muazzam seviyede. Çok sevilen bu yeni Windows'u kurmak için bazı şartları göz önünde bulundurmak gerekiyor. CHIP en çok ihtiyaç duyacağınız ipuçlarını size anlatıyor.

Eğer Vista Service Pack 1 veya 2 ile çalışıyorsanız direkt yükseltme yapma imkanına sahipsiniz. Buna karşın Windows XP kullanıcılarının dikkate alması gereken birkaç nokta daha var. Sagdaki sayfanın üst bölümünde gördüğünüz "Yükseltme imkanları" tablosunda Windows 7'ye yükseltme yapıp yapama-

FARKLI YÜKSELTME SEÇENEKLERİ

Yükseltme: Eski / Yeni	Windows 7 Home Premium	Windows 7 Professional	Windows 7 Ultimate
Windows XP	Yeni kurulum	Yeni kurulum	Yeni kurulum
Windows Vista Home Basic	Yükseltme	Yeni kurulum	Yükseltme
Windows Vista Home Premium	Yükseltme	Yeni kurulum	Yükseltme
Windows Vista Business	Yeni kurulum	Yükseltme	Yükseltme
Windows Vista Ultimate	Yeni kurulum	Yeni kurulum	Yükseltme

yacağınızı veya sıfırdan kurulum yapmak zorunda olup olmadığınızı etraflıca açıklamaya çalıştık.

Windows Vista Service Pack 1 veya üzerini kullanan kişiler sorunsuz biçimde yükseltme seçeneğiyle aynı değerde olan Windows 7 sürümüne kolayca geçiş yapabiliyor. Yani Windows Vista Home Basic veya Vista Home Premium'dan Windows 7 Home Premium veya Ultimate'e yükseltme yapmak mümkün. Sadece Windows 7 Professional sürüme geçiş yaparken durum farklı, sıfırdan kurulum yapılması gerekiyor.

Windows Vista Business'ten direkt Windows 7 Professional'a veya Ultimate'e yükseltme yapabiliyorsunuz. Burada da eğer Windows 7 Home Premium'a geçiş yaparsanız sıfırdan kurum gerekiyor. Windows Vista Ultimate'den de direkt Windows 7 Ultimate'e yükseltme yapmak mümkün. Daha düşük sürümlere geçiş her halükarda yeni kurulum gerektiriyor. Testte Ultimate sürüme yükseltme yapmayı denedik.

Windows XP kullanıcıları hangi Windows 7 sürümüne geçiş yapmak isterlerse istesinler işletim sistemini sıfırdan kurmak zorundalar. Ayrıca mimari değişiminde de sıfırdan kurulum gerekiyor. Yani 32-bit sürümden 64-bit sürüme geçişte veya tersinde işletim sistemini baştan kurmanız gerekiyor.

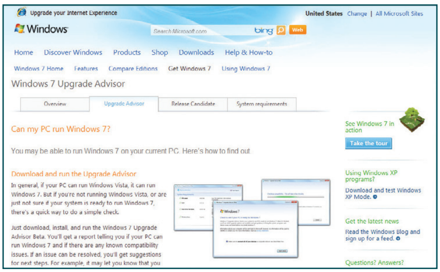
İpucu: XP veya Vista'dan geçiş yapanlar Windows 7'ye geçmeden önce Windows Kolay Aktarım'ı kullanıp eski sistemlerindeki verileri ve program ayarlarını yeni sisteme taşıma zahmetinden kurtulabilir. Bu konu hakkında daha fazla bilgiyi ilerleyen sayfalarda bulabilirsiniz. Fakat bu aktarım programlar için geçerli değil; onları her

halükarda yeniden kurmanız gerekiyor. Sadece program ayarlarınız yeni sisteme aktarılıyor.

Donanım ve yazılım kontrolü: Önce bilgi edinin sonra kurun

Vista'dan yükseltme yapmanın avantajı sürücü ve programların komple yeni işletim sistemine aktarılması oluyor. Windows 7, selefi Vista'yla aynı sürücü modelini kullandığı için yükseltme neredeyse her zaman sorunsuz biçimde gerçekleşiyor.

Yeni kurulumda işler daha farklı gözüküyor. Öncesinde tüm bileşenlerin bir listesini çıkarmalı ve üreticilerin web sitesine girip Vista veya Windows 7 sürücüsünü aramalısınız. XP sürücülerinin çalışma

Yükseltme denetimi: Ufak bir araç ile PC'nizin Windows 7'ye hazır olup olmadığını anlayabilirsiniz.

ihtimali çok düşük; keza XP'den Vista'ya geçişteki birçok sorunun kaynağı da buydu. Bu konu hakkında daha ayrıntılı bilgiyi ve donanım yapılandırmanızı nasıl öğrenebileceğinizi ilerleyen sayfalarda bulabilirsiniz.

Değişime başlamadan önce Microsoft'un web sitesinde bulabileceğiniz küçük bir program size çok yardımcı olacaktır. "Windows 7 Upgrade Advisor" PC'nizin donanım ve yazılımlarını denetliyor. Aracı www.microsoft.com/windows/windows-7/get/upgrade-advisor.aspx adresinde bulabilirsiniz.

İngilizce dilindeki aracı indirin ve başlatın. Kurulum sırasında sizi adım adım yönlendirecektir. Sonrasında ise yazılımı direkt başlatın.

Upgrade Advisor'ı XP'de çalıştıracaksanız en az Service Pack 2'yi kurmuş olmanız gerekiyor. NET 2.0 Framework (ve üzeri) de gereksinimler arasında yer alıyor. Eğer sisteminizde yoksa NET Framework'ü kurun ve aracı başlatın.

İpucu: Eğer yazıcı veya tarayıcı gibi harici cihazlarınız varsa bunları da bilgisayarınıza takıp çalışır duruma getirin. Böylece denetleme sırasında bunlar da göz önünde bulundurulur.

Biz öncelikle Windows XP kurulu olan eski bir Dell bilgisayarda (Dimension

8200) testi başlattık. Sonuç kısmında araç, ekran kartının Aero'yu desteklemediğini, ses kartı ve Ethernet kartının Windows 7 altında çalışmayacağını bildirdi. Ekran kartı Nvidia Geforce Ti 4200, ses kartı bir Santa Cruz modeli (Voyetra Turtle Beach), ağ kartı ise Cnet Pro 200WL idi.

İnternete göz attığımızda ses kartı için Vista sürücüsü de bulunmadığını; fakat ekran kartı ve Ethernet kartı için bazı çözümler bulunduğunu öğrendik. Böyle bir PC'de Windows XP'de kalmanızı veya Windows 7'ye hazır bir bilgisayar satın almanızı tavsiye ediyoruz.

Buna karşın Vista yüklü daha güncel bir PC'de (HP Pavilion m9081) aracın verdiği sonuç çok daha umut verici: Upgrade Advisor Windows 7'nin e-posta istemcisi olmaksızın geldiğine ve eski bir WinZip sürümünün düzgün çalışmadığına dair iki uyarı veriyor. Windows 7'ye doğrudan yükseltme yapmak için başka hiçbir engel yok.

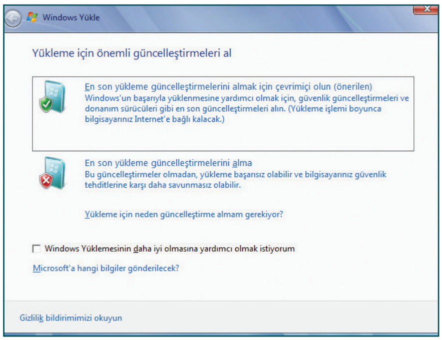
Neredeyse otomatik: Windows 7'yi kurmak

CHIP, Windows 7 kurulumunu test etmek için üç tipik kurulum senaryosunu detaylıca mercek altına aldı.

1. Vista'dan Windows 7'ye yükseltme yapmak
2. Bir PC'ye Windows 7'yi sıfırdan kurmak
3. Windows 7'yi Vista veya XP yüklü bir sisteme paralel olarak kurmak (çift işletim sistemi)

1. Yükseltmeyi başlatıyoruz: İyi bir başlangıç

BAŞLANGIÇ BAŞARILI: HP sistemde yaptığımız test başlıyor. Yükseltme sürecinde herhangi bir sorun yok gibi gözüküyor: Vista'yı başlatın sonra Windows 7 DVD'sini takın (veya USB belleği takın, bilgi ileriki sayfalarda). Otomatik yürütme penceresini ve UAC'yi onaylandıktan sona kurulum programı başlıyor. "Şimdi yükle" butonuna

En güncel seviyeye getirmek: PC'niz internete bağlıysa olası güncellemelerin bulunması ihtimaline karşı arama yaptırın.

basın. Sonrasında kuruluma başlamadan önce en yeni güncellemelerin kullanılıp kullanılmaması gerektiğine karar vermelisiniz. Eğer bilgisayarınız internete bağlıysa bu seçeneği kullanın.

Kurulmasını istediğiniz sürümü seçin ve lisans sözleşmesini kabul edin. Sonrasında "Yükselt" butonuna basın.

Teste devam: Yükseltme, birçok aygıt sürücüsünün daha güncel sürümlerinin bulunması gerektiği için iptal ediliyor. İkinci bakışta ise aslında sorunun gerçek cihazlar olmadığı ortaya çıkıyor: Problem, eski bir eşitleme yazılımının kurulu olması ve daha önceleri bir Sony Ericsson cep telefonunun Vista-PC'ye takılmış olmasından kaynaklanıyor. Tek çözüm yolu cihazların ismini yazdıktan sonra "Kapat" tuşuna basıp yükseltmeyi durdurmak ve güncellenmiş yazılımları aramak oluyor.

PROBLEM: Belirtilen cihazlara (ve bunlara paralel programlara) dair izleri ne Denetim Masası'nda ne Aygıt Yöneticisi'nde bulabiliyoruz. Ancak kayıt defterine göz attığımızda birkaç "ölü girdi" görüyoruz. Kayıt Defteri'ni otomatikman temizleme girişimi başarısızlıkla sonuçlanıyor. Ancak cep telefonuna ait bazı girdileri (önceki altı girdiden üçü kaldı) el ile sildikten sonra kurulum yeniden başlatılıp bir sonraki

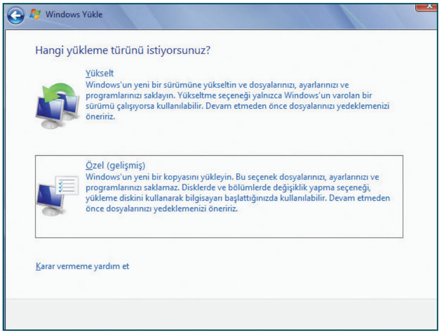

DVD'den başlatma: Burada kurulumun yanında tamir fonksiyonları da başlatılabiliyor.

aşamaya geçilebildi. Fakat bu tarz özel problemler normalde karşılaşacağınız bir durum değil. Bizim kadar şansız olma ihtimalinize karşı tecrübemizi paylaşalım istedik. Siz büyük ihtimalle bu aşamayı sorunsuz geçeceksiniz.

Yükseltme süreci başladıktan sonra geriye beklemekten başka bir şey kalmıyor. Özellikle dosya ve ayarların toplandığı ikinci aşama testimiz 20 dakika sürdü. Bu süre Vista altında ne kadar dosya ve program depoladığınıza bağlı.

Sistem iki kez yeniden başlatıldıktan sonra testimizdeki tüm cihazlar otomatikman tanındı ve ekran çözünürlüğünde bir değişiklik meydana geldi. Sonrasında bir kez daha sistem yeniden başlatıldı ve

Yeni kurulum: Burada önceden işaretlenmiş "Yükselt" seçeneğin yerine alttaki seçeneği seçmelisiniz.

ürün anahtarının girilmesi talep edildi. Aynı anda Windows 7 etkinleştirilebiliyor.

Tavsiye edilen ayarları onaylayın, saat/tarih ayarlarını kontrol edin ve bu kadar! Mevcut Vista parolanız ile sisteme giriş yapın ve Windows 7 masaüstünü ilk kez görün. Aygıt Yöneticisine girip donanım bileşenleriyle ilgili sorunlar olup olmadığına bakın. Testimizde her şey problemsiz ve düzgün biçimde tanındı.

İpucu: Hemen Windows Deneyim Dizinini açarak sisteminizin yeniden değerlendirilmesini sağlayın. Deneyim Dizini'nin sonuçları pek can alıcı olmasa da muhtemel problemlerle ilgili çıkış noktalarını görmenize olanak tanır. Örneğin, sabit diskiniz çok hızlı olmasına rağmen buna düşük bir puan verilebilir. Bu durumda Windows 7'nin yavaş bir modu devreye sokması sonucuyla karşılaşabilirsiniz. Sonrasında ise kendiniz gerekli ayarları yapabilirsiniz, zira Aygıt Yöneticisi bu tarz problemleri göstermez.

2. Yeni kurulum: Eski yükler olmadan daha hızlı gerçekleşiyor

BOŞ DİSK BÖLÜMÜ: Sıfırdan kurulumu başlatmanın en kolay yolu sistemi Windows 7 DVD'si ile başlatmanızdır. Tek şart en az 16 GB boş alanı olan bir disk bölümüdür. Elbette öncesinde bir veri yedeklemesi yapmanızı tavsiye ediyoruz.

DVD ile önyükleme yaptıktan kısa bir süre sonra dil, saat, para birimi ve klavye ayarlarını yapacağınız bir pencere beliriyor. Sonrasında ise "Şimdi yükle" ile devam ediyoruz.

Lisans sözleşmesini kabul edin. Sonra "Yükselt" yerine "Özel (Gelişmiş)" seçeneğini seçerek yeni kurulumu başlatın.

Devamında Windows 7'nin kurulacağı disk bölümünü seçin. Sonrasında kurulum başlıyor. HP test bilgisayarı ile yaptığımız yükseltme neredeyse iki saat sürmüşken, yeni kurulum 20 dakikada tamamlandı; bu süreye yeniden başlatma rutinleri de dahil. Gerçekten etkileyici...

Son olarak isminizi yazıp bir parola belirliyorsunuz, saat ayarlarını yapıyorsunuz ve ürün anahtarını giriyorsunuz. Eğer kablosuz ağınız (WLAN) varsa bunun parolasını yazıp direkt ağa bağlanabiliyorsunuz. İşte bu kadar kolay!

İpucu: Son olarak Windows Update'i çalıştırın ve Aygıt Yöneticisi'ni açarak tüm cihazların düzgün biçimde tanınıp tanınmadığını kontrol edin. Yükseltmede de önerdiğimiz gibi yine Windows Deneyim Dizinini çalıştırarak sisteminizin değerlendirilmesini sağlayın.

3. Paralel kurulum: Yan yana iki işletim sistemi

TEST ETMEK İÇİN İDEAL: Tamamen yeni bir işletim sistemine geçiş yapmadan önce mevcut, sorunsuz çalışan bir işletim sistemini kullanmaya devam ederken bir yandan da yenisini test etmek isteyebilirsiniz. Çözüm kolay: Windows 7'yi mevcut işletim sisteminizin yanına kurun.

Bu iş için size yardımcı olacak örnek bir araç olarak **Paragon Partition Manager 10** öne çıkıyor. Zira paralel kurulum yapmayı planlayan biri bazı ön hazırlıklar yapmalı. Çoğu durumda mevcut işletim sistemi tek bölümle biçimlendirilmiş bir diske kuruludur. Bu durumda eski disk bölümünün küçültülüp yeni bir disk bölümünün oluşturulması gerekir ki, bu yeni bölüme Windows 7 kurulabilsin. Vista'nın kendi araçlarıyla da yapılması mümkün olan bu hamle, XP altında sadece ek programlarla mümkün. Partition Manager tüm hazırlıkları hallediyor ve hatta işletim sistemi seçimi için rahat bir önyükleme yöneticisi bile sunuyor. Ayrıca şunu da unutmamak lazım: Program, olası veri yedekleme ihtiyacınızı da karşılıyor. ■

BİLGİ

Birçok eski bilgisayarda bulunan donanım bileşenlerine ait sürücü artıkları yeni bir işletim sistemine geçişteki tek problem değildir. Bazı eski programlar da Windows 7 altında ya hiç çalışmaz ya da çok kısıtlı bir kullanım sunar.

Bu tarz sorunlara dair ilk ipuçlarını "Windows 7 Upgrade Advisor"da görebilirsiniz. Araç, Windows 7'de hiç çalışmayan programları da listeliyor. Eğer sorunlar büyük değilse araç, üretici web sitesine gidip yeni bir sürüm aramanızı tavsiye ediyor. Bu tavsiyeye uymalısınız; zira bunu yapmanız, uyumluluk modunu denemenizden daha iyidir.

Windows için yaptığınız gibi aynı şekilde sisteminizde kurulu olan diğer programları da sürekli güncelleyip, en yeni seviyeye getirmelisiniz.

USB BELLEKTEN KURULUM

Eski bir netbook'a Windows 7 kurmak isteyenler DVD sürücülerinin olmadığı gerçeğiyle yüzleşmek zorunda kalacaktır. Çözüm: Windows 7'yi bir USB bellekten kurabilirsiniz.

Elbette USB'den bağlanan harici bir DVD sürücüsü olanlara da kapımız açık; çünkü bu yöntem sadece pratikliği ve DVD'den kuruluma göre daha kısa sürmesi sebebiyle kullanmak da son derece makul. Windows 7'yi bu yöntemle kurmak için yeterli kapasitede (en az 4 GB) depolama alanı sunan bir USB belleğe ihtiyacınız var. Sonrasında belleğin kurulum medyası haline getirilmesi gerekiyor ki, ilerleyen adımlarda tam olarak bunu anlatacağız.

İpucu: Eğer öncelikle bir deneme yapmak isterseniz Windows 7'nin kurulmasını istediğiniz cihazda yaklaşık 20 GB'lık boş alan oluşturun. Bu bölümü kurulum hedefi olarak seçin. Böylece veri kaybı olmadan deneme yapabilirsiniz. Direkt uygulamaya geçmek istiyorsanız öncesinde kesinlikle veri yedeklemesi yapın.

Tahmin edeceğiniz üzere USB bellekten kurulum yapmak sadece netbooklara has bir alternatif değil. Hazırladığınız belleği standart PC'nize de Windows 7 kurmak için kullanabilirsiniz. USB'den kurulum, özellikle bir evin içindeki birden çok PC'yi Windows 7'ye yükseltmeyi düşündüğünüzde çok pratik bir seçenek oluyor.

Ön hazırlık: USB belleği hazırlamak

İlk şart: Anlatacağımız yöntem için üzerinde SP1 (veya üzeri) yüklü bir Vista-PC'sine ihtiyacınız var. Service Pack olmadan bazı adımlar işe yaramıyor.

USB belleği sisteme takın, Bilgisayar'a girin, belleğe sağ tıklayın ve "Biçimlendir" seçeneğini seçin. Çıkan pencerede dosya sistemi "FAT32 (Standart)" olarak seçilmelidir. "USB-Boot" gibi anlamlı bir sürücü ismi verin. Böylece diski daha sonraları rahatça tanıyabilirsiniz. Sonrasında "Hızlı Biçimlendirme"yi başlatabilirsiniz.

Komut İstemi'ni yönetici haklarıyla çalıştırın: Başlat menüsüne "cmd" yazın. Program en üst sırada gösteriliğinde buna sağ tıklayarak "Yönetici olarak çalıştır" gir-

disini seçin. Açılan pencereye şu komutu girin:

```
Diskpart
```

Sonrasında ise PC’ye bağlı tüm birimleri görmek için şu komutu verin:

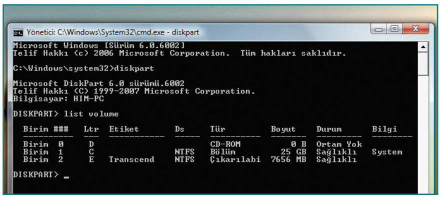
```
List volume
```

PC’nin yapılandırmasına göre bazı birimler burada listelenir; bunların arasında isminden tanıyacağınız USB bellek de bulunur.

Şimdiyse düzenleme işlemi için diskin seçilmesi gerekiyor. Bu iş için birimin numarasına ihtiyacınız var. Bizim örneğimizde bu sayı 2 oluyor. Komut şu şekilde:

```
sel vol 2
```

Ekranda uygun bir ibare belirir. Şimdiyse belleğe şu komut ile önyükleme özelli-

USB bellek tanındı: Bu bilgisayarda USB belleğin birim numarası 2.

BİLGİ

Sürücü kontrolü

Başarılı kurulumdan sonra Aygıt Yöneticisine girip tüm bileşenlerin tanınıp tanınmadığını denetleyin. Eğer ünlem işareti görüyorsanız üretici sitelerine girip uygun sürücüyü bulun.

Windows 7 USB belleğin içinde

Eğer ISO dosyası (mesela RC sürümün) hazırdaysa 7-Zip gibi ücretsiz bir arşiv yöneticisi ile ISO’yu direkt belleğe açabilirsiniz. Örnekte Windows 7 Enterprise’ın 90 günlük deneme sürümü indirilmiş ve DVD’ye yazılmıştı. Böyle bir durumda DVD’deki dosyaların hepsini seçip USB belleğe kopyalayabilirsiniz.

Önemli: Neredeyse her yeni PC ve netbook’ta özel bir tuş ile önyükleme (boot) menüsünü çağırabiliyorsunuz. Detaylı BIOS ayarlarıyla uğraşmamak için son derece pratik bir yöntem. Bu tuş, bilgisayarı açtığınızda ekranda belirir. Mesela Lenovo ideapad S12 ile yaptığımız testte bu tuş [F12] idi. Hazırladığınız belleği yuvasına takın, netbooku açın ve boot menüsü tuşuna basın. Sonrasında disk, “USB HDD” olarak tanınır ve listelenir. Listeden USB belleği seçtiğiniz anda Windows kurulumu başlar.

ği kazandırıyoruz:

```
Active
```

Sonrasında “exit” komutu ile diskpart’tan ve dolayısıyla komut isteminde çıkın. USB bellek kurulum dosyalarının kopyalanmasına hazır. ■

ASUS EEE PC 701 4G'YE WINDOWS 7 KURULUMU

Leonvo ideapad S12 gibi yeni netbookların büyük sabit diskleri var. Eski netbook'ların ise sadece Flash tabanlı depolama birimleri var. Elbette bunlara da Windows 7 kurulup, çalıştırılabilir.

Maksimum 4 GB depolama alanı, 512 MB RAM ve buna rağmen Windows 7? CHIP bu kombinasyonun gerçeğe dönüşüp dönüşemeyeceğini öğrenmek istedi ve bu iş için Windows 7 Enterprise'ın 90 günlük deneme sürümünü kullandı. Final sürümü temsil eden, sadece kullanım süresi kısıtlanmış bu test sürümünü **http://technet.microsoft.com/en-us/evalcenter/cc442495.asp** adresinden indirebilirsiniz.

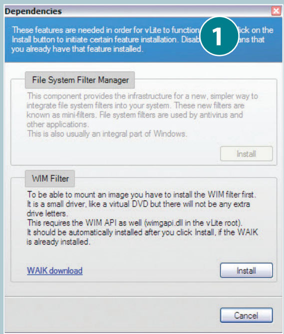
Bu sürüm ile mevcut donanım ve yazılımlarınızı yeni Windows ile test edebilirsiniz. Technet linkine girip Windows Live kimliğiniz ile gerçekleştireceğiniz kayıt işleminden sonra ISO dosyasını indirin ve DVD'ye yazın.

Bunun dışında ücretsiz olarak internetten veya CHIP Kasım 2009 sayısı ile hediye verdiğimiz DVD'den temin edebileceğiniz birkaç araca ihtiyacınız olacak:

- vLite (DVD'de var)
- 7-Zip (DVD'de var)
- Windows Automated Installation Kit (WAIK). Bunu vLite kurulumu sırasında Microsoft'tan indirin (gerekli link gösterilecektir), DVD'ye yazın ve vLite yapılandırması başlamadan önce sisteminize kurun.
- "Win7NetBook.zip" dosyası (DVD'de). Bu dosyayı öncelikle arşivden çıkarın ve "\Program Files\vLite\Presets\" klasörü altına kopyalayın. Dosyada vLite için özel yapılandırma ayarları mevcut.

Başlıyoruz: Birkaç adımda ön hazırlık

WAIK indirme ve kurma süreci yüzünden ön hazırlık kısmı biraz uzun sürüyor. Buna karşın diğer adımlar çabucak gerçekleşiyor.

WAIK GEREKLİ
vLite kurulumu sırasında WAIK direkt indirilebiliyor (resmin sol alt tarafındaki linke bakın), DVD'ye basılabiliyor ve sonrasında kurulabiliyor.

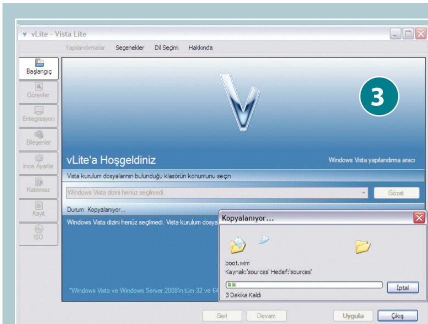
WAIK KURULUMU
Windows XP altında da çalışıyor. Duruma göre MSXML 6.0'ın da kurulması gerekebiliyor.

1. vLite ve WAIK'i kurma

vLite'ı kurun ve yapılandırma sürecini başlatın. Bu süre zarfında verilen linkten (resme bakın) WAIK'i indirin. ISO dosyasını DVD'ye yazın ve vLite yapılandırmasına başlamadan önce WAIK'i kurun.

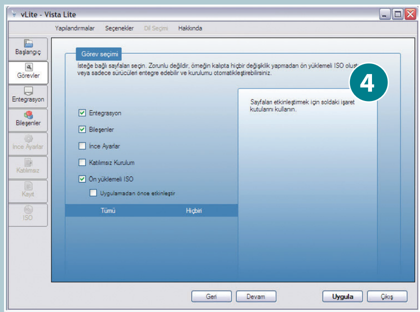
2. vLite'ı kişiselleştirme

"Win7NetBook.ini" dosyasını doğru klasöre kopyalayın. vLite programındaki bir hata nedeniyle bir sonraki adımda "\Program Files\Windows WAIK\Tools\x86" klasörünün içindeki "wimgapi.dll" dosyasını vLite kök dizinine kopyalayın. Ancak bunu yaptığınızda vLite sorunsuz biçimde açılacaktır. "Language" altından program dilini Türkçeye çevirin.

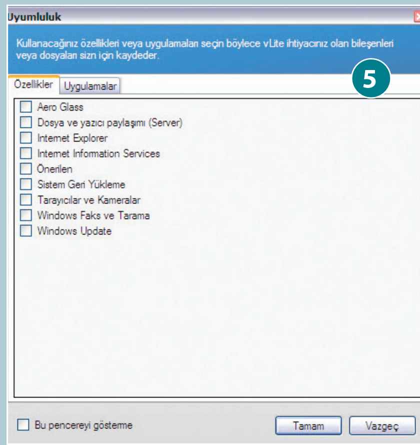

WINDOWS 7 TANINDI
vLite, ilerleyen adımlarda Enterprise sürümü baz alacak.

HAZIRLIK
Bu pencerede resimdeki üç kutucuğa tik atmayı unutmayın.

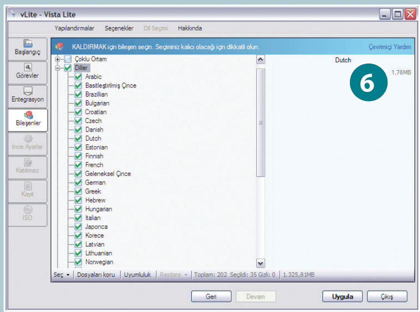
ÖZELLİKLERİ KAPATMAK
Buradaki tüm tikleri kaldırabilirsiniz.

3. Windows 7 DVD'sini kopyalama

İndirip DVD'ye bastığınız Windows 7 Enterprise diskini sürücünüze yerleştirin. vLite direkt DVD ile çalışamadığı için programın Windows 7 dosyalarını kopyalayacağı geçici klasörü belirleyin. Bundan sonra vLite'ın kurulum dosyalarının belirlediğiniz klasöre kopyalamasını bekleyeceksiniz. Sonrasında vLite, kullandığınız Windows 7 imajının sürümü hakkında detaylı bilgi gösterecektir.

4. Ön ayarları yapmak

"Yapılandırmalar | Yükle" menüsünden "Win7NetBook" yapılandırma dosyasını yükleyin. Bu dosyayla birlikte birçok spesifik yapılandırma ayarları hazır yapılı olarak geliyor. Böylece yapılandırma ayarlarıyla cebelleşmek zorunda kalmıyorsunuz. "Devam" tuşuna basın ve "Entegrasyon", "Bileşenler", "Ön yüklemeli ISO" kutucuklarına tik atın (bkz. Resim).

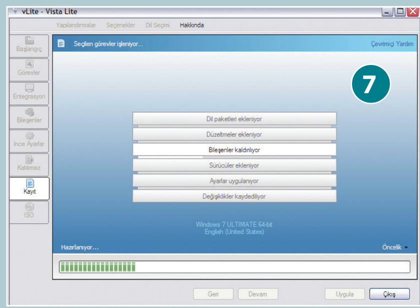
YER KAZANMAK
Örneğin Enterprise sürümündeki tüm dilleri yanlarındaki tikleri işaretleyerek kaldırabilirsiniz.

5. Gereksiz işlevlerin iptali

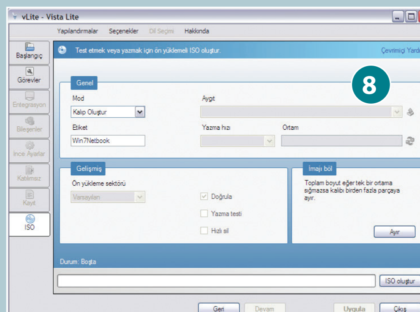
"Özellikler" kısmında yerden tasarruf yapmak için tüm tikleri kaldırın. Daha fazla depolama alanına sahip olanlar istediklerinde bu özellikleri sonradan kurabilir. Şimdiki önceliğimiz, mümkün mertebe daha fazla boş depolama alanı kazanmak.

6. Windows 7'yi küçültün

"Tamam"a bastıktan sonra fonksiyon

BİRLEŞTİRME
vLite, yaptığınız tüm kişiselleştirmeleri kaydediyor ve Enterprise sürümü buna paralel biçimde ufaltıyor.

YENİ ENTERPRISE ISO DOSYAS
vLite yeni imajı sabit diskin içindeki klasöre yerleştiriyor.

yelpazesini daha da daraltabiliyorsunuz. Örneğin toplam 1 GB yer kaplayan tüm ek dilleri kaldırabilirsiniz. Test için Enterprise sürümün sunduğu tüm dil paketleri gereksiz. "Uygula" tuşuna basıp değişiklikleri onaylayın. Eğer bir şeyi unuttuğunuzun farkına varırsanız istediğiniz an geriye gidip adımları tekrar yapılandırabilirsiniz.

7. DVD ISO'sunu hazırlamak

Bir sonraki pencerede seçtiğiniz Windows sürümünü "Birini yenile (Enterprise)" ile doğrulayın ve "Tamam" tuşuna basın. Sonrasında vLite yaptığınız seçimleri yansıtan bir Windows 7 kurulum paketi oluşturacaktır. Bu süreç uzun sürebilir.

8. Yeni ISO dosyası oluşturmak

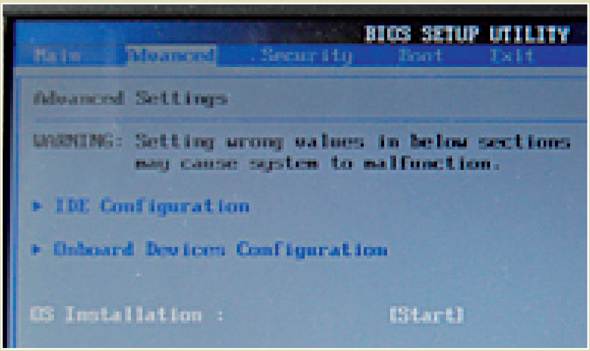
Geriye sadece yeni ISO dosyasını oluşturmak kaldı. "ISO oluştur" butonuna basın ve kalıp dosyasının kaydedilmesini istediğiniz yeri gösterin. ISO hazırlandığında vLite'ı sonlandırabilirsiniz. Bizim örneğimizde nihai ISO dosyası 1,9 GB'tan küçüktü. İhtiyaç duymadığı diğer uygulamaları da kaldıranlar ISO dosyasının boyutunu 1,5 GB'a kadar düşürebilir. ISO dosyasını bir DVD'ye yazın ve içindeki tüm dosyaları yeterli miktarda depolama alanı sunan bir USB belleğe kopyalayın. ■

BİLGİ

Windows 7'yi kurmaya başlamadan önce BIOS'ta bazı değişiklikler yapmanız gerekiyor. USB belleği kapalı durumdaki Eee PC'ye takın. Netbook'u açın ve BIOS'a girmek için [F2] tuşuna basın.

"Advanced" sekmesinin altında "OS Installation" girdisinin değerini "Start" yapın. USB bellek "Boot" sekmesindeki "Hard Disk Drives" sıralamasında üstte, "Boot Device Priority" sekmesindeki "USB 2.0 Flash disk" sıralamasında ise en üstte olmalı. Sağ altta okuyacağınız ipuçlarını takip edin ve BIOS'u [F10] ile sonlandırın.
Eee PC'yi yeniden açtığınızda Windows 7 kurulumu başlayacaktır. İlk bakışta hiçbir şey göremezseniz hemen telaşa kapılmayıp bir süre bekleyiniz. Bu süreç yaklaşık 10 dakika sürebilir. Kurulum hedefinin seçileceği menü gösterildiğinde "Özel (Gelişmiş)" girdisini seçin. Şimdiyse netbooktaki SSD'yi tümüyle NTFS ile biçimlendirip oluşan disk bölümünü hedef sürücü olarak seçmelisiniz.

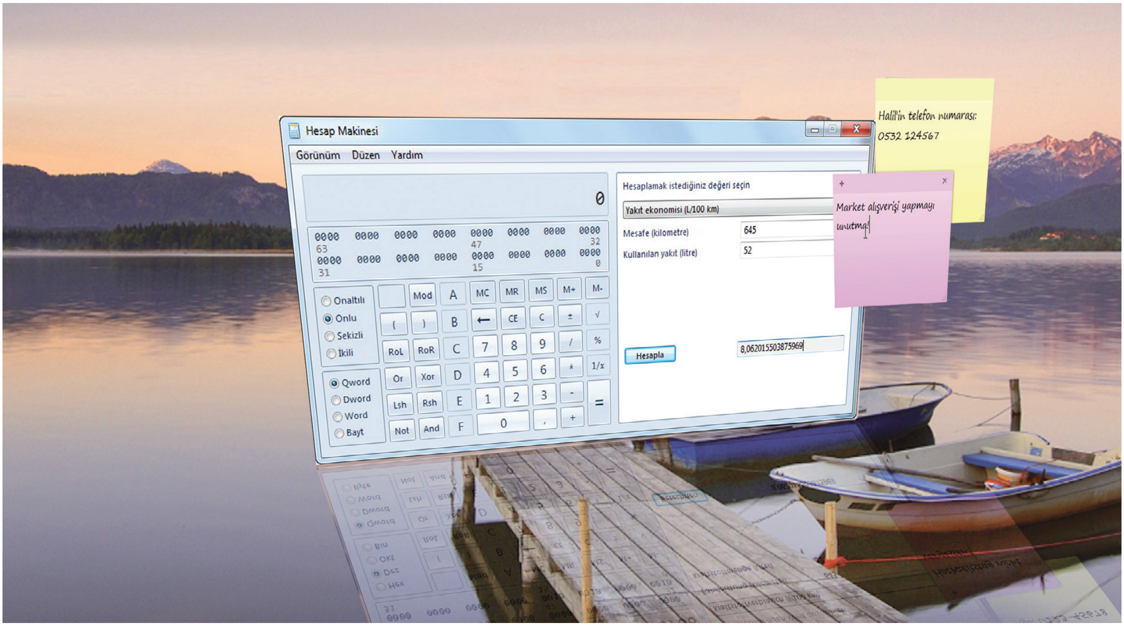
Her ne kadar Windows, kurulum için yeterli disk alanı olmadığı hakkında uyarı verse de kurulum devam edecektir. Sistem ilk kez yeniden başlatıldığında USB belleği netbooktan ayırın ki, Windows kurulum süreci karışmasın. Windows 7 başlatıldıktan sonra Aygıt Yöneticisi'ne girip SSD'yi kontrol edin. Sürücüler düzgün biçimde kurulmamış olabilir. Ekran kartı ve ACPI sürücüsü problem oluşturma ihtimali olan sürücülere örnek verilebilir. Asus'un web sitesinden uygun sürücü paketini indirin ve el ile kurun. Uyumluluk modunda XP sürücülerini deneyin; zira testte işe yaradı.

BIOS'u hazırlamak: Sistemin USB bellekten açılması için BIOS'ta ayar yapılması gerekiyor.

SSD'de daha fazla boş yer: Sistemi optimize edin

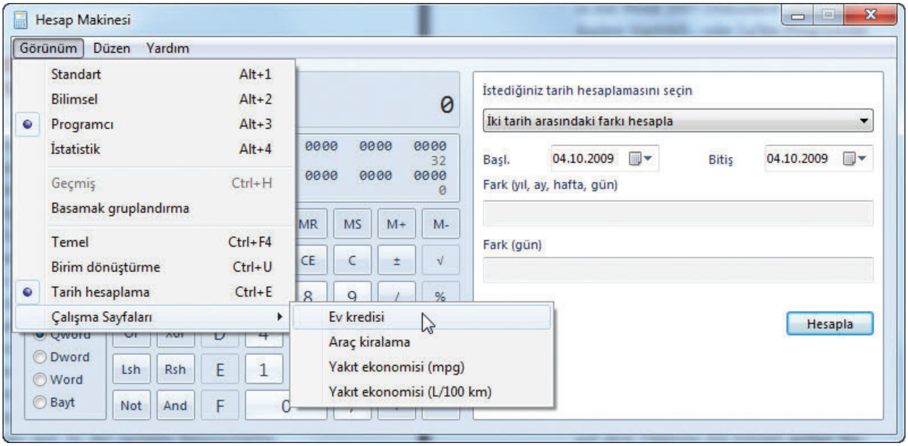
Eğer biraz daha ince ayar yaparsanız C: sürücüsünde daha fazla boş alan kazanabilirsiniz. Mesela Geri Dönüşüm Kutusu'nun ve takas dosyasının boyutunu azaltabilirsiniz. Bunun dışında Sistem Geri Yükleme noktalarını da silebilirsiniz. "Gelişmiş Sistem Ayarları"na girip sanal bellek miktarını kendiniz belirleyin: Tavsiye edilen ayarlar 16 MB ila 256 MB arası.

WINDOWS ARAÇLARI TAZELENDİ

Microsoft bazı standart uygulamalarına yeni bir görünüm kazandırdı ve bunları ek fonksiyonlar ile genişletti. Sizlere hangi Windows programlarının detaylıca yeniden gözden geçirilmeye layık olduğunu gösteriyoruz.

Selef sürümler gibi Windows 7 de bir dizi standart uygulamayla beraber geliyor. Doğal olarak hepsi devrim yaratır nitelikte değil. Örneğin WordPad, her ne kadar arabirimi Microsoft Office 2007 ile benzeştirilse de asla Microsoft Word gibi büyük ağabeyleriyle aşık atamıyor. Buna karşın Windows 7 altındaki pek çok uygulama o kadar yoğun bir şekilde yeniden elden geçirildi ki, bunları

Çok yetenekli: Windows 7'deki hesap makinesi tamamen yeniden elden geçirildi. Birçok yeni fonksiyonun yanında pratik çalışma sayfaları da sunuyor.

ayrıntılı şekilde incelemek kesinlikle birçok kullanıcının yararına olacaktır. Gelin, bazıları devrim niteliğinde yenilikler sunan yeni yardımcılarımıza beraberce göz atalım.

Hesap makinesi: Birçok ilginç yeni özellik

Örneğin Hesap Makinesi hayret verici bir değişim geçirdi. "Başlat | Tüm Programlar | Donatılar" yolunu takip ederek hesap makinesini açabilirsiniz. Eski sürümlerde sadece "Standart" ve "Bilimsel" seçenekleri sunuluyordu. Windows 7 altında "Programcı" ve "İstatistik" seçenekleri eklendi. Birkaç fare tıklaması ile ikili sayıları onaltılık veya onluk sayılara çevirebiliyorsunuz. Fakat yeni eklenen özel fonksiyonlara bakınca program, çok daha ilginç bir hale geliyor. Örneğin "Görünüm | Tarih hesaplama" fonksiyonunu açın. Pencerenin sağ tarafında "İki tarih arasındaki farkı hesaplama" veya "Belirtilen bir tarihe gün ekleme veya çıkartma" imkanınız var. Yine yeni eklenen "Birim dönüştürme" özelliği şimşek hızıyla litre, galon veya santigrat gibi birimler arasında dönüşüm yapabiliyorsunuz. "Görünüm | Çalışma Sayfaları" altında ev kredisi, araç kiralama ve yakıt ekonomisi gibi konularda hesaplama yaptırabiliyorsunuz.

Matematik Giriş Paneli: Formülleri pratik biçimde girme

Başlat menüsünde "Donatılar"a baktığınızda yeni bir fonksiyon daha görüyorsunuz: "Matematiksel Giriş Paneli". Şimdiye matematiksel formüller girmek çok zahmetliydi; fakat bu özellik sayesinde çocuk oyuncağına dönüyor. Formülü fare ile (veya dokunmatik bir cihazınız varsa kalemle) giriş bölümüne çizin. Yukarıdaki ön izleme bölümünde girdiğiniz formülün nasıl gözüktüğünü görebilirsiniz. Eğer formülün belli bir bölümü yanlış tanındıysa "Seç ve Düzelt" ile yanlış algılanan kısmı düzeltebiliyorsunuz. Bunu yaptığınızda içerisinden doğru karakteri seçebileceğiniz bir liste çıkıyor. "Sil" butonu ile karakterin tamamını silebilirsiniz. Formülü tamamladığınızda "Ekle" tuşu ile Word 2007 dokümanınıza ekleyebiliyorsunuz. OpenOffice gibi diğer MathML veya LaTex programları henüz desteklenmiyor.

Yapışkan Notlar: Gri hücrelere yardım

Yazı masanız sarı post-it'lerle mi kaynıyor? Bir hava akımı veya düzene düşkün anneniz (veya eşiniz) devreye girerse tüm randevularınız ve önemli telefon numaraları sırra kadem basabilir. Windows 7 ile hayatımıza giren "Yapışkan Notlar" ile bu problem tarihe karışıyor. Aracı "Donatılar" menüsünde bulabilirsiniz.

Aracı açtığınız anda masaüstünde sarı bir not defteri beliriyor. Sarı rengi beğenmeyenler nota sağ tıklayıp sayfa rengini değiştirebilir. Artı sembolüne tıklandığında ise yeni bir not kağıdı beliriyor. Çarpı sembolüne bastığınızda ise not siliniyor.

Ekran Alıntısı Aracı: Ekranınızın resimlerini çekin

Windows Vista zaten pratik Ekran Alıntısı Aracı'nı beraberinde getirmişti. Araç sayesinde ekran görüntüleri oluşturulabiliyordu. Windows 7 de bu araçtan vazgeçmiyor. Örneğin bir hata mesajının görüntüsünü kaydetmek için "Başlat | Tüm programlar | Donatılar | Ekran Alıntısı Aracı" yolunu takip edin. Program çalıştıktan sonra "Yeni" altında farklı kesim modları bulacaksınız. Fare ile istenilen ekran bölümü işaretlendiği anda resim kesiti program penceresinde gösterilir.

Burada belli resim öğelerini bir kalem veya vurgulayıcı ile ön plana çıkarabilirsiniz. Son olarak görüntüyü JPG, GIF, MHT veya PNG formatında kaydedebilirsiniz. Alternatif olarak resmi direkt e-postayla gönderme imkanınız da var.

Sorun Adımları Kaydedicisi: Hata mesajlarını kaydetmek

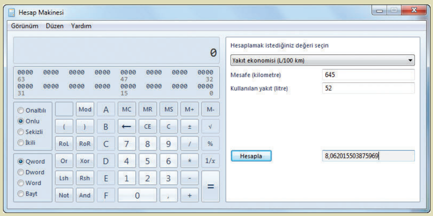
Bir program sizi hata mesajı yağmuruna mı tutuyor? Bilgisayar konusunda deneyimli bir tanıdığa veya müşteri hizmetleri temsilcisine problemi uzun uzadıya anlatmaya çalışmak yerine Windows 7 ile problem oluşum sürecini adım adım kaydedebilirsiniz. Bu iş için geliştirilmiş "Sorun Adımları Kaydedicisi" aracını başlat menüsündeki arama kutucuğuna "psr.exe" yazarak çalıştırabilirsiniz. "Kaydetmeye başla" butonuna bastıktan sonra hata mesajının çıkmasına sebep olan adımları sırayla gerçekleştirin. Kayıt sırasında "yorum ekleme" de yapabiliyorsunuz. Son olarak "Kaydetmeyi durdur"a basın. Program yaptığınız kaydı ZIP dosyası olarak kaydeder ve varsayılan olarak masaüstüne yerleştirir. Buradan dosyayı gerekli kişiye e-posta ile gönderebilirsiniz. ZIP dosyasının içindeki MHTL dosyasına çift tıklayıp kayıta kendiniz de göz atabilirsiniz. ■

BİLGİ

Yeni eklendi: Windows PowerShell ISE

Windows 7, PowerShell 2.0 sürümüyle beraber geliyor. Özellikle sistem yöneticileri bu yeniden elden geçirilmiş sürüme çok sevinecektir.

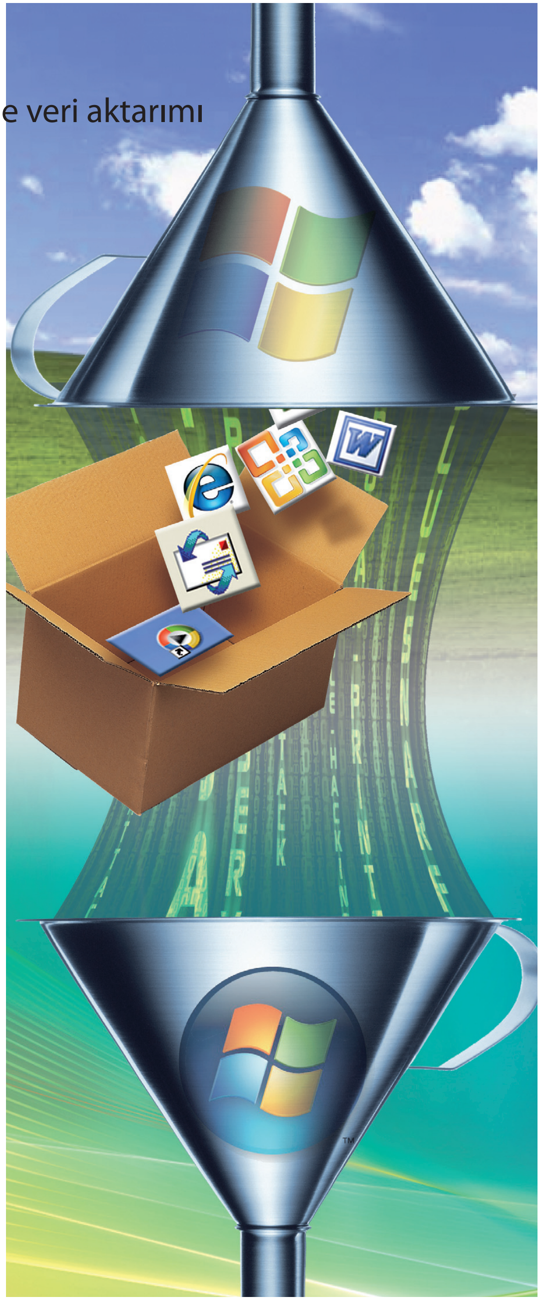
Karakter tabanlı sürümün (Windows PowerShell olarak adlandırılıyor) yanında Windows 7'de grafiksel kullanıcı arabirimli sürümü de sunuluyor. İsmi: Windows PowerShell Integrated Scripting Environment (ISE). Yeni sürüm, script yazmanın (Debugger dahil) yanında daha birçok yeni fonksiyona sahip bir editörle beraber geliyor. Bu yeni kullanıcı dostu ortam, özellikle sistem yöneticilerini sevindirecektir.

Yeni: Windows 7, grafiksel kullanıcı arabirimi olan bir PowerShell ile beraber geliyor.

WINDOWS: KOLAY TRANSFER

Yeni PC'nizle işe başlamadan önce eski cihazınızdaki BİLGİLERİ ve AYARLARI yeni sisteminize aktarmalısınız. Bu işin en kolay yolunu gösteriyoruz.

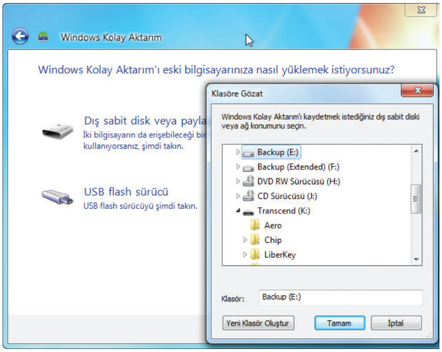
Windows 7 yüklü yeni bir bilgisayar satın aldınız. Eskiden tüm verilerini ve ayarlarını yeni bir sisteme aktarmak isteyenlerin bu iş için çok fazla zaman ayırması gerekiyordu. Windows 7 ile beraber "taşınma" işlemini çok daha rahat ve kısa sürede gerçekleştirebiliyorsunuz. Zira selefi Vista gibi yeni işletim sistemi de pratik "Windows Kolay Aktarım" aracını beraberinde getiriyor. Bu küçük yardımcı ile şu verileri bir PC'den diğerine taşıyabiliyorsunuz:

- Kullanıcı hesapları ve kullanıcı hesabı

ayarları

- Dosyalar ve klasörler
- E-posta ayarları
- Kişi listeleri ve mesajlar
- Program ayarları
- İnternet ayarları ve sık kullanılanlar
- Müzikler, resimler ve videolar

Sürücü veya yazı tipleri gibi sistem dosyaları Windows Kolay Aktarım'ın kapsamına girmiyor. Bu dosyaların Windows 7 altında yeniden kurulması gerekiyor. Keza program dosyaları da Windows Kolay Aktarım ile taşınamıyor; tüm programların yeniden kurulması gerekiyor. Hatta tüm bu kurulum işlemlerini (sürücü ve programlar) dosya ve ayar transferinden önce halletmiş olmanız gerekiyor. Tavsiyemiz: Eski bilgisayarın Denetim Masası'ına girip program listesine göz atın ve hangilerini Windows 7 altında da kullanmak istediğinize karar verin. Program listesini çağırmak için Vista altında "Başlat | Denetim Masası | Programları Kaldır" yolunu, Windows XP altında ise "Başlat | Denetim Masası | Program Ekle/Kaldır" yolunu takip edin. Bunu yaparken bir yandan da hangilerinin Windows 7'yi desteklediğini öğrenin. Bu konuda hakkında genellikle program üreticilerinin web sitesine girip

Seçim: "Klasöre göz at" penceresinde Windows Kolay Aktarım dosyasının kaydedileceği yeri belirleyebilirsiniz.

bilgi alabilirsiniz. Windows Vista altında çalışmayan programlar, Windows 7'de de çalışmayacaktır.

Tam da taşınma anına gelmişken şu soruyu kendinize sorun: Gerçekten de tüm verilerinizi ve ayarlarınızı yeni sisteme taşımak istiyor musunuz? Eğer yeni sisteme taşımak istemediğiniz dosyaları elerseniz aktarım süreci çok daha hızlı gerçekleşecektir.

1. Adım: Aktarım yöntemi belirleyin

Windows Kolay Aktarım ile veri taşıma

Seçmenin zorluğu: Dosya ve ayarlar birçok farklı medyadan hedef bilgisayara taşınabiliyor.

işlemine başlamadan önce eski PC'deki dosya ve ayarların yeni PC'ye nasıl aktarılması gerektiğine karar vermelisiniz. Windows 7 size birkaç alternatif sunuyor:

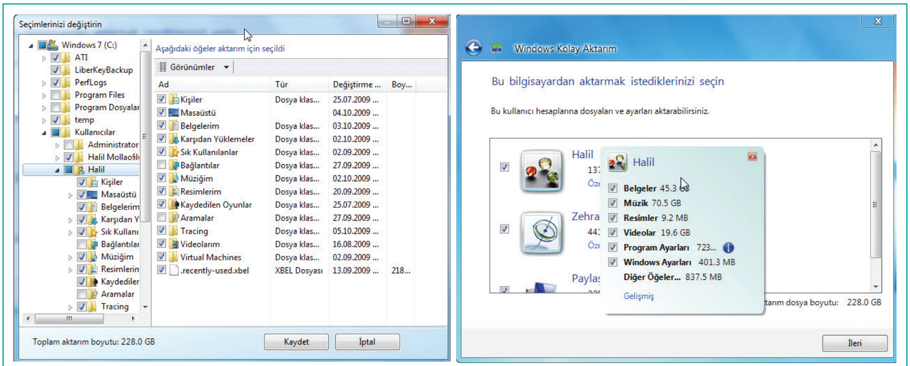
- Kolay Aktarım kablosu ile
- Bir ağ üzerinden
- Harici sabit disk veya USB flash sürücü ile

En hızlı transfer Kolay Aktarım kablosu ile gerçekleşiyor. Bu kablo, Windows Kolay Aktarım için özel olarak geliştirilmiş, iki PC arasında direkt bağlantı sağlayan bir kablodur. Kablo hem Vista hem Windows 7 hem de Windows XP'li sistemlerle uyumlu. Kabloyu satın alırken "Certified for Windows Vista" veya "Compatibel with Windows Vista" logosunun olmasına dikkat edin. Eğer kabloyu sadece bir kereye mahsus iki bilgisayar arasında aktarım yapmak için kullanacaksanız satın almanıza değmez.

Kullanıma hazır bir kablolu veya kablosuz ağınız varsa elbette dosya ve ayar aktarımı için bunu kullanabilirsiniz. Eğer ağınız yoksa harici bir sabit diski veya USB flash sürücüyü de kullanabilirsiniz. Bu durumda dosya ve ayarlar öncelikle depolama birimine kaydediliyor ve sonrasında yeni bilgisayara kopyalanıyor. Aktarılacak dosyalarınızın boyutu fazla değilse yeterli kapasitede CD veya DVD kullanabilirsiniz.

2. Adım: Windows Kolay Aktarım programını başlatın

Tüm hazırlıklar tamamlandıysa asıl veri aktarım aşamasına geçilebilir. Dosya ve ayalarınızı ister XP, ister Vista, ister Windows 7'li bir bilgisayardan aktarın: Anlatacağımız yöntem hepsinde işe yarıyor. Öncelikle hedef bilgisayarda, yani Windows 7 yüklü yeni bilgisayarda Windows

Nasıl istersiniz: Verileri taşımadan önce hangi dosya ve klasörlerin yeni PC'ye aktarılması gerektiğini belirleyebilirsiniz.

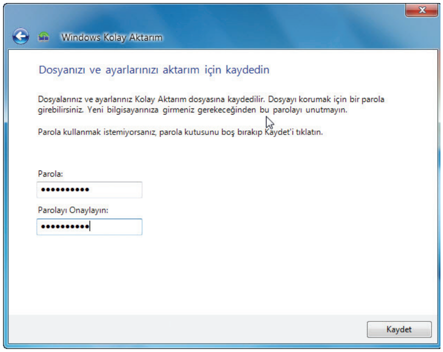
Kolay Aktarım'ı çalıştırın. Bu iş için başlat menüsündeki arama kutucuğuna "kolay" yazmanız yeterli; program, sonuçlar arasında belirecektir. Giriş sayfasındaki "İleri" tuşuna basın. Bir sonraki aşamada farklı aktarım yöntemleri listelenir. İstenilen seçeneği fare ile seçin. Çoğu kullanıcı muhtemelen "Dış bir sabit disk veya USB flash sürücü" yöntemini seçecektir. Sonraki aşamadaki Windows Kolay Aktarım, şu an hangi bilgisayarı kullandığınızı sorar. "Bu yeni bilgisayarım" seçeneğine tıklayın. Kaynak bilgisayardaki verileriniz henüz bir USB sürücüye veya harici sabit diske aktarılmadığı için bir sonraki diyalogda "Hayır" seçeneğine basın. Eğer Windows 7 yüklü iki PC arasında veri aktarımı yapacaksanız bir sonraki aşamada "Eski bilgisayarımda Windows 7 kullanılıyor" girdisini seçin. Buna karşın kaynak bilgisayarda XP veya Vista kurulu ise "Şimdi yüklemem gerekiyor" girdisini seçin. Bir sonraki aşamada Kolay Aktarım dosyasının kaynak bilgisayarda harici bir disk üzerinden mi, yoksa USB bellek üzerinden mi çalıştırılacağını belirleyin. Bunu yaptığınızda Windows Kolay Aktarım programı seçtiğiniz depolama birimine kopyalanacaktır; böylece kaynak bilgisayara da bu aracı kurmadan direkt USB bellekten veya ha-

rici diskten çalıştırabileceksiniz. Keza USB belleği seçtiğinizde belleğin içerisine Windows Kolay Aktarım programının kısayolunun ve klasör yapısının taşındığını göreceksiniz. İstediğiniz depolama birimi ve klasörü seçtikten sonra “Tamam” ile taşıma sürecini başlatın. Windows Kolay Aktarım seçilen dosya ve ayarları istenilen sürücüye kopyalamaya başlar.

3. Adım: Kaynak bilgisayardaki dosya ve ayarları kaydedin

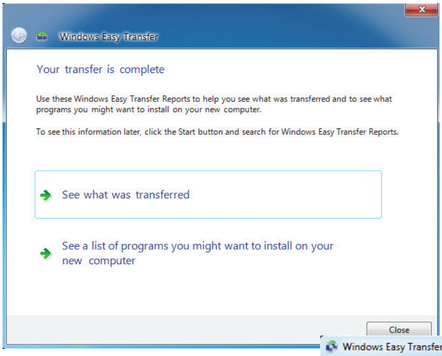
Bu adım kaynak bilgisayarda gerçekleştirilecek. Öncelikle harici sabit diski veya USB belleği yeni Windows 7-PC’sinden çıkarın ve kaynak bilgisayara takın. Çoğu durumda Windows Kolay Aktarım otomatikman başlatılacaktır. Eğer başlamazsa Windows Explorer’ı açıp uygun sürücünün içine girin ve “Windows Kolay Aktarım” kısayoluna çift tıklayın. İleriki adımlar için Windows Vista altında yönetici haklarına sahip olmalısınız. Bazı durumlarda en yeni güncellemeleri kurma talebi de yapılabilir.

Aracı başlattıktan sonra Windows 7’den tanıdığınız giriş sayfası açılır. “İleri” butonuna bastıktan sonra “Bu eski bilgisayarım” girdisini seçin. Windows Kolay Aktarım kaynak bilgisayarı inceler ve sonrasında tüm kullanıcı hesaplarını ve paylaşılan dosyaları listeler. “Özelleştir”e bastığınızda her kullanıcı hesabı için hangi dosya ve ayarların aktarılması gerektiğini belirleyebilirsiniz.

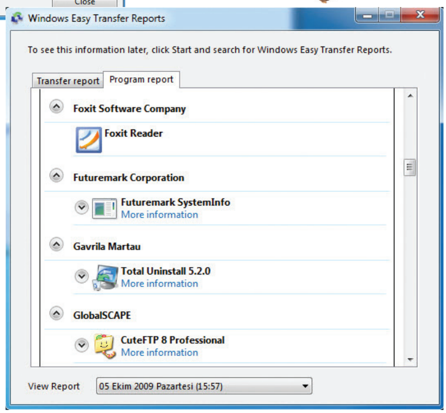

Gizli: İsteyen, Windows Kolay Aktarım dosyasına şifre koyabilir.

Bu aşamada, incelenen dosyalar hakkında size kabataslak bilgi verilir. Örneğin alt klasörleri taşıma işlemi dışında bırakmak isterseniz “Gelişmiş” seçeneğine tıklayın. Bunu yaptığınızda tüm klasör ve alt klasörlerin listelendiği bir pencere açılır. Yanlarındaki işaretleri kaldırmak suretiyle dosyaları aktarım

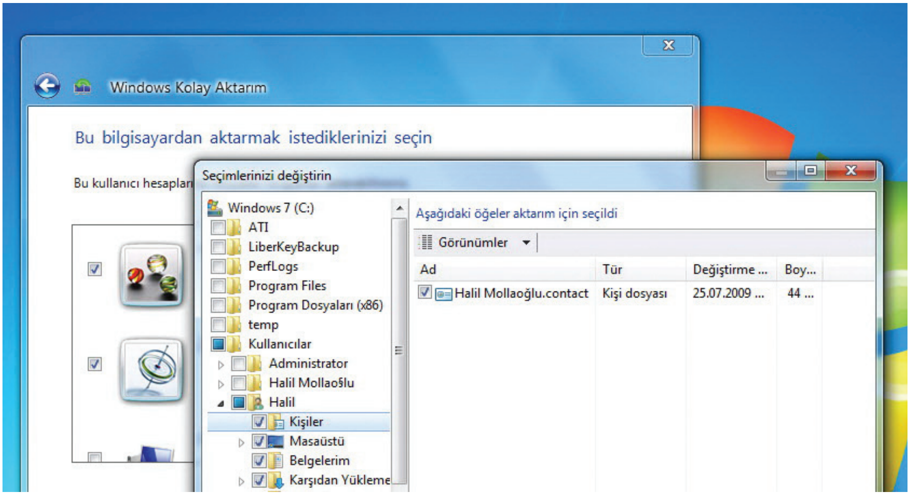

Protokol: Hangi dosyaların ve program ayarlarının Windows 7'li PC'ye taşındığını raporda görebilirsiniz.

işlemi dışında tutabilirsiniz. Sonrasında "Kaydet" ve "Devam" tuşuna basıp işleme devam edebilirsiniz. İsterseniz aktarılan dosyaları bir parola ile koruma altına alabilirsiniz.

Sonrasında dosya ve ayarların kaydedileceği yeri (örneğin harici sabit disk) seçin ve verileri kaydetmeye başlayın. Verilerin kapsamına göre kaydetme süreci birkaç dakika sürebilir. Veriler, Kolay Transfer dosyasına .mig uzantısıyla kaydedilir.

İnce ayar: Hedef bilgisayarda taşınmasını istediğiniz dosyaları bir kez daha gözden geçirebiliyorsunuz.

4. Adım: Verileri hedef bilgisayara taşıyın

Kaydetme süreci başarıyla tamamlandığında program penceresini kapatın ve depolama birimini yine Windows 7'li PC'ye takın.

Hedef bilgisayarda "Windows Kolay Aktarım dosyalarınızı zaten eski bilgisayarınızdan bir dış sabit diske veya USB flash diske kaydetmiş mi?" sorusuna "Evet" yanıtını verin. Eğer geçen süre zarfında programı kapattıysanız aynı girişte açıklandığı gibi tekrar açın ve sorulara duruma uygun biçimde cevap verin.

"Kolay Aktarım Dosyası Aç" diyalogunda kaynak bilgisayardan harici sürücüye kaydettiğiniz MIG-dosyasını açın. Eğer dosyaya şifre koyduysanız bunu girin. Artık yeni PC'ye aktarılmasını istediğiniz

BİLGİ

Profesyonellere has aktarım

Firmalar için User State Migration Tool sunuluyor.

USMT 4.0 ile zamandan tasarruf yapın:
Windows Kolay Aktarım dosya ve klasörleri bir PC'den diğer bir PC'ye aktarmaya elverişlidir. Büyük firmalarda birçok bilgisayar olacağı için bu yöntem çok fazla uğraş gerektirecektir. Microsoft, Windows 7'ye geçmek isteyen firmalar için User State Migration Tool'u (USMT) sunuyor.

Microsoft İndirme Merkezi:
USMT'nin son sürümü (4.0), Windows Otomatik Yükleme Seti'nin (WAIK) bir parçasıdır ve Microsoft Download sitesinden indirilebilmektedir.

dosya ve ayarları seçme imkanınız var. Seçim süreci, aktarılmasını istemediğiniz öğelerin yanındaki kutucukta bulunan tiki kaldırmakla gerçekleşiyor. Ayrıca "Gelişmiş Seçenekler"de kullanıcı hesaplarını yeniden sıralama imkanınız var.

Eğer isterseniz "Yeni bilgisayardaki kullanıcı hesabı" yazısının altındaki alanda yeni bir kullanıcı hesabı oluşturabilirsiniz. Tüm ayarları "Kaydet" ile etkinleştirin. "Aktar" tuşuna bastığınızda dosya ve ayarlar Windows 7 PC'sine aktarılmaya başlanır. Aktarım işlemi bittiğinde "Aktarılan öğeleri göster"e basın. Sonraki pencerede "Aktarım raporu" kısmında başarıyla aktarılan öğeler hakkında bilgi alabilirsiniz. Asıl ilginç olan kısım "Program raporu" sekmesi. Burada Windows 7'de bulunmayan ve sonradan yüklemeniz gereken programlara yönlendiriliyorsunuz. Program isimlerinin altında bulunan "Daha fazla bilgi" linkine tıkladığınızda ürün güncellemelerine, ürün hakkındaki detaylara ve hatta çevrimiçi desteğe dahi ulaşabiliyorsunuz. Linkler sizi program üreticisinin web sayfasına yönlendirir. Veri aktarımını tamamlamak için son olarak sisteminizi yeniden başlatmanız gerekecektir. Eğer ilerleyen zamanlarda aktarım raporuna göz atmak isterseniz başlat menüsündeki arama kutucuğuna "rapor" yazmanız yeterli olacaktır. Rapor, arama sonuçlarında listelenecektir. ■

WINDOWS 7'NİN YENİ KULLANICI ARABİRİMİ

Hani derler ya "AZ AMA ÖZ OLSUN" diye, işte Windows 7'nin kullanıcı arabiriminde ağır basan slogan bu. Bu bölümde sizlere masaüstü, başlat menüsü ve görev çubuğundaki yenilikleri tanıtacağız.

Microsoft, Windows XP'den Windows Vista'ya geçişte gayet derli toplu bir masaüstü ile çıkmıştı karşımıza. Ayrıca donanım el verdiği takdirde Aero tasarımı olarak adlandırılan yeni arabirim devre giriyordu: Pencere kenarları yarı şeffaf ve gölgeli biçimde gözüküyor, [Win] + [Tab] tuş kombinasyonuna basıldığında tüm açık pencereler üç boyutlu bir düzende gösteriliyordu. Tabi yeniliklerin hepsi bu kadar değildi: Başlat tuşu Windows logosuna büründü, görev çubuğu ve başlat menüsü yoğun biçimde değiştirildi ve daha birçok detay yeniden elden geçirildi.

Windows 7'ye ilk kez göz attığımızda Microsoft'un "az ve öz" prensibini istikrarlı ve başarılı bir biçimde devam ettirdiğini görüyoruz. Masaüstü, önceki sürümlere göre daha da sadeleşmiş. Arka plan resminin üze-

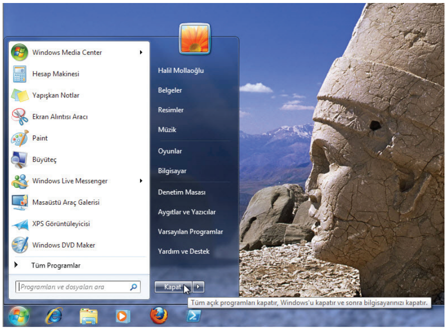
rinde Geri Dönüşüm Kutusu yalnız başına duruyor. Görev çubuğu da aşırı yüklü değil ve başlat menüsü de son derece derli toplu. Bu tasarımın arkasında yatan fikir şu: Her kullanıcı kendi masaüstünü kendi isteklerine göre düzenlemeli. Beraber çıkacağımız yolculuğun ilerleyen sayfalarında Windows 7'nin arabirimini ve en önemli masaüstü yeniliklerini tanıyacağız.

Boş: Kalabalık ekstraların olmadığı sade bir masaüstü

Fark ettiyseniz Windows Vista'daki bazı yenilikler aslında çok da gerekli değildi. Mesela Windows Vista, kullanıcıya her oturum açışında devasa bir "Karşılama Merkezi" ile merhaba diyordu. Bu pencerenin kullanıcıya yeni işletim sistemini kullanmada kolaylık sağlaması bekleniyordu. Windows 7'de oturum açıldığında ise fark hemen göze çarpıyor: Karşılama Merkezi yok. Ya da "neredeyse yok" da diyebiliriz. Zira sistemin içerisinde bulunuyor. "Karşılama Merkezi olmazsa olmaz" diyenler "Başlat | Tüm programlar | Donatılar | Başlarken" yolunu takip ederek aracı çalıştırabilir.
Vista masaüstünü süsleyen bir diğer özellik ise Kenar Çubuğuydu. Ekranın sağ tarafında bulunan bu çubuk, "Araçlar" (Gadgets) olarak adlandırılan mini uygulamalara ev sahipliği yapıyordu. Mini uygulamalar arasında varsayılan olarak not defteri, RSS okuyucu, hava durumu göstergesi gibi pratik araçlar vardı. İstenildiğinde internetten yenileri indirilip Kenar Çubuğuna eklenebiliyordu.

Mini uygulamalar istendiğinde masaüstüne serbest biçimde de yerleştirilebiliyordu; fakat standart olarak Kenar Çubuğunda sıralanıyordu. Windows 7'de Kenar Çubuğu yok; ama pratik mini uygulamalar hala mevcut.

Gadget'ların tadına bakmadan önce bunları masaüstüne yerleştirmelisiniz. Bu iş için masaüstünün boş bir alanına sağ tıklayın ve içerik menüsünden "Araçlar"ı seçin. Bir sonraki pencerede Windows 7 ile beraber gelen standart araçları göreceksi-

En sonunda: "Kapat" tuşuna basıldığında bilgisayar gerçekten de kapatılıyor. Ayara göre öncesinde güncelleştirmeler de yüklenebiliyor.

niz. Hoşunuza giden bir araç varsa sürükle-bırak ile masaüstüne yerleştirebilirsiniz. “Daha çok çevrimiçi araç al” linkine tıklayıp yenilerini de indirebilirsiniz. Araçların çoğunu masaüstüne çektiğiniz anda “Seçenekler” komutu üzerinden kişiselleştirebiliyorsunuz. Mesela “Hava Durumu” aracında yaşadığınız yeri seçebiliyorsunuz.

Başlat menüsü: Değişiklikler mercek altında

Windows Vista’dan Windows 7’ye geçenler ilk bakışta başlat menüsünde pek fazla değişiklik görmeyecektir. Yenilikler daha çok detay seviyede. Buna karşın Windows XP kullanıcılarının bir alışma döneminden geçmesi gerekecek. Örneğin “Tüm Programlar”a tıkladıktan sonra artık ayrı bir pencere daha açılmıyor, bilakis başlat menüsünün sol tarafındaki öğeler kurulu programların listesiyle yer değiştiriyor. “Bilgisayarım” yerine “Bilgisayar” ifadesi kullanılıyor. Keza “Belgelerim”, “Videolarım, “Resimlerim, “Müziğim” ifadeleri de artık menüde gösterilmiyor. Bunların yerine “Belgeler”, “Resimler” ve “Müzik” girdilerini görüyorsunuz. Bu girdilerden bir tanesine tıkladığınızda Vista’nın aksine kişisel klasörlerinize değil, Windows 7’ye yeni eklenmiş Kitaplıklara ulaşıyorsunuz. Kitaplıklar hakkında detaylı bilgiyi ilerleyen sayfalarda bulabilirsiniz.

Kişisel: Araçlar masaüstüne istenildiği gibi yerleştirilebiliyor.

Windows Vista’dan tanıdığımız, başlat menüsünde bulunan hızlı arama kutucuğu süregelmeye ve günlük işlerinizi kolaylaştırmaya devam ediyor (bu konu hakkında “Arayan bulur” başlığı altında ilerleyen sayfalarda daha fazla bilgi alabilirsiniz).

Birçok kullanıcıyı sevindirecek bir diğer yenilik ise şöyle: Vista’nın aksine “Kapat” tuşuna basıldığı anda bilgisayar tam anlamıyla kapatılıyor; yani enerji tasarruf moduna geçirilmiyor. Otomatik Güncelleştirmeleri açtıysanız “Kapat” tuşunun üzerinde küçük bir Windows sembolü görürsünüz ki, bu da yeni güncelleştirmeler bulunduğu anlamına gelir. Bu durumda “Kapat” tuşuna bastığınızda güncelleştirmeler yüklenir ve sonrasında bilgisayar kapatılır. Tuşun sağındaki ok tuşuna bastığınızda “Kullanıcı değiştir,” “Oturumu kapat,” “Yeniden başlat,” “Uyku” ve “Hazırda

beklet" seçenekleri belirir.

Başlat menüsü: Programları sabitlemek

Varsayılan olarak başlat menüsünün üst tarafında en son çalıştırılan on programı görürsünüz. Diğerleri ancak "Tüm programlar"a girildiğinde gözükür. Hatta bazılarında alt menülere girmeniz de gerekebilir.

Alt menülere girme zahmetinden kurutulmak isterseniz sık kullandığınız programları basit bir şekilde başlat menüsüne sabitleyebilir ve böylece bunlara daha hızlı biçimde ulaşabilirsiniz. Örneğin Microsoft Office Word 2007 ile sıkça çalışıyorsanız başlat menüsünden programın kısayolunu bulun ve buna sağ tıklayın. İçerik menüsünden "Başlat menüsüne sabitle" komutunu verdiğinizde program, başlat menüsünün daimi bir bileşeni haline gelir. Sabitlediğiniz bir programı listeden çıkarmak içinse yine içerik menüsüne girip "Başlat menüsünden ayır" komutunu verin. Aynı şekilde programları görev çubuğuna da sabitleyebilir ve tekrar ayırabilirsiniz.

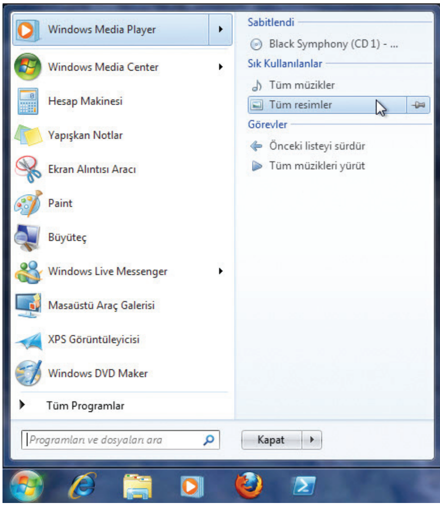
Zıplayan listeler: Dosyalara daha hızlı erişim

Windows 7 başlat menüsünde sıkça kullandığınız programlar için bir ek özellik daha sunuyor: Jumplists olarak da adlandırılan Zıplayan Listeler. Bu listeler önceki Windows sürümlerinde bulunup artık Windows 7'de kullanılmayan "En son kullanılanlar" listesinin yerine geçiyor.

Zıplayan Listeleri kullanmak için tek şart programların da bu özelliği desteklemesi oluyor. Eğer durum böyleyse başlat menüsündeki programların yanında ufak bir ok işareti belirir. Buna tıkladığınızda farklı bölümlere ayrılmış ek fonksiyonlar belirir. Örneğin "sıkça" çalıştırılan veya "en son kullanılan" dosyalar ve görevler gösterilir. Örneği Internet Explorer'ın zıplayan listesinde en son gezilen web siteleri sıralanıyor.

Her zaman ihtiyacınız olan dosyaları zıplayan listeye sabitleyebiliyorsunuz. Fare imlecini zıplayan listeye sabitlemek istediğiniz dosyanın üzerine getirin. Dosyanın sağında ufak bir raptiye belirir. Buna bastığınız anda dosya "Sabitlendi" kısmına taşınır. İlerleyen zamanlarda dosyaya artık ihtiyaç duymadığınızı hissederseniz raptiyeye tekrar tıklayıp dosyayı listeden çıkarabilirsiniz.

Zıplayan liste özelliği sadece başlat menüsünde sunulmuyor; görev çubuğunda da aynı özellik mevcut. Program ikonuna sağ tıkladığınızda bu listeler beliriyor. Önemli programlarda problem olmamak-

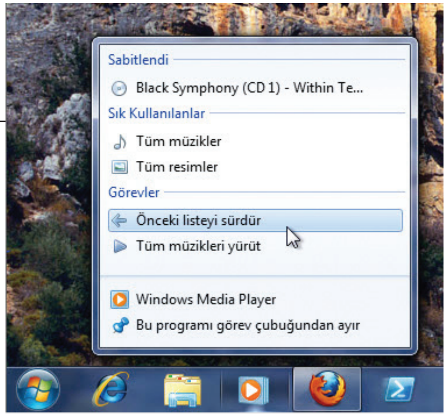

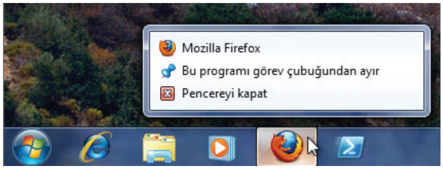
Pratik: Raptiye simgesine tıklandığında ikonlar "Sabitlendi" başlığı altına yerleştiriliyor.

la birlikte henüz tüm programlar zıplayan listeleri desteklemiyor. Windows Media Player gibi Windows'a has uygulamaların yanında Microsoft Office 2007 uygulamalarında da bir sorun yok. Buna karşın testimizde kullandığımız Mozilla Firefox 3.5 ile zıplayan listelerin tadına bakamadık.

Dönüşüm: Yeni kıyafetiyle görev çubuğu

Zıplayan listeler görev çubuğunda yapılan tek yenilik değil. Microsoft bu konuya iyice odaklanıp görev çubuğunda geniş

Programa bağlı: Tüm programlar henüz Zıplayan Listeleri desteklemiyor.

çapta değişiklikler yaptı. Öyle ki ismi bile değişti; artık ona "Superbar" deniliyor. Yeni görev çubuğuna ilk bakışta sadece şık şeffaflığı göze çarpmıyor. Gözlerimiz hemen başlat tuşunun sağındaki hızlı başlat bölümünü arıyor. Bunun yerine Internet Explorer, Windows Explorer ve Windows Media Player'ın ikonları bulunuyor.

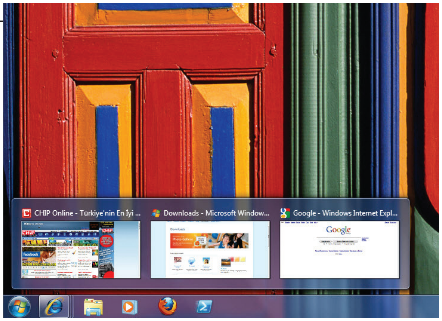
"ZIPLAYAN LİSTELER BAŞLAT MENÜSÜNDE VE SUPERBAR'DA ÇALIŞIYOR"

Diğer program kısayollarını görev çubuğuna nasıl sabitleyeceğinizi biraz önce öğrendiniz. Tüm program ikonlarını

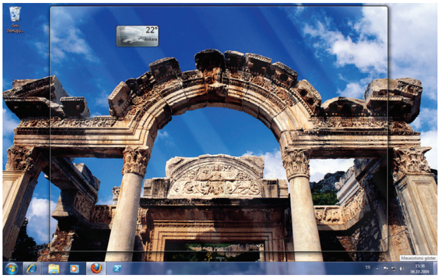
sürükle-bırak ile görev çubuğuna taşıyabiliyorsunuz. Bir başka yenilik: Superbar'da açık programlar metin tabanlı bir tuşla değil, program ikonuyla gösteriliyor (ekran görüntülerinde gördüğünüz gibi). Açılan programın ikonu ufak bir çerçeve ile ön plana çıkarılıyor.

Şeffaf: Etkileyici pencere ön izlemeleri

Windows 7'den önceki sürümlerde birden çok program penceresi açıldığında (örneğin birkaç Word dokümanı) görev çubuğu karmakarışık bir hale geliyordu. Superbar bu kadar çabuk dağılmıyor. Fare imlecini görev çubuğundaki bir program ikonunun üzerine getirdiğinizde aynı Vista'da olduğu gibi mini bir ön izleme penceresi görüyorsunuz. Sadece bu değil: Eğer birden çok tarayıcı penceresi açıksa görev çubuğunda sadece bir program ikonu gözüküyor. Fare ile ikonun üzerine geldiğinizde tüm tarayıcı pencereleri minik ön izlemeler şeklinde beliriyor. İmleci bu ön izlemelerden birinin üzerine getirdiğinizde pencerenin tamamı gösteriliyor. Fare imleci ön izleme penceresinin üzerindeyken sağ üst köşede minik bir çarpı işareti belirir. Program penceresini açmaya gerek kalmadan bu çarpı işaretiyle pencereyi kapatabilirsiniz.

Masaüstüne göz atma: Fare imlecini görev çubuğunun sağındaki dikdörtgenin üzerine getirdiğinizde masaüstüne ve araçlara göz atabiliyorsunuz.

Rahat bir görünüm: Fare imleci Internet Explorer simgesinin üstüne getirildiğinde tüm açık sekmelerin minik ön izlemeleri gösteriliyor.

Derli toplu: Az ikonlu sistem tepsisi

Önceki sürümlerde olduğu gibi görev çubuğunun sağ tarafındaki sistem tepsisi

veya yeni adıyla Bildirim Alanı, süregelmeye devam ediyor. Windows XP ve Vista altında görev çubuğunun bu bölümünde hala bir kaos hakimken Windows 7 ile bu alan derli toplu hale geliyor. Birçok program ve sistem ikonunun aksine Windows 7 altında varsayılan olarak sadece dört ikon gözüküyor. Diğer tüm ikonlar ufak ok işaretine tıklandığında gösteriliyor. Hangi sembollerin gözükmesi gerektiğine "Özelleştir" ile karar verebiliyorsunuz. Müteakibinde gelen pencerede hangi ikonların ve bildirimlerin gösterilmesi gerektiğini belirleyebiliyorsunuz. "Sistem simgelerini aç veya kapat" seçeneğiyle sistem ikonları da (saat, işlem merkezi, ağ bildirimi) kapatılabiliyor; böylece bu alan tamamen boşaltılabiliyor. Bir ikonu kapattığınızda bununla ilgili bildirimleri de görmüyorsunuz. **İpucu:** İşlem Merkezi'ni her halükarda açık bırakmanızı tavsiye ediyoruz; çünkü güvenlik ve sistem bakımı hakkındaki bildirimlerin gözükmesi buna bağlı.

Tasarım: Yeni Aero teknikleri

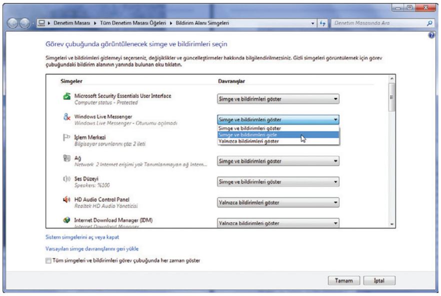
Vista'nın en etkileyici yeniliklerden biri şeffaflığı ve 3D efekleri ile Aero tasarımıydı. 3D efekti özellikle pencereler arasında geçiş yaparken kendini belli ediyordu. Birkaç program penceresi açıp [Windows] + [Tab] tuşuna bastığınızda tüm pencereler ardı sıra dizilmiş bir yığın biçiminde gösteriliyordu. Yığın arasında geçiş yapmak için [Tab] tuşuna bir kez daha basmanız yeterli. İstediğiniz pencere ön plana geldiğinde tuşları bırakabilirsiniz.

Windows 7 için bu pencere teknikleri daha da ileri bir seviyeye getirildi. Yeni tasarımın tadına bakmak için aynı Vista'da olduğu gibi bilgisayarın bazı şartları yerine getirmesi gerekiyor: en az 1 GB sistem belleği, 1 GHz işlemci ve WDDM 1.0 sürücü modelini destekleyen DirectX 9 uyumlu bir ekran kartı. Artık yeni PC'lerin çoğu bu şartları zaten sağlıyor; muhtemelen siz de Aero efektlerinden feragat etmek zorunda kalmayacaksınız.

Aero Peek: Karmaşaya son

Yeni geliştirilen pencere tekniklerinden biri de Aero Peek. Fare imlecini görev çubuğunu sen sağındaki "Masaüstünü göster" dikdörtgeninin üzerine getirdiğinizde tüm açık pencereler gizleniyor ve masaüstünü yalın bir şekilde görebiliyorsunuz. Özellikle masaüstü araçlarına göz atmak istediğinizde bu özellik çok pratik oluyor.

Fare imlecini dikdörtgenin üzerinden çektiğiniz anda tüm pencereler tekrar beliriyor. Buna karşın dikdörtgenin üzerine tıklarsanız Windows 7 tüm pencereleri otomatikman minimize ediyor. İkinci defa

Zevkinize göre ayarların: **Hangi simgelerin bildirim alanında gösterileceğine sadece kullanıcı karar veriyor.**

tıklayışınızda ise program pencereleri tekrar eski konumlarına geri dönüyor. Daha önce açıkladığımız görev çubuğundaki minik pencere ön izlemeleri de Aero Peek efektinin bir parçası.

Aero Snap: Pozisyonu belirlemek

Bir diğer pencere tekniğinin ismi Aero Snap. Bu efekt sayesinde pencereleri hızlıca konumlandırabilir ve büyüklüklerini değiştirebilirsiniz. Örneğin bir pencereyi tam ekran görmek istediğinizde fare imleciyle başlık çubuğundan tutup ekranın üst kenarına sürüklemeniz yeterli. Fare tuşunu bıraktığınız anda pencere tam ekran gösterilir.

Başlık çubuğundan tutup tekrar aşağı çektiğinizde ise pencere, önceki büyüklüğünde gösterilir. Pencereyi ekranın sağ tarafına sürükleyip (fare kenara değene kadar) bıraktığınızda ise pencere dikey olarak maksimize edilir ve yatayda ekranın yarısını kaplayacak biçimde büyütülür. Bu yöntemle iki pencereyi hızlıca yan yana dizebilirsiniz. Özellikle bir uygulamadan diğerine veri kopyaladığınızda Aero Snap büyük pratiklik sağlıyor; çünkü görev çubuğuna gidip pencere değiştirmenize gerek kalmıyor.

Fare imlecini pencerenin alt veya üst kenarına getirip imleci aşağı veya yukarı çektiğinizde ise pencere dikey eksen boyunca maksimize edilir; genişliğinde herhangi bir değişiklik yapılmaz. Hareketin tersini yaptığınızda ise pencere eski konumuna geri döner.

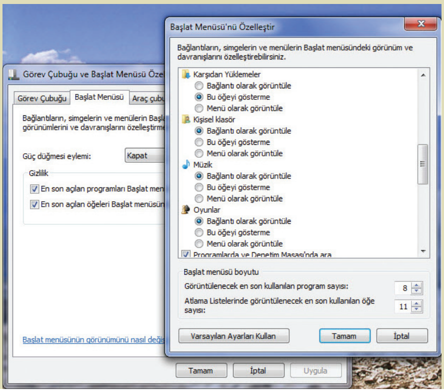
Program pencerelerini fare ile konumlandırmak yerine klavyeyi de kullanabilirsiniz. Windows 7, Aero Snap efektlerine has yeni tuş kombinasyonlarıyla genişletildi. Örneğin [Windows] + [Sağ ok] tuşuna bastığınızda pencere ekranın sağ tarafına yerleştiriliyor. Buna paralel olarak [Windows] + [Sol ok] tuşuna bastığınızda ise pencere ekranın soluna yerleştirilir. Pencereleri tamamıyla maksimize ve minimize etmek içinse Windows tuşuyla beraber üst ok ve alt ok tuşları kullanılır.

[Windows] + [Boşluk] tuşu ile tüm pencereler şeffaf olacak biçimde gizlenir, bı-

raktığınız da ise tekrar belirir (Aero Peek). Eğer masaüstü araçlarını (Gadgets) kullanıyorsanız [Windows] + [G] kombinasyonu ile bunları ön plana çıkarabilirsiniz.

Aero Shake: Pencereleri sallayın

Yeni Aero Shake pencere tekniğiyle de masaüstünde düzen sağlayabilirsiniz: Eğer belli bir anda masaüstünde çok fazla pencere açıksa gereksiz olanları fare ile görev çubuğuna gönderebilirsiniz. Açık kalmasını istediğiniz uygulama penceresinin üst kenarını sol fare tuşu ile tutun ve sağa-sola doğru sallayın (ing: shake). Diğer tüm pencereler otomatikman minimize edilir. Pencereyi tekrar salladığınızda ise tüm pencereler önceki konumlarına geri döner. ■

BİLGİ

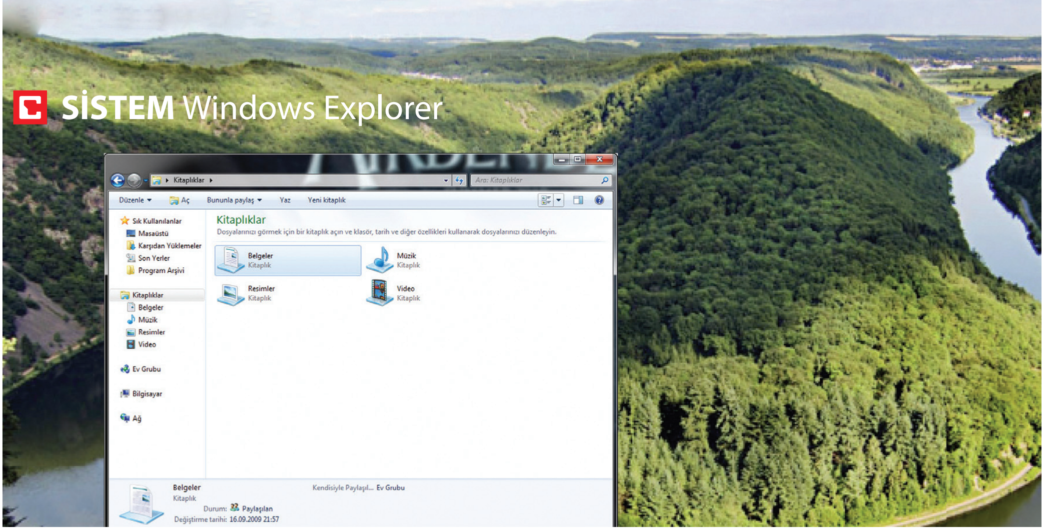
Başlat menüsünü ve görev çubuğunu kişiselleştirmek

Hem başlat menüsü hem de görev çubuğu kullanıcının istek ve arzularına göre kişiselleştirilebiliyor: Superbar'ın ekranın alt kenarında durması siz rahatsız mı ediyor? Sorun değil, çünkü rahatlıkla ekranın sağ, sol ve üst kenarına da yerleştirilebiliyor. Bu ayarı yapmak için görev çubuğunun boş bir alanına sağ tıklayın ve "Özellikler"e girin. "Görev çubuğunun ekrandaki konumu" kısmında istenilen pozisyonu seçin. Görev çubuğundaki salt simge görünümünü kafa karıştırıcı bulanlar ise tekrar metin tabanlı etiketlere geri dönebilir. Bu iş için "Görev çubuğu düğmeleri" kısmındaki açılır menüde "Görev çubuğu dolu olduğunda birleştir"i seçin.

Zıplayan listelerde gizlilik

Yeni Zıplayan Listeleri kullanmak için aynı menüdeki "Başlat Menüsü" sekmesinde "Gizlilik" başlığı altındaki iki kutucuğunda seçili olması gerekiyor. Yine aynı sekmedeki "Özelleştir" butonuna bastığınızdaysa başlat menüsünde gösterilecek program sayısı ile zıplayan listelerdeki öğe sayısını belirleyebiliyorsunuz.

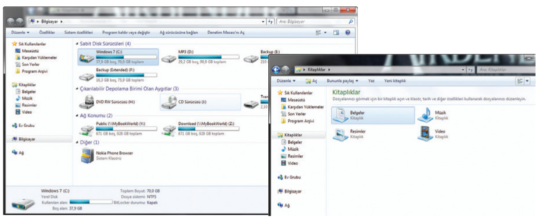
Kişiselleştirin: Özellikler penceresinde başlat menüsünü ve görev çubuğunu kendi isteklerinize uyarlayabilirsiniz.

HÜKMETMEK HİÇ BU KADAR KOLAY OLMAMIŞTI

Windows 7'deki Windows Explorer, sadece yeniden elden geçirilmiş tasarımıyla değil, tamamen yeni ve harika bir özelliğiyle dikkat çekiyor: KİTAPLIKLAR. Sizlere en önemli yenilikleri tanıtıyoruz.

Büyük veri yığınlarını organize etmeye ve yönetmeye sıra gelince Windows 7'de de yardımcımız Windows Explorer... Daha önceleri Windows XP'den Windows Vista'ya geçişte kullanıcılar yeni Explorer'ın görünümünde ve kullanımında yapılan değişikliklere ayak uydurmak zorunda kalmıştı. Windows 7'ye geçişte de doğal olarak durum aynı. Gelin hep beraber Explorer'ı gözden geçirelim.

Görünüm meselesi: Sürücü (soldaki) ve kitaplık (sağdaki) görünümünde Windows Explorer.

Alıştığımız gibi: Explorer'ı çağırmak

Windows Explorer'ı başlatmak önceki sürümlerde olduğu gibi gerçekleşiyor. İster başlat menüsünden "Bilgisayar"a tıklayarak (XP'de "Bilgisayarım" olarak anılıyordu) ister [Win] + [E] tuş kombinasyonunu kullanarak programı sürücü görünümün-

Hepsi: "Tüm klasörleri göster"i seçtiğinizde Geri dönüşüm kutusu, Denetim Masası ve diğerleri beliriyor.

BİLGİ

Sıra dışı bir görünüm: Adres satırı

Vista kullanıcıları onu zaten tanıyor. Windows XP'den geçiş yapanların ise yeni adres satırına alışması gerekiyor.

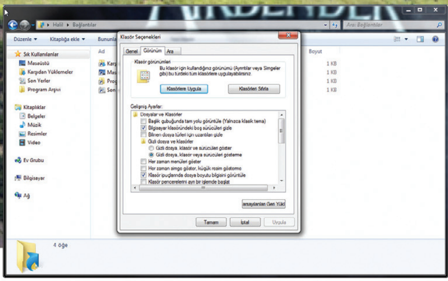
Windows Vista kullanıcıları çabucak Windows Explorer'ın adres satırına alışacaktır. Buna karşın Windows XP'den Windows 7'ye geçiş yapanların adres satırına ilk baktıklarında kafaları karışacaktır. Adres satırında geçerli klasöre ait bir ok işareti gösterilir. Bir klasör isminin yanındaki oka tıkladığınızda bu dizinin alt klasörlerini gösteren bir menü belirir. Bu yeniden elden geçirilmiş tasarım, klasörler arası geçişi önemli ölçüde hızlandırıyor. Alt klasör ismine tıklandığı anda buna paralel klasör açılır ve Windows XP'deki "Yukarı" butonu gereksiz hale gelir.

Gerçek dosya konumu saklanıyor

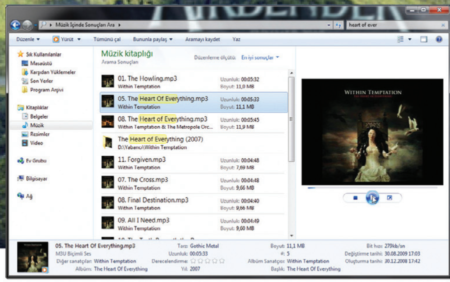
Yeni ok görünümü bazı dezavantajları da beraberinde getiriyor; zira dosyaya giden gerçek yolu saklıyor. Örneğin bir ağ klasörünü paylaşıma açma gibi eylemler için tam dosya yoluna ihtiyacınız olabilir. Fakat bunun da çözümü var: XP'den alıştığınız adres satırını görmek için adres satırındaki boş bir alana veya satırın en solundaki klasör simgesine tıklamanız yeterli. Adres satırının dışına tıkladığınızda ise tekrar yeni görünümüne geçiliyor.

İngilizce-Türkçe dil karmaşası

Orijinal adresin gösteriminde de bazen dil karışıklıkları olabiliyor. Örneğin "Kullanıcılar" klasöründesiniz ve adres satırının boş bir yerine tıklayıp tam yolu görmek istiyorsunuz: Bu sefer "Kullanıcılar" yerine "Users" ibaresi kullanılıyor. Microsoft bunun sebebinin Windows'un öncelikle İngilizce sürümünün kurulması, sonrasında dil paketinin devreye sokulması olduğunu söylüyor. Bu dil paketi (örneğin Türkçe) ile sadece menüler ve yardım dosyaları istenilen dile uyarlanmıyor, aynı zamanda klasör tanımlamaları da değişiyor. Bu da demek oluyor ki Windows Explorer aslında dosya isimlerini İngilizceden Türkçeye çeviriyor.

Gizli saklı: Gizli klasör ve dosyaları "Klasör ve arama seçenekleri"ne girip görünür hale getirebiliyorsunuz.

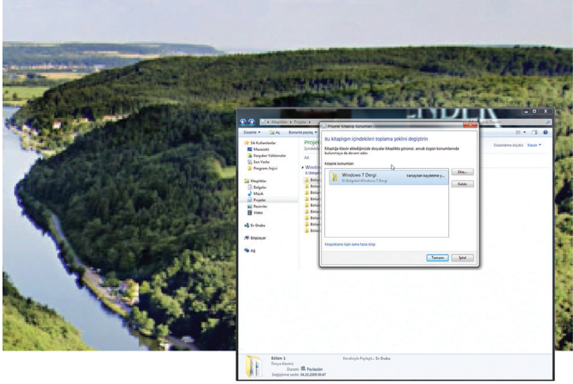
Pratik: Ön izleme etkinleştirildiğinde müzik dosyalarını direkt Windows Explorer'da dinleyebilirsiniz.

de açabilirsiniz. Programın penceresinin sağ bölümünde sisteme bağlı sürücülerin tümü sıralanır. Buna karşın "Başlat | Belgeler", "Başlat | Resimler" veya görev çubuğundaki Windows Explorer simgesine tıkladığınızda araç, yeni Kitaplık görünümünde karşınıza çıkar. Kitaplıklar farklı dizinlerdeki dosyaları tek bir yerde sıralayan sanal klasörler oluyor. Windows 7'ye yeni eklenen bu özellik son derece kullanışlı ve bu sebeple ilerleyen sayfalarda detaylı olarak incelenecek. Fakat öncesinde arabirime göz atıyoruz.

Derli toplu: Navigasyon penceresi temiz ve iyi yapılandırılmış

Windows Explorer'a ilk bakışta en fazla düzenlemenin burada yapıldığı anlaşılıyor. Sol kenardaki navigasyon penceresi gerçekten derli toplu gözüküyor. Standart olarak burada Sık Kullanılanlar, Kitaplıklar, Ev Grubu (eğer bir ev ağı kurduysanız; ayrıntılı bilgi ileride), Bilgisayar ve Ağ gösteriliyor. Gözlerimiz hemen Geri Dönüşüm Kutusu, Denetim Masası veya kişisel klasörleri arıyor. Eğer bunlardan vazgeçemiyorsanız navigasyon kısmındaki boş bir alan sağ tıklayın ve "Tüm klasörleri göster"i etkinleştirin. Bunu yaptığınızda Geri Dönüşüm Kutusu ve diğerleri tekrar listede gözükecektir.

Navigasyon penceresinde alt klasörleri görmek için alıştığınız gibi istenilen klasör isminin solundaki üçgen sembolüne tıklamanız yeterli. Adres satırını (sağdaki kutuya bakın) veya pencerenin sağ kesitini kullanarak bir klasörden diğerine geçiş yaptığınızda Explorer'ın bir diğer yenilik fark edeceksiniz: Navigasyon penceresindeki klasör görünümleri buna paralel biçimde güncellenmiyor; yani alt klasörler otomatikman gösterilmiyor. Bu sıkıştırılmış, statik görünüm karmaşaya yer vermemek için atılmış bir adım oluyor. Fakat sürükle-bırak yöntemiyle kopyalama ve taşıma işleri yapılırken bu

Genişletin: "İçindekiler: ... konum" linkinden kitaplıklara yeni klasör ekleyebilirsiniz.

görünüm pek de pratik olmuyor. Önceki Windowsa sürümlerinden tanınan dinamik görünüme geçmek için yine navigasyon bölmesindeki içerik menüsüne girerek bu sefer "Geçerli klasöre genişlet" girdisine tıklayın. Eğer ileriki bir zamanda sıkıştırılmış görünüme geri dönmek isterseniz bu sefer içerik menüsündeki aynı komutu devre dışı bırakın.

İyi: Değiştirilebilir simge çubuğu

Navigasyon penceresinin aksine pencerenin üst kenarında, adres satırının altında bulunan simge listesinin görünümü sürekli değişiyor. O an Windows Explorer'da seçtiğiniz dosya türü, klasör ve Kitaplığa göre diske veri yazdırma, yeni klasör veya kitaplık oluşturma ve ağ dizinlerini paylaşıma açmaya yarayan butonlar beliriyor. Sadece "Düzenle" butonu her daim gözüküyor. Bu buton bastığınızda Vista'dan tanınan "Kopyala", "Tümünü seç", "Özellikler" veya "Klasör ve arama seçenekleri" gibi komutlar beliriyor. Eğer klasör görünümünü değiştirmek istiyorsanız son bahsedilen komut hepsinden önemli oluyor. Örneğin varsayılan olarak gizli dosya ve klasörler Windows Explorer'da gösterilmez. Bunu değiştirmek için "Düzenle | Klasör ve arama seçenekleri" yolunu takip edin. "Görünüm" sekmesindeki listede "Gizli dosya, klasör ve sürücüleri göster" seçeneğini etkinleştirin.

Yeni: Yenilenmiş ön izleme penceresi

Simge çubuğunun sağ kenarında üç küçük simge bulunur. Soru işaretinden Yardım menüsüne ulaşıyorsunuz. Ortadakine tıkladığınızda ise pencerenin sağ tarafında ön izleme bölümü açılır. Bu bölme önceki sürümlerde kullanıcıya sadece seçilen dosyanın içeriğine göz atma imkanı sunsa da, Windows 7 altında çoğu dosyanın direkt düzenlenmesine izin veriyor. Örneğin müzikler ve video dosyaları direkt ön izleme bölümünde oynatılabiliyor, Word dosyaları kopyalanabiliyor ve daha birçok şey yapılabiliyor.

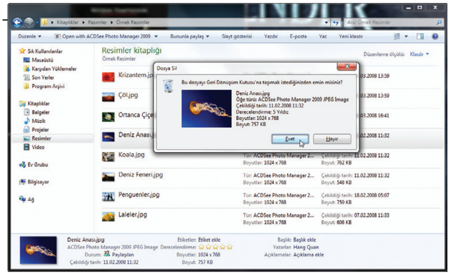
"Görünümü değiştirmek" isterseniz aynı isimli simgenin sağındaki oka tıklayın. "Döşemeler"den "Büyük simgeler"e kadar olan kısım Vista'dan tanınıyor. Ek olarak "İçerik" görünümü sunuyor. Detaylı görünüme benzer biçimde bu görünümde, dosyanın

önemli nitelikleri gösteriliyor; hem de genellikle rahatsız edici ve gereksiz olan sütun başlıkları olmadan.

Şu sıralar bilgisayarlarda depolanan büyük veri yığınlarının, insanın neye bakacağını karıştırmasına sebep olması kaçınılmaz. Bu sebeple önceki sürümde sık kullanılan dizinlere hızlı erişim sağlayan "Sık kullanılan bağlantılar" prensibi kullanılmıştı. Windows 7'de bu özellik süregelmeye devam ediyor; artık sadece "Sık kullanılanlar" olarak adlandırılıyor. Navigasyon penceresinin bu bölümünde standart olarak "Masaüstü", "Karşıdan yüklenenler" ve "Son yerler" kısayolları gösteriliyor. Elbette bu liste istenildiği gibi genişletilebiliyor; tek yapmanız gereken sık kullandığınız klasörü bu bölmeye sürüklemek. İhtiyacınız olmayan kısayolları ise içerik menüsüne girip silebilirsiniz. Bunu yaptığınızda klasörün kendisi değil, sadece kısayolu silinir.

Yeni özellik: Kitaplıklar

Sık kullanılanlar listesinin altında Kitaplıkları, yani Windows Explorer'ın en baskın yeni özelliğini buluyorsunuz. Kitaplıklar farklı depolama birimlerinde bulunan dosya ve klasörlerin bir nevi özeti olan sanal klasörler oluyor. Kitaplıklar Windows Explorer'da normal klasörler gibi gözüküyor; fakat gerçek bir klasörden farklı olarak bir Kitaplıktaki

Dikkat: Bir dosyayı direkt Explorer'da silerseniz buna uygun bir uyarı mesajı çıkıyor.

öğeler kitaplığın içine kaydedilmiyor, bilakis asıl kayıtlı oldukları yerde duruyorlar; mesela PC'nin sabit diski veya harici sabit disk gibi.

Kitaplıklar sayesinde belli bir konuya ait dosyalar, dosyaların kendisini taşımak veya kopyalamak zorunda kalmadan bir arada görüntülenebiliyor. Kitaplıkları görmek için navigasyon penceresinde aynı isimli öğeye tıklayın. Windows 7 dört ön tanımlı Kitaplık sunuyor: Resimler, Belgeler, Müzik ve Video.

Alışılmışın dışında: Explorer'ı açmak

Windows Explorer'ı örneğin başlat menüsündeki "Resimler"den çağırdığınızda önceki gibi Resimler klasörünün içeriği gösterilmiyor. Bunun yerine "Resimler" kitaplığı gösteriliyor. Bu Kitaplık varsayılan olarak iki klasörü görüntülüyor. Bu iki klasörün "Resimlerim" ve "Ortak resimler" olduğunu ancak fare ile "2 konum" linkine tıkladığınızda

anlıyorsunuz. Diğer üç kütüphane de aynı prensibe göre çalışıyor.

Ön tanımlı Kitaplıkların yanında elbette kendiniz de yeni kitaplıklar oluşturabiliyorsunuz. Bunun için navigasyon penceresinden Kitaplıklara geçin ve simge çubuğundaki "Yeni kitaplık" butonuna basın. Sonrasında kitaplığa anlamlı bir isim verin. Kitaplık ismine çift tıkladıktan sonra ise "Klasör ekle" butonu ile kitaplığı doldurabilirsiniz. Ekleyeceğiniz klasörün sabit diskte veya harici bir depolama biriminde olup olmaması fark etmiyor. Sonradan klasör eklemek istediğinizde "İçindekiler: ... konum" linkine tıklayabilirsiniz.

Bir klasörü kitaplıktan kaldırmak için yine "İçindekiler: ... konum" linkine tıklayın. İstediğiniz klasörü seçin ve "Kaldır"a basın. Bunu yaptığınızda sadece klasöre giden kısayol silinir; fiziksel klasör kaydedildiği yerde durmaya devam eder. Buna karşın Windows Explorer'da bir dosyayı veya klasörü direkt silerseniz fiziksel olarak da silinmiş olacaktır. Windows 7 sizi uygun bir güvenlik uyarısıyla bilgilendirecektir.

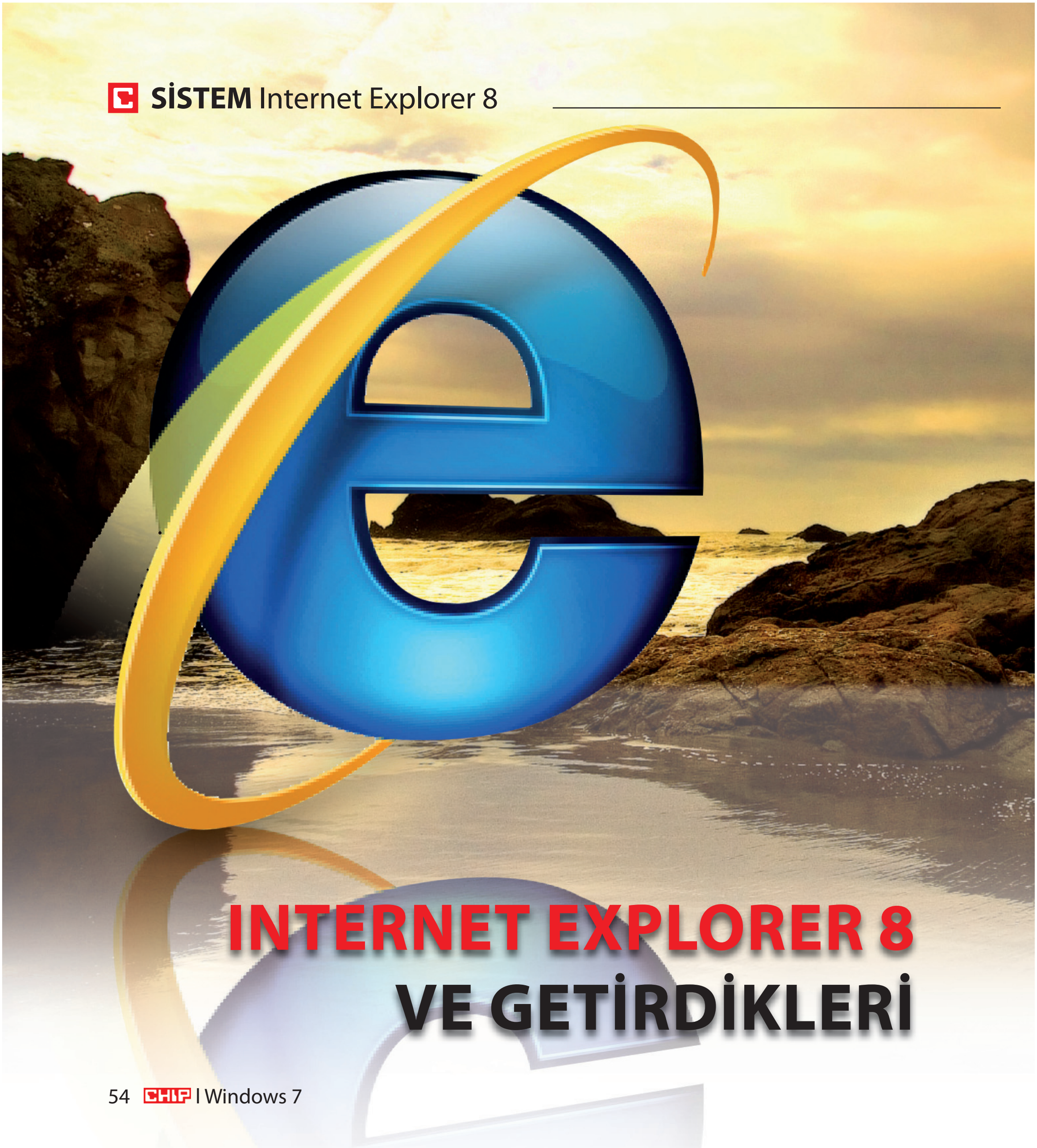
"İçindekiler: ... konum" linkine tekrar göz atın. Burada bir klasörün yanında "Varsayılan kaydetme yeri" ibaresini görürsünüz. Herhangi bir dosyayı bir kitaplığa sürüklediğinizde otomatikman bu varsayılan kaydetme yerine kopyalanır. Eğer bir kitaplığa ait varsayılan kaydetme yerini değiştirmek istiyorsanız "İçindekiler: ... konum" linkine tıklayın, varsayılan kaydetme yeri olmasını istediğiniz klasöre sağ tıklayıp "Varsayılan kaydetme konumu olarak ayarla"yı seçin. Bunun dışında yine içerik menüsündeki "Yukarı" komutu ile kitaplıktaki yer sıralamasını değiştirebilirsiniz. Böylece bir arama sorgusu gerçekleştirdiğinizde bu klasörün diğerlerinin önünde gösterilmesini sağlayabilirsiniz. Eğer kitaplığın içinde çokça dosya ve klasör varsa çok pratik bir özellik haline geliyor. ■

BİLGİ

Pratik: Genişletilebilir içerik menüsü

Windows Explorer'daki dosya ve klasörlere has içerik menüsünü açtığınızda bu menünün Windows 7 için genişletilmiş olduğunu göreceksiniz. Örneğin Kitaplık görünümündeyken bir dosyaya sağ tıkladığınızda sondan bir önceki girdi "Dosya konumunu aç" oluyor. Buna bastığınızda dosyanın depolandığı gerçek fiziksel konum açılıyor. Bir diğer yeni komut ise "Önceki sürümleri geri yükle." Bu komut ile bir dosyanın daha eski sürümlerini geri yükleyebiliyorsunuz (ilerleyen sayfalarda **Sistem Araçları** makalesine de göz atın).

İçerik menüsünü açarken [Shift] tuşunu basılı tutarsanız menü bir kez daha yeni fonksiyonlar kazanıyor. Örneğin bunu bir müzik dosyasına uygularsanız dosyayı başlat menüsüne tutturmanızı sağlayan "Başlat menüsüne sabitle" komutu beliriyor.

INTERNET EXPLORER 8 VE GETİRDİKLERİ

INTERNET EXPLORER 8, daha rahat ve özellikle daha güvenli sörf yapmayı mümkün kılan birkaç yeni, ilginç ve başarılı özellik sunuyor.

Uzun süre boyunca üzerinde tartışıldı ve en sonunda nihai karara varıldı: Windows 7 Avrupa'da da Internet Explorer 8 ile piyasaya sürülecek. Microsoft, web tarayıcısını internette gezinmeyi daha rahat hale getiren birkaç yeni özellikle donattı.

Internet Explorer 8'i ilk kez çalıştırdığınızda tarayıcının yapılandırılmasında size yardımcı olacak bir asistan otomatikman açılıyor. İçeriği sizi ilgilendirebilecek web sayfalarına yönlendirilme, arama motoru sunucusu seçimi ve kimlik avı filtresini (artık SmartScreen filtresi olarak anılıyor) açıp açmama gibi farklı konularda karar vermeniz isteniyor. Tüm istenilenlere yanıt verdikten sonra internete giden yol artık size ait oluyor.

Tanıdık yüz: Arabirimde fazla değişiklik yok

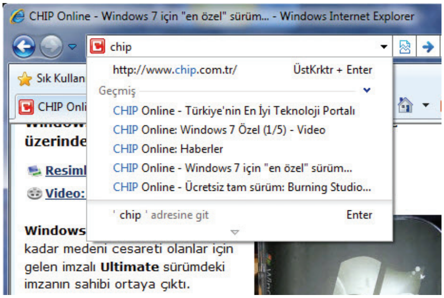
Internet Explorer 8'in arabirimine göz atıldığında önceki sürüme göre fazla değişiklik yapılmadığı ortaya çıkıyor. Tarayıcının optik yapısı aynen süregelmeye devam ediyor, sadece bazı küçük detaylarda değişiklik yapılmış. Örneğin adres satırının sağ tarafında "Uyumluluk görünümü" olarak adlandırılan küçük bir simge eklenmiş. Eğer eski tarayıcı sürümleri için hazırlanmış bir web sitesi IE 8'de düzgün görün-

tülenmezse bu simge ile uyumluluk görünümüne geçebilirsiniz. Bunu yaptığınızda tarayıcı, seleflerinin görüntüleme motorunu kullanıyor. Ayrıca bu ayar söz konusu web sitesini bir dahaki ziyaret edişinizde de otomatikman devreye giriyor. "Araçlar | Uyumluluk görünümü ayarları" yolunu takip ederek uyumluluk modunda görüntülenecek web sitelerinin listesini görebilir ve bu listeyi düzenleyebilirsiniz.

Internet Explorer'ın simge çubuğuna bakıldığında yeni bir tuş daha görüyorsunuz: "Güvenlik." Buna tıkladığınızda tarayıcının güvenlikle alakalı tüm fonksiyonlarına erişebiliyorsunuz. Bu konu hakkında daha fazla bilgiyi ilerleyen sayfalarda "Internet Explorer için güvenli ayarlar" başlığı altında bulabilirsiniz.

Tembeller için: Yenilenmiş adres satırı sayesinde daha az yazın

Internet Explorer 8'deki asıl yenilikler programla çalışmaya başladığınız anda ortaya çıkıyor. Klavyeyle yazmaktan hoşlanmayanlar yeni adres satırına sevinecektir. Birkaç harf girildiği anda web sitesi önerilerinden oluşan bir liste açılıyor. Bu liste oluşturulurken tarayıcı geçmişi ve sık kullanılanlara eklenmiş siteler, RSS beslemeleri ve tarayıcı tarafından önerilen sayfalar baz alınıyor. En son belirttiğimiz,

Şık: Birkaç harf dahi girilse tarayıcı hemen web adresi önerilerinde bulunuyor.

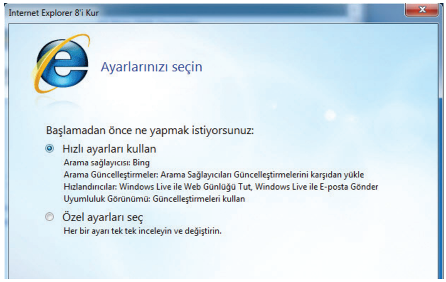
aslında Internet Explorer'ın yeni bir özelliği oluyor. Eğer tarayıcıyı ilk kez yapılandırırken "Önerilen siteler" özelliğini etkinleştirdiyseniz program, sörf alışkanlıklarınızı gözlemleyerek bu verileri Microsoft'a iletiyor. Bu veriler orada bir liste ile karşılaştırılıyor ve karşılık olarak sizin gezdiğiniz web sitelerinin içeriğine paralel yeni web sitesi önerileri alıyorsunuz. Bu hizmeti kullanmak istemeyenler "Araçlar | Önerilen siteler" yolunu takip edip bunu devre dışı bırakabilir.

Yeni: Hızlandırıcılar ile bilgiyi daha hızlı işleme

Internet Explorer 8'deki bir diğer yeni özellik "Hızlandırıcılar" (Accelerators) olarak adlandırılıyor. Bu eklentiler sayesinde

internetteki bilgiler çok daha hızlı bir şekilde işlenebiliyor. Mesela bir web sitesindeki İngilizce bir terimi anlamıyorsanız Hızlandırıcılar sayesinde bunu direkt kendi dilinize çevirtebilirsiniz. Bu iş için istenilen kelimeyi işaretleyin. Bunu yaptığınızda kelimenin etrafında mavi bir ok işareti belirecektir. Oka tıkladığınızda birçok Hızlandırıcı sunucusunun bulunduğu bir liste açılacaktır. Fare ile örneğin "Translate with Windows Live" girdisinin üzerine geldiğinizde hemen ufak bir pencerede kelimenin tercümesi belirir. Bu ufak pencerede dil ayarlarını yapmanız da mümkün. Eğer fareyi Hızlandırıcının üzerine getirmek yerine buna tıklarsanız tercüme hizmeti yeni bir sekmede açılır.

Internet Explorer 8 varsayılan olarak birkaç ilginç Hızlandırıcı sunuyor. "Eklenti Galerisi"ne (www.ieaddons.com.tr) girip yeni hizmetler ekleyebilirsiniz. Tarayıcıdaki "Sayfa | Tüm Hızlandırıcılar | Daha fazla Hızlandırıcı Bul" menüsünden de yeni eklentiler bulabilirsiniz. Galeriye girdiğinizde istediğiniz Hızlandırıcının yanındaki "Internet Explorer'a ekle" butonuna basmanız yeterli. Bunu yaptığınızda eklenti, Hızlandırıcılar listesinde belirecektir. Eğer liste iyice kabarırsa kullanmadığınız Hızlandırıcıları silebilirsiniz. Bunu yapmak için "Sayfa | Tüm Hızlandırıcılar | Hızlandırıcılar'ı yönet" yönet yolunu takip edin.

Yardımcı: Bu asistan, tarayıcıyı yapılandırırken sizi destekliyor.

Web Dilimleri: Güncellemeleri sürekli göz önünde tutmak

Gitti Gidiyor'daki bir açık arttırmanın sürekli gözünüzün önünde olmasını mı istiyorsunuz? Sorun değil: Büyülü sözcüğün ismi Web Dilimleri (WebSlices). Bunlara aynı RSS'lere abone olduğunuz gibi abone olabilirsiniz. Eğer bir internet sitesinde Web Dilimi bulunuyorsa tarayıcının sağ üst tarafında yeşil bir simge belirir. Abone olmak için buna tıklayın. Böylece Web Dilimi, sık kullanılanlar çubuğuna eklenir. Malum internet sitesinde yeni bilgiler sunulduğunda buna paralel olarak Web Dilimi ön plana çıkarılır. Üzerine tıkladığınızda ise en yeni bilgiler ufak bir pencerenin içerisinde belirir. Sitenin tamamına bakmak isterseniz ön izlemenin üzerine tıklayın. ■

KOMUTA MERKEZİ

PROGRAM, AYGIT VEYA SİSTEM AYALARINI değiştirmek söz konusu olduğunda gitmeniz gereken yer yeni ve gelişmiş Denetim Masası.

Bilgisayarını yapılandırmak isteyenler önceki sürümlerde olduğu gibi Windows 7'de de Denetim Masası'na başvuracaklar. Temel açıdan bakarsak bu komuta merkezi, Windows Explorer'ın bir kolu oluyor. Zira Explorer'daki "Tüm klasörleri göster" seçeneğini etkinleştirdiğinizde Denetim Masası'na direkt Windows Explorer'dan ulaşabiliyorsunuz. Bunun dışında başlat menüsünden de ulaşabiliyorsunuz.

İlk bakışta hemen şunu keşfediyoruz: Denetim Masası daha derli toplu bir hale gelmiş. Pencerenin sol kenarındaki görev listesi tamamıyla devre dışı bırakılmış. Ancak bir kategoriye geçiş yaptığınızda beliriyor. Ayrıca kategorilerin sayısı da biraz azalmış. Örneğin "Diğer Seçenekler" kategorisi artık yok. "Sistem ve Bakım" ve "Güvenlik" kategorileri ise "Sistem ve Güvenlik" kategorisi altında birleştirilmiş. Böylece Windows 7 altında sadece sekiz kategori sunuluyor; Vista'dayken on tane kullanılıyordu. Eğer bir notebook kullanıyorsanız iki Windows sürümüne de "Taşınabilir Bilgisayar" kategorisi ekleniyor.

Hem Vista'da hem de Windows 7'deki Denetim Masası'nda her bir kategorinin altında o alana ait en önemli üç görev sıralanıyor. Bu şekilde kullanıcı kategori

BİLGİ

Hedefe daha hızlı ulaşın: Programları başlatmak

Bir görevin tanımını veya Windows programlarının ismini bilenlerin Denetim Masası ve kategori karmaşasına bulaşmasına gerek yok. Başlat menüsündeki hızlı arama kutucuğuna program veya görev tanımını yazın ve sonuçların ne kadar hızlı belirdiğini görün: Örneğin "Disk birleştirme". Daha birkaç harfi girdiğinizde Windows 7, "Programlar" altında Disk Birleştiricisi'ni, "Denetim Masası" altında ise "Sabit sürücünüzü birleştirin" komutunu gösterecektir. İkisi de "Disk Birleştirme" penceresini açar. Mesela duvar kağıdını değiştirmek istiyorsanız bu terimi arama kutucuğuna yazın ve anında "Masaüstü arka planını değiştir" komutu belirsin.

Simgeler sayesinde daha temiz bir görünüm

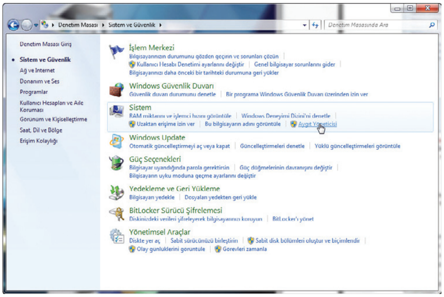
Hızlı arama kutucuğu Denetim Masası'nın sağ üst köşesinde de hizmetinize sunuluyor. Eğer kategori karmaşasında kaybolursanız bu kutucuk size kesinlikle yardımcı olacaktır. Bunun yanında Denetim Masası görünümü de değiştirebilirsiniz. Görüntüleme Ölçütü'nün yanındaki oktan "Büyük simgeler" veya "Küçük simgeler" ayarını seçtiğinizde bilgisayarın tüm ayarları gösterilecektir. Windows XP ve Vista'da bulunan "klasik görünüm" seçeneği Windows 7'de yok.

altında sunulan fonksiyonlar hakkında ön bilgiye sahip oluyor ve Denetim Masası'nın derinlerine girme gereksinimini en aza indirgenmiş oluyor. Windows XP'den Windows 7'ye geçenler ilk bakışta bu görevlerin, kategoride sunulanların tamamı olduğu izlenimine kapılabilir. Bir kategoriye tıkladığınız anda durumun böyle olmadığını ve birçok fonksiyonun sunulduğunu anlıyorsunuz.

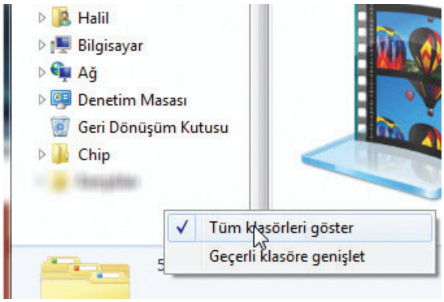
Önceki sürümlerde bir kategoriye ait alt kategori ve görev dağıtımının bazen alakasız olduğundan şikayet ediliyordu. Bu durum ne yazık ki Windows 7'de de değişmedi. Örneğin "Güç Seçenekleri"ni hem "Donanım ve Ses" hem de "Sistem ve Güvenlik" kategorisi altında bulabiliyorsunuz. Aynı durum bu iki kategoride bulunan "Aygıt Yöneticisi" için de geçerli. Fakat sonuçta bir konuya hangi kategoriden ulaştığınız pek de önemli değil. Sonrasında karşınıza çıkan pencereler her zaman aynı oluyor.

Navigasyon: Denetim Masası'nda gezinmek

Bir kategoriye geçmek için üzerindeki yeşil linke tıklamanız yeterli. Eğer sekiz üst kategorinin birinin içindeyseniz diğer yedisi sol tarafta görev çubuğunda

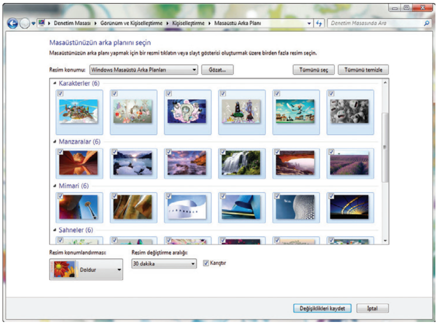

Kafa karıştırıcı: Aygıt Yöneticisi veya Güç Seçenekleri gibi bazı girdiler birden çok kategoride karşınıza çıkıyor.

Çağırma: Tüm klasörler gösterildiğinde Denetim Masası, Windows Explorer'dan da çabucak açılabiliyor.

listelenmeye devam ediyor. Elbette adres satırını kullanarak da bir kategoriden diğerine geçiş yapabilirsiniz. Bir kategori isminin yanındaki oka tıklamanız yeterli; Windows 7 uygun alt kategorileri anın-

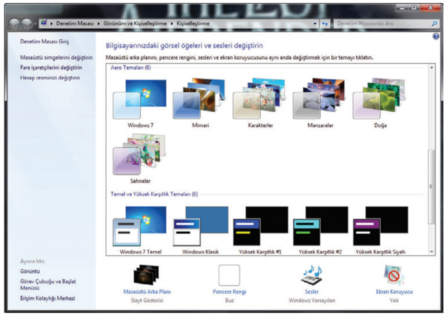

Seçim: Masaüstü arka planları konusunda birçok seçenek sunuluyor.

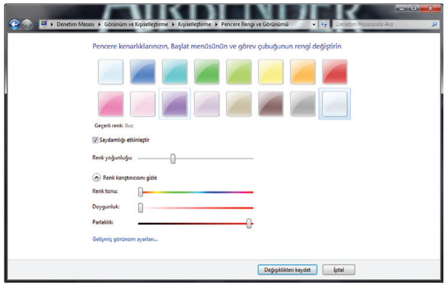
da gösteriyor. Burada kullanılan prensip, Windows Explorer'da kaydetme yerleri arasındaki geçişte kullanılan ile aynı. Bir alt kategoriye girdiğiniz anda görev listesindeki kategoriler Vista ve XP'den tanıdığınız görevlerle değiştiriliyor. Eğer derinlerde bir yerde kaybolduğunuzu hissederseniz "Denetim Masası Giriş" linkine tıklayarak her zaman başlangıç sayfasına dönebilirsiniz.

Windows 7'yi kendi PC'nize kuruyorsanız yapılandırma sırasında masaüstünü kişiselleştir-

Dikkat: Sadece "Saydamlık" açıkken şeffaflık efektlerini görebilirsiniz.

Gelişmiş: Windows 7 altında sadece Aero için yedi farklı tema sunuluyor.

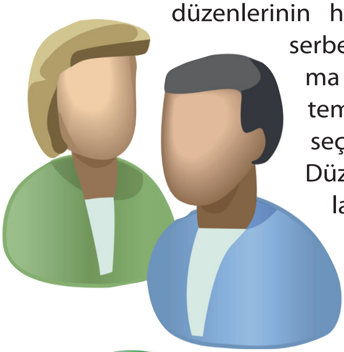
me imkanınız var. Buna karşın ön yüklü bir işletim sisteminde Windows 7 ilk kez açıldıktan sonra çoğu durumda standart arka planı görürsünüz.

Yoğun renkli, buz mavisi arka plan herkesin zevkine hitap etmeyebilir. Bu sebeple Windows 7 kurulduktan hemen sonra kullanıcıların ilk yapmak istediği

eylem muhtemelen masaüstü görünümünü değiştirmek olacaktır. Harika seçenekler olduğunu belirtelim.

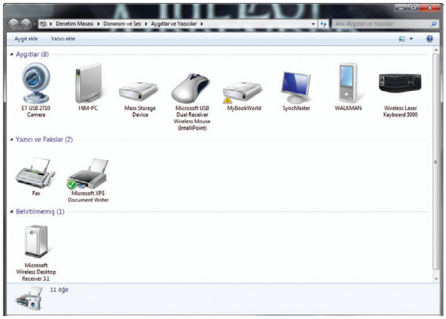
Masaüstü: Tasarımı seçin ve kendinize uyarlayın

Örneğin duvar kağıdı, pencere rengi ve sesler değiştirilebiliyor. Vista'da olduğu gibi Microsoft bu ayarlama seçeneklerini "Temalar" şeklinde özetlemiş. Tema düzenlerinin her bir noktasını serbestçe yapılandırma veya ön tanımlı temalardan birini seçme şansınız var. Düzenlemeye başlamak için masaüstünde boş bir alana sağ fare tuşu ile tıklayın ve içerik menüsünden

Device Stage: Bu yeni fonksiyon sayesinde PC'ye bağlı tüm cihazlar temiz bir şekilde tek ve aynı pencere altında gösterilebiliyor.

"Kişiselleştir"i seçin. Eğer zaten Denetim Masası'ndaysanız "Görünüm ve Kişiselleştirme" kategorisinin altındaki "Temayı değiştir" seçeneğine tıklayın. Her iki durumda da "Bilgisayarınızdaki görsel öğeleri ve sesleri değiştirin" penceresi açılacaktır.

Windows Vista altındaki tasarım seçenekleri çok sadeydi. Kullanıcı sadece "Windows Vista" ve "Windows Klasik" arasında seçim yapabiliyordu. Windows 7 bu konuda büyük gelişme kaydetti. Yedi adet "Aero" temasının yanında altı farklı "Temel ve Yüksek Karşıtlık" teması sunuluyor. Bunlarla yetinmek istemeyenler için "Daha fazla çevrimiçi tema al" linki sunuluyor. Birazdan göreceğiniz

BİLGİ

Kritik fonksiyonlar

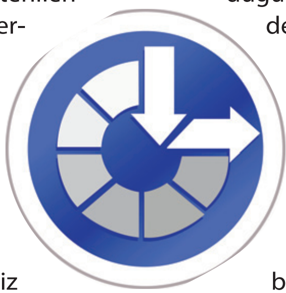
Denetim Masası'ndaki bazı görevlerin yanında küçük bir kalkan ikonu görürsünüz. Bu ikon - Vista'da da olduğu gibi - yönetici tarafından halledilmesinde fayda olan ayarları temsil ediyor. Konu hakkında daha fazla bilgi ilerleyen sayfalarda mevcut.

gibi tüm tema kalıpları ayrıca kişiselleştirilebiliyor. Bu işlemi gerçekleştirdikten sonra temayı kaydetmeyi sakın unutmayın.

Temayı seçmek için ön izleme ikonunun üzerine tıklamanız yetiyor. Ama dikkat: Eğer "Temel ve yüksek karşıtlık" temalarından birini seçerseniz bazı Aero efektleri (örneğin Flip-3D) ve görev çubuğu ön izlemeleri çalışmaz. Bunlardan feragat etmek istemeyenler Aero temalarını seçmeli. Bunun için istenilen tema düzenine tıklamanız yeterli, mesela "Türkiye".

Önceden de belirttiğimiz gibi bir tema paketinin içinde masaüstü duvar kağıdı, pencere rengi, ses düzeni ve ekran koruyucusu bulunuyor. Eğer tema paketinin bir bileşenini beğenmediyseniz bu kısmı değiştirebilirsiniz. Mesela duvar kağıdını değiştirmek için pencerenin alt tarafındaki "Masaüstü Arka Planı" linkine tıklayın. Fare imlecini "Windows Masaüstü Arka Planları" listesindeki bir resmin üzerine getirdiğinizde bir kontrol kutucuğu belirir. Kutucuğa tıkladığınızda resim seçilmiş olur. Örneğin "Mimari" tema düzenini seçtiğinizde bu etiketle ilişkilendirilmiş tüm resimleri seçmiş oluyorsunuz. "Gözat" tuşuna basarak kendi resim arşivinizdeki resimleri de duvar kağıdı olarak kullanabilirsiniz. Birden çok resim seçtiğinizde bunlar slayt gösterisi şeklinde belli aralıklarla otomatikman değiştirilir. "Masaüstünüzün duvar kağıdını seçin" penceresini kapatmadan önce resimler arası geçiş süresini ve resim pozisyonunu da belirlemeyi unutmayın.

"Bilgisayarınızdaki görsel öğeleri ve sesleri değiştirin" penceresine geri döndüğünüzde pencere rengini değiştirebilirsiniz. Varsayılan olarak "Gökyüzü" isminde açık bir mavi tonu kullanılır. Eğer sunulan renkler hoşunuza gitmediyse "Renk karıştırıcısını göster" ile kendi renk tonunuzu kendiniz belirleyebilirsiniz.

Windows 7 (ya da Vista) kullanıcı arabiriminin bir diğer sıra dışı özelliği camsı efektler oluyor. Pencerelerin şeffaf gözükmesi için "Saydamlığı etkinleştir" kutucuğunun yanına tik atılmış olması gerekiyor. "Renk yoğunluğu" ayarından şeffaflık derecesini belirleyebilirsiniz. Son olarak yaptığınız "Değişiklikleri kaydetmeyi" unutmayın.

Masaüstü arka planıyla birlikte farklı Windows ve program olayları sırasında çıkan "Sesler" ve "Ekran koruyucu" da kişiselleştirilebiliyor.

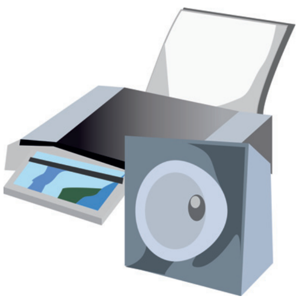
BİLGİ

Masaüstü ikonları nerede?

Windows 7 ilk açılışında sizi boş bir ekran ile karşılar. Sadece Geri Dönüşüm Kutusu simgesi gösterilir. Örneğin masaüstünde "Bilgisayar" gibi bir simge bulunmaz. Alışık olduğunuz simgeleri masaüstüne tekrar getirmek için "Kişiselleştir" penceresini açın. Pencerenin sağ tarafındaki görev listesinde "Masaüstü simgelerini değiştirin" bağlantısını seçin. Açılan pencerede istenilen simgeleri fareyle etkinleştirebilirsiniz.

Derli toplu: Aygıt ve yazıcıları yönetmek

Masaüstü yapılandırması yanında yazıcı veya tarayıcı gibi ek donanımların bilgisayara bağlanması da PC'yi yapılandırmasında önemli bir adımı temsil ediyor. Keza çalışma anında dijital fotoğraf makinesi, MP3 çalar, cep telefonu ve daha fazlası da işin içine girebilir. Eski Windows sürümlerinde sisteme bağlı aygıtları yönetmek için Denetim Masası'nın birçok bölümünü arşınlamanız gerekiyordu. Windows 7, Device Stage isminde bir teknolojiyle beraber geliyor. Device Stage ile yazıcı ve diğer cihazlar PC'ye çok daha rahat bağlanabiliyor ve yönetilebiliyor. Başlat menüsünde Denetim Masası'nın altındaki "Aygıtlar ve Yazıcılar" girdisi bu yeni özelliğe erişmenizi sağlıyor. Girdiye tıkladığınızda bilgisayara bağlı ve Device Stage uyumlu tüm cihazlar hakkında bilgi alabiliyorsunuz. Bunun dışında Denetim Masası'na girip "Donanım ve Ses" kategorisi altında bulunan "Aygıtlar ve Yazıcılar" linkine tıklayarak da Device Stage arabirimine ulaşabilirsiniz.

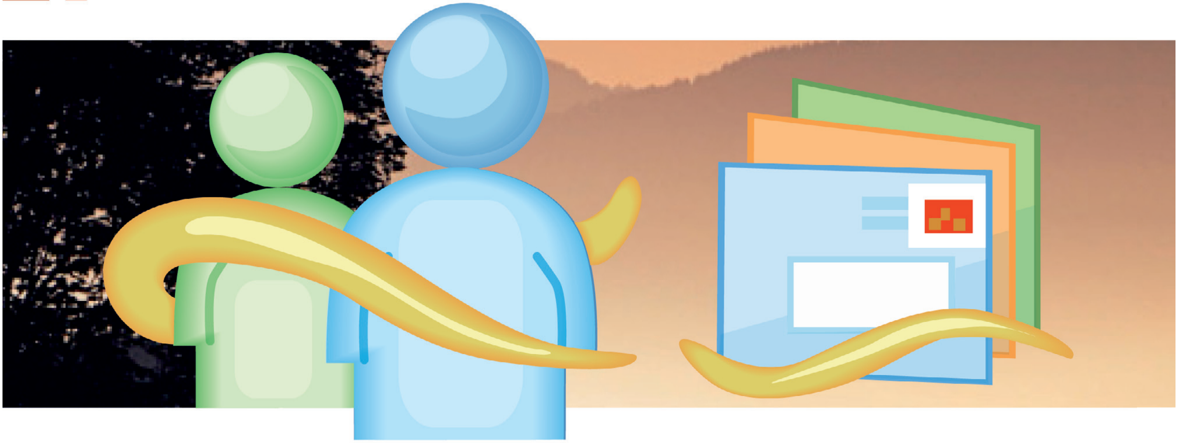
Donanımların özetin-

de sadece temsili bir resim gösterilmiyor. Eğer Windows 7, donanımı tanırsa yazıcı veya MP3 çaların birebir resmini gösterebiliyor. Böylece PC'ye hangi cihazların bağlı olduğunu anında anlayabiliyorsunuz. Sadece bu da değil: Bir cihazı fare ile işaretlediğinizde simge listesinde bu cihaza has en önemli komutları görebiliyorsunuz. Bir MP3 çaları örnek verirse hemen otomatik yürütmeyi başlatabiliyorsunuz. Eğer bir yazıcı söz konusu ise tüm baskı görevlerini ve daha fazlasını görebiliyorsunuz. Ayrıca cihaz üreticileri Device Stage'i örneğin bir fotoğraf makinesindeki resim sayısını veya cep telefonunun şarj durumunu gösterecek şekilde özelleştirme imkanına da sahip.

Bu makalede "Masaüstünü kişiselleştirme" ve "Aygıtlar ve Yazıcılar" konuları ile Denetim Masası'nın birçok görevinden sadece ikisi örnek teşkil etmesi amacıyla açıklandı. Windows 7 Denetim Masası'nın diğer öğelerini (örneğin yeni İşlem Merkezi veya yenilenmiş Windows programları) "Windows 7'de güvenlik" ve "Sistem Araçları" makalelerinde tanıyabilirsiniz. Bununla birlikte, "Kullanıcı Hesabı Denetimi" ile ilgili detaylı bilgiyi de ilerleyen sayfalarda bulabilirsiniz. ■

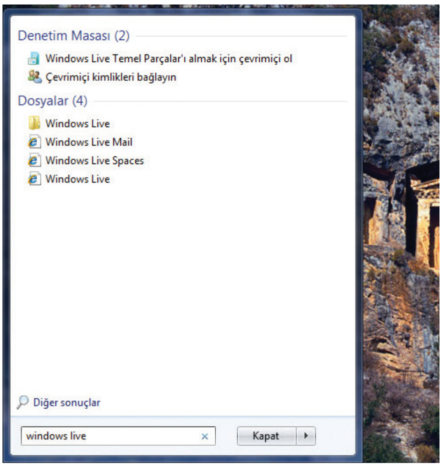

ARAÇLAR NEREDE?

ÖNCEKİ SÜRÜMLERDE sistemin sabit yapıtaşları arasında olan bazı programlar Windows 7 ile beraber sunulmuyor. Hangi uygulamaları sonradan yüklemeniz gerektiğini gösteriyoruz.

Windows 7'yi ilk kez incelediğinizde "Burada bir şey eksik sanki" düşüncesine kapılmanız son derece doğal. Evet, gerçekten de yeni işletim sisteminde önceki sürümlerden sunulan bazı popüler programlar bulunmuyor. Örneğin e-posta istemcisi Windows Mail'i (XP ve önceki sürümlerde Outlook Express olarak anılırdı) kullanmış olanlar Windows 7'de bu programı çaresizce arayacaktır. Aynı durum Windows Messenger ve Windows Movie Maker için de geçerli. Elbette bu programlardan temelli vazgeçmek zorunda kalacaksınız diye bir kural yok. Sadece sonradan sisteme kurmanız gerekecek o kadar. Microsoft tüm bu programları ve daha fazlasını "Windows Live

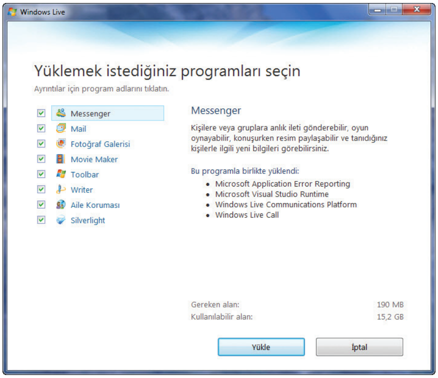

Başlat: "Windows Live Temel Parçalar" linkinden direkt indirme sitesine yönlendiriliyorsunuz.

Essentials" (Windows Live Temel Parçalar) ismindeki bir pakette bir araya getirdi ve ücretsiz olarak indirmeye sundu. Programları bilgisayara yüklemek için başlat menüsündeki hızlı arama kutucuğuna "Windows Live" yazın. Sonuç listesinde "Denetim Masası" başlığı altındaki "Windows Live Temel Parçalar'ı almak için çevrimiçi ol" linkine tıklayın. İndirme sayfası otomatikman web tarayıcınızda açılacaktır. İndirme butonuna ve sonrasında "Çalıştır" butonuna basın. Çıkan güvenlik sorgusunu "Evet" ile onaylayın.

İndirme: Popüler Windows araçları sonradan kurmak

"Windows Live Temel Parçalar" paketin-

Seçim: Kurulum sırasında hangi programları eklemek istediğinizi belirleyebilirsiniz.

de Windows Live Messenger, Windows Live Fotoğraf Galerisi, Windows Live Movie Maker, Windows Live Aile Koruması, Windows Live Writer ve Windows Live Toolbar bulunuyor. Ek olarak Microsoft Outlook Connector, Microsoft Office Live Add-in ve Silverlight kurulabiliyor.

İstek listesi: Programları seçmek

Bu programlardan hangilerinin PC'ye kurulması gerektiğini kendiniz belirleyebiliyorsunuz. İstemediğiniz programın yanında bulunan kutucuktaki tiki kaldırdığınızda o program kurulmayacaktır. Eğer karar vermek için daha fazla bilgiye ihtiyacınız varsa program isminin üzerine tıklayın. İstediğiniz programları seçtiğinizde "Yükle" tuşuna basın. Eğer Internet Explorer gibi programlar açıksa kurulumdan önce bunları kapatmalısınız. Seçilen program sayısı kurulumun süresini belirleyecektir. Bu aşama bittiğinde bazı ayarları yapmanız istenecektir. Eğer Bing'den farklı bir arama motoru kullanacaksanız buna paralel kutucuğu devre dışı bırakın. Aynı durum tarayıcı başlangıç sayfası için de geçerli. "Devam" ile kurulumu sonlandırın.

Mecburiyet: Windows Live ID

Son diyalog penceresinde Windows Live programlarını kullanmak için bir Win-

BİLGİ

Internet Explorer hala mevcut

Geçtiğimiz aylar içerisinde Microsoft'un Internet Explorer 8'i Windows 7 ile beraber sunup sunmayacağı tartışılıyordu. Geçen süre zarfında bir anlaşmaya varıldı: Tarayıcı, Windows 7 ile beraber gelecek; fakat kullanıcı bir seçim penceresi aracılığıyla hangi tarayıcıyı kurmak istediğini belirleyebilecek. Internet Explorer'ın yanında Firefox, Opera ve Google Chrome da seçime sunuluyor. Internet Explorer hakkında daha fazla bilgiyi kitap içerisinde bulabilirsiniz.

dows Live ID'sine ihtiyacınız olduğuna dair bir ibare çıkar. Hotmail, Messenger veya Xbox Live kullanmış olanların zaten otomatikman bir Windows Live ID'si oluyor. Diğer tüm kullanıcılar "Windows Live'a kaydol" linkine tıkladıklarında gerekli ID'ye sahip olacaktır. Kurulan programlar "Başlat | Tüm programlar | Windows Live" dizininde bulunur.

Popüler araçların sunduğu yenilikler hakkında sizi birazdan bilgilendireceğiz. Windows Live Movie Maker ve Windows Live Fotoğraf Galerisi hakkında detaylı bilgiyi ise kitabın ilerleyen sayfalarında bulabilirsiniz.

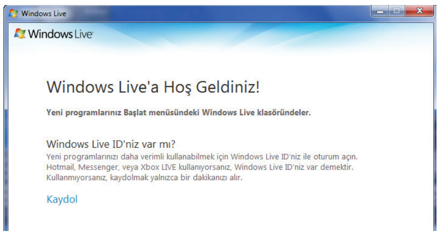
Popüler: Windows Live Messenger

Microsoft'a göre dünya çapında 300 milyon kişi popüler chat programını kullanı-

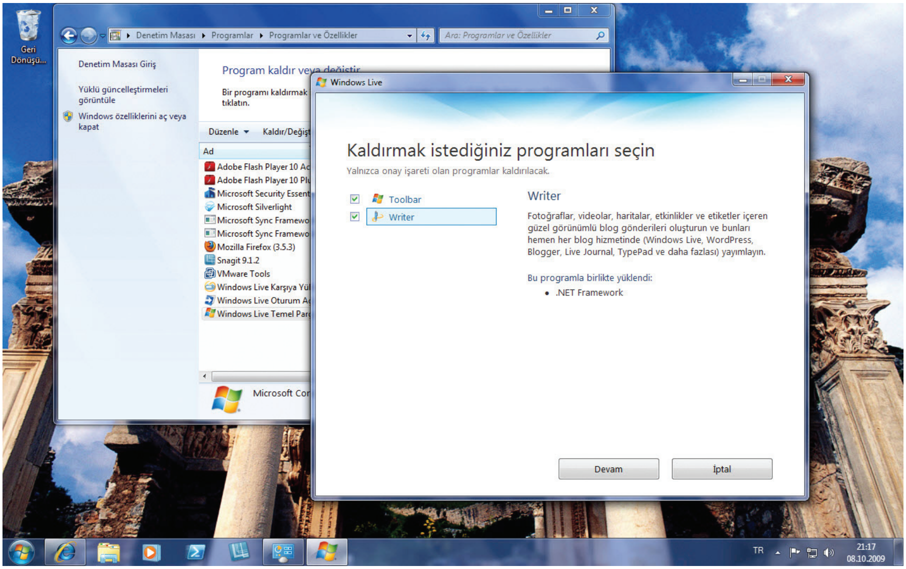

Genel bir özet: Internet Explorer'a entegre olan Live Toolbar sayesinde Windows Live ağınızdaki tüm olayları bir bakışta görebiliyorsunuz.

yor. Windows Live Messenger ile anında mesajlaşma yapabilir ve veri/fotoğraf alışverişinde bulunabilirsiniz. Ek olarak çoklu oyuncu oyunlarını da destekleyen Live Messenger, görüntülü konuşma özelliğine de sahip. MSN Messenger halefinin en son sürümünde kullanıcı arabirimi yeni-

Kayıt gerekli: Windows Live Messenger ve Windows Live Writer gibi bazı programları kurmak için bir Windows Live ID'sine ihtiyacınız var.

Ve kaldırın: Tekil bileşenleri silme işlemi Denetim Masası'ndan gerçekleşiyor.

lendi. Bunun dışında bazı yeni fonksiyonlar eklendi. Örneğin artık birden çok bilgisayarda aynı kullanıcı hesabıyla oturum açabiliyorsunuz. Tek şart her PC'de yeni Live-Messenger'ın kurulu olması oluyor. Bu durumun bir sorun oluşturma ihtimali çok az; çünkü Windows Live Temel Parçalar hem Windows 7, hem Windows XP, hem de Windows Vista altında kullanılabiliyor.

Standart ayarlarda kişiler sadece renkli kutucuk şeklinde gösteriliyor. Kişinin çevrimiçi durumu dört farklı renkle gösteriliyor. Beyaz "Çevrimdışı", turuncu "Dışarıda", kırmızı "Meşgul", yeşil ise "Uygun" durumunu temsil ediyor. Eğer bir kişi için resim simgesi seçtiyseniz bu simge uygun renkle çerçeveleniyor. Sık görüşülen kişileri sürükle-bırak ile yeni "Sık Görüşülenler" listesine taşıyabiliyorsunuz.

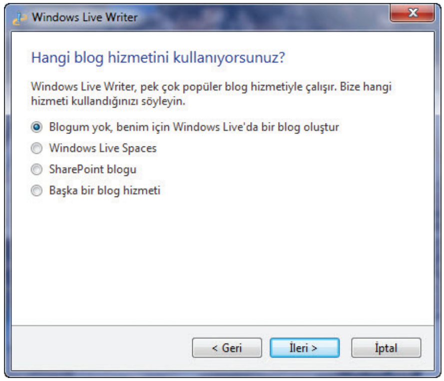
Değişim vakti: Windows Live Mail

E-posta istemcisi Outlook Express, Win-

dows Vista'da tarihe karışmıştı ve yerine Windows Mail gelmişti. Windows 7 altında bu program hiçbir şekilde sunulmuyor; sadece Windows Live Temel Parçalar'ı kurduktan sonra Windows Live Mail ismiyle sisteminize yerleşiyor.

Bir e-posta hesabı girdiğiniz anda programının en önemli yeniliklerinden birisi ortaya çıkıyor. Çoğu durumda e-posta adresi ve parolayı girmeniz yeterli oluyor; el ile sunucu ayarı yapılandırmaya gerek kalmıyor. Sebebi şu: Windows Live Mail birçok e-posta sunucusunun (örneğin Google Mail, GMX, Yahoo ve Hotmail) gelen/giden posta sunucusu adreslerini ve kullanılan port numaralarını biliyor. Dolayısıyla el ile bilgi girmenize gerek yok.

Windows Live Mail seleflerine nazaran tamamen yeni bir görünüm ile karşımıza çıkıyor. Aynı Windows Explorer veya Internet Explorer'da olduğu gibi menü çubuğu kullanılmıyor. [Alt] tuşuna bastığınızda ise kısa bir süreliğini menüler beliriyor. E-posta programı daha çok büyük kardeşi Outlook 2007'ye benziyor ve bu benzeşim sadece görünüş seviyesinde değil. Windows Live Mail, Outlook Express ve Windows Mail'in aksine tümleşik takvim de sunuyor. Randevuların yanında kişi listenizi, haber gruplarınızı ve RSS beslemelerinizi hem çevrimiçi, hem de çevrimdışı olarak yönetebiliyorsunuz.

Yardımcı kolunuz: Live Writer'ı ilk açtığınızda bu asistan size yapılandırmada yardımcı oluyor.

"Oturum aç" tuşuna bastığınızda Windows Live ID'niz ile direkt oturum açabiliyorsunuz. Sonrasında ise bazı yeni fonksiyonlar devreye giriyor. Örneğin soldaki çubukta bulunan "Kişiler" girdisine tıkladığınızda kişilerinizin çevrimiçi durumunu görebilirsiniz. Ayrıca takvimde kişilerinizin doğum tarihi de gösteriliyor.

Windows Live Mail'deki bir diğer yeni fonksiyon ise "Fotoğraflı e-postalar". Bu özellik sayesinde resimler çabucak gönderilebiliyor. Bu fonksiyona ulaşmak için sol yukarıdaki "Yeni" butonunun yanındaki ok tuşuna basın ve "Fotoğraflı e-posta"yı seçin. Yeni ileti penceresinin yanında hemen "Fotoğraf ekle" diyalogu da belirir.

İstediğiniz resmi/resimleri seçin ve “Ekle” butonuna basın. Seçimle işiniz bittiğinde “Bitti” butonuna basın. Sonrasında mesaj penceresinin içinde beliren araç çubuğuyla resimlere çerçeve ekleyebilir, siyah-beyaz efekti uygulayabilir veya otomatik düzeltme yapabilirsiniz. Ayrıca resimlerin altına metin de yazabilir ve iletiyi gönderebilirsiniz. Eğer Windows Live’ta oturum açtıysanız fotoğrafların bir kopyası Windows Live sunucularına kaydedilir ve iletideki ufak boyutlu sürümleriyle ilişkilendirilir. Alıcı böylece resimleri indirmeden bunlara göz atabilir. Eğer indirmek isterse resmin üzerine tıklayıp “Kaydet” demesi yeterli olacaktır.

BİLGİ

Uygulamaları kaldırmak

Programlardan biri hoşunuza gitmediyse bunu rahatlıkla kaldırabilirsiniz. Denetim Masası’nı ziyaret etmeniz yeterli.

Live Temel Parçalar’daki araçlardan birini kaldırmak için şu yolu takip edin: “Başlat | Denetim Masası | Program Kaldır”. Açılan listede “Windows Live Temel Parçalar” girdisini bulun ve “Kaldır/Değiştir ” butonuna basın. Açılan sihirbaz penceresinde “Kaldır”ı işaretleyip “Devam” tuşuna basın. Sonraki aşamada PC’nizde kurulu Live bileşenlerini görürsünüz. Silmek istediğiniz programın yanındaki kutucuğa tik atın ve yine “Devam” deyin. Kaldırma süreci bittiğinde sihirbazı kapatın.

Merkezi alan: Windows Live Toolbar

Windows Live Toolbar kurulumdan sonra otomatikman Internet Explorer’a entegre oluyor. Simge listesindeki “Yenilikler”e tıkladığınızda Windows Live ağınızda bir gelişme olup olmadığını öğrenebilirsiniz. Eğer ağınızdaki bir kişi örneğin yeni bir blog yayımlarsa bu kısımda gösterilir. Aynı şekilde yeni gelen e-postalar veya Windows Live Takvimi’ndeki (Windows Live Mail) önemli randevular hakkında da bilgi edinebilirsiniz. Tüm bu bilgileri o an gezinmekte olduğunuz web sitesini veya Internet Explorer’ı terk etmeden ediniyorsunuz.

Çevrimiçi aile güvenliği: Windows Aile Koruması

Her web sitesi gençlerin görmesi gerektiği kadarını sunmuyor; peki bir insan çocuklarını nasıl koruyabilir? Eğer Windows Live Temel Parçalar’ın bileşeni Windows Live Aile Koruması’nı kurduysanız ufaklıklarınızın tam olarak hangi sitelere girebile-

ceklerini belirleyebiliyorsunuz. Bir etkinlik raporu, çocukların hangi web sitelerini ziyaret ettiğini gösteriyor. Aynı şekilde çocuğunuzun Windows Live Messenger'daki kişi listesine de müdahale edebiliyor ve istediklerinizi engelleyip istediklerinize izin verebiliyorsunuz.

Blog yazarları için: Windows Live Writer

Windows Live Writer, blog girdileri yazmaya ve yayımlamaya yarayan çevrimiçi web editörlerine alternatif olabilecek ilginç bir program. Microsoft'un blog hizmeti Windows Live Spaces'in yanında program; WordPress, Blogger.com, LiveJournal, TypePad ve Moveable Type, Community Server ve daha fazlasını destekliyor.

Windows Live Writer'ı açtıktan sonra karşınıza çıkan bir asistan size yapılandırma ayarlarında yardımcı oluyor. Eğer herhangi bir blog hizmeti kullanmıyorsanız Windows Live blog hizmetine abone olabilirsiniz. Bu iş için Windows Live ID'niz ile oturum açmanız gerekiyor. Sonrasında blog'unuz için bir takma isim girin. Blog girdileri internet erişimi olmaksızın yazılıp daha sonra internete bağlandığınızda yayımlanabiliyor.

Live Writer, "WYSIWYG" (What You See, Is What You Get) tipi bir editördür. Yani yazdığınız metin, daha sonra blog'da yayımlandığında gözükeceği biçimde gösterilir. Ek olarak blog girdinizi resimlerle ve çerçevelerler süsleyebiliyorsunuz. "Yayımla" butonuna bastığınızda blog girdiniz internette verilir.

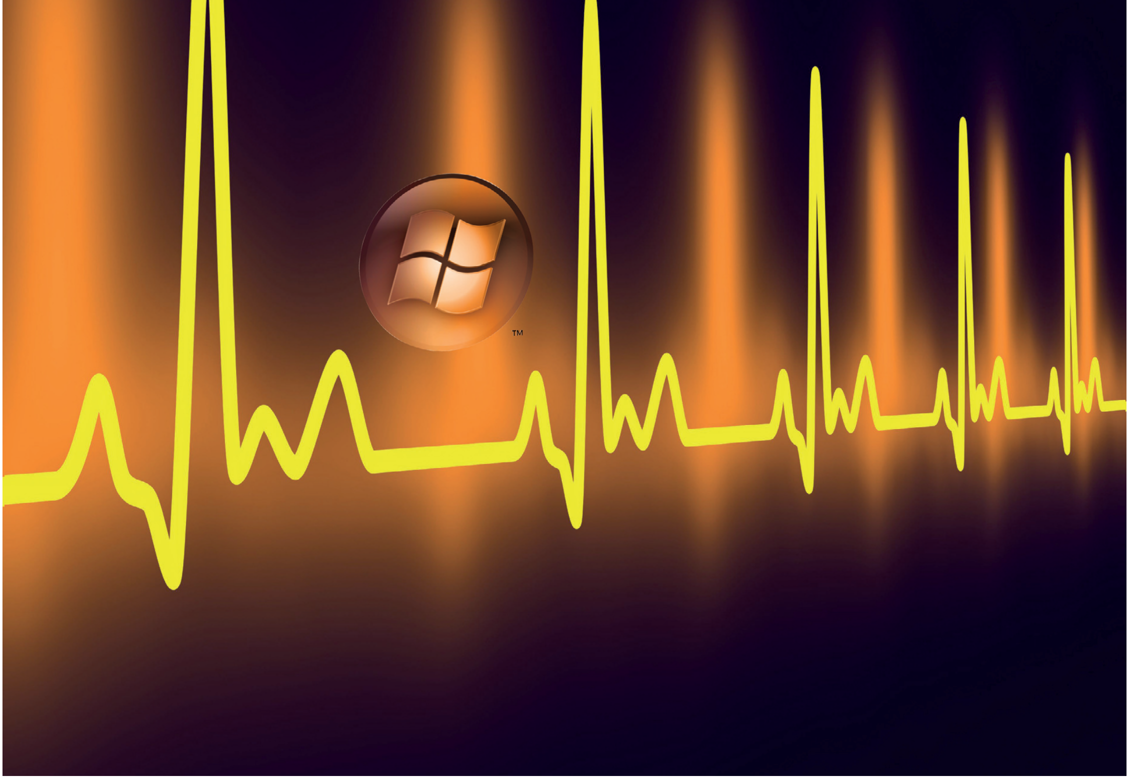
Ekstra: Diğer araçları kurmak

Windows Live Temel Parçalar'ın yanında üç farklı program kurabilirsiniz. Office Outlook Connector (Türkçe sürümde yok) ve Office Live Add-In, Office programlarını ve Outlook'u Live sistemine entegre ediyor. Bunları yüklediğinizde Word ve Excel dokümanlarını direkt programın içinden çevrimiçi düzenleme alanında açabilir ve kaydedebilirsiniz. Silverlight ise web tarayıcılar için geliştirilmiş bir eklenti. Microsoft'un Flash'ı olarak da anılıyor. ■

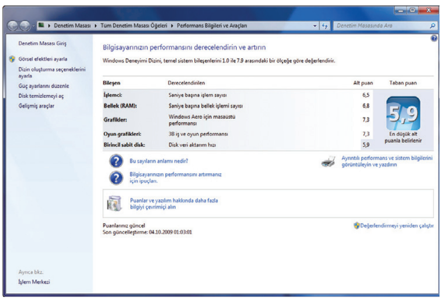
BİLGİSAYARINIZI ZİNDE TUTMANIN YOLLARI

Windows 7'de de BAKIM ÇALIŞMASI yapmadan olmuyor. Sizlere işletim sisteminin yerel araçları ile bilgisayarınızı nasıl yönetip zinde tutabileceğinizi gösteriyoruz. Bazı araçlar işinizi kolaylaştırmakla kalmıyor, işi tamamıyla sizden devralabiliyor da.

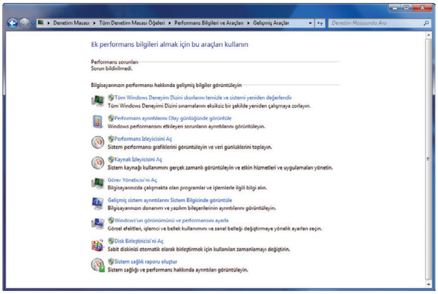
Windows 7'nin kurulumu genellikle sorunsuz bir şekilde gerçekleşir. Asıl can alıcı soru bilgisayarın yeni işletim sistemiyle nasıl bir performans sunacağıdır. Vista zamanında PC'nin zayıf ve güçlü yanlarını ortaya çıkarabilen pratik bir araç sunuluyordu: Windows Deneyim Dizini. Windows 7'de de bu araç süregelmeye devam ediyor. Aracı çağırmak için "Başlat | Denetim Masası | Sistem ve Güvenlik | Sistem" kategorisi altındaki "Windows Deneyim Dizini'ni Denetle" girdisine tıklayın. Programı ilk kez çalıştırıyorsanız değerlendirmenin gösterilmesi için "Değerlendirmeyi çalıştır" bağlantısına tıklamanız gerekiyor.

Performans değerlendirmesi için işlemci, RAM, ekran kartı gibi donanım bileşenleri ve birincil sabit diskin veri aktarım hızı mercek altına alınır. Bu bileşenlerden her biri 1.0 ile 7.9 arasında bir puan alır. Değer ne kadar yüksekse, o kadar iyi. Sistemin toplam puanı (taban puan), en düşük alt puanı alan bileşeninki kadardır. Bunun anlamı şu: Deneyim Dizini ortalama puanı değil, PC'de darboğaz oluşturan bileşeni gösterir; mesela zayıf bir ekran kartı.

Değerlendirme: Windows Deneyim Dizini PC'nizin performansını ve hangi noktalarında zayıflık olduğunu gösterir.

Fakat performans düşüklüğünün sebebi her zaman donanım değildir. Bazen eksik sürücüler veya yanlış Windows ayarları da bu duruma sebep olabilir. Bunun denetlemek için soldaki görev listesinden "Gelişmiş Araçlar"ı seçin. Tanılama programı bilgisayarın performansını düşüren herhangi bir problem bulursa "Performans sorunları" altında gösterilir. Zayıf bir ekran kartına sahip test bilgisayarımızda "Performans, görsel ayarlarda değişiklik yapılarak iyileştirilebilir" önerisini aldık. Bu linke tıkladığımızda şeffaf Aero arabiriminin kapatılmasıyla problemin çözüldüğünü gördük. "Tamam"a bastığınızda Windows 7, düzeltme işini kendi yapıyor. "Listeden kaldır" butonu ise bu girdiyi sistem ayarlarında herhangi bir değişiklik yapmadan listeden kaldırıyor.

Kaynak İzleyicisi: Grafiksel performans denetimi

PC’nin kaynakları ve performansına dair daha detaylı bilgiyi sistem tanılama raporundaki listede bulunan “Sistem sağlık raporu oluştur” girdisi veriyor. 60 saniyelik bir zaman dilimi içerisinde veri taşıyıcıları, BIOS, CPU, ağ yapısı gibi önemli sistem bölümleri incelenir. Tüm uyarılarıyla beraber tanılama sonuçlarını “Dosya” menüsüne girip “e-posta ile gönder” seçeneğini kullanabilir, kaydedebilir veya yazıcıdan çıkartabilirsiniz.

Kullanılan sistem kaynaklarının gerçek zamanlı gösterimini ise “Kaynak İzleyicisi” yapıyor. İster “Gelişmiş Araçlar” üzerinden, ister başlat menüsündeki hızlı aramaya “kaynak” yazıp aracı çalıştırabilirsiniz. Denetleme, izleyiciyi açtığınız anda başlar. Sonuçlar belli işlem ve hizmetlere göre filtrelenebiliyor. Bunu yapmak için işlemin veya hizmetin önündeki kontrol kutucuğunu etkinleştirin. “İzle | İzlemeyi durdur” ile veri toplama sürecini durdurabiliyorsunuz. Kaynak İzleyici’nin yardımıyla bir programın çalışmasını engelleyen işlemler de sonlandırılabilir. Gerekli komut içerik menüsünde bulunuyor. Öncesinde “Bekleme zincirini incele” (yine içerik menüsünde) herhangi bir işlemin başka bir işlemin tamamlanmasını bekleyip beklemediğini görebilirsiniz.

İşlem Merkezi: Bilgisayar problemlerini gözetmek

Şimdiye kadar tanıtılan araçlar sistem performansını mercek altına almak ve

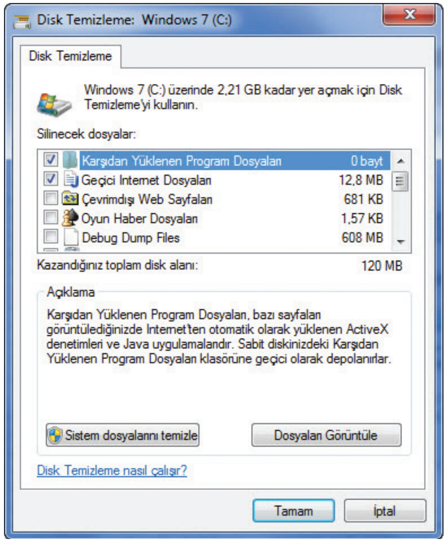
BİLGİ

Kontrol: RAM’de sorun mu var?

Sebepsiz yere sistem sıkça çöküyor mu? “Windows Bellek Tanılama” aracı ile bu sorunun bozuk bir RAM’den dolayı kaynaklanıp kaynaklanmadığını öğrenebilirsiniz. Aracı Denetim Masası’nda “Sistem ve Güvenlik | Yönetimsel araçlar” altında bulabilirsiniz. Alternatif olarak sistemi Windows 7 DVD’si ile açıp buradan da çalıştırabilirsiniz.

olası darboğazları ortaya çıkarmak amacına hizmet ediyordu. Fakat sistemi düzenli olarak bakıma almak ve güvenlikle alakalı bileşenleri gözetmek de önemlidir. Bu görevi İşlem Merkezi yerine getiriyor. Windows 7'nin yeni özelliklerinden biri olan İşlem Merkezi, selef işletim sisteminde bulunan Güvenlik Merkezi'nin yerini alıyor. İşlem Merkezi örneğin yeni bir güncelleme sunulduğunda veya hemen veri yedeklemesi yapılması gerektiğinde sizi bilgilendiriyor. İşlem Merkezi hakkında detaylı bilgiyi ilerleyen sayfalarda "Windows 7'de güvenlik" başlığı altında bulabilirsiniz. Başlat menüsündeki hızlı arama kutucuğuna "işlem" yazıp İşlem Merkezi'ni çağırabilirsiniz. Pencerenin alt tarafında "Sorun Giderme" girdisi bulunur. Buna tıkladığınızda olası bilgisayar problemlerini gösteren bir liste ile karşılaşırsınız.

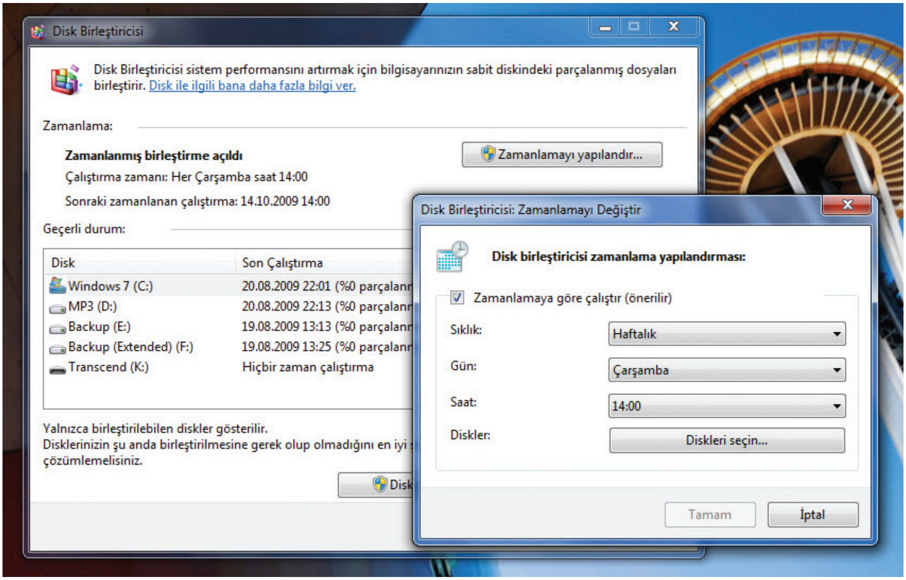
Örneğin eski Windows sürümleri için geliştirilmiş bir program Windows 7'de çalışmıyorsa, "Programlar" başlığı altındaki "Windows'un önceki sürümleri için yapılmış programları çalıştır" ile program uyumluluğu sihirbazını başlatabilirsiniz. Bu sihirbaz aracılığıyla Windows 7'de sorun çıkaran programı seçebilir ve sonrasında tavsiye edilen uyumluluk ayarlarını test edebilirsiniz. "Ağ ve İnternet" kısmındaki sihirbaz ise size "paylaşılan klasörler" veya "ev grubu" gibi ağ problemlerinin çözümünde yardımcı oluyor.

Eski dost: Windows 7 de Disk Temizleme aracıyla beraber geliyor.

Sistem bakımı: Disk temizlemeyi başlatmak

PC'de ne kadar fazla çöplük birikirse, bilgisayar zamanla o denli yavaşlar. Bu sebeple Disk Temizleme aracı size kullanılmayan dosyaları ve kısayolları silme-

Uygun vakit: **Disk birleştirmenin otomatikman başlatılacağı zamanı size uyacak biçimde ayarlamalısınız.**

de yardımcı olur. Başlat menüsündeki hızlı arama kutucuğuna “disk” yazdığınızda karşınıza çıkan sonuçlardan Disk Temizleme’yi seçin. Temizlemek istediğiniz diski seçtikten sonra Windows 7, ne kadar yer açılabileceğini denetler. “Sistem dosyalarını temizle”ye tıklayın ve yeniden disk bölümünü seçin. Sonrasında beliren “Diğer Seçenekler” sekmesinde gereksiz programları veya kullanılmayan sistem geri yükleme noktaları ve gölge kopyaları da silebilirsiniz.

Sistem Yapılandırması: Otomatik başlatılan programları denetlemek

“Popüler programlar” konusunda elbette Sistem Yapılandırması da unutulamaz. Windows 7’de özellikle otomatik başlatma klasörünü düzenlemek gerektiğinde bu araç son derece ilgi çekici oluyor. Vista

altındaki Windows Defender'ın "Yazılım Gezgini" bu görevi mükemmel biçimde yerine getiriyordu. Windows 7'deki Windows Defender'da bu özellik ne yazık ki yok; işte bu sebeple tekrar Sistem Yapılandırması'na başvurmak gerekiyor. Windows XP'de "Çalıştır" penceresine "msconfig.exe" yazılıp çalıştırılıyordu. Windows 7'de ise daha sezgisel bir yöntem devreye giriyor. Başlat menüsündeki hızlı arama aynı zamanda "Çalıştır" kutucuğunun görevini de üstlendiği için bu kutucuğa ister "msconfig", ister "sistem" yazarak Sistem Yapılandırma aracını çalıştırabilirsiniz. "Başlatma" sekmesinde başlangıçta devreye girmesini istemediğiniz programları alıştığınız gibi devre dışı bırakabilirsiniz.

Eğer "Çalıştır" penceresinden vazgeçmek istemiyorsanız şu şekilde tekrar belirmesini sağlayabilirsiniz: Başlat butonuna sağ tıklayıp "Özellikler"i seçin. "Başlat menüsü" sekmesinde "Özelleştir" butonuna basın. Listede "Çalıştır komutu" girdisinin yanına tık atın. Artık "Çalıştır" butonu tekrar başlat menüsünde gözükecektir.

Disk Birleştirme: Sistem performansını iyileştirmek

Önceki Windows sürümlerden tanınan bir diğer araç ise Disk Birleştiricisi. Normalde veriler sabit diske arka arkaya dizilir. Veri silinmesi durumunda oluşan boşluklara ise yeniden dosya yazılabilir. Fakat oluşan boşluk yazılacak veriye göre küçükse dosya parçalanmış halde diske kaydedilir. Bunun bir sonucu olarak dosya erişim süresi uzar. Disk Birleştiricisi sayesinde parçalanmış dosyalar tekrar birleştirilir. Windows XP ve daha eski sürümlerde kullanıcının kendisinin bu aracı çalıştırması gerekiyordu. Vista'dan bu yana bu görevi işletim sistemi devralıyor; fakat biraz sıra dışı bir zamanda: her Çarşamba saat 01:00'de. Bu saatte bilgisayar genellikle kapalı olacaktır. Bu durumda disk birleştirme bilgisayar yeniden açıldığı anda devreye girecektir. Eğer farklı bir zamanda çalıştırılmasını istiyorsanız "Başlat | Tüm programlar | Donatılar | Disk Birleştiricisi" yolunu takip edin. "Zamanlamayı yapılandır" ile disk birleştiricinin ne zaman otomatikman çalışacağını belirleyebilirsiniz. Disk Birleştiricisi penceresinde alt tarafta yeni bir buton bulursunuz: "Diski çözümle". Buna tıkladığınızda seçili disk bölümlerinin parçalanma durumu hakkında bilgi alırsınız. Eğer raporda diskin birleştirilmeye ihtiyaç duyduğu belirtiliyorsa "Diski birleştir" tuşuna basın.

Görev Zamanlayıcı: İşi Windows'a bırakın

Disk birleştirme örneğinde olduğu gibi,

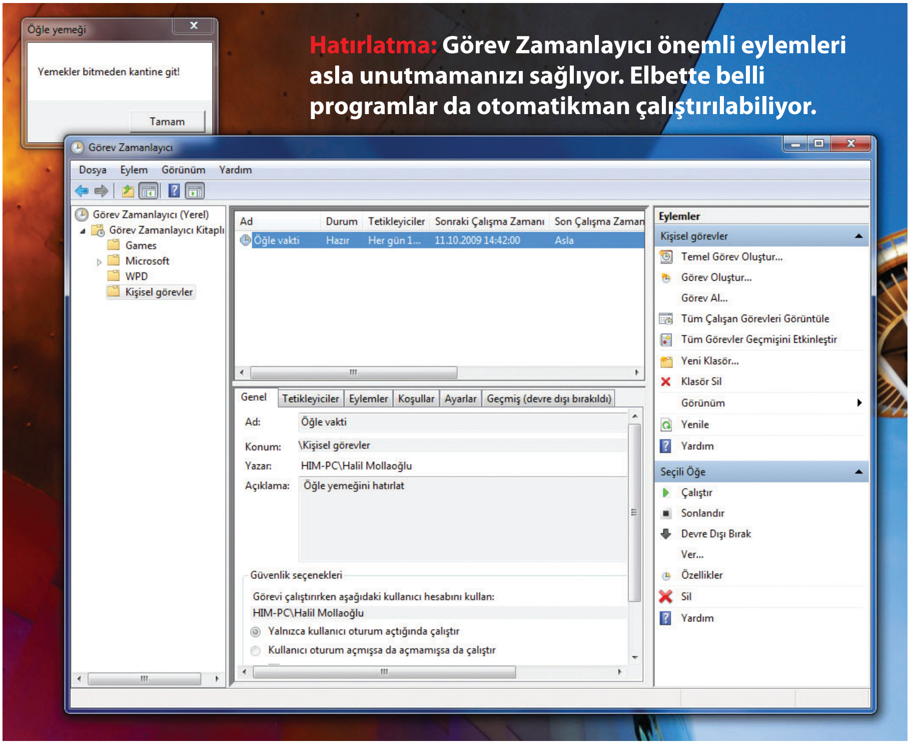
Windows 7'nin tam otomatik olarak sizin yerinize yapabileceği görevler var. Bunu mümkün kılan bileşen ise Görev Zamanlayıcı. "Başlat | Tüm programlar | Donatılar | Sistem Araçları | Görev Zamanlayıcı" yolunu takip edin. Açılan pencerenin sol yarısında "Görev Zamanlayıcı Kitaplığı", sonrasında "Microsoft" ve "Windows" alt başlıklarını takip ettiğinizde ön tanımlı görevleri görebilirsiniz. Örneğin "Defrag" girdisini seçtiğinizde yan tarafta disk birleştirmeyle ilgili görev planı belirir. "Koşullar" sekmesine geçtiğinizde bu görevin sadece bilgisayar boştayken gerçekleştirileceğini görebilirsiniz. Bu görevde değişiklik yapmak isterseniz "Seçili Öğe" bölümündeki "Özellikler" girdisini seçin. Açılan pencerede disk birleştirmeyi kendi isteklerinize göre uyarlayabilirsiniz.

Elbette sadece ön tanımlı görevleri değil, kendi oluşturduğunuz görevleri de değiştirebilirsiniz. Basit bir örnekle bunun nasıl çalıştığını anlatalım: Her gün öğle yemeğinde kantine tam zamanında gitmeniz gerektiğini hatırlatacak bir notun belli bir saatte ekranda belirmesini istediğinizi varsayalım. Bu iş için pencereni sol yarısındaki "Görev Zamanlayıcı Kitaplığı"na sağ tıklayın ve "yeni bir klasör" oluşturun: örneğin "Kişisel görevler". Bu klasörü daha sonra kendi tanımladığınız görevleri daha hızlı bulmak için kullanacaksınız. Yeni klasörü seçin ve sağ taraftaki "Eylemler" kısmında "Temel Görev Oluştur"u seçin. Sonraki pencerede oluşturacağınız görev için bir isim ve kısa bir tanımlama girin. "Devam"a basıp görevin ne zaman çalıştırılacağını

BİLGİ

CEIP

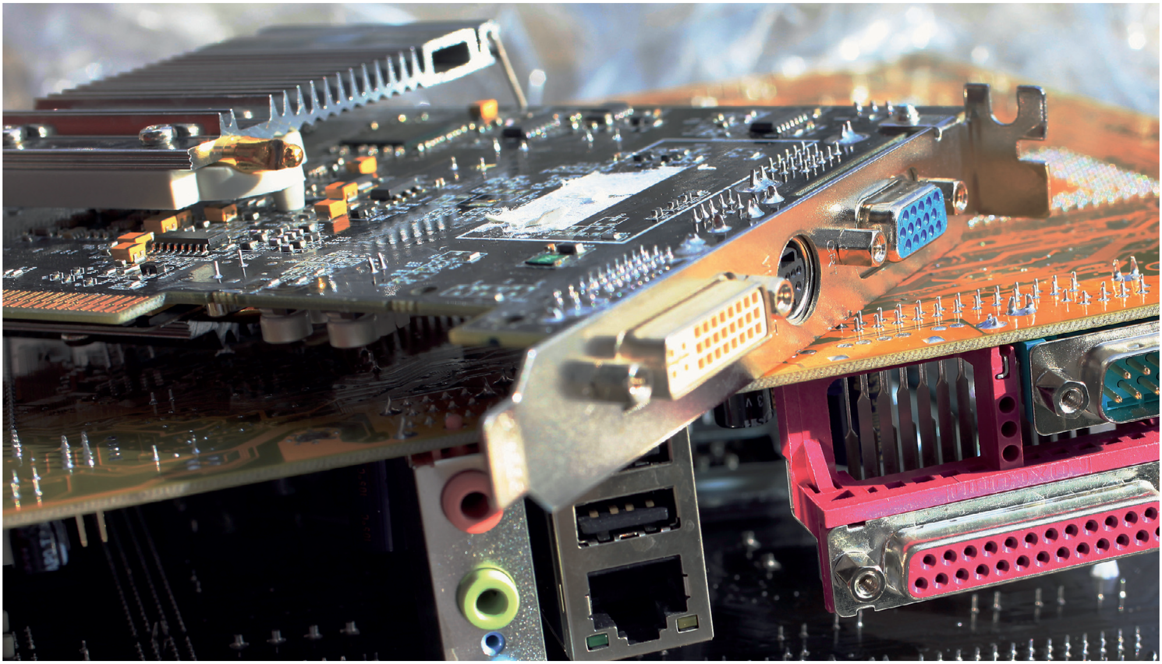
Görev Zamanlayıcı penceresinin sol yarısında "Görev Zamanlayıcı Kitaplığı\Microsoft\Windows" altında "Customer Experience Improvement Program" (CEIP) girdisini seçin. Örneğin "Consolidator"ı seçtiğinizde her gün saat 19:00'da Microsoft'a veri gönderildiğini şu açıklamada görürsünüz: "Kullanıcı Windows Müşteri Deneyimini Geliştirme Programı'na katılmayı kabul etmişse, bu görev kullanım verilerini toplar ve Microsoft'a gönderir." Bu verilerin tam olarak ne olduğu belli değil. Tabi cümleden anlaşıldığı üzere eğer programa katılmayı kabul ettiyseniz bu görev çalıştırılır. Eğer daha önceden bu programa katılmayı kabul ettiyseniz istediğiniz zaman "Customer Experience Improvement Program" altındaki tüm görevleri devre dışı bırakabilirsiniz.

Hatırlatma: **Görev Zamanlayıcı önemli eylemleri asla unutmamanızı sağlıyor. Elbette belli programlar da otomatikman çalıştırılabiliyor.**

(örneğimizde “Günlük”) belirleyin. Sırada başlangıç zamanı ve saat var. Son olarak hangi eylemin gerçekleştirilmesini istediğinizi seçin. Örneğimizde “İleti görüntüle”yi seçtik ve buna paralel olarak bir sonraki aşamada gösterilmesi gereken mesajı yazdık. Belirlenen zamanda ekranda belirecek ufak bir pencere öğle yemeğini kaçırmamanızı sağlayacak.

Eğer uyarıyı daha sonraki bir zaman diliminde silmek isterseniz yine aynı yere gelip (Kişisel görevler) “Seçili öğe” bölümünden “Sil” komutunu verin. Eğer göreve daha sonra ihtiyaç duyma ihtimaliniz varsa “Devre dışı bırak”ı seçip geçici olarak bu görevi beklemeye alabilirsiniz. ■

DONANIMLAR WINDOWS 7'YE AYAK UYDURABILIYOR MU?

XP'den Vista'ya geçişte bazı emektar donanımların izne ayrılması gerekiyordu. CHIP, Windows 7'ye GEÇİŞTE benzer problemlerin olup olmayacağını araştırdı.

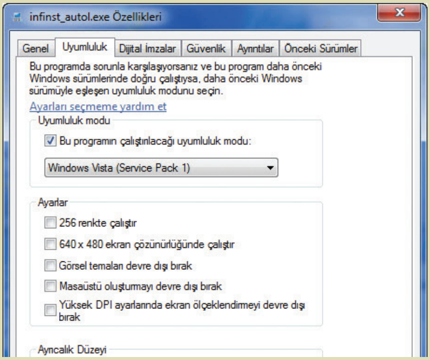

Vista'dan randıman alamayıp emektar Windows XP'de kalan kullanıcılar için Windows 7 ile birlikte doğru zamanın geldiğini söyleyebiliriz. Windows 7'nin ön sipariş kampanyalarına gösterilen ilgi o kadar çok büyüktü ki birçok tüketici geç bile kalmıştı. Örneğin Amazon'da Windows 7 kopyaları birkaç dakika içerisinde tükenmişti.

Fakat birçok kullanıcı Vista'ya geçişte eski donanımlara verilen kıt destek yüzünden yeni donanım satın almak zorunda kaldıklarını hala çok iyi hatırlıyor. Bunun temel sebebi ise XP'nin aksine Vista'nın yepyeni bir sürücü modeli kullanmasıydı; bunun sonucunda XP sürücüleri çoğu durumda kabul edilmiyordu. Ayrıca eğer bir üretici bir cihaz için sunduğu sürücü desteğini sonlandırıp, Vista sürücüsü sunmayınca bu cihaz sadece XP altında çalışabiliyordu. Sonuç olarak hala iş gören bazı bileşenler Vista'ya geçildiği takdirde hurda haline geliyordu.

Windows 7, Vista'nın kullandığı sürücü mimarisini devam ettirdiği için, Vista'dan (SP1) direkt Windows 7'ye yükseltme yapıldığında hiçbir problem çıkmamalı. Mevcut Vista sürücüleri aynen kullanılmaya devam edilebilir. Fakat Windows 7, Vista veya XP ile paralel çalıştırıldığında (çift işletim sistemi) durum farklı gözüküyor. Genellikle bu durumda da bir çözüm yolu bulunuyor. Şimdiye kadar donanımların düzgün bir şekilde çalışmadığı durumların sayısı çok az.

Vista ve Windows 7'yi paralel olarak kullanmak: Vista ile Windows 7'yi iki farklı disk bölümüne kurup kullandığımızda Windows 7'nin ilk önce bazı bileşenleri düzgün tanımadığını gördük.

Uyumluluk modu: Dosya özellikleri penceresinde bir programı Vista ya da XP modunda çalıştırmak mümkün.

Eksik sürücüleri Vista'nın kurulu olduğu disk bölümünden aktardığımızda ise birkaç ufak detay dışında sorun hemen düzeldi: Vista altında WLAN kartı düzensiz aralıklarla kablosuz ağ ile bağlantıyı kesiyordu. Fakat bu problem modemi kapatıp yeniden açtığımızda ortadan kalktı.

Bazı durumlarda cihaz sisteme takılmadan önce sürücüyle beraber ek yazılımların da yüklenmesi gerekir. Örneğin çok fonksiyonlu yazıcı HP Officejet 6210'nun yazılım paketi. Bu tip durumlarda kurulum programı Windows 7'de çalıştırılırken yanlış işletim sistemi kul-

BİLGİ

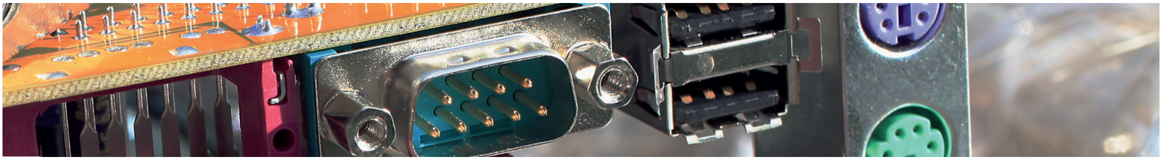
Vista sürücüleriyle ikna etme sanatları

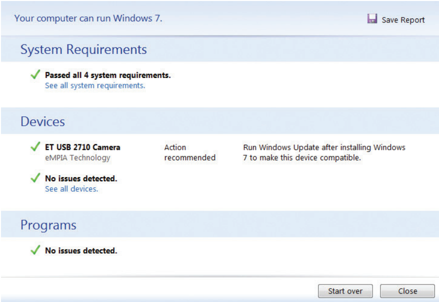
Özellikle XP kullanıcıları, donanım bileşenlerine ait Vista sürücülerini aramalı. Şayet varsa Windows 7 altında çalışma ihtimalleri çok yüksek.

Windows 7 bir Vista sürücüsünü kabul etmezse öncelikle kurulum dosyasını uyumluluk modunda çalıştırmayı denemelisiniz: Sağ fare tuşu ile dosyaya tıklayın "Özellikler"i seçin. "Uyumluluk" sekmesinde uygun seçimi yapın. Eğer kurulum basit bir Windows sürüm numarası kontrolü yapıyor ve Vista'yı bekliyorsa bu hile işe yarayacaktır. Uyumluluk modu kurulum dosyasına uygun Windows sürümünün taklidini yapar. Aynı sekmede sürücü kurulumunun yönetici haklarıyla çalıştırılmasını sağlayabilirsiniz. Zira sınırlanan bazı haklar kurulumu önleyebilir.

Yazılım setinden feragat etmek

Bazı kurulum programları işletim sisteminin kesin tanımlamasına bakar ki, burada uyumluluk modu da işe yaramaz. Böyle bir durumda Vista'nın kurulu olduğu disk bölümünden sürücüler devralınabilir; ama böyle yaptığınızda sürücüyle beraber gelen ek yazılımlardan (mesela yazıcı yönetimi) feragat etmek zorunda kalırsınız; ta ki üretici Windows 7 uyarlamasını yapana kadar.

Uygun: Bu bilgisayar işlemci, bellek, sabit disk ve Aero uyumluluğu gibi temel gereksinimleri yerine getiriyor.

WLAN yok oldu: Vista ile paralel kurulum sonrası sadece modemi kapatıp yeniden açmak WLAN'ı yeniden etkinleştirdi.

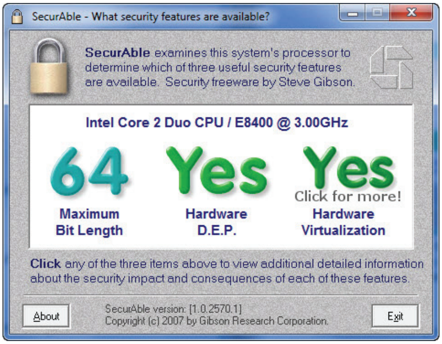
lanıldığına dair bir hata mesajı çıkabilir. Böyle bir olayla karşı karşıya kaldığınızda kurulum programı yine de çalıştırılabilir. Bunu nasıl yapacağınızı soldaki sayfada yeralan "Vista sürücüleriyle ikna etme sanatları" bilgi kutusundan öğrenebilirsiniz.

XP'den geçiş: Windows 7 uyumluluğunu denetleme

Peki, Vista'yı es geçip hala Windows XP ile çalışanlar donanım problemleri yaşayacak mı? Vista 2006'dan bu yana piyasada ve geçen süre zarfında birçok bileşen ve çevre birimi için XP'nin yanında Vista sürücüsü de sunuluyor. Ama her halükarda değişimden önce sistem yapılandırmasına göz atmakta fayda var. PC Wizard 2009, SiSoft Sandra Lite ve Systeminformation for Windows gibi ücretsiz olarak sunulan yazılımlar bu konuda size yardımcı olabilir. Bu araçlar Aygıt Yöneticisi'nin aksine sisteme bağlı bileşenlerin isimlerini tam olarak gösteriyor.

İpucu: Araçları kullanıp cihaz isimlerini öğrendikten sonra her donanım için üretici web sitelerine ayrı ayrı girip Vista sürücüsü (ya da Windows 7) sunulup sunulmadığını öğrenmelisiniz. Eğer varsa bunu indirin ve sabit diskteki bir klasöre kaydedin. Böylece değişim sırasında bir problem yaşamazsınız.

Kuruluma başlamadan önce sisteminizin hem donanımlarını hem de yazılımlarını "Windows 7 Upgrade Advisor" ile test etmenizi de şiddetle tavsiye ediyoruz. Bu araçla ilgili daha fazla bilgiyi

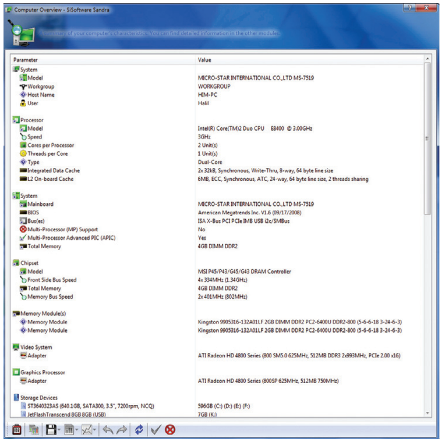

XP Mode için hazır: "Securable" ile PC'nizin donanımsal sanallaştırma sunup sunmadığını öğrenebilirsiniz.

önceki sayfalarda bulabilirsiniz.

Windows 7'nin Professional, Enterprise veya Ultimate sürümünü kurmak isteyenler Windows 7'nin XP Mode özelliğini kullanabilir. XP Mode, Virtual PC'nin belli bir sürümünde çalışan tam teşekküllü bir XP Professional sürümünü baz alıyor. XP Mode'u deneyip kullanamayanlar işlemcisinin donanımsal sanallaştırmayı destekleyip desteklemediğini öğrenmeli.

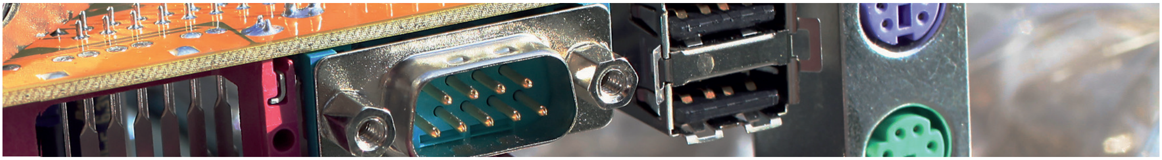
Bu iş için öncelikle "Securable" isimli uygulamayı edinmeli ve çalıştırmalısınız. Açılan pencerede "Hardware Virtualization" girdisinin altında "Locked OFF" yazıyorsa cihazın BIOS'una girip "Virtualization" gibi ibareleri aramalısınız ve bunun değerini "Locked ON" olarak değiştirmelisiniz. Test bilgisayarımız Dell Latitude D620'nin BIOS'unda bu girdi "POST Behavior" başlığı altında bulunuyordu. Sonrasında "Securable" uygulamasını tekrar çalıştırdığınızda "Yes" mesajının görüntülenmesi gerekir. XP Mode konusuna ilerleyen sayfalarda daha detaylı değineceğiz.

Genel sonuç: "SiSoft Sandra Lite" aracı PC'nin tüm bileşenlerini gösteren detaylı bir liste oluşturuyor.

Windows 7'yi sıfırdan kurma sırasında donanım tanıma

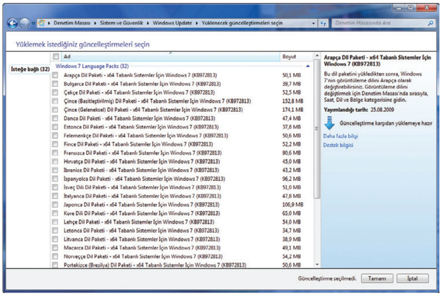
Farklı masaüstü bilgisayarlara kurulum-

da oldukça iyi bir donanım tanıma oranı tespit ettik. En azından Aygıt Yöneticisi'ni kontrol ettiğimizde korkutucu ünlem işaretleriyle karşılaşmadık.
Yine de tanıma sürecinde bazı pürüzler de yok değildi; zira tanınan bazı bileşenler her zaman mümkün olan en yüksek verimle çalışmıyordu.

"SIFIRDAN KURULUMDAN SONRA WİNDOWS'U GÜNCELLEYİN!"

Örneğin bir bilgisayarda kullandığımız çok hızlı bir sabit disk hemen tanındı; fakat Windows 7 kurulumundan sonra dosya transfer oranları dramatik derecede düştü. Öyle ki, disk el freni çekilmiş gibi çalışıyordu. Bunun sebebi ise cihazın PIO veri aktarım modunda çalışmasıydı. Windows 7, Aygıt Yöneticisi'nde veri aktarım ayarlarında yaptığımız değişiklikleri her zaman geri alıyordu. Dolayısıyla ayarlara müdahale de işe yaramadı, disk hala yavaş çalışıyordu. Ancak Intel'in en güncel yonga seti sürücüsünü elle indirip kurduktan sonra sabit diskin veri aktarım modunu sürekli olarak değiştirebildik ve böylece disk tekrar maksimum hızda çalışabildi.
Sabit disk ile ilgili problemler ancak detaylı bir şekilde incelendiğinde ortaya çıkar; zira yüzeysel bir hata mesajı yoktur.

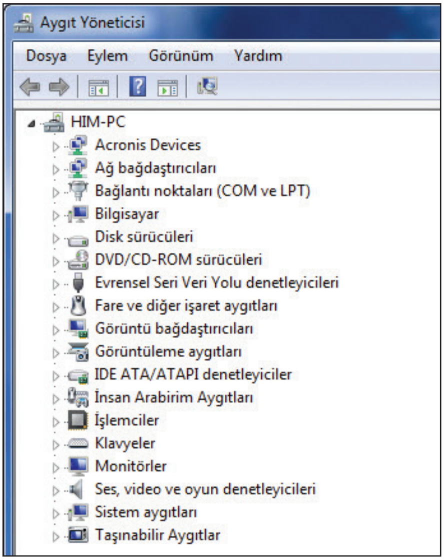

El ile Windows Update'i çalıştırın: Bazı durumlarda ekran kartı gibi önemli bileşenler ancak bu hamleden sonra düzgün çalışır.

Yine de sebepsiz yere belirgin derecede performans düşüşleri de kullanıcıyı tetikleyip detaylı bir inceleme yapmasını sağlayabilir.

Karşılaştığımız bir diğer durum: Bir notebook'taki ekran kartı tanındı; ama sadece temel özellikleriyle. Bunun sonucunda Windows 7 tarafından ayarlanan çözünürlük değiştirilemiyordu. Çok düşük çözünürlük ise hemen göz çarpıyordu. Burada yardıma Windows Update koştu. Doğru sürücü hemen bulundu ve indirilip kuruldu. Sonrasında çözünürlüğü elle değiştirebildik.

Yukarda verilen örnekler ışığında CHIP, bir kurulumdan sonra oluşabilecek problemleri ortadan kaldırmanız için şu adımları takip etmenizi tavsiye ediyor:

Hepsi tanındı: Bu sistemde Windows 7 her türlü donanım bileşenini sorunsuz bir şekilde tanıdı.

Windows 7'i sıfırdan kurduktan sonra oturum açtığınızda ilk işiniz Windows Update'i açmak olsun. Böylece tanınan; fakat tam anlamıyla yapılandırılmayan donanımlar için yeni sürücüler otomatikman kurulacaktır. Bunu yaparken sadece önemli güncelleştirmeler listesine değil, seçime bağlı güncellemeler listesine de bakın; çünkü burada da yeni donanım sürücüleri bulunabilir.

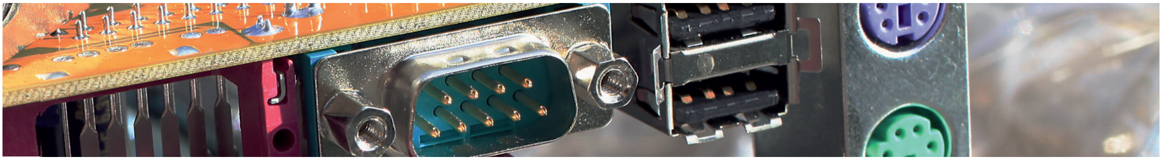
İpucu: Bazı güncelleştirmelerin gizlenip gizlenmediğini de kontrol edin. Bir test sisteminde bu durumla karşılaştık ve sunulan tüm güncelleştirmeleri indirip kuramadık.

Windows 7'ye entegre edilmiş sürücüler en güncel sürücülerdir diye bir kural yok. Donanım üreticilerinin sitesine girip yeni sürücüleri aramak ve bunları kurmak daha mantıklıdır. Ancak bu şekilde güvende olabilirsiniz.

Bu durum özellikle notebook'lar için (sağdaki kutucuğa bakın) geçerli; ama netbook'ların da Windows 7 ile bazı ufak problemleri var. Test için Windows 7'nin kıt özellikli Starter sürümü bir netbook'a kuruldu. Sonuç olarak güç yönetimi düzgün bir şekilde çalışmadı.

Windows 7 Starter'da ikincil ekran desteğinin bulunmaması ise şaşırtıcıydı. Netbook'unu sunumlarda kullanmak isteyenler için kötü bir durum. Bu tip durumlarda farklı bir sürüme yönelmek daha iyi oluyor.

Birkaç notebook'ta yine sürprizlerle karşılaşmaya devam ettik. Örneğin Medion marka bir WLAN kartı Typ Prism GT olarak tanındı. İşin kötü tarafı ise tanınan model için sadece XP sürücüsü mevcuttu ve bu da kartın Windows 7 altında işe yaramaz hale gelmesine sebep oluyordu.

Bazı Cardbus-WLAN kartları da karışıklığa sebep oluyor. “Trust Speedshare Turbo Pro Wireless” WLAN kartı Windows 7 Aygıt Yöneticisinde birden “Atheros Wireless” adaptörüne dönüştü ve burada da uygun sürücüyü bulmakta problemler yaşadık.

Windows 7’nin 64-bit sürümünü kullananların işini zorlaştıran bir unsur daha var: Güvenlik sebeplerinden dolayı imzasız sürücülere izin verilmiyor. 64-bit Windows kullananlar olası donanım problemlerinde üretici web sitesinde veya Windows Update’de imzalı sürücü bulunup bulunmadığını kontrol etmeli.
Genel anlamda Windows 7 kurulum testi çok pozitif bir izlenim bıraktı. Windows XP’den Vista’ya geçişte yaşanan büyük donanım problemleri bu sefer yok. Elbette donanım tanıma sürecinin başarısızlığa uğradığı veya kullanılan bileşenin çok eski olduğu durumlar var. Böyle bir durumda ancak donanım yükseltmesi işe yarıyor.

Her halükarda Windows 7 RTM (final) sürümünün donanım üreticilerinin eline erkenden geçmesi sayesinde üreticilerin uygun donanım sürücülerini hazırlamak için yeterli zamanı oldu.

Elbette şu kesin ki, Windows 7 yüklü yeni bir PC alanlarda her şey olması gerektiği gibi çalışacaktır. ■

BİLGİ

Windows 7 ve notebook’lar

Üzerinde Windows 7 yüklü, yeni bir cihaz satın alanlar her türlü konuda içini rahat tutabilir. Zira bu durumda fabrika ayarlarının optimum olduğu ve her şeyin çalışması gerektiği gibi çalışacağı kesindir.

Fakat mevcut notebook’una sıfırdan kurulum yapanlar Aygıt Yöneticisi’nde birkaç “tanınmayan aygıtla” karşılaşabilir. Böyle bir durumda da tanınmayan aygıtın arkasında neyin gizli olduğunu anlamak için tecrübeli gözler gerekir. Bazen kart okuyucu veya tümleşik webcam gibi cihazlar tanınmaz, bazen de ACPI veya ekran kartı gibi ağır toplar da problem çıkarabilir. Bu da performans ve pil süresine etki eder. Kural olarak Vista sürücüleri yardıma koşar; fakat her zaman değil.

İşte o zaman da Windows 7 için geliştirilmiş “gerçek” sürücüleri kullanmaktan başka çare kalmaz. Sonuç olarak mevcut sisteme yeni kurulum yaparken şu kural geçerli: Ancak kurulum konusunda mutlak bir tecrübeye sahipseniz Windows 7’yi sıfırdan yüklemeye kalkışın. Üretici firmaların yayınladığı Windows 7 sürücülerini mutlaka temin edin.

WINDOWS 7'DE AĞLAR

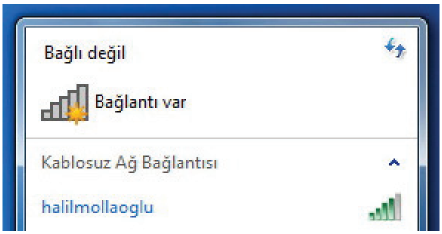
Ev Grupları ile Windows 7, ev ağı içinde dosya ve yazıcı PAYLAŞIMINI kolaylaştırıyor. Bu makalede Windows 7'de ağ oluştururken dikkat etmeniz gereken genel noktaları öğreneceksiniz.

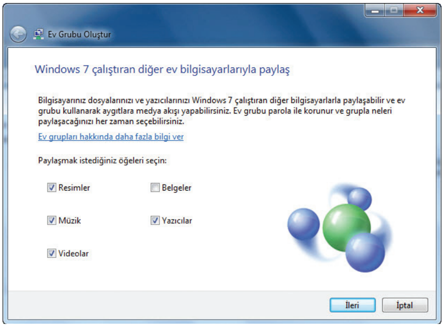
Özellikle günümüzde, kablosuz ağlar her yerde kullanılır hale geldi. Neredeyse her büyük otel, misafirleri için ek bir WLAN hizmeti sunuyor. Birçok firma ve üniversite kablosuz ağlar ile hem internet erişimi hem de bir sunucuda bulunan kişisel dosyalara erişim hakkı veriyor. Artık uçak veya trenlerde de WLAN erişimi normal karşılanır hale geldi. Bazen ücretsizler, bazense belli bir ücret ödemeniz gerekiyor.

Windows 7 altında mevcut WLAN erişimlerini rahatlıkla kullanabiliyorsunuz. Örneğin bir notebook'taki WLAN adaptörü aktifse sistem tepsisindeki kablosuz ağ simgesine tıklamak yeterli oluyor. Eğer aktif bağlantı yoksa buna uygun bir bildirim alıyorsunuz. Simgeye tıkladığınızda ulaşabilir tüm kablosuz ağları gösteren bir liste penceresi açılıyor.

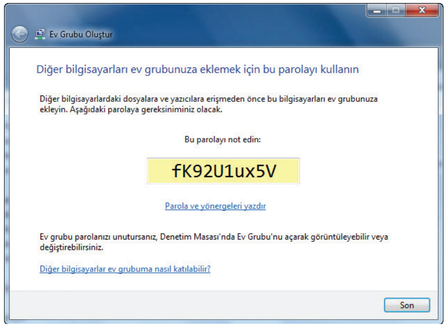
Listedeki ağlardan birine bağlanmak

Kablosuza giriş: Mevcut kablosuz ağlar bu pencerede gösterilir.

Paylaşımları belirlemek: **Ev Grubu için genel paylaşımları burada belirleyebilirsiniz.**

Ek parola: **Bu parola Ev Grubu'na girişte kullanılıyor.**

için ağ ismine tıklayın ve "Bağlan" butonuna basın. Bir sonraki aşamada bağlantı için gerekli şifreyi yazın. Sonrasında bulunduğunuz mekana göre "Ev ağı", "İş ağı" veya "Ortak ağ" seçeneklerinden birini seçin. Bu tarz erişim noktalarına bağlanmak kolay olsa da, bazı ağlarda dikkat edilmesi gereken hususlar var. Windows 7 yüklü bilgisayarlar arasındaki bağlantı normal şartlar altında hiçbir problem çıkarmaz, keza mevcut bir ağa yeni bir PC'yi dahil etmek de halka açık erişim noktalarında olduğu gibi gerçekleşir. Örneğin bir cihazdan medya aktarımı yapmak için her iki Windows 7 PC'sini de rahatlıkla Ev Grubu'na dahil edebilirsiniz. Fakat ağ, farklı işletim sistemi kullanan bilgisayarlardan oluşuyorsa durum farklı oluyor. Örneğin Windows 7 yüklü bir PC ile XP yüklü farklı PC'yi birbirine bağlamak gibi.

Ev Grubu oluşturmak

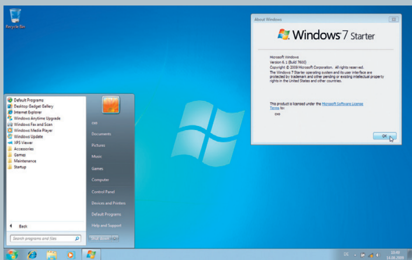
Eğer ağa katılan tüm PC'ler yeni işletim sistemiyle donatıldıysa iş çok kolay oluyor. Zira Windows 7 yüklü PC'lerde özel ev grupları oluşturulabiliyor. İstisna: Eğer Windows 7 Starter yüklü iki note- veya netbook söz konusu ise Ev Grubu işe yaramıyor. Konu hakkında daha fazla bilgi "Ev Grupları" kutusunda yer alıyor.

Test için Windows 7 yüklü bir masaüstü PC'si hazırlandı. İkinci PC olarak ise Windows 7 Starter yüklü bir netbook devreye girdi; yani gelecekte çokça kar-

BİLGİ

Ev Grupları: Farklı haklar

Söz konusu Ev Grubu olunca Windows 7 sürümleri arasında bazı farklar var. Home Premium'dan itibaren tüm üst sürümler Ev Grubu oluşturabiliyor; fakat Starter sürümde (Home Basic'te de aynı) sadece mevcut bir Ev Grubu'na giriş yapılabiliyor. Konu hakkında daha fazla bilgiyi önceki sayfalarda sürüm karşılaştırma tablosunda bulabilirsiniz.

Sade: Starter sürüm tamamen güç tasarrufu moduna göre geliştirilmiş; fakat özellik açısından en kıt Windows 7 sürümü.

şılaşılacak bir senaryo. Masaüstü PC bir kablosuz ağa bağlı durumda. Netbook, girişte açıklandığı gibi WLAN'a dahil edildiği ve iki bilgisayarda da "Ev ağı" seçildiği anda Windows 7, "Ev Grubu Oluştur" sihirbazını çalıştıracaktır.

Pratik: Bir sonraki adımda Windows 7, ev grubunda kullanmak zorunda olduğunuz bir parola oluşturacaktır. Bu parolayı bir yere not edin; isterseniz yazıcıdan çıktı da alabilirsiniz.

Bu parolayı daha sonra istediğiniz zaman Denetim Masası'ndaki "Ev Grubu" linkine tıklayıp değiştirebilirsiniz. Kurulacak her Ev Grubu için yeni bir parola oluşturulacaktır.

Parola da belirlendikten sonra her iki bilgisayarın Windows Explorer penceresinde "Ev Grubu" ibaresi belirecektir. İkinci bilgisayardaki (örneğimizde netbook'taki) Ev Grubu'na tıklayın. Paylaşacağınız klasör ve dosyaları belirleyin ve not ettiğiniz parolayı girin. Sonrasında Ev Grubu'na başarıyla dahil edildiğinize dair bir mesaj alacaksınız. Artık birkaç fare tıklaması ile diğer bilgisayarlarda paylaşılan dosyalara erişebileceksiniz.

Eğer bir evin içinde birden çok bilgisayar kullanıyorsanız Ev Grubu çok kullanışlı olacaktır. Farz edelim ki notebook'unuzdan bir e-posta göndermek istiyorsunuz; fakat e-postaya eklemek istediğiniz resim, masaüstü PC'de kayıtlı. Eğer iki cihazı da bir Ev Grubu'na dahil ettiyseniz hiç sorun değil:

1. "Kitaplıklar" penceresini açın. "Ev Grubu" altında ikinci PC'nin ismine tıklayın.

2. "Resimler"e tıklayın. En kolayı istediğiniz resmi geçici bir konuma kaydedin ve

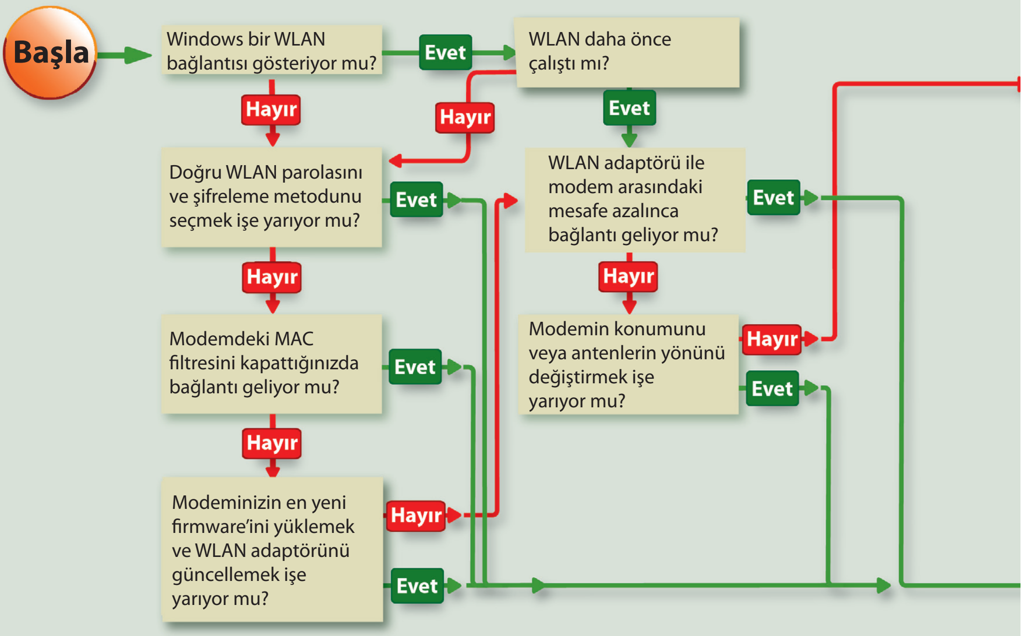
buradan e-postanıza ekleyin.

Ev Gruplarını yönetmek

Denetim masasında “Ağ ve İnternet” kategorisi altındaki “Ev Grubunu ve paylaşım seçeneklerini belirle” linki üzerinden Ev Grubu ayarlarını değiştirme veya farklı bir parola oluşturma imkanınız var. Bir diğer yol: Bilgisayar’daki Ev Grubu girdisine sağ tıklayıp “Ev grubu ayarlarını değiştir”i seçin.

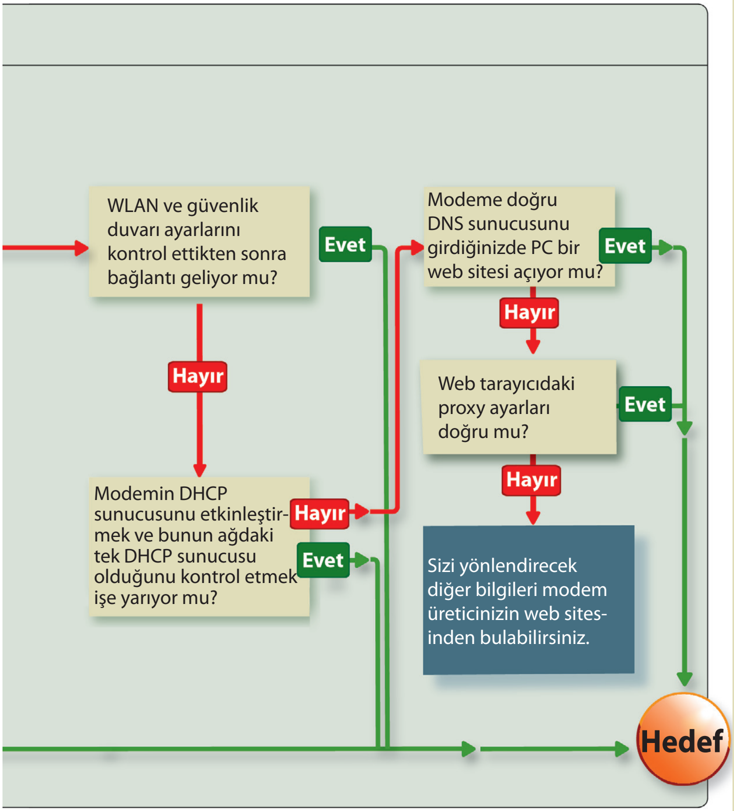
KABLOSUZ AĞINIZLA BARIŞIN

Elbette birgün başınıza gelecektir: Kablosuz ağınızdan aldığınız randıman düşecek. Sonrasında bağlantı kopmaları ve düşük veri aktarım oranları derken bir bakmışsınız ki hiçbir şey çalışmıyor. İşte tam bu noktada sakinliğinizi koruyup olası hata hata kaynaklarını araştırmalısınız.

Örneğin film ve müzikleri ev ağındaki diğer cihazlara aktarmak isteyenler bu fonksiyonu bir kereliğine mahsus etkinleştirmeli. “Medyayı aygıtlarla paylaş”ın yanına tik atmanız yeterli.

“Medya akışı seçeneklerini belirleyin” linkinden tam olarak neyin aktarılması gerektiği belirlenebili-

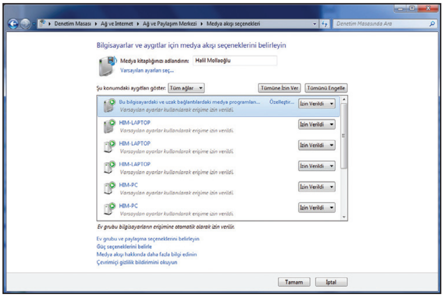

BİLGİ

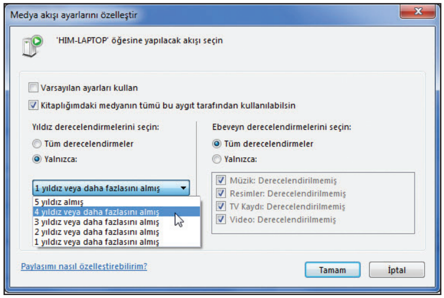
Windows XP SP3 için yamayı yüklemek

Windows Vista altında da bazı XP bilgisayarlarının ağda gözükmediği durumlarla karşılaşılmıştı. Link-Layer Topology Discovery (LLTD) cevap bileşenleri Windows XP'li bilgisayarda yüklü değilse bu sorun ortaya çıkıyordu.

Bu problemi çözmek için SP2'li XP sistemleri için KB922129 yaması yayımlanmış ve ağ tanıma sorunu ortadan kalkmıştı. Geçen süre zarfında http://support.microsoft.com/kb/922120 adresinde XP SP3 yüklü sistemler için ücretsiz yama talebinde bulunulabiliyor. E-posta adresinizi girdikten sonra posta kutunuza indirme linki ve bir parolanın bulunduğu bir mail gönderilecektir. (Link-Layer Topology Discovery = Bağlantı Katmanı Topolojisi Bulma)

Esnek: Akışkan medya desteği sunan her cihaz için burada kişiselleştirme yapılabiliyor.

Kişisel: Medya akışını belirleyecek kriterleri girin.

yor. "Şu konumları göster" girdisinin yanındaki listeden "Tüm ağlar"ı seçin. Eğer WLAN desteği olan bir oynatıcınız veya LCD-TV'niz varsa bu listede belirmesini sağlayın.

Gösterilen her cihaz için "Özelleştir" gibi düzenleme imkanları belirir. Böylece ev grubundaki her cihaza ayrı ayrı nelerin aktarılması gerektiğini belirleyebilirsiniz. Örneğin bir cihazın sadece üç yıldızla derecelendirilmiş içerikleri almasını sağlayabilirsiniz.

Bilgisayarını geçici olarak Ev Grubu'ndan çıkarmak isteyenler Ev Grubu Ayarlarında çözümü bulacaktır. "Ev Grubu'ndan çık" ile katılım sonlandırılabilir. Ama dikkat: Bu hamle Ev Grubu'nu kuran bilgisayarda gerçekleştirilirse tüm Ev Grubu sonlandırılır. Sonrasında yeni bir grup oluşturmanız ve yeni bir parola belirlemeniz gerekecektir. Testte Windows 7, eski ve yeni parola arasında ufak bir karmaşa yaşadı ve yeni parolanın doğru girilmesine rağmen hata mesajı verdi. Çözüm şöyle: Diğer bilgisayarlarda da ilk oluşturduğunuz Ev Grubu'nu terk edin ve yeni parola ile giriş yapın. Kurucu bilgisayardaki Ev Grubu'na tıklandığında tüm katılımcılar yeniden gözükecektir. Ev Grubu parolasını değiştirdiğinizde bunu bağlı tüm bilgisayarlarda yapmayı unutmayın; ancak bu şekilde hepsi senkron kalır.

İpucu: Eğer Ev Grubu paylaşımlarını kullanmak istiyorsanız katılımcı bilgisayarların güç tasarrufu modunu etkinleştirmesini veya bekleme moduna girmesini engelleyin. En temizi bu özelliği kapatın.

Başka türlü bağlantı kesilecek ve paylaşılan dosyalara erişemeyeceksiniz.

Karışık ağlarda Windows 7

Belirtildiği gibi Ev Grubu sadece Windows 7 yüklü PC'lerde kullanılabiliyor. Genel anlamda Ev Gruplarını Windows 7 altında paylaşımı rahatlaştıran bir olgu olarak nitelendirebiliriz. Farklı işletim sistemi kullanan PC'lerin oluşturduğu bir ağda Ev Grubu'ndan söz edilemez.

Eski bir XP bilgisayarını Windows 7'li bir PC ile WLAN üzerinden bağlamak isteyenlerin bazı temel gereksinimleri yerine getirmesi gerekiyor:

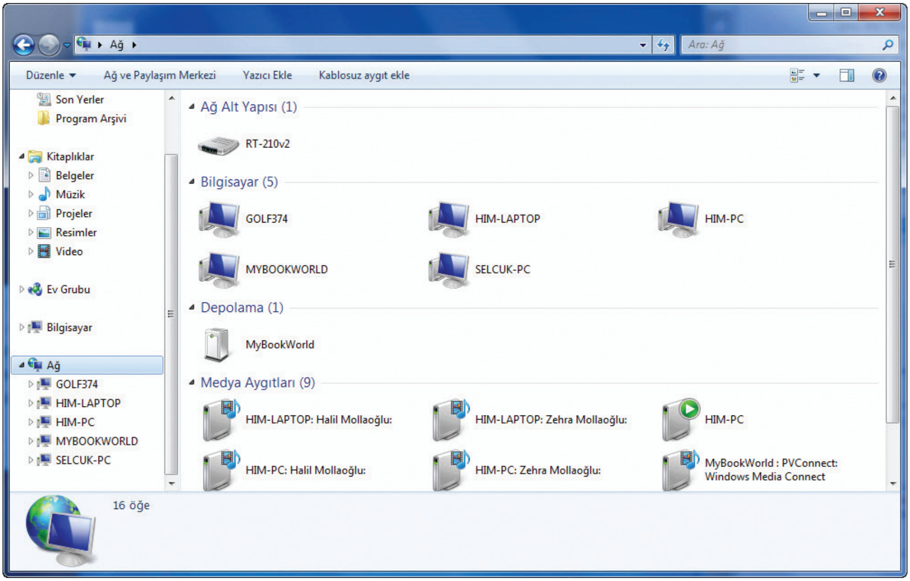
- XP bilgisayar için gerekli yamayı indirin ve kurun. Bu yama, Windows Vista ve Windows 7 kullanan bilgisayarların ağında XP bilgisayarlarının da gözükmesini sağlıyor ("Windows XP SP3 için yamayı yüklemek" kutusuna bakınız).
- Hem XP bilgisayarında hem de Windows 7-PC'sinde aynı isimli ve aynı parolalı iki kullanıcı hesabı oluşturmaya ve bu hesaplarda oturum açmaya dikkat edin.
- İki PC'nin de ağ üzerinden iletişim kurması için ikisinin de aynı çalışma grubu içerisinde olması gerek. Hem XP hem de Windows 7'de standart çalışma grubunun ismi "WORKGROUP"tur. XP'de çalışma grubunu değiştirmek için Bilgisayarım'a sağ tıklayın ve Özellikler'e girin. Bilgisayar Adı sekmesinde güncel çalışma grubu ismi gösterilir ve "Değiştir" butonu ile düzenlenebilir. Windows 7'de de benzer şekilde ilerlediğinizde "Bilgisayar adı, etki alanı ve çalışma grubu ayarları" başlığı altındaki "Ayarları değiştir" butonundan gerekli düzenlemeyi yapabilirsiniz.
- Her PC'nin farklı bir bilgisayar isminin olmasına dikkat edin.

Yaptığımız ilk testte bir notebook'u Windows 7 ile donattık ve mevcut bir kablosuz ağa bağladık. Kısa bir süre sonra paylaşılan bazı cihazlar "Ağ" alanı altında listelenmeye başladı. Fakat notebook'u kablo ile bir diğer LAN'a bağlandığımızda durum ilginçleşti.

Ancak "Ağ" alanını birkaç defa yenileyince ağdaki tüm bilgisayarlar gözüktü: Öncelikle sekiz, sonra 23, en sonunda ise 180 öğe gösterildi. Bunun sebebi iki farklı ağın aynı anda değerlendirilmesi ve bunun da daha fazla süre gerektirmesi oluyor.

Deneyim raporu: XP ve Windows 7 ile ağ kurmak

İkinci bir testte ise ufak bir ev ağı denemesi yaptık. Test ağı şu bileşenlerden oluşuyordu:

Ağ katılımcıları: Ağ başlığı altında tüm katılımcılar listeleniyor.

- Windows XP Home SP3 yüklü eski bir masaüstü PC
- Windows XP Home SP3 yüklü bir notebook
- Windows 7 Ultimate yüklü bir masaüstü PC (Vista Ultimate'den yükseltilmiş)

Girişte açıkladığı şekilde tüm ön ayarlar yapıldı. Her bilgisayarda dosya ve sürücü paylaşımları oluşturuldu. Sonuç: Üç PC ve modem diğer tüm bilgisayarlarda teker teker tanındı. Modeme bir yazıcı da bağlandı: Windows 7-PC'sinden hemen test çıktısı alabildik.

Tüm cihazların görüntülenebiliyor olması pek anlam ifade etmiyor. Bu sebeple paylaşımlar test ediliyor:

- XP'li masaüstünden notebook ve Windows 7'li PC'deki paylaşımlara ulaşılabiliyor.
- Notebook'tan da hemen XP masaüstü ve Windows 7-PC'sindeki paylaşımlara ulaşılabiliyor.
- Windows 7 PC'si direkt XP masaüstüne erişebiliyor. Fakat notebook'a erişmeye

BİLGİ

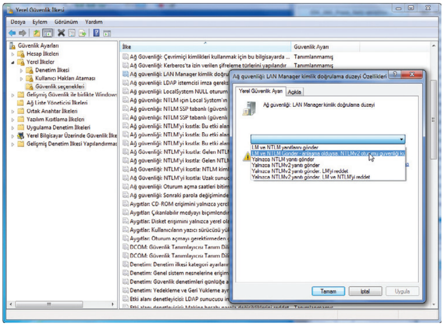
LAN Manager Kimlik Doğrulaması: 1 değerini kullanın

Eski Windows istemcilerinde kimlik doğrulaması yapılırken karşılaşılan sorunlar diğer ayarlar aracılığıyla çözülebiliyor.

LM kimlik doğrulaması (LM: LAN Manager) Windows istemcilerinin ağ kaynaklarına erişimi sırasında nasıl doğrulanacağını belirleyen bir protokoldür. LM kimlik doğrulama seviyesi sunucu ile istemci arasında hangi protokolün kullanılacağını belirler. Microsoft'un kendisi de eski Windows sürümleriyle bağlantı kurarken minimum 1. seviyeyi (LM ve NTLM Gönder - anlaşma olduysa, NTLMv2 oturumu güvenliğini kullan) kullanmanızı tavsiye ediyor (tabloya bakınız).

Değer	Ayar	Tanımlama
0	LM ve NTLM yanıtları gönder	İstemciler LM ve NTLM kimlik doğrulamasını kullanır, NTLMv2 oturum güvenliğini asla kullanmaz; domain denetleyicisi LM, NTLM ve NTLMv2 kimlik doğrulamasını kabul eder.
1	LM ve NTLM Gönder - anlaşma olduysa, NTLMv2 oturumu güvenliğini kullan	İstemciler LM ve NTLM kimlik doğrulamasını ve eğer sunucu tarafından destekleniyorsa NTLMv2 oturum güvenliğini kullanır; domain denetleyicisi LM, NTLM ve NTLMv2 kimlik doğrulamasını kabul eder.
2	Sadece NTLM yanıtı gönder	İstemciler sadece NTLM kimlik doğrulamasını ve eğer sunucu tarafından destekleniyorsa NTLMv2 oturum güvenliğini kullanır; domain denetleyicisi LM, NTLM ve NTLMv2 kimlik doğrulamasını kabul eder.
3	Yalnızca NTLMv2 yanıtı gönder	İstemciler sadece NTLMv2 kimlik doğrulamasını ve eğer sunucu tarafından destekleniyorsa NTLMv2 oturum güvenliğini kullanır; domain denetleyicisi LM, NTLM ve NTLMv2 kimlik doğrul amasını kabul eder.
4	Yalnızca NTLMv2 yanıtı gönder. LM'yi reddet	İstemciler sadece NTLMv2 kimlik doğrulamasını ve eğer sunucu tarafından destekleniyorsa NTLMv2 oturum güvenliğini kullanır. Domain denetleyicisi LM kimli doğrulamasını reddeder ve sadece NTLM ve NTLMv2 kimlik doğrulamasını kabul eder.
5	Yalnızca NTLMv2 yanıtı gönder. LM ve NTLM'yi reddet.	İstemciler sadece NTLMv2 kimlik doğrulamasını ve eğer sunucu tarafından destekleniyorsa NTLMv2 oturum güvenliğini kullanır; domain denetleyicisi LM ve NTLM kimlik doğrulamasını reddeder ve sadece NTMLv2 kimlik doğrulamasını kabul eder.

LM kimlik doğrulaması için bu ayarlar da kullanılabiliyor. Duruma göre 1 değerini kullanın.

XP'ye erişim yok mu?: Bu durumda Windows 7'deki yerel güvenlik ilkesini değiştirin.

çalışıldığında bir hata mesajı ile karşılaşılıyor: Erişim mümkün değil. İsmin doğru yazılmadığını belirten mesaj, ilerlememize yardımcı olmuyor. Sonuçta XP masaüstü de aynı ismi kullanıyor.

Ping komutu üzerinden gizemli bir şeyler gerçekleşiyor: Windows 7'li bilgisayardan notebook'un IP adresine atılan ping bir bağlantının kurulduğuna işaret ediyor. Fakat bilgisayar adıyla atılan ping başarısızlıkla sonuçlanıyor.

Yine de eksik erişimi düzeltebilecek bir ibare gösteriliyor: Sağ fare tuşu ile Windows 7'li PC'nin görev çubuğuna tıklayın. "Araç çubukları | Adres"i seçin. IP adresi olarak tanınmayan PC'nin adresini yazın, örneğin:

\\192/168/0.13

Biraz beklediğinizde eksik bilgisayarın, "Ağ" alanı altında IP adresiyle listelendiğini göreceksiniz. Tüm paylaşılan dosyalara da erişilebiliyor. IP-Bilgisayarı "Sık Kullanılanlar"a sürüklediğinizde paylaşılan dosyaları sürekli gözünüzün önünde tutabileceksiniz.

Bu yöntem her ne kadar pürüzsüz çalışsa da, pek şık bir çözüm değil. Nihayetinde notebook, hem ismiyle hem de IP adresiyle iki kez ağ ortamında gözükmüş olacak. İsim problemi bir kimlik doğrulaması sorununa işaret ediyor.

Çözüm: Windows 7'li bilgisayardaki başlat menüsünü açın ve arama kutucuğuna "secpol.msc" (harfi harfine!) yazın. Çıkan sonuçlar arasında "Secpol"e sağ fare tuşu ile tıklayın ve "Yönetici olarak çalıştırın". Açılan pencerenin sol yarısında "Güvenlik Ayarları | Yerel İlkeler | Güvenlik seçenekleri" yolunu takip edin. Güvenlik seçeneklerine tıkladığınızda pencerenin sağ tarafındaki girdilere göz atın ve "Ağ güvenliği: LAN Manager kimlik doğrulama düzeyi" girdisini arayın. Girdiye çift tıklayıp açılır listeden "LM ve NTLM Gönder - anlaşma olduysa, NTLMv2 oturumu güvenliğini kullan" girdisini seçin. Standart olarak burada "Yalnızca NTLMv2 yanıtı gönder" seçili olacaktır yahut bu

güvenlik ilkesi tamamen devre dışı bırakılmış da olabilir. Konu hakkında daha fazla bilgiye “LAN Manager Kimlik Doğrulaması” kutusundan ulaşabilirsiniz.

İşte bu kadar: Yeniden başlatmaya gerek kalmadan, sadece Yerel Güvenlik İlkesi penceresi kapatıldığı anda notebook’a Windows 7’de de ismi altından ulaşılabildi.

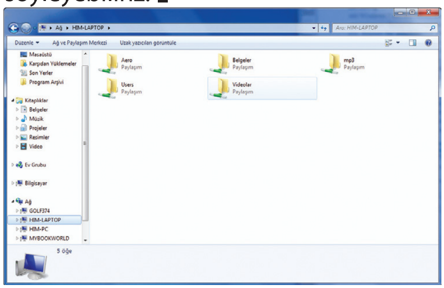
Fakat testte bir türlü ortadan kaldıramadığımız bir sınırlama ile karşılaştık: Windows 7’deki güvenlik duvarı açıkken notebook’un paylaşılan kaynaklarına yine erişemedik; fakat güvenlik duvarı kapalıyken hiçbir sorun olmadı. IP adresiyle erişim, güvenlik duvarı açıkken de gerçekleştirilebiliyordu; pek şık bir yöntem değil, ama daha güvenli.

Sonuç: Çok az da olsa hala birkaç pürüz var ama genel olarak iyi

Sadece Windows 7’li bilgisayarlardan oluşan ağlar, Ev Grubu sayesinde kolaylıkla oluşturulabiliyor. Eski Windows işletim sistemlerinden oluşan karışık ağlarda ise biraz gayret gerekiyor. Fakat doğru püf noktalar ile birçok problem çabucak ortadan kalkıyor:

- Tüm temel ayarların yapılıp yapılmadığını kontrol edin.
- Bağlantıyı engelleyip engellemediğini anlamak için güvenlik duvarını kapatın.
- IP adresi ve görev çubuğundaki adres satırı yardımıyla erişimin mümkün olup olmadığını kontrol edin.
- Gerekirse aynen açıklandığı gibi güvenlik ilkelerini değiştirin.

Bunları yaptığınızda ağ bağlantılarında herhangi bir problem meydana gelmemeli. Samba sunucularıyla birlikte Linux kullanılan ağlarda bu bilgisayara (Linux) güvenlik duvarında özel bir durum oluşturulabilir. Sonrasında her şeyin düzgün bir şekilde çalışıp çalışmayacağı ise ancak bir denemeden sonra anlaşılabilir. Test ağımız da bunu gösterdi: XP Home SP3 yüklü masaüstü PC hiçbir sorun oluşturmazken, XP Home SP3 yüklü notebook ancak ek ayarlarla ağa dahil edilebildi. Sonuç olarak Windows 7'nin ağ konusunda çok başarılı olduğunu söyleyebiliriz. ■

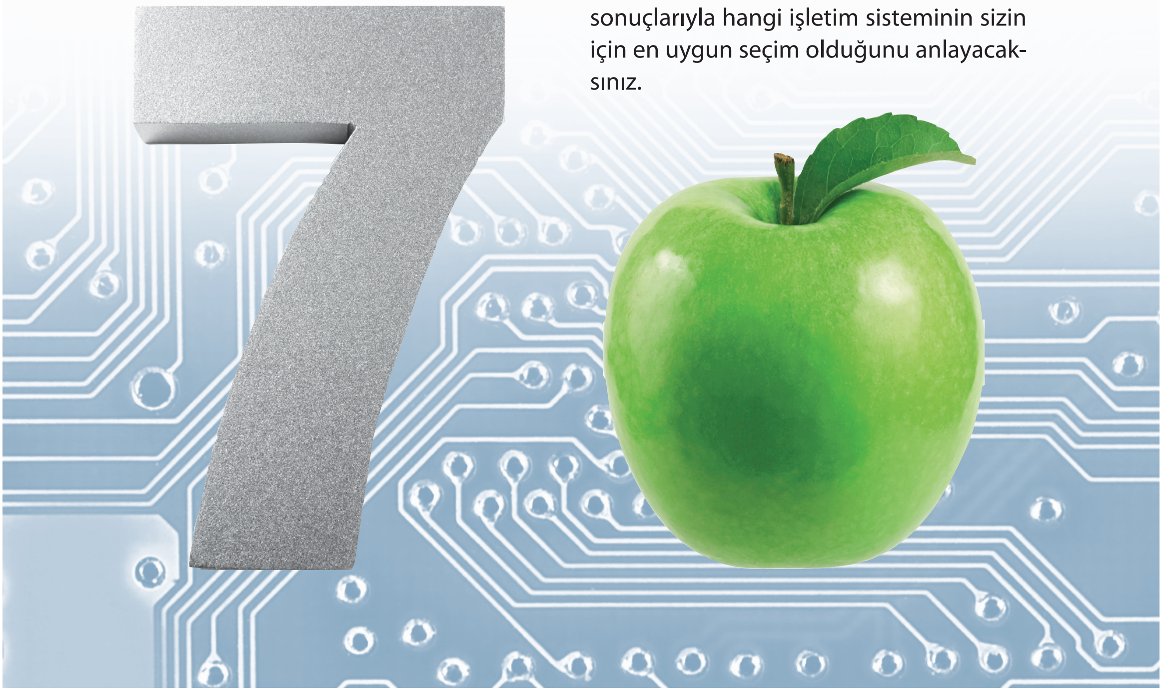

Başardık: Yerel bir güvenlik ilkesi üzerinden eski Windows sürümlerine erişim mümkün.

WINDOWS, MAC OS VE LINUX DAYANIKLILIK TESTİNDE

Daha hızlı, daha güvenli ve basit kullanımlı olduklarını iddia ediyorlar. Yeni İŞLETİM SİSTEMLERİNİN neler yapabildiğini ve Windows 7'nin hepsini geçip geçemediğini karşılaştırmalı testimiz gösteriyor.

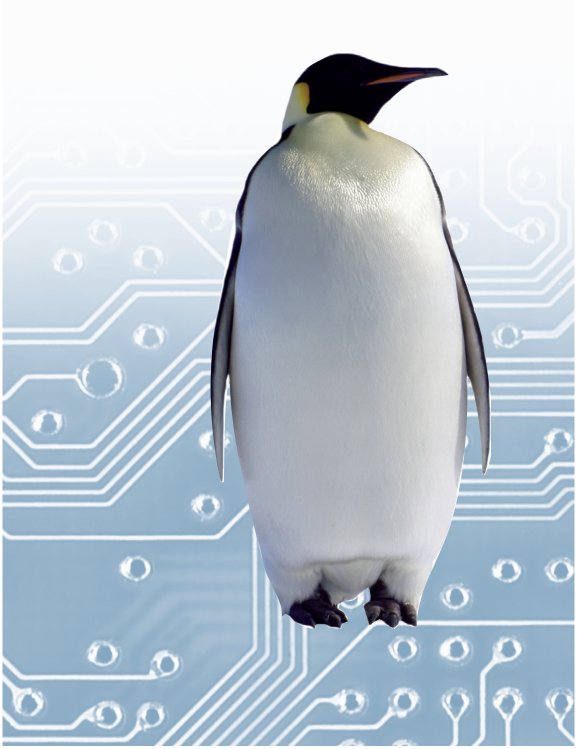
Şimdiye kadar seçim kolaydı: "Normal" PC'ler Windows, Apple bilgisayarlarda Mac OS ve meraklılarının sistemlerinde Linux çalışıyordu. Hepsi sadece zevk meselesi mi? Windows 7, Mac OS X Snow Leopard ve Linux dağıtımı Kubuntu'ya göz attıktan sonra şunu rahatlıkla söyleyebiliriz: Bu karşılaştırmalı testin sonuçlarıyla hangi işletim sisteminin sizin için en uygun seçim olduğunu anlayacaksınız.

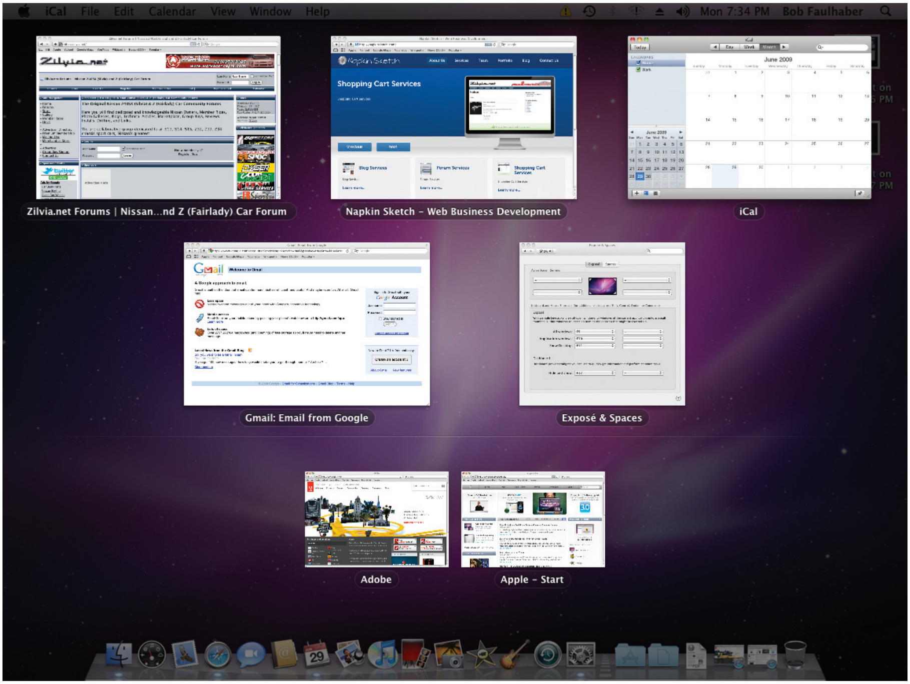
Güvenlik: Windows 7 tam anlamıyla koruyor

İşletim sistemlerindeki iki önemli gereksinim basit kullanılabilirlik ve kaynak tüketiminde mütevaziliktir. Fakat birkaç dakikada hackerlerin eline geçiyorsa en hızlı sistem ne işe yarar ki? Bu yüzden test adaylarını güvenlik konusunda da mercek altına aldık.

Geniş çapta kullanım oranına sahip olduğu için Windows, saldırıların ana hedefi ve bu hep böyle kalacak. Hackerler bu sayede tek bir virüs ile internetteki birçok bilgisayara saldırabiliyor. Buna karşın Apple ve Linux için yazılmış virüs sayısı iki elin parmak sayısını geçmiyor. Fakat buna bakarak sistem güvenliğini yargılamak yanlıştır. Microsoft, 2009'un ilk yarısı içinde Windows'ta tespit ettiği açıkların yüzde 39'unu kritik olarak derecelendirdi. Buna karşın Apple, keşfedilen açıkların yüzde 18'ini, Linux ise yüzde 14'ünü kritik olarak derecelendirdi. Açıkların sayısından ziyade üreticilerin keşfedilen açıklarla nasıl ilgilendiği daha önemlidir. Rakiplerinin aksine Microsoft hızlıca hazırladığı yamalarla açıklarını hemen kapatıyor; sonuçta Windows her ayın ikinci salısında yama gününe tabi tutuluyor. Redmond bu yama gününde Windows Update hizmeti üzerinden hata düzeltmeleri yayımlıyor. Kritik açıklar içinse planlanan zamandan önce ani güncelleştirmeler yayımlanabiliyor. Apple ve Linux'un güncelleştirmeler için belirlediği bir zaman planı yok. Mac OS X, Windows 7'de olduğu gibi tümleşik güncelleştirme yöneticisi üzerinden belli aralıklarla güncelleştirmeleri kontrol ediyor. Kubuntu altında bunu kullanıcının kendisinin düşünmesi gerekiyor.

Microsoft ve Apple'ın dezavantajı

Mac OS X Snow Leopard: Apple, açık pencereleri "Expose" ile bir arada gösteriyor.

şu: Güncelleştirmelerin kullanıcıya ulaşmadan önce birçok hata, uyumluluk ve kalite kontrolünden geçmesi gerekiyor. **Linux topluluğunun avantajı ise şöyle:** Genellikle birkaç saat sonra ilk yama hazır hale geliyor; fakat bu sefer de yama sistem istikrarını bozabiliyor.

Microsoft yüzde 100 güvenlik garantisi veremediği için virüs tarayıcıları ve anti-spyware araçları lüzumlu hale geliyor; bunlar Microsoft gerekli yamayı hazırlayana kadar bilinen tehdit ve saldırılara karşı koruma sağlıyor. Apple ve Linux bilgisayarlarında bu tarz programlar bulun-

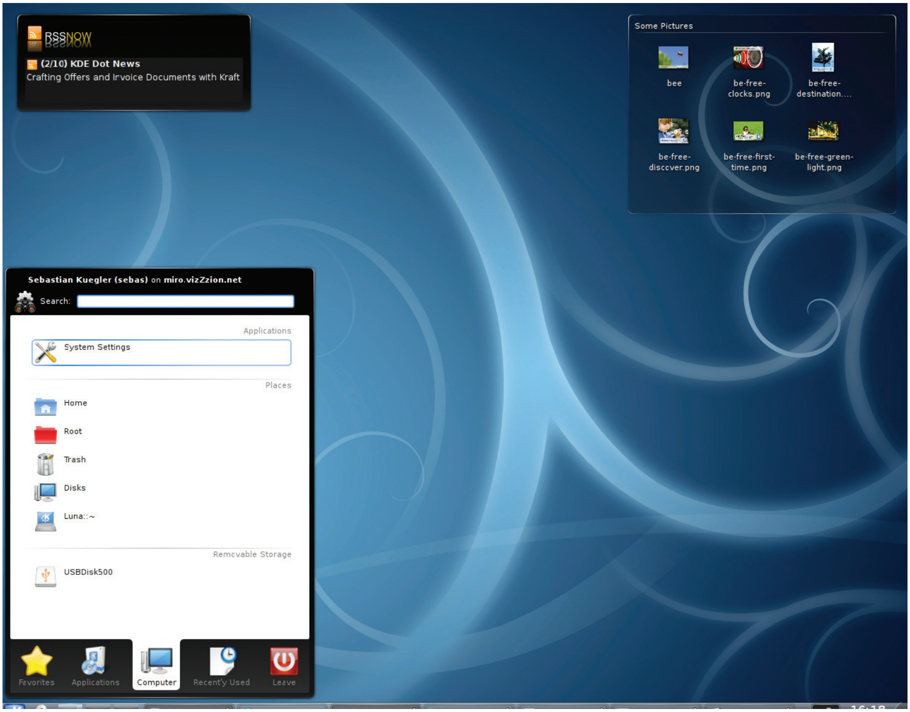
Windows 7: **Yeni görev çubuğu birden çok program açık olsa dahi derli toplu gözüküyor.**

muyor; ama kullanıcı rahatlıkla bunlardan feragat edebilir. Snow Leopard şu an piyasada gezen üç Apple virüsünü de kendi başına tanıyabiliyor. Bu iş için tüm indirilen verileri zararlılara karşı kontrol ediyor. Maalesef OS X üreticisi virüslerin USB bellek üzerinden de yayılabileceğini unuttu; zira araç burada işe yaramıyor. Fakat firma, Snow Leopard 10.6.1 güncellemesi ile bu eksikliği kapatan bir yama sunacağını bildirdi.

Test edilen sistemler arasında sadece Windows 7 güvenlikle alakalı tüm fonksiyonların özetlendiği bir güvenlik merkezi sunuyor. Eğer güvenlik duvarı çalışmaz hale gelirse Microsoft kullanıcıyı uyarıyor ve çözüm önerileri sunuyor. Snow Leopard ve Kubuntu altında böyle bir hizmet yok. Hatta Apple ve Linux ölümcül bir adım daha atıyor: OS X bilgisayarlarda güvenlik duvarı varsayılan olarak kapalı. Kubuntu'da korunmak isteyenlerin ise dağıtıma göre güvenlik duvarını sonradan sisteme kurması bile gerekebiliyor.

Kimlik avı alanında üç sistemde en üst seviyede. Her işletim sistemi web filtresi ile saldırıları karşı güvenlik sağlıyor. Olur da bir saldırgan filtreyi aşarsa sistemler, basit ama etkili bir numara ile koruma sağlıyor: Oturum açan hiçbir kullanıcının yönetici haklarına sahip değil. Sistemde değişiklik yapacak kararlar verilirken kullanıcının bunu onaylaması gerekiyor. Kubuntu ve Mac OS X altında bu süreç, parola girilmesini gerektiriyor. Fakat programlar arka planda çalışmaya devam edebiliyor. Windows 7'deki teknik ise daha gösterişli: Burada Kullanıcı Hesabı Denetimi bilgisayarı tamamen bloke ediyor; ta ki kullanıcı, fare tıklaması ile aracın çalıştırılmasına izin verene dek. Bu süreç zarfında Microsoft programın nereden geldiğine dair ek bilgi gösteriyor.

Güvenlik konusunda açık ara farkla birinci olarak nitelendirebileceğimiz bir aday yok: Kubuntu ve OS X'in pratikte hiçbir açığı yok; ama koruma sistemleri de yok. Rakip işletim sistemi ise her gün saldırı altında; ama buna uygun korumayı da bünyesinde barındırıyor. Burun farkıyla daha fazla puan alarak kazanan sistem Windows 7 oluyor. Çünkü hac-

Kubuntu-Linux: Tüm açık pencereleri gösteren bir özellik yok.

kerlere karşı savaşta daha şimdiden belli bir dereceye kadar koruma sağlayan tek sistem Windows 7. OS X veya Kubuntu ile yola çıkanların güvenlik duvarı ve virüs tarayıcısı yok. Kısmen de olsa uzun süre boyunca açıkları kapatılmayan bir sistem de cabası.

Performans: Kubuntu topallıyor

Elbette dört çekirdekli Core i7 işlemci kullanan, 16 GB RAM ve TB'larca depolama alanına sahip, üzerinde hangi işletim sisteminin çalışacağı fark etmeyen sistemler var. Fakat herkesin böyle bir sistemi yok;

bu yüzden biz de test adaylarını 2,93 GHz Core 2 Duo işlemcili ve 4 GB RAM'li sıradan bir sistem ile test ettik.

Her üç sistem de rekabet için yeniden elden geçirildi: Microsoft, kaynaklara doymayan Vista'dan ders alarak Windows 7'nin her açıdan daha hızlı olacağını vaat ediyor. Apple ise Snow Leopard'da tamamen 64-bit mimarisine geçiyor ve Grand Central Dispatch hizmeti ile programların çok çekirdekli sistemlerde daha hızlı çalışmasını sağlayan özel bir yazılım sunuyor. Kubuntu ise fabrika çıkışı hızlı olduğunu iddia ediyor; ama yine de yeni bir KDE sürümü ve yeni çekirdek uyarlamaları var.

Başlangıçta Kubuntu, kurulum süresi ile etkiliyor: 11 dakikada sistem sabit diske aktarılıyor; rekor! Windows 7 hayranları 17 dakika sonra masaüstü ikonlarına tıklamaya başlayabiliyor. Mac OS X kullanıcıları ise 26 dakika boyunca sabretmek zorunda. İşletim sistemi sabit diske aktarıldığında Windows 7 hepsini solluyor ve soğuk başlatma (cold start) için sadece 26 saniyeye ihtiyaç duyuyor. Arkasında 28 saniye ile OS X takip ediyor. Sonuncu sırada ise 43 saniye ile Kubuntu var.

Windows 7'nin hızlı açılması mükemmel önbellek yönetiminden kaynaklanıyor; buna ek olarak sık kullanılan dosyaları önyükleme sürecinden sonra RAM'e yüklüyor. Bu sayede uygulamalar daha sonra çok hızlı açılıyor. "Windows ReadyBoost" özelliği ile sık kullanılan dosyalar sisteme takılan USB belleğe park ediliyor.

Bekleme modundan çıkış, her üç aday-da da çok hızlı: OS X 2,6 saniyede, Windows 7 3,2 saniyede, Kubuntu ise 3,8 saniyede uykudan uyanıyor.

Yeni işletim sistemi sürümleri özellikle RAM kullanımı konusunda neler yapabildiklerini gösteriyor. Test birincisi Windows 7 551 MB'a, OS X ise 653 MB sistem belleğine ihtiyaç duyuyor. Kubuntu RAM yönetiminde farkını ortaya koyuyor: Sistem sadece 280 MB RAM'e ihtiyaç duyuyor.

Fakat buna rağmen Kubuntu, günlük işlemler sırasında en fazla süreye ihtiyaç duyan sistem oldu ki, bu da kötü optimize edilmiş CPU görev dağıtımından kaynaklanıyor. Snow Leopard ve Windows 7 bu artılarıyla tekrar arayı kapatabiliyor. Dosya işlemlerinde de fark kendini belli ediyor: Linux sistemi toplamda 4,21 GB büyüklüğündeki 1239 dosyayı kopyalamak için 2 dakika 18 saniyeye ihtiyaç duydu. Windows 7, 1 dakika 58 saniye ile daha hızlı. OS X ise 1 dakika 44 saniyede tamamladı görevi. İşin sırrı dosya sistemi ile donanım arasındaki uyum.

Video kodlama konusunda Windows ve OS X kafa kafaya yarışıyor: Windows 7 saniyede 48,22 fps, OS X ise 48,76 fps.

Kubuntu 43,55 fps ile arkadan takip ediyor. Windows 7 ve OS X tarayıcı testinde de birbirlerine çok yakınken, Kubuntu iki rakibine uzaktan bakıyor. SunSpider tarayıcı testinde OS X burun farkıyla öne geçerken, CSS testinde Windows 7 baskın geliyor.

Fakat bilgisayarlar sadece çok hızlı olmakla kalmamalı, güç tüketimi konusunda da tasarruflu olmalı. Bu iş için profesyonel bir vatmetre ile işletim sistemlerinin güç tüketimlerini inceledik. Kubuntu günlük kullanımda 115 Watt harcıyor. Donanımın, Mac OS ile optimum seviyede çalışması gerektiği halde Snow Leopard 107 Watt güç çekiyor. Çevre dostu Windows 7 ise 102 Watt ile birinciliği göğüslüyor. HD-Video kullanımında da güç tüketiminin düşük seviyede kalması için sistemler, içerik hesaplama için GPU'yu kullanıyor. GPU, genellikle CPU'nun çok çekirdekli birimlerinden daha az enerji tüketir. Test birincisi Windows 7 CPU'ya sadece yüzde 16 oranında yük bindiriyor. Mac OS X ekran kartı ile video oynatımı sırasında işlemcinin yüzde 21'ini kendine tahsis ediyor. Kubuntu ise yüzde 33 ile son sırada yer alıyor.

"Performans" alanında kazananlar Windows 7 ve Mac OS X oluyor. Apple sistem daha hızlı dosya kopyalayabilirken, Windows 7 CSS web sitelerini daha hızlı gösteriyor. Linux topluluğunun geliştiricileri performans vidalarıyla biraz daha oynamalı.

Fonksiyonellik: Windows 7 önde görünüyor

Mükemmel işletim sistemi tüm önemli programları ve fonksiyonları beraberinde getirmeli. Windows 7 bu konuda önde görünüyor. Buna ek olarak OS X'te çok az yeni özellik var; geliştiriciler daha çok kaput altında optimizasyon yaptı. Hatta yeni Mac işletim sisteminde veri yedeklemesi için bir program dahi yok. Burada dosya yedeklemesi yapmak isteyenler güçlü Time Machine aracına yönelmek zorunda kalıyor. Mac OS, Time Machine ile bir sistemin komple yedeğini harici bir diske kaydedebiliyor. Daha sonra herhangi bir dosyanın eski sürümleri veya komple sistem yedekleri buradan geri yüklenebiliyor. Time Machine bunu yaparken pürüzsüz çalışıyor. Fakat sadece harici diske yedekleme yapma kısıtlamasıyla beraber geliyor; yerel disk bölümlerini kullanmıyor. Apple'ın kullanıcılara yüklediği yeni bir harici disk satın alma zorunluluğu dışında Snow Leopard'ın sunduğu yedekleme imkanı, testteki en iyi çözüm oluyor.

Windows 7 altında komple dosya imajları oluşturmak için hem yerel disk bölüm-

lerini, hem harici diskleri hem de (yeterli miktarda) DVD kullanabiliyorsunuz. Dosyaların gölge kopyaları arka planda otomatikman oluşturuluyor. Birkaç fare tıklaması ile dosyanın eski sürümlerine geri dönülebiliyor. Kubuntu sadece basit bir yedekleme aracı sunuyor. Komple sistem imajı veya gölge kopyaları oluşturmak mümkün değil.

Tekil dosyalar elbette yazım fonksiyonuyla CD ve DVD'lere yedeklenebiliyor. Üç sistemde de resim düzenleme, medya yazımı, e-posta (Windows 7'ye ayrıca kuruluyor) ve arşiv yönetim programları mevcut. Hatta üreticiler medya merkezi yazılımını bile düşünmüş. Burada Microsoft, TV-kartı ve elektronik kanal rehberi entegrasyonu ile bayağı önde bulunuyor. OS X altında Front Row sadece Quicktime uyumlu film ve müzikleri oynatabiliyor. Linux dağıtımındaki medya merkezi ortam dosyalarını çalıştırabiliyor; fakat olgunlaşmamış arabirimi sebebiyle kullanımı çok zor.

Kullanıcıya yol gösterme: Tıklamayla hedefe ulaşma

Program kurulumunda OS X biraz önde: Sadece istenilen aracı program klasörüne sürükleyin ve bu kadar. Kaldırmak içinse sadece klasörü silin. Disk üzerine dağılmış DLL'ler veya kayıt defteri girdileri yok.

Artık Windows 7 altında programlar, Denetim Masası'ndan genellikle tam anlamıyla kaldırılabiliyor; tabi program yazarları uygun rutinleri programlarına yerleştirdiği takdirde.

Linux dağıtımı yeni KDE 4.3 ile yüklü araçları kolayca kaldırmayı sağlayan bir program yöneticisi sunuyor. Fakat program listede değilse, acemi kullanıcıların yeni program yüklemesi neredeyse imkansız. Zira ek yazılım, ancak karmaşık komut satırı girdileriyle kurulabiliyor.

Donanım tanıma sadece Windows 7'de sorunsuz biçimde gerçekleşiyor; çünkü sistem, neredeyse tüm cihazlara uygun sürücülerle beraber geliyor.

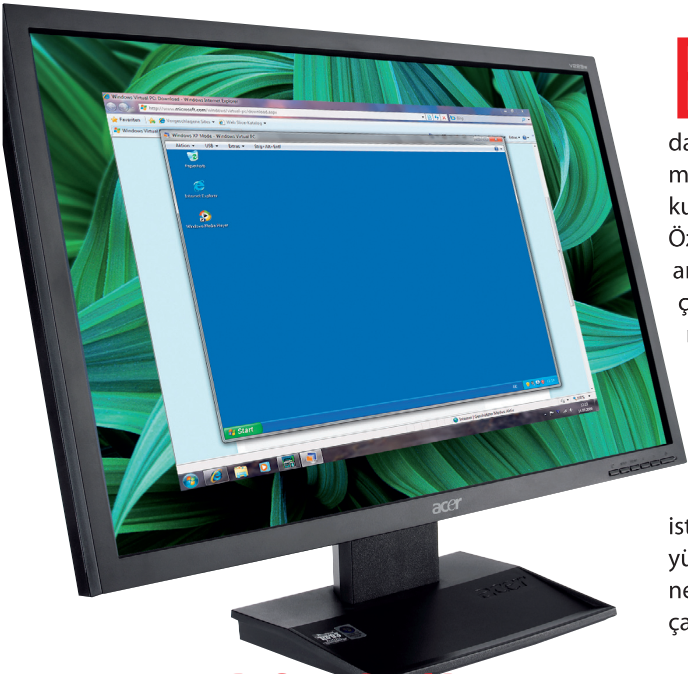
Apple da Snow Leopard'da sürücü veri tabanını güncelleştirdi; fakat Microsoft'unkinin yanına bile yaklaşamıyor. Bu sebeple birçok cihaz OS X altında sınırlı kapasitede çalışıyor yahut hiç çalışmıyor. Donanıma özel uyarlanmış sürümler neredeyse hiç yok; varsa da ancak ileri seviye bilgi sahipleri tarafından kurulabiliyor.

Kubuntu'da özellikle kullanıcıya yol gösterme konusunda büyük zayıflıklar var. Buna karşın Mac OS X'te birçok güvenlik özelliği eksik. En iyi karışım: Windows 7. Açık konuşmak gerekirse uzak ara birinci. Kullanımı kolay ve web'den gelen tehlikeleri rahatlıkla savuşturan birçok güvenlik aracıyla beraber geliyor.

Özet	1. Sıra	2. Sıra	3. Sıra
Ürün	Windows 7	Mac OS X Snow Leopard	Kubuntu
Üretici	Microsoft	Apple	Kubuntu
İnternet	www.microsoft.com.tr	http://www.apple.com.tr/tur/	www.kubuntu.org
Toplam değerlendirme	çok iyi	iyi	vasat
Güvenlik	■■■■■	■■■□□	■□□□□
Performans	■■■■□	■■■■□	■■■□□
Donanım	■■■■■	■■■■□	■■■□□
Kullanıcıya yol gösterme	■■■■□	■■■■■	■■□□□
Güvenlik			
Güncelleme fonksiyonu	•	•	•
Güncelleme sıklığı	ayda bir kez	gerektiğinde	gerektiğinde
Otomatik güncelleştirme	•	•	–
Virüs tarayıcı	•	–	–
Güvenlik duvarı	•	• ama kapalı	• ama kurulu değil
Güvenlik merkezi	•	–	–
Hesap hakları	• güvenlik sorgulaması ile	• güvenlik sorgulaması ile	• güvenlik sorgulaması ile
Şifreleme	• tüm sistem için	• sadece Home dizini için	–
Anti-spyware	•	–	–
Kimlik avı koruması	•	•	•
Performans			
Kurulum	17 dakika	26 dakika	11 dakika
Soğuk başlatma (cold start)	26 sn	28 sn	43 sn
Beklemeden çıkış	3,2 sn	2,6 sn	3,8 sn
Video kodlama (fps)	48,22	48,76	43,55
Güç tüketimi (Bekleme/Boşta/Yük altında)	1,1/102/140	1,1/107/144	1,1/115/145
Dosya kopyalama (1239 dosya, 4,21 GB)	1,58 dakika	1,44 dakika	2,12 dakika
Tarayıcı benchmark (Sun-Spider)	1,045 saniye	0,949 saniye	1,741 saniye
CSS testi (Firefox)	225 ms	238 ms	247 ms
GPU destekli video oynatımında CPU yükü	16%	21%	33%
Diskte kapladığı alan	7 GB	8 GB	10 GB
RAM kullanımı	551 MB	653 MB	280 MB

Özet	1. Sıra	2. Sıra	3. Sıra
Ürün	Windows 7	Mac OS X Snow Leopard	Kubuntu
Donanım			
Tekil dosya yedeklemesi	•	–	•
Göl ge kopyaları	tümleşik, otomatik	sadece Time Machine ile	–
Sistem imajı alma	harici disklere/ağa	gerçek zamanlı, ağa	–
Medya merkezi	•	•	•
Medya yazım özelliği	•	•	•
Resim düzenleme	•	•	
Sistem hızlandırıcı	SSD destekli Ready Boost	ek destek yok	ek destek yok
Mail	•	•	•
Arşiv yönetimi	•	•	•
Kullanıcıya yol gösterme			
Uygulamalar	Uygulamalara indekse alınmış başlat menüsünden ulaşılabiliyor; açık programlar görev çubuğunda	Uygulamalara Dock'taki simge çubuğundan ulaşılabiliyor; açık programları tanımak zor	Uygulamalara indekse alınmış başlat menüsünden ulaşılabiliyor; açık programlar görev çubuğunda
Program kurulumu	Kurulum sihirnazı aracılığıyla; kaldırmak için yine sihirbaz gerekiyor	Kurulum için sürükle-bırak; kaldırma için klasörü silmek yeterli	Kurulum ve kadlırma bir program yöneticisi üzerinden veya komut satırından gerçekleşiyor
Masaüstü	Sadece tek bir masaüstü	Birden çok masaüstü	Birden çok masaüstü
WLAN ağ yapılandırması	Sistem tepsisi simgesinden	Sistem tepsisi simgesinden	Sistem tepsisi simgesinden
Sürücü kurulumu	Bilgiler Aygıt Yöneticisi'nde	Sürücü hakkında bilgi yok	Sürücü hakkında bilgi yok
Yazıcı kurulumu	Tak&Çalıştır - birçok sürücü	Tak&Çalıştır - az sürücü	Tak&Çalıştır - sadece standart sürücü ■

• **Evet** – **Hayır**

WINDOWS 7'DE SANAL XP PROFESSIONAL

Windows 7'nin PROFESSIONAL ve ULTIMATE sürümleri XP Modu ile donatıldı. Bu sayede tüm XP uygulamaları uyumluluk moduna ihtiyaç duymadan direkt Windows 7 altında kullanılabiliyor.

Eğer farklı veya yeni işletim sistemlerini denemek yahut sanal ortamdan internete daha güvenli bir şekilde bağlanmak istiyorsanız sanal makine kullanmak en iyi seçim olacaktır. Özellikle sanal ve gerçek sistem arasında veri alışverişinin fazla çaba gerektirmeden gerçekleşmesi kullanıcıya büyük kolaylık sağlar.

Bir diğer avantaj: Yeni bir işletim sistemini kullanmaya karar verenler alıştığı programlardan hemen vazgeçmek istemez. Eski işletim sisteminin yüklü olduğu bir sanal bir makineyle bu tarz programlar rahatlıkla çalıştırılabilir.

Microsoft, Vista zamanında sadece donanımlarını değil, önceki işletim sisteminde kullandıkları yazılımları da değiştirmek zorunda kalan birçok kullanıcının eleştirisini dinledi. Kullanıcıların kullandığı bazı eski programlar Windows Vista'da açılmıyordu; bu konuda uyumluluk modu da yardımcı olamıyordu.

Bu sebeple Microsoft, Windows 7 Professional, Ultimate ve Enterprise sürümlerine tüm XP kul-

Akıcı geçiş: **XP Modu ile sanki ikinci bir işletim sistemi yokmuşçasına çalışabiliyorsunuz.**

lanıcılarının yararlanabileceği bir çözüm entegre etti. Bu çözüm sayesinde sanki Windows 7 ortamında çalışıyormuş gibi Windows XP'de çalışılabiliyor. Fakat bu özellik son kullanıcı için değil, daha çok kurumsal müşteriler için düşünülmüş bir özellik. Bu sebeple XP Modu Windows 7 Home Premium sürümde yok.

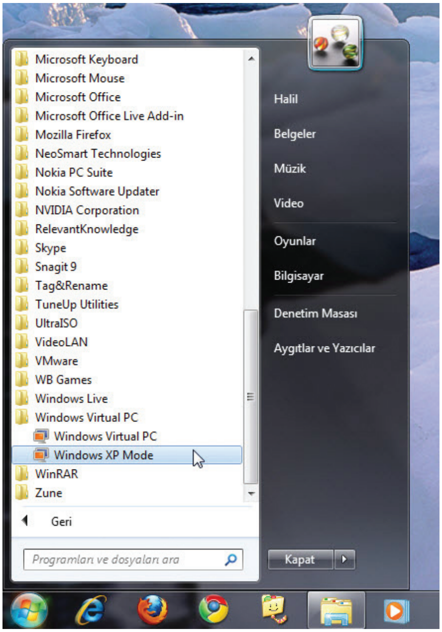
Son kullanıcılar da XP Modu'nun temel aldığı yeni Windows Virtual PC sürümünü kullanabilir. Zira XP Modu yeni nesil Windows Virtual PC mimarisi üzerinde çalışan lisanslı bir XP kopyasından oluşuyor. Eğer elinizde halihazırda bir Windows XP kopyası varsa yeni nesil Windows Virtual PC'yi istediğiniz her Windows 7 sürümüne kurup sanal XP ortamını oluşturabilirsiniz. XP Modu'nun ayrıcalığı birazdan anlatacağımız tümleştirme fonksiyonlarının yapılı halde gelmesi ve lisanslı bir XP kopyası sunması oluyor.

XP Modu Windows 7'ye daimi bir bileşen (Seamless Mode) niteliğinde entegre oluyor:

- "Belgelerim" gibi klasörler Windows 7 ve XP Modu'yla beraber rahat bir şekilde kullanılabiliyor.
- Windows 7'ye takılmış USB çevre birimleri aynı zamanda XP Modu'nda da kullanılabiliyor. Bunların arasında tarayıcı, yazıcı, USB bellekler, harici diskler ve dijital kameralar da var.
- XP Modu'ndan gönderilen baskı görevleri direkt Windows 7 yazıcısına iletiliyor.
- Ara bellek üzerinden her zaman veri alışverişi yapmak mümkün.

XP Modu'nun şartları

XP Modu'nun kullanmak için genel bir şart: İşlemciniz donanımsal sanallaştırma desteği sunmalı (AMD-V veya Intel VT).

Başlat menüsünde XP: Virtual PC kurulumundan sonra XP Modu hazır hale geliyor.

Eğer işlemciniz donanımsal sanallaştırma desteği sunmuyorsa XP Modu çalışmıyor. Problem şu ki işlemciniz gerekli şartları sağlıyor olsa dahi bu, hemen işe koyulabileceğiniz anlamına gelmiyor. Çünkü çoğu bilgisayarda sanallaştırma fonksiyonu pasif konumda bulunuyor.

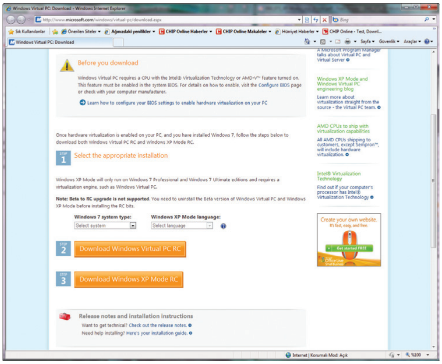
Bunu öğrenmenin en kolay yolu Securable isimli aracı edinmek ve kullanmak. Eğer araç "Locked OFF" mesajını veriyorsa aslında bir bakıma durum iyiye işaret ediyor: İşlemciniz genel anlamda sanallaştırmaya elverişli, sadece bu fonksiyonu henüz etkinleştirilmemiş. Bunu değiştirmek için BIOS'a girip uygun ayarları aramalısınız. AMI-BIOS'larda bu komut "Power" sekmesi altındaki "Virtualization Technology"de yer alıyor. Ayarı "Enabled" konumuna getirin, değişiklikleri kaydedin ve PC'yi yeniden başlatın. Securable'ı tekrar çalıştırdığınızda "Locked ON" mesajını göreceksiniz.

Microsoft diğer donanımsal gereksinimleri şu şekilde sıralıyor: 32-bit Windows 7 sürümü için en az 1 GB bellek, 64-bit içinse en az 2 GB bellek. CHIP her ikisi için de en az 2 GB RAM tavsiye ediyor. Buna ek olarak 16 ila 20 GB'a kadar sabit disk alanı ve minimum DirectX 9'u destekleyen bir ekran kartı gerekiyor.

Tüm donanım gereksinimleri sağlandığında geriye sadece uygulamalar kalıyor.

XP Modu için ön hazırlıklar

Temelde XP Modu, modifiye edilmiş bir Microsoft Virtual PC sürümü ve (etkinleştirilmiş) bir Windows XP SP3 kopyasından oluşuyor. Modifiyenin bir sonucu olarak sanallaştırma teknolojisi gerekiyor.

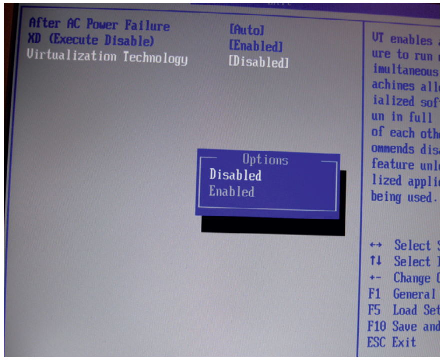

Üç adımda XP Modu: Kurulum sırasına (önce Virtual PC, sonra XP imajı) kesinlikle uymalısınız.

Hem Virtual PC hem de Windows XP Modu http://www.microsoft.com/widows/virtual-pc/ adresinde indirilmeye sunuluyor. Kurulum üç adımda gerçekleşiyor:

1. Öncelikle kullandığınız Windows 7 mimarisini seçin (32-bit veya 64-bit). Sonrasında yan tarafta dili ayarlayın.

2. “Download Windows Virtual PC” butonuna basın. 6 MB büyüklüğündeki dosyayı kaydedebilir veya direkt çalıştırabilirsiniz. “Evet” ile güncelleştirme kurulumunu onaylayın (Sayfa 71’deki “Windows güncelleştirmesi niteliğinde Virtual PC” kutucuğuna bakın). Direktifleri takip edin. Kurulum bittikten sonra bilgisayarı yeniden başlatın. Elbette Virtual PC ve XP Modu’nu ardı sıra indirme şansınız da var.

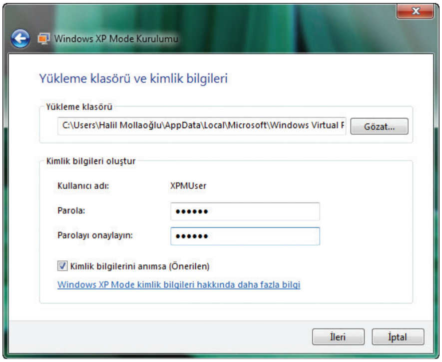

BIOS ayarı: BIOS’taki donanım sanallaştırma seçeneği genellikle devre dışıdır.

3. Sistemi yeniden başlattıktan sonra Windows 7 başlat menüsündeki “Tüm programlar” başlığı altında Windows Virtual PC klasörünü bulursunuz. Klasörün içindeki XP Mode’a tıkladığınızda kurulum dosyasının indirilmesi gerektiğine dair bir uyarı alırsınız. “İndir” ile bu mesajı onaylayın. Sonrasında bir kez daha Microsoft web sitesi açılır. İşletim sistemi ve dili seçtikten sonra bu sefer “Download Windows XP Mode” butonuna tıklayın. Şimdi rahatlıkla kahvenizi içebilirsiniz; çünkü indirilecek XP imajının boyutu 455 MB.

XP Modu’nu kurmak

Windows XP Modu’nu bir sihirbaz aracı-

Sadece XP için: XP ortamının kendine has bir parolası olmalı.

lığıyla kuruyorsunuz. Lisans anlaşmasını kabul ettikten sonra parola oluşturma ekranına yönlendirilirsiniz. Bu parolanın Windows 7 oturumuyla bir alakası yoktur, sadece XP kurulumu için gereklidir.

Parolayı her seferinde girmek zorunda kalmamak için "Kimlik bilgilerini anımsa (Önerilen)" seçeneğini aktif bırakın. Sonraki aşamada otomatik güncelleştirme seçeneğini belirlemelisiniz. Bu seçenek de sadece sanal XP için geçerlidir. Örneğin Windows 7 için güncelleştirmeleri açmış olsanız dahi XP için çıkacak güncelleştirmeler indirilmez. Bu yüzden güvenlikten feragat etmemek için bu seçeneği önerildiği şekliyle seçin. Sonrasında "Kurulumu başlat" ile uzun bir yapılandırma süreci başlar. Süreç bittiğinde tanıdık Windows XP masaüstü bir pencere içerisinde açılır. Anti-virüs programının eksik olduğuna dair bir uyarı alırsınız. Masaüstü simgelerini temizleme sihirbazı da açılabilir. Her XP kullanıcısı burada kendini evde hissedecektir.

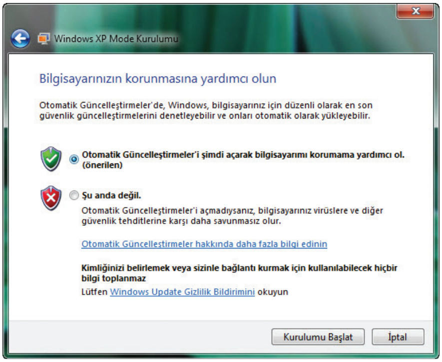
İnce ayar: XP Modu'nu yapılandırmak

XP altında ilk adım olarak Windows Update sitesine girip en yeni güncelleştirmeleri kurun. İnternet erişimi sorun değil; zira Windows 7 ayarları otomatikman devralınıyor. Öncesinde Windows Orijinal Ürün Avantajı güncelleştirmesi indirilir, sonra-

BİLGİ

Sanallaştırma teknolojisini destekleyen işlemciler

İşlemcisinin sanallaştırma teknolojisini destekleyip desteklemediğini önceden öğrenmek isteyenler direkt Intel ve AMD'den bilgi alabilir. Intel http://ark.intel.com/VTList.aspx adresinde bu teknolojiyi destekleyen işlemcileri listeliyor. AMD'de ise bu tip listeyi http://products.ducts.amd.com/en-us/ adresinde bulabilirsiniz. İşlemci karşılaştırma bölümünde "Virtualization" kelimesine göre filtreleme yapın.

Otomatik güncelleştirmeler: Bu ayar sadece XP makinesi için geçerli; Windows 7 için değil. Güncelleştirmeleri açık hale getirin.

sında önemli güncelleştirmeler kurulur. İş bittiğinde en güncel seviyede bir XP makineniz olur; fakat birkaç ince ayara daha ihtiyaç var.

Daha fazla bellek atamak

Bilgisayarın Sistem Özelliklerini açanlar sanal makinenin ne kadar bellek kullandığını görebilir. Test bilgisayarında 512 MB bellek gösterildi. Daha fazla fiziksel kaynağa sahip olanların RAM miktarını 1 GB'a yükseltmesi daha iyi olacaktır.

XP makinesi açıkken "Araçlar | Ayarlar" menüsünden RAM miktarını değiştiremiyorsunuz. Ayarları değiştirmek için öncelikle XP'yi kapatmalısınız. Fakat bildiğiniz kapat tuşuyla bunu yapamıyorsunuz. Başlat menüsündeki "Windows Güvenliği" tuşuna basın ve "Bilgisayarı Kapat"ı seçin. Sonrasında açılan listede yine "Bilgisayarı Kapat"ı seçin ve "Tamam" ile onaylayın.

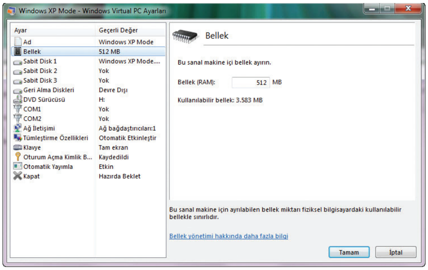
Şimdi Windows 7 başlat menüsüne girip "Tüm programlar | Windows Virtual PC" klasörünü açın içindeki "Windows XP Mode" (dosya uzantılarını açanlar .vcmx uzantısını da görür) girdisine sağ tıklayıp "Ayarlar"a girin. Artık sanal makinenin RAM miktarını artırabilirsiniz. Örneğin 1024 MB.

Kişiselleştirmek: Diğer ayarlar

Ayarlar penceresinde "Tümleştirme Özellikleri"ne göz atın. Burada Windows 7 ve XP'nin hangi sürücüleri ortak kullandığını görebilirsiniz. Bunların arasında ses, yazıcı ve harici depolama birimleri de vardır. Yani XP'ye ana işletim sisteminin tüm sürücüleri sunuluyorken, Windows 7 örneğin XP'nin sistem sürücüsünü göremiyor.

XP'ye kurduğunuz her programı Windows 7 başlat menüsünde de görebiliyorsunuz. Eğer böyle olmasını istemiyorsanız "Otomatik Yayımla" fonksiyonunu devre dışı bırakın.

XP modunu sonlandırdığınızda XP, var-

Pek sezgisel değil: Makine ayarlarını değiştirme yöntemi bir miktar uğraştırıyor.

sayılan olarak hazırda bekleme durumuna geçer. Bu ayarı da "Kapat" girdisi üzerinden değiştirebilirsiniz. "Eylemi sor"u seçtiğinizde hazırda bekletme, kapatma ve bilgisayarı kapatma arasında seçim yapabiliyorsunuz.

Programları güvenle test etmek

Tüm ayarları istediğiniz gibi yapılandırdıktan sonra XP Modu'nu "Başlat | Tüm programlar | Windows XP Mode" üzerinden başlatın.

XP'nin menü çubuğu iki ilginç fonksiyon daha sunuyor. "USB" üzerinden sisteme bağlı çevre birimlerini Windows XP'nin kullanımına açabilirsiniz. Bunu yaptığınızda cihazlar Windows 7'den otomatikman ayrılır. Aynı menüden ortak kullanıma son verebilirsiniz.

XP makinesinin Windows 7'de sistemin daimi bileşeni gibi gözükmesinin nedeni Microsoft'un birçok özel sürücü kullanmasından kaynaklanıyor. Eğer XP altında riskli bir yazılım deneyecekseniz bu sürücüleri geçici olarak devre dışı bırakmalısınız. "Araçlar" menüsündeki "Tümleştirme özelliklerini devre dışı bırak" seçeneğiyle bunu yapabilirsiniz. Böylece Windows 7 ile veri alışverişi kesilmiş olur ve yapacağınız yazılım testi sadece XP ortamını etkiler. Aynı menüden tümleştirme özelliklerini tekrar etkinleştirebilirsiniz.

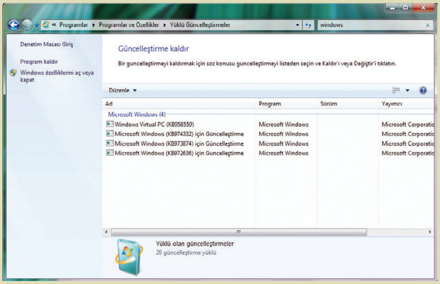
Uygulamada XP Modu

Sanal XP makinesinin donanım yapılan-

BİLGİ

Geri Alma Disklerini etkinleştirmek

Varsayılan olarak XP makinesinde Geri Alma Diskleri (sanal makine ayarlarında) devre dışı bırakılmıştır. XP yapılandırmasını değiştirmeden program denemek istendiğinde bu özellik çok işe yarayacaktır. "Değişiklikleri at"ı seçtiğinizde otomatikman en son yapılandırmaya geri dönülür. Bu özellik etkinken yapılan değişiklikler diskte geçici bir dosyaya kaydedilir ve XP'yi hiçbir şekilde etkilemez. Fakat bu özellik ile sadece tek bir geri dönüş noktası oluşturabiliyorsunuz.

Virtual PC: **Program uygulama olarak değil, güncelleştirme olarak kuruluyor.**

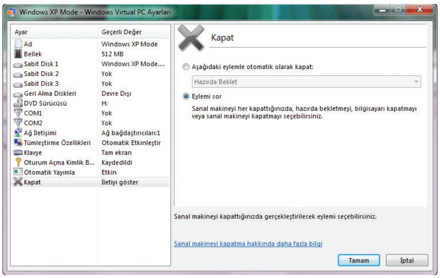
BİLGİ

Windows güncelleştirmesi niteliğinde Virtual PC

Virtual PC'yi sisteminden kaldırmak isteyenler Denetim Masası'ndaki program listesinde aradığını bulamayacak; çünkü Virtual PC bir güncelleştirme olarak yükleniyor. Aynı pencerede soldaki görev listesinden "Yüklü güncelleştirmeleri görüntüle" seçeneğine girip Windows Virtual PC'yi kaldırabilirsiniz. Buna karşı XP imajı program listesinde gösterilir.

dırması biraz kıt. Donanıma yakın çalışmayı seven uygulamaların bazılarında sorun yaşanabilir.

Windows XP'nin güvenlik merkezi sizi sürekli rahatsız edeceği için öncelikle bir

XP'yi sonlandırmak: **Bu ayar ile XP'yi nasıl sonlandıracağınızı belirliyorsunuz.**

anti-virüs programı kurmalısınız. Kurduğunuz tüm programları Windows 7 başlat menüsünde "Windows XP Mode Uygulamalar" klasörünün içinde bulabilirsiniz.

XP Modu'nun aynı anda aktif olamayan iki farklı başlatma modu var:

1) XP'yi "sanal makine" olarak ayrı bir pencerede açmak.

2) Sanal XP uygulamalarını doğrudan Windows 7 masaüstünde, yerel uygulamaymış gibi açmak.

Dolayısıyla bir programı sanal XP uygulaması olarak açıp aynı anda XP'yi sanal makine olarak ayrı bir pencerede açmak mümkün değil. ■

ARAYAN BULUR!

Tatil fotoğrafları, en sevilen şarkılar, e-postalar, videolar ve daha fazlası: Bu veri fırtınasında konsantrasyonu kaybetmemek elde değil. Bu karmaşanı sonucunda evdeki bilgisayarda önemli dosyaları aramak için saatlerce vakit harcanabiliyor. Fakat Windows 7, istediğiniz hedefe hızlıca ulaşmanızı sağlayan, oldukça verimli özelliklerle beraber geliyor.

Windows 7 kullanıcıyı dosya ve bilgi arama konusunda mükemmel biçimde destekliyor. Aramak istediklerinizin bilgisayarda, harici disklerde veya internette olması durumu değiştirmiyor.

Şimşek hızında: Başlat menüsünden başlamak

Arama fonksiyonuna giden en hızlı yol başlat menüsü. Başlat butonuna tıkladığınız anda başlayabilirsiniz. İmleç hemen “Programları ve dosyaları ara” kutucuğunda belirir ve istediğiniz terimi yazmanızı bekler.

Aslına bakarsanız bulmak istediğiniz öğenin isminin tamamını girmenize bile gerek yok; zira birkaç harfe bastığınız an arama başlıyor. Girdiğiniz her yeni karakter arama sonucunu daraltıyor ve en sonunda aradığınız sonuç menünün üst tarafında beliriyor.

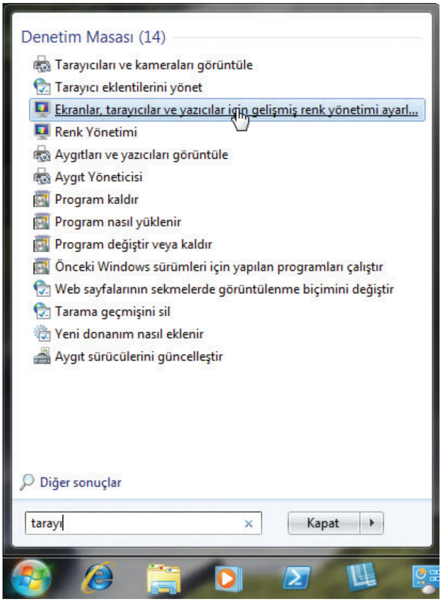
Windows 7 arama yaparken kurulu programları, Denetim Masası'nı ve dosyaları göz önüne alıyor. Özellikle programlarda arama yapmak yeni işletim sistemiyle beraber çok pratik hale geldi. Denetim Masası'nın derinliklerinde "Disk birleştiricisi" gibi bir kavramı arayana kadar, bunu hızlı arama kutucuğuna yazmanız yeterli: Daha ilk harfleri girdiğiniz program, sonuçlarda belirecektir. Sonuca tıkladığınız gibi program başlatılır.

Yeni konsept: Kitaplıklar

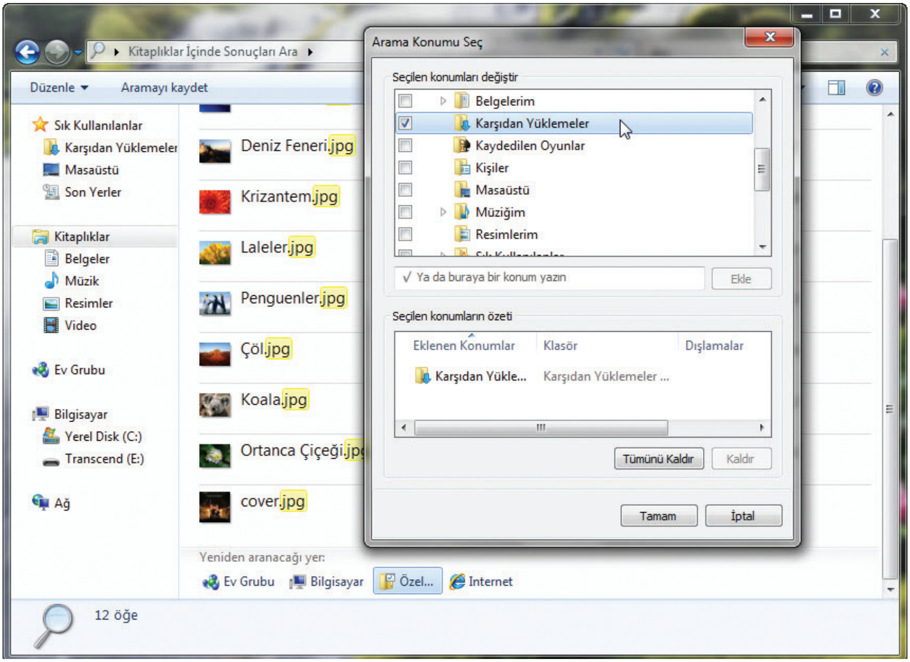
Microsoft imzalı bir e-posta programı kullanıyorsanız (mesela Outlook 2007) e-postalarınızda da arama yapılır. Windows Vista ile çalışmış kullanıcılar için yeni bir şey değil. Asıl yenilik aramalara dahil edilen Kitaplıklar ile gerçekleşiyor. Kitaplıkların, farklı kayıt ortamlarını tek bir pencere altında toplayan sanal klasörler olduğunu daha önceki sayfalarda belirtmiştik.

Kayıt ortamları örneğin PC'nin dahili sabit diskinin yanında harici veri taşıyıcıları da olabilir. Dosya nerede bulunursa bulunsun eğer Kitaplığın bir parçası ise aramaya dahil edilir. Elbette harici sabit disk durumunda bunun bilgisayara takılı olması gerekiyor.

Başlat menüsündeki hızlı aramaya geri dönelim: Aranan dosya, program veya benzeri şeyler listede belirirse fare ile üzerine tıklayarak bunu açabiliyorsunuz. Eğer arama sorgusu doğru sonuca ulaşamadıysa veya tüm sonuçlar başlat menüsünde gösterilemiyorsa "Diğer sonuçlar"a tıklayın. Bunun sonucunda otomatik olarak Windows Explorer penceresi açılır ve arama sonuçlarının tamamı gösterilir.

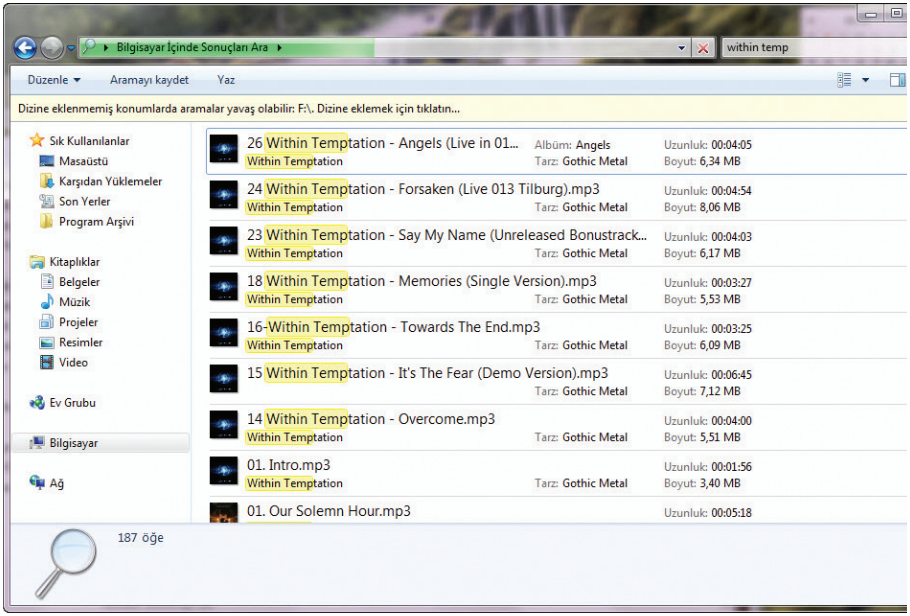
Hızlı: Birkaç harf yazdığınız an ilk sonuçlar beliriyor.

Hedefe doğru: "Özel"e tıkladığınızda arama yapılacak klasörleri belirleyebiliyorsunuz.

Daha fazlası: Diğer sonuçları görmek

Windows Explorer penceresinin sağ üst tarafındaki hızlı arama kutusunda başlat menüsüne girilen arama terimini görürsünüz. Explorer penceresinin sağ yarısında tüm sonuçlar listelenir. Bu listenin en altında "Özel" ve "İnternet" girdilerini görürsünüz. "Kitaplıklar"a veya "Ev Grubu"na tıkladığınızda arama uygun bölümlerle sınırlandırılır. "Özel"i seçtiğinizde açılan pencerede istediğiniz konumu veya bir Kitaplığı seçip aramayı bu bölgeyle kısıtlayabilirsiniz. "Tamam"a tıkladığınızda ara-

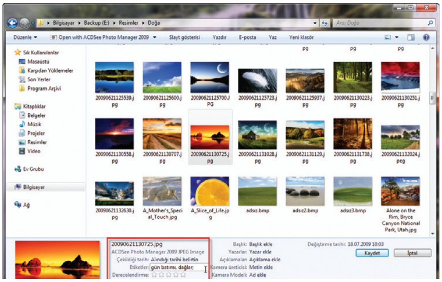

Sabır işi: Tüm bilgisayarın aranması uzun sürebilir.

ma yeniden yapılır. Eğer "İnternet"i seçerseniz arama yine otomatikman Internet Explorer'a (veya varsayılan tarayıcınıza) aktarılır. Tarayıcı başlatılır ve sizin tarafınızdan belirlenmiş arama motorunda aratılır.

Alternatif: Arama sorgusunu Explorer'dan başlatmak

Başlat menüsüne alternatif olarak arama sorgunu direkt Windows Explorer'dan da başlatabilirsiniz. Sağ üst köşedeki hızlı arama kutucuğu bu amaca hizmet ediyor. Fakat bunu yapmadan önce şunu unutmayın: Arama yaptığınızda o an hangi klasörde dolaşıyorsanız ilk olarak orada arama yapılır. Eğer tüm PC veya sadece harici bir diskte arama yapılacaksa navigasyon bölümünden istediğiniz konuma geçin. Sonrasında kutucuğa istediğiniz

Detaylar: Detay kısmında dosyalara yeni bilgiler ekleyebilirsiniz.

terimi yazın bu konumda aramayı başlatın. Aramanın ne kadar ilerlediğini adres satırındaki yeşil çubuktan anlayabilirsiniz. Bu durumda indekse alınmamış klasörler de (aşağıdaki kutucuğa da bakın) arandığı için süreç muhtemelen daha uzun sürecektir.

Masaüstü seçiliyken [Windows] + [F] kombinasyonunu tuşladığınızda Windows Explorer bir arama penceresiyle beraber açılır. Burada da geçerli: Sadece aratmak istediğiniz terimi yazın, Windows 7 PC'yi didik didik edip istenilen bilgiyi bulmaya başlar.

Arama filtresi: Aramayı sınırlamak

Hızlı arama kutucuğuna bir terim yazarken hemen kutucuğun altında ufak bir menü

BİLGİ

Arama sorgularını optimize etmek: Arama indeksini genişletin

Bazı arama sorguları hemen işlenir, bazıları ise uzun süre bekletir. Fakat ufak bir hamle ile aramayı hızlandırabilirsiniz.

Windows 7 arama sorgularını daha hızlı ve daha güvenilir biçimde işliyor. Sebebi ise Windows Vista'da temeli atılan ve kişisel klasörlerin/dosyaların envanterini çıkaran "arama indeksi". Buna karşın indekse alınmamış bir yerde arama yaparsanız arama sabır işine dönüşüyor. Hangi dosyaların dizine alındığını öğrenmek için şu yolu izleyin: Başlat menüsündeki hızlı aramaya "dizin oluşturma" yazın ve ilk sonuç olan "Dizin oluşturma seçenekleri"ne girin. Çıkan pencerede dizine alınan konumlar listelenir. "Değiştir" butonuna bastıktan sonra dizini alınan yerleri dizinden çıkarabilir veya dizine yeni konumlar ekleyebilirsiniz. Bu iş için "Dizine Eklenen Konumlar" penceresindeki "Tüm konumları göster" tuşuna basın. Pencerenin üst kısmında tüm sürücüler ve PC'lerin yanında "Internet Explorer geçmişi" gibi girdiler de gözükür. Girdinin yanındaki oka tıklayarak alt klasörlere geçebilirsiniz. Bir öğeyi indeksten çıkarmak için yanındaki tiki kaldırın; indekse dahil etmek içinse tam tersini yapın. "Tamam" ile değişiklikleri onaylayın.

belirir. Menüde en son arattığınız terimler ve aramayı daraltma imkanı sunan arama filtreleri belirir. Eğer belli bir dosya türü aratıyorsanız (mesela JPG dosyaları) açılan menüde "Tür"i seçip istediğiniz dosya tipini işaretleyin. Eğer daha önceden bir arama terimi girdiyseniz Windows 7 ilk arama sonuçlarını gösterir. Arama sonuçlarına bağlı olarak dosya türü seçimi çok kısıtlı olabilir. Örneğin JPG filtresi kullanılmadığında Windows 7, arama terimine uyan hiçbir resim dosyası bulamadı.

Hızlı aramada bir dosya türü filtresi seçtiğiniz anda artık bu filtre gösterilmez. Aramayı birden çok dosya türünde yapmak isterseniz (örneğin JPG ve TIF dosyaları) ilk dosya türünden sonra (yani JPG) "OR" operatörünü ve arkasından "tür:" niteliğini yazın. İki nokta üst üste yazdığınız anda tekrar dosya türlerinin gösterildiği bir liste açılır. Buradan ikinci dosya türünü yani ".tif"i seçin. Eğer bu size karmaşık geliyorsa "Tip" arama filtresini kullanarak "Resimler"i seçin. Böyle yaptığınızda Windows 7 JPG ve TIF dahil tüm resim dosyalarını gösterir. Buna paralel olarak "Tip" filtresi ile aramayı dokümanlar, e-postalar, müzikler daha birçok seçenekle sınırlayabilirsiniz. "Değiştirme tarihi" filtresinden arama belir bir zaman aralığıyla sınırlandırılabiliyor. "Boyut" filtresi ise dosya büyüklüğünü baz alıyor.

Ön tanımlı arama filtreleri her zaman yeterli olmuyor. Örneğin resimleri fotoğraf makinesinden bilgisayara aktarıp "IMG_2011" gibi pek de açıklayıcı olmayan isimler kullananlar arşivi büyüdükçe istenilen tek bir resmi bulmakta zorlanacaktır.

Azim işi: **Meta verilerini genişletmek**

Tavsiyemiz: Bir kereye mahsus olmak üzere resimlerinizi meta verileri denilen ek bilgilerle bezeme zahmetine girin. Bunu yaptığınızda daha sonra resim veri tabanınızda saatlerce arama yapmanıza gerek kalmaz. Peki, bir resme nasıl meta verisi eklenir? Bu iş için Explorer'da bir dosyayı seçin (mesela bir resmi). Program penceresinin alt kısmında dosyayla ilgili bilgiler belirecektir. Bunların arasında dosya ismi, çekim tarihi, büyüklüğü ve resim çözünürlüğü gibi bilgiler bulunur. Fare imlecini bu kutunun üst kenarının üzerine getirip bu alanı yukarıya doğru genişletin. Ne kadar yukarı çekerseniz o kadar daha fazla meta verisi gösterilir. Mevcut bilgilerin yanında yenilerini de girebilirsiniz. "Etiketler" bölümünü resmi anlatan yeni anahtar sözcüklerle genişletebilirsiniz.

Birden çok resme aynı anda etiket eklemek için öncesinde bunları fare ile seçin. Meta verilerini girmeyi bitirdiğinizde "Kaydet" butonuna basıp değişiklikleri uygu-

layın. Daha sonra arama yaparken resmin ismini hatırlamıyorsanız Explorer'daki hızlı aramaya "Etiketler" filtresini verin bir boşluk bırakarak anahtar kelimeyi girin. Sonuç olarak "Etiketler" kısmında uygun anahtar sözcük yazan resimler belirir.

Diğer dosya bilgilerini bir dosya özellikleri penceresinden girebilirsiniz. Dosyaya sağ tıklayıp "Özellikler" menüsüne girin. "Ayrıntılar" kısmında birçok öznitelik bulabilirsiniz. Bunların hepsi kullanıcı tarafından değiştirilemiyor. Fareyi listedeki alanlar üzerinde hareket ettirdikçe değiştirilebilir kısımların belirginleştiğini göreceksiniz. Alanlara tıkladığınızda metin silinir ve istediğiniz bilgiyi ekleyebilirsiniz. İstediğiniz kadar alanı genişletebilirsiniz. Bu dosyaları aramaya sıra gelince yukarıda anlattığımız gibi filtre eklemeniz yeterli olacak. Mesela "Telif hakkı" yazıp yanına iki nokta üst üste ("telif hakkı:") koyduktan sonra bir boşluk bırakıp istediğiniz kelimeyi yazabilirsiniz. Örneğin "telif hakkı: Halil Mollaoğlu" şeklindeki bir filtre telif hakkı Halil Mollaoğlu'na ait resimleri ortaya çıkarır.

Komnbinasyonlar: Boole'ca operatörler

Aramaya ince ayar yapmanın bir diğer yolu "Boole'ca operatörler" denilen İngilizce komut terimleridir. Bunların yardımıyla birden çok arama terimini kombine edebilirsiniz. Mesela içinde hem "Halil" hem de "İbrahim" geçen dosyaları aramak istiyorsanız hızlı armaya "Halil AND İbrahim" yazın. Eğer "OR" operatörünü kullanırsanız içinde ya "Halil" ya da "İbrahim" kelimesi geçen dosyaları bulursunuz. Aramada, belli bir terimi arama dışı bırakmak istiyorsanız o terimden önce "NOT" operatörünü kullanın. Mesela "Halil NOT İbrahim" şeklinde yapılan bir arama içinde Halil'in geçtiği fakat İbrahim'in geçmediği belgeleri bulur. Boole'ca operatörler daha önce anlatılan arama filtreleriyle de kombine edilebilir.

Vista'da da olduğu gibi aramaları konuşma dilinde de yapabilirsiniz. Örneğin "tip: resim yazar: Halil" diye detaylıca yazmaktansa "Halil'in resimleri" yeterli olacaktır. Bu arama tipi varsayılan olarak aktif değildir. Windows Explorer'da "Düzenle | Klasör ve arama seçenekleri" yolunu takip edin. "Ara" sekmesinde şu kutucuğun yanına tik atın: "Doğal dil araması kullan". Bunun dışında "Sıkıştırılan dosyaları ekle (ZIP, CAB...)" ile arşiv dosyalarının içeriğini de indekse eklebilirsiniz. "Uygula" ile yaptığınız değişiklikleri onaylayın.

Pratik: Aramayı kaydetmek

Eğer birden çok kriterle hep aynı aramayı yapıyorsanız bunu her seferinde tekrar

etmenize gerek yok. Bunun yerine arama sonuçlarını kaydedin. Bir arama yaptığınızda simge çubuğunda "Aramayı kaydet" butonu belirir. Aramaya bir isim verin ve nereye kaydedileceğini gösterin. Çok pratik olsa da ille de "Aramalar" klasörüne kaydetmenize gerek yok. Sonraki bir zaman diliminde aramayı başlatmak için ismine tıklamak yeterli olacaktır.

Pro ipucu: Search Federation (Arama Federasyonu)

Win 7 ile direkt Windows Explorer'ı kullanarak internet portallarında (mesela Flickr, Yahoo veya YouTube) arama yapabilirsiniz. Bunu mümkün kılan ise OSDX formatındaki arama-bağlayıcısı (serach connector) dosyaları oluyor. Web sitelerinden bulabileceğiniz arama bağlayıcılarını sisteme eklediğinizde Explorer'daki Sık Kullanılanlar listesinde belirirler. Önce arama portalını seçin, arama kutucuğuna istediğiniz terimi yazın ve sonuçların gelmesini bekleyin. Arama bağlayıcılarından oluşan bir koleksiyonu http:www.sevenforums.com/tutorials/742-windows-7-search-federation-providers.html adresinde bulabilirsiniz. ■

BİLGİ

Internet Explorer ile aramak

Tarayıcı beraberinde bir hızlı arama kutucuğu getiriyor. Bu kutucukta ille de Microsoft tarafından sunulan arama motorlarını kullanmak zorunda değilsiniz.

Sadece PC'de veri alışverişi yapılmaz, internette bilgi aramak için de çok vakit harcanır. Aramaları daha hızlı gerçekleştirmek için IE 8 bir hızlı arama kutucuğu sunuyor. Aynı Windows Explorer'da olduğu gibi bunu da program penceresinin sağ üst köşesinde bulabilirsiniz. Aratmak istediğiniz terimi yazın ve Enter'a basın. İlk başta varsayılan arama motoru Live Search veya yeni arama hizmeti Bing'dir.

Arama motorlarını eklemek

Fakat sevdiğiniz arama motorunu da tarayıcıya ekleyebilirsiniz. Bu iş için arama kutusunun sağındaki oka tıklayın ve "Daha fazla sağlayıcı bul"a tıklayın. Aynı yerde pratik "Bu sayfada bul" komutu da vardı. Bu komut ile o an gezindiğiniz sayfanın içeriğinde arama yapabilirsiniz. "Daha fazla sağlayıcı bul"u seçtikten sonra Eklenti Galerisi açılır. İstediğiniz arama motoru sağlayıcısını seçin ve "Internet Explorer'a ekle" butonuna basın. Sonrasında arama motorunun ismi kutuda belirecektir. Bunu varsayılan arama motoru yapman için menüden "Arama sağlayıcılarını yönet"i seçin. Çıkan pencerede arama motorunu seçip "Varsayılan olarak ayarla" tuşuna basın. Aynı pencerede kullanmadığınız arama motorlarını da silebilirsiniz.

Daha iyi arama sonuçlarına ulaşmak

Eğer arama sonuçlarından memnun değilseniz aramada kullandığınız terimlere yeniden göz atmalısınız. Aynı Windows Explorer'da olduğu gibi terimlerini Boole'ca operatörleri ile kombine edebilirsiniz.

WINDOWS 7'DE GÜVENLİK

Microsoft, Windows 7 için güvenlik vidalarını tekrar sıkıştırdı ve bazı YENİ ÖZELLİKLER ekledi. Önceki sürümlerle karşılaştırıldığında nelerin değiştiğini ve bilgisayarınızı korumak için neler yapabileceğinizi gösteriyoruz.

Bugünlerde güvenlik duvarı, anti-spyware veya anti-virüs programı olmadan internette gezmek çok riskli. Microsoft, yeterli seviyede güvenlik sağlamak için yeni işletim sistemine de birkaç güvenlik bileşeni entegre etti.

Windows Güvenlik Duvarı: Hacker vb. karşı koruma

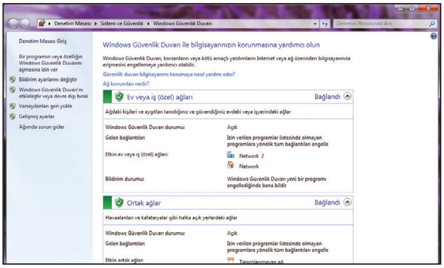
İşletim sistemine entegre edilmiş Windows Güvenlik Duvarı, XP ile hayatımıza girdi; hatta Service Pack 2 güncellemesi ile varsayılan olarak etkinleştiriliyordu. Fakat bu güvenlik duvarı sadece gelen veri trafiğini denetliyordu. Vista altında bu durum değişti: Artık giden veri trafiği de güvenlik taramasına tabi tutuluyordu.

Windows 7 için güvenlik duvarı bir kez daha günümüz şartlarına adapte edildi: Artık her ağ konumu için ayrı ayrı yapılandırılabiliyor ki, bu da en çok notebook sahiplerini sevindirecektir.

Windows Güvenlik Duvarının durumunu

denetlemek için başlat menüsündeki hızlı arama kutucuğuna "güvenlik" veya "duvar" yazdığınızda çıkan arama sonuçlarında Denetim Masası başlığı altındaki uygun ibareye tıklayın. Windows Güvenlik Duvarı normal şartlar altıda Windows 7 kurulumundan sonra direkt etkinleştirilir. "Windows Güvenlik Duvarı ile bilgisayarınızın korunmasına yardımcı olun" penceresinde farklı ağ türlerinin üzerindeki yeşil simge ile duvarın etkin olduğu anlamına gelir. Eğer güvenlik duvarının ayarları Microsoft'un tavsiyelerine uymuyorsa kırmızı bir simge belirir. Soldaki görev listesinde bulunan "Windows Güvenlik Duvarı'nı etkinleştir veya devre dışı bırak" linkiyle güvenlik duvarını tamamıyla kapatmaktan ziyade ev ağı, iş ağı veya ortak ağlar için ayrı ayrı açabilir veya kapatabilirsiniz. "İzin verilen listesindeki programlar da dahil olmak üzere gelen tüm bağlantıları engelle" ve "Windows Güvenlik Duvarı yeni bir programı engellediğinde bana bildir" seçenekleri de sunuluyor. İlk seçenek ile bilgisayarınıza yapı-

Durum raporu: Yeşil çubuklar Windows Güvenlik Duvarı'nın güvenli bölgede olduğunu gösteriyor.

lan tüm erişimleri engellemiş olursunuz. İkinci seçenekte ise Windows 7 engellenen program hakkında sizi bilgilendirir. Eğer söz konusu uygulamaya güveniyorsanız PC veya internete erişimine el ile izin verebilirsiniz.

Yapılandırma: İzin vermek veya engellemek

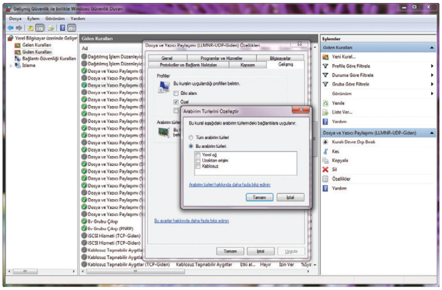
Windows Vista'da olduğu gibi Windows Güvenlik Duvarı'ndan geçmesine izin vermek istediğiniz programların listesini düzenleyebiliyorsunuz. Bu iş için yine aynı güvenlik duvarı penceresinde, soldaki görev listesinden "Bir programın veya özelliğin Windows Güvenlik Duvarı'nı aşmasına izin ver"i seçin. Listedeki programlarda değişiklik yapmak için öncelikle "Ayarları değiştir"e tıklayın. Ancak şimdi istediğiniz düzeltmeleri yapabilirsiniz; hem de her ağ konumu için ayrı ayrı. Dikkat: Eğer bir program "Ortak ağ" erişimini açarsanız bu ayarın o andan itibaren bulunduğunuz tüm ortak ağlarda geçerli olacağını unutmayın.

Daha detaylı: Gelişmiş Güvenlik ile birlikte Windows Güvenlik Duvarı

Daha fazla detaya hakim olma imkanını "Gelişmiş Güvenlik ile birlikte Windows Güvenlik Duvarı" sunuyor. Vista ile çalışmış olanlar gelişmiş güvenlik duvarını zaten tanıyacaktır. Burada sadece gelen değil, giden bağlantıları da belirleyebilirsiniz. Güvenlik Duvarı ana sayfasındaki görev listesinde "Gelişmiş ayarlar"a tıklayarak gelişmiş güvenlik duvarını çağırabilirsiniz. Gelişmiş güvenlik duvarında gelen ve giden veri trafiği için bazı kurallar belirlenmiştir. Kurallar hakkında bilgi almak için soldaki listeden "Gelen kurallar"a veya "Giden kurallar"a tıklayın. Hem etkin hem de pasif durumdaki kurallar pencerenin orta kısmında listelenir. Kurallara çift tıkladığınızda özellikler penceresi açılacaktır. Buradaki "Gelişmiş" sekmesi kurala has bir profil oluşturma imkanıyla dikkatinizi çekecektir. Ayrıca "Özelleştir"e tıkladığınızda kuralın hangi arabirim tipi için (LAN, uzaktan erişim veya kablosuz) geçerli olacağını da belirleyebiliyorsunuz.

Eylemler: Kendi kuralınızı kendiniz oluşturun

Eğer belli bir program için kendiniz bir kural oluş-

En ince detayına kadar: **İstenirse her ön tanımlı kural belli bir ağ profiline veya bağlantı arabirimine göre uyarla-nabiliyor.**

turmak veya bir port açmak isterseniz şu şekilde ilerleyin: Öncelikle Gelişmiş Güvenlik Duvarı penceresinin sol tarafında kuralı tipini belirleyin (giden, gelen). Sonra pencerenin sağ tarafındaki listeden "Yeni Kural"ı seçin. Şimdiyse karşınıza çı-kan sihirbazı takip edip istediğiniz ayarları yapın. Eğer ileride tekrar Windows 7 tarafından önerilmiş ayarlara dönmek ve yaptığınız değişiklikleri silmek isterseniz "Windows Güvenlik Duvarı" ana penceresinde "Varsayılanları geri yükle" linkine tıklamanız yetecektir.

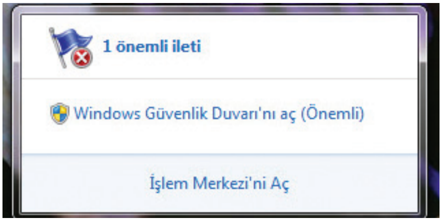
İşlem Merkezi: Tüm güvenlik özellikleri bir yerde

Windows XP'de (Service Pack 2) ve Vista'da Güvenlik Duvarı veya Windows güncelleştirmeleri gibi güvenlikle ilgili tüm özelliklere göz atılmak istendiğinde Güvenlik Merkezi'ne başvuruluyordu. Windows 7'de bu merkez evrim geçirerek "İşlem Merkezi"ne dönüşüyor. Başlat menüsündeki hızlı aramaya "işlem" yazarak veya sistem tepsisindeki bayrak simgesine tıklayarak İşlem Merkezi'ne ulaşabilirsiniz. Eğer İşlem Merkezi bir problem tespit ederse bayrağın etrafındaki kırmızı bir çarpı işaretiyle durumu bildiriyor. Bayrağa tıklandığında durumun ne olduğu görülebiliyor. Problemi direkt mesajın üzerine tıklayarak ortadan kaldırabilirsiniz veya "İşlem Merkezi"ni açabilirsiniz.

İşlem Merkezi "Güvenlik" ve "Bakım" şeklinde iki bölüme ayrılmıştır. Örneğin güvenlik duvarı, anti-spyware koruması veya güncelleştirmelerde bir sorun varsa "Güvenlik" bölümünde buna uygun uyarıları görürsünüz. "Bakım" bölümünde ise Windows Yedeklemesi veya Windows Sorun Giderme hakkında bilgilendirilirsiniz. En kısa zamanda ilgilenmeniz gereken önemli konular kırımızı bir çubuk ile işaretlenir. Gerçi Windows 7 güvenlik duvarı ve anti-spyware programıyla beraber geliyor; fakat önceki sürümlerde olduğu gibi anti-virüs programı eksik. Bunu hemen kurmalısınız. Anti-virüs kurmadığınız sürece İşlem Merkezi sizi parlayan bir kırmızı çubuk ve "virüs koruması (önemli)" ibaresi ile uyarır.

Anti-virüs programı kurmak: Windows yardım ediyor

İşlem Merkezi'ndeki "çevrimiçi program

Her şey göz önünde: İşlem Merkezi'nin görev çubuğundaki simgesi güvenlik problemleri olup olmadığını gösteriyor.

bul" tuşuna basın. Otomatikman Internet Explorer'da güvenlik firmalarının yazılımlarının listelendiği bir sayfa açılacaktır. Burada Windows 7 ile uyumlu güvenlik yazımlı sunan firmaları göreceksiniz. İstenilen üreticinin ismine tıkladığınızda ürünün bulunduğu web sitesine yönlendirilirsiniz. Elbette kendiniz de arama yapabilirsiniz. Microsoft'un yakın zamanda yapımını tamamladığı "Microsoft Security Essentials" anti-virüs yazılımını da kullanabilirsiniz.

Windows Defender: Casus yazılımlara karşı koruma

Windows 7'de virüslere karşı koruma sağlamada tek başınasınız; buna karşın işletim sistemi bir anti-spyware programı sunuyor. Program arka planda çalışıyor ve bilgisayarınızı düzenli olarak casus yazılımlara karşı tarıyor. Windows 7 kurulumundan sonra İşlem Merkezi, bilgisayarı bir kereye mahsus tamamıyla taramanızı tavsiye ediyor. Durumla ilgili uyarı sistem tepsisinde belirecektir.

Taramayı direkt uyarı penceresinden başlatın. Tarama sırasında bilgisayarın zararlı bulaşma ihtimali yüksek olan alanları denetlenir. Denetleme çok hızlı gerçekleşiyor ve günde en az bir kez yapılmalı. Programın standart ayarları da her gün bir kez otomatik tarama yapılmasını öngörüyor. Saat 00:02'ye ayarlanmış bu otomatik taramanın zamanını değiştirebilirsiniz. Başlat menüsündeki hızlı aramaya "defender" yazıp programı çağırın.

Program penceresinde "Araçlar | Seçenekler" yolunu takip edin. "Otomatik tarama" başlığı altında tarama saatini istediğiniz gibi değiştirin. Seçeneklerde belli dosyaları ve dosya türlerini tarama dışında tutabilirsiniz. En iyi korumaya ulaşmak için "Gerçek zamanlı koruma"da herhangi bir değişlik yapmamanızı tavsiye ediyoruz. Standart olarak etkin halde gelen gerçek zamanlı koruma, indirilen her dosyanın ve e-posta ekinin Windows Defender tarafından zararlı yazılımlara karşı taranmasını sağlar. Ayrıca bilgisayarda çalıştırılan her programı denetler.

PC'nize zararlı yazılım bulaştığından şüphe ediyorsanız detaylı tarama yapmanızı tavsiye ediyoruz. "Tara"nın sağındaki oka tıklayıp "Tam tarama"yı seçin. Hızlı taramadan farklı olarak tüm dosyalar ve programlar taranır. Eğer PC'nin belli bölümlerini taratmak istiyor-

sanız "Özel tarama"yı seçin.

Windows Defender'daki bir diğer yenilik "Microsoft Kötü Amaçlı Yazılımdan Koruma Merkezi" ya da orijinal adıyla "Microsoft Malware Protection Center" (MMPC). "Seçenekler"deki bu linke tıkladığınızda buna paralel bir web sitesi açılır. Microsoft, MMPC'de zararlı yazılımlarla ilgili en güncel gelişmeleri sunuyor. Ayrıca en iyi korumayı nasıl sağlayacağınızı ve bulaşma durumunda neler yapmanız gerektiğini anlatan ipuçları da veriliyor.

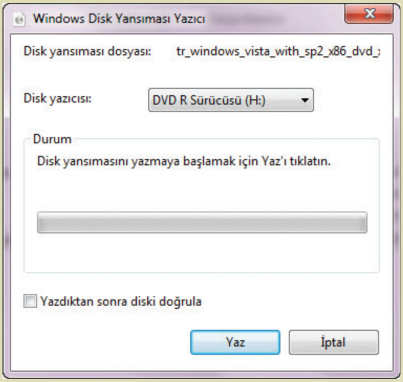
PC'nizin en yeni zararlılara karşı korunması için Windows Defender düzenli aralıklarla yeni sypware tanımlamalarıyla beslenmelidir. Microsoft en güncel spyware imzalarını Windows Update üzerinden dağıtıyor. Eğer "otomatik güncelleştirmeleri" açtıysanız bunu düşünmenize gerek yok. Buna karşın Windows Update'i, güncelleştirmeleri istediğiniz zaman indirecek şekilde ayarladıysanız spyware imza güncellemeleriyle sizin ilgilenmeniz gerekir. Windows Update'i tamamen kapattıysanız Defender ayarlarına girip her taramadan önce güncel tanımlamaların indirilmesini sağlayan seçeneği işaretleyin.

Windows Defender'da artık sunulmayan bir özellik ise kullanışlı Yazılım Gezgini (Software Explorer). Bu özellik sayesinde Vista'da sistem başlangıcıyla otomatikman devreye giren yazılımları denetleyebiliyordunuz. Aradaki farkı kapatmak isteyenlerin Sistem Yapı-

BİLGİ

ISO dosyalarını yazdırmak

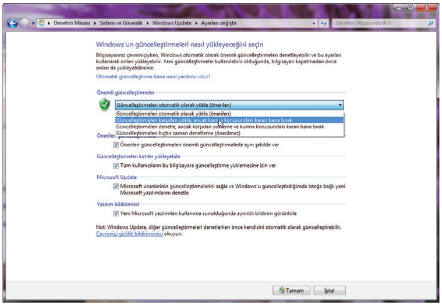
Bir ISO dosyasını DVD'ye yazdırmak istiyorsanız Windows Vista'da olduğu gibi ek bir programa ihtiyacınız yok. Windows 7 yetiyor: Windows Explorer'da istediğiniz ISO dosyasına çift tıklayın, duruma göre yazdırmak istediğiniz sürücüyü seçin ve "Yaz" tuşuna basın.

Pratik: Windows 7'de ISO dosyası yazdırmak için ek programa ihtiyaç duymuyorsunuz.

Bitlocker to Go

Windows 7 Ultimate veya Enterprise sürümünü kullananlara sürücü şifreleme aracı Bitlocker sunuluyor. Fakat Bitlocker da Windows 7 ile yeniden elden geçirildi: Bitlocker to Go. Bu yeni pratik araç ile artık USB bellekleri de bir parola ile şifreleyebiliyorsunuz.

Uzlaşma: **Ayarlara girip güncelleştirmelerin otomatik indirilmesini; fakat kurulumun sizin tarafınızdan yapılmasını talep edebilirsiniz.**

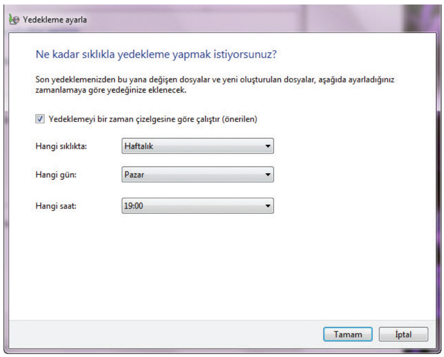
landırma aracına yönelmesi gerekiyor.

Windows Update: Sürekli en güncel seviyede

Microsoft'un işletim sistemi ve diğer programları için (mesela Microsoft Office) düzeli olarak güncelleme dağıttığı arabirime Windows Update deniyor. Burada güncellemeler "önemli", "tavsiye edilen" ve "isteğe bağlı" olmak üzere üç farklı kategoriye ayrılıyor. Bazı güncelleştirmeler güvenlik açıklarını kapatırken bazıları yazılım hatalarını düzeltiyor.

Varsayılan olarak bu güncelleştirmeler otomatikman indirilir ve kurulur. Fakat herkes böyle olmasını istemeyebilir. Bilgisayarına inenleri gözetlemek isteyenler güncelleştirme ayarlarını buna uygun şekilde değiştirebilir. Bu iş için başlat menüsündeki hızlı aramaya "Windows Update" yazarak arabirimi çağırın. İsterseniz İşlem Merkezi'nden de çağırabilirsiniz.

Açılan pencerede o an güncelleştirme sunulup sunulmadığını görebilirsiniz. Soldaki "Ayarları değiştir"e tıklayın. Önemli güncelleştirmeler bölümünde güncelleştirme indirme ve kurma işlemlerinin nasıl yapılması gerektiğini belirleyebilirsiniz. En iyi kombinasyon "Güncelleştirmeleri karşıdan yükle, ancak kurma konusundaki kararı bana bırak" olacaktır. Değişiklikleri onayladığınızda İşlem Merkezi'nde buna paralel bir mesaj belirir. İşlem Merkezi'nin hangi durumlarda size mesaj vermesini istediğinizi "İşlem Merkezi ayarları-

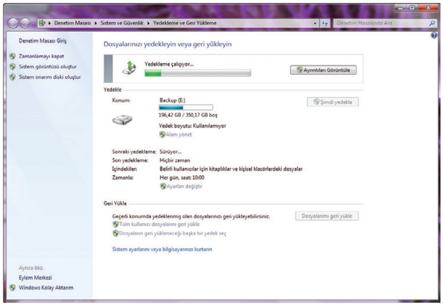

Tavsiyeye değer: **Zamanlamayı açarsanız Windows 7, verilerinizi belirlediğiniz aralıklarla otomatikman yedekler.**

nı değiştir" seçeneğiyle belirleyebilirsiniz. Güvenlik ve Bakım İletileri olarak ikiye ayrılmış uyarıları istediğiniz şekilde ayarlayın. Eğer bir kutudaki tiki kaldırırsanız Windows 7 o öğeye ait bildirimleri bir daha göstermez. "Sorun bildirme ayarları" linkine tıklayarak Windows 7'nin problemlerle karşılaştığında nasıl davranması gerektiğini belirleyebiliyorsunuz. "Arşivlenen iletileri göster" ise eskiden meydana gelmiş bilgisayar problemlerine göz atmanızı sağlar.

Yedekleme yapmak: Veri kaybına karşı koruma

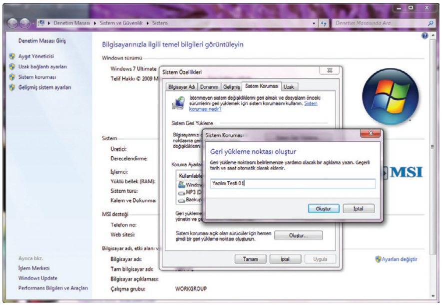
Güvenlik duvarı, anti-spyware programı, antivirüs yazılımı ve Windows Updates bir araya gelse dahi bir bilgisayarı tamamen korumaya yetmez. Zira veri kaybına karşı koruma da unutulmamalıdır. Windows 7 verilerinizi yedeklemek için iki farklı program sunuyor: "Yedekleme ve Geri Yükleme" ve "Sistem Geri Yükleme". İlk program bir yedekleme aracıdır; ikincisiyle ise bilgisayarın önceki bir haline geri dönebilirsiniz. İki program da Windows Vista'nın daimi bileşeniydi. Fakat Vista'nın sadece Business, Enterprise ve Ultimate sürümlerinde imaj bazı yedekleme yapılabiliyordu. Vista Home Premium kullananların sadece dosya ve klasör yedeklemesiyle yetinmesi gerekiyordu. Windows 7 ile durum değişiyor: Home Premium sürümle de imaj tabanlı yedekleme (sistem görüntüsü) yapılabiliyor.

En sonunda: Artık Home Premium sürümde de sistem görüntüsü oluşturabiliyorsunuz.

Henüz bir yedekleme yapmadıysanız İşlem Merkezi sizi uyarır; tabi biraz önce açıkladığımız gibi uyarıları kapatmadıysanız. Uyarı aldığınızda bunun üzerindeki "Yedekleme kur" linkine tıklayın. Bunun dışında hızlı aramayı kullanıp "Yedekleme ve Geri Yükleme" arabirimini çağırabilirsiniz. Açılan pencerede yedeğin kaydedileceği bir dizin (mümkünse harici disk kullanın) seçin. Sonrasında hangi verilerin kaydedilmesi gerektiğini belirleyin. "Ayarları kaydedip yedeklemeyi başlatmadan" önce "Zamanlamayı değiştir"e basarak hangi sıklıkla ve ne zaman otomatik yedekleme yapılacağını belirleyin.

Daha sonraları yedeği alınan verileri geri yüklemek gerekirse Denetim Masası'nı açın ve "Sistem ve Güvenlik kategorisi altından

İsim önemli: **Yeni sürücü veya program kurmadan önce el ile geri yükleme noktası oluşturmanız yararınıza olacaktır.**

"Yedekleme ve Geri Yükleme"yi, buradan da "Dosyalarımı geri yükle" tuşuna basarak istediğiniz dosya ve klasörleri geri yükleyin.

Önceden de belirttiğimiz gibi Windows 7, Home Premium sürümden itibaren sistem görüntüsü oluşturmayı destekliyor. Görüntü oluşturmak için yine "Yedekleme ve Geri Yükleme"yi açın. Birkaç adımda sistem görüntüsü oluşturabilirsiniz.

Windows 7'de yeni: Home sürümünde sistem görüntüsü oluşturmak

Görev listesindeki "Sistem görüntüsü oluştur" seçeneğine tıklayın. Kaydedilecek yeri seçin ve ayarları kontrol edin. "Yedeklemeyi başlat" tuşuna bastığınızda sistemin imajı oluşturulur. Süreç başarıyla tamamlanırsa bir sonraki adımınız "Sistem onarım diski oluşturmak" olacak. Uygun komutu yine yedekleme merkezindeki görev listesinde bulabilirsiniz. Sürücünüze boş bir CD veya DVD yerleştirin ve "Disk oluştur" butonuna basın. Yazım işlemi başarıyla bittiğinde "Kapat" ile süreci sonlandırın.

Eğer PC'niz daha sonraları büyük bir hata ile karşılaşırsa, Windows açılmasa dahi sistem onarım diski ile önceden oluşturduğunuz sistem görüntüsünü geri yükleyebilirsiniz. Bu iş için CD'yi veya DVD'yi disk sürücünüze yerleştirin ve PC'yi yeniden başlatın. Sistem görüntüsünün bulunduğu harici diski sisteme takın ve açılan sihirbazın yönergeleri takip edin. Bu arada Windows 7 ile artık ISO dosyalarını CD/DVD'ye yazdırabiliyorsunuz. Bu konuda daha fazla bilgiyi önceki sayfalarda okuyabilirsiniz.

Sistem Geri Yükleme: Geçmişe geri dönüş

Sistem görüntüsünü geri yüklemeyi gerektirmeyen, daha ufak problemlerde sistemi belli bir zamandaki haline geri götüren Sistem Geri Yükleme daha ilginç oluyor. Böylece belli bir zaman aralığında yapılan tüm değişikler geri alınabiliyor. Geri alma sürecinde belgeler, resimler müzikler ve e-postalar gibi kişisel dosyalar silinmez. Sistem Geri Yükleme Windows XP ve Vista'nın bir parçasıydı. Buna karşın program, Windows 7'de bir miktar değişikliğe uğra-

dı. XP'den Windows 7'ye geçenler Vista'dan geçenlere göre daha fazla yabancılık çekecektir.

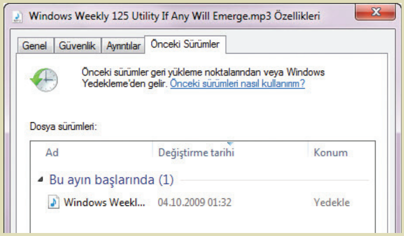
Windows 7 belli başlı olaylarda otomatikman sistem geri yükleme noktası oluşturur. Örneğin sürücü veya yeni yazılım yüklendiğinde otomatikman bir geri yükleme noktası oluşturulur. Elbette kendiniz de geri yükleme noktası oluşturabilirsiniz. Bu iş için Bilgisayar simgesine sağ tıklayın ve içerik menüsünden özelliklere girin. Çıkan pencerede "Sistem Koruması"na tıklayın. Açılan "Sistem Özellikleri" penceresinin "Sistem Koruması" sekmesinde "Oluştur" butonuna basın ve bir sonraki aşamada geri yükleme noktasına o anki sistem durumunu hatırlatacak anlamlı bir isim verin. İkinci kez "Oluştur"a bastığınızda Windows 7 geri yükleme noktasını oluşturmaya başlayacaktır.

İlerleyen zamanlarda sisteminizi belli bir ana geri yüklemek isterseniz yine aynı şekilde "Sistem Koruması" penceresini açın; ama bu sefer "Sistem Geri Yükleme" tuşuna basın. "İleri"ye bastığınızda son beş gün içinde oluşturulan geri yükleme noktalarını görürsünüz. Daha eski geri yükleme noktalarını görmek isterseniz "Diğer geri yükleme noktalarını göster" kutucuğuna tik atın. Windows 7'deki yeni bir özellik: Geri yükleme sürecinden etkilenecek programları öğrenebiliyorsunuz. Bunun için "Etkilenen programları tara" tuşuna basın. İstediğiniz noktayı seçtikten sonra "Son" tuşuna basarak geri yükleme sürecini başlatın. ■

BİLGİ

Gölge kopyalar

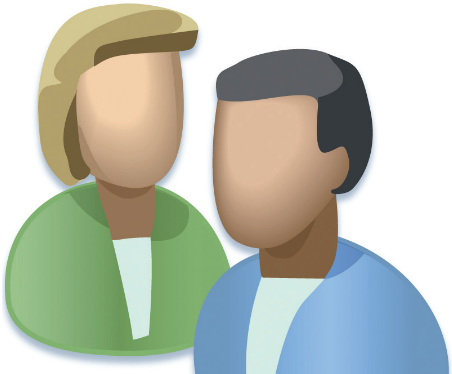
Windows 7'de de bir dosya veya klasörün önceki sürümlerine ya da diğer adıyla gölge kopyalarına dönmek mümkün. Tek şart Sistem Koruması'nın etkinleştirilmiş olması. Bunun denetlemek için Bilgisayar'a sağ tıklayıp özelliklere girin ve soldaki görev listesinden "Sistem Koruması"nı seçin. Çıkan pencerede "Yapılandır" butonuna

Gölge kopyalar: Windows 7 ile bir dosyanın eski sürümleri geri yüklenebiliyor.

basın. "Sistem ayarlarını ve dosyaların önceki sürümünü geri yükle" seçeneğinin işaretli olması gerekiyor. Eğer böyleyse Windows 7 sistem geri yükleme noktası oluştururken veya yedekleme yaparken dosyanın en son nokta oluşturuluşundan bu yana geçirdiği değişiklikleri farklı sürümler biçiminde kaydeder. Aynı pencerede bu iş için ne kadar sabit disk alanı kullanılması gerektiğini de belirleyebiliyorsunuz. Bir gölge kopyasını geri yüklemek için Windows Explorer'da ilgili dosyaya sağ tıklayın ve özelliklere girin. "Önceki sürümler" sekmesinde dosyanın tüm gölge kopyaları listelenir. İstediğiniz seçip "Geri yükle" tuşun basın.

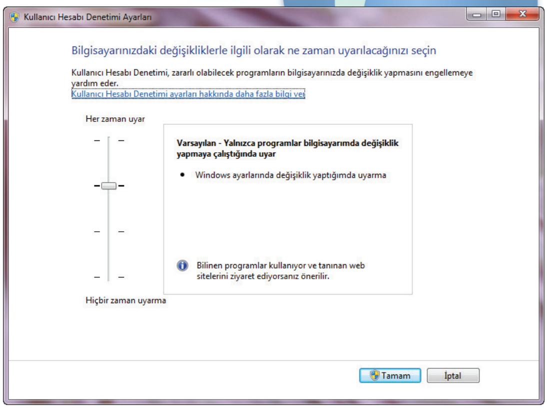
WINDOWS 7’DE KULLANICI HESABI DENETİMİ

Vista ile beraber temeli atılan Kullanıcı Hesabı Denetimi, İŞLETİM SİSTEMİNİN en çok eleştirilen yanlarından biriydi. Bu yüzden Microsoft’un, Windows 7’de acilen iyileştirme yapması gerekiyordu. Yapılan yenilikler sonucu nelerin ortaya çıktığını gösteriyoruz.

Windows XP ve daha eski Windows sürümlerinin en büyük problemi kullanıcıların çoğunun sürekli yönetici olarak sınırsız haklarla çalışmasıydı. Gerçi yazılım kurmayı engelleyen sınırlı haklara sahip hesaplar oluşturulabiliyordu; fakat birçok kullanıcı bu adımı atmaya ihtiyaç duymuyordu. Bunun sonucunda sürekli yönetici olarak oturum açılıyordu. Yalnız böyle yaparak kullanıcı, bilgisayarını gelen geçen hanına dönüştürüyor, hackerlere davet çıkarıyordu.

Vista buna bir son getirmeliydi: Microsoft, Kullanıcı Hesabı Denetimi (UAC: User Account Control) denilen güvenlik özel-

Ayarlanabilir: Windows 7 altındaki Kullanıcı Hesabı Denetimi “Hiçbir zaman uyarma” ile “Her zaman uyar arasında dört farklı seviye sunuyor.

liğini devreye soktu. UAC, programların sistemde keyfi değişiklikler yapmasını engelliyordu. Eğer böyle bir değişiklik yapılacaksa kullanıcı uyarılıyor ve kesin onayı isteniyordu. Ancak onay verildiği takdirde eylem gerçekleştiriliyordu. Buna ek olarak Vista tüm ekranı karartıp sadece onay penceresiyle ilgilenilmesini istiyordu. Sistem, bu pencerenin dışındaki alana yapılan tıklamalara tepki vermiyordu. Kullanıcı sadece "İptal et" ve "Yönetici haklarıyla devam et" tuşları ile baş başa kalıyordu.

Kullanıcı Hesabı Denetimi'nin arkasındaki fikir iyiydi; sadece uygulaması birçok kullanıcıyı sinirlendiriyordu. Zira sistemde yapılan önemsiz değişikliklerde dahi UAC onay penceresi beliriyordu. Sonuç: Kullanıcıların büyük bir bölümü UAC'yi tamamıyla devre dışı bırakıyordu ve böylece güvenlik konsepti hiçbir işe yaramıyordu.

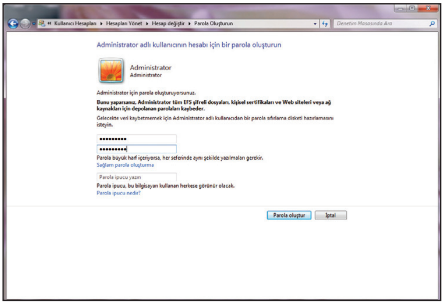
Düzeltildi: Ayarlanabilir Kullanıcı Hesabı Denetimi

Böylece Windows 7'de yapılacak yeniliklerden biri kesinleşti: Microsoft UAC konusunda büyük bir adım atmalıydı. Kullanıcı Hesabı Denetimi önceden olduğu gibi varlığını sürdürmeye devam ediyor; ama artık ayarlanabiliyor. Başlat menüsündeki hızlı aramaya "UAC" yazın ve çıkan sonuçlardan "Kullanıcı Hesabı Denetimi ayarlarını değiştir"i seçin. İsterseniz İşlem Merkezi'ndeki görev listesinden de aynı ayara ulaşabilirsiniz. UAC ayar seviyesinde değişiklik yapmak için yönetici haklarına ihtiyacınız var.

"Kullanıcı Hesabı Denetimi Ayarları" penceresinde bir kaydıraç ile ayarlayabileceğiniz dört farklı seviye var. En düşük ayar "Hiçbir zaman uyarma". Bu ayarda UAC kapalı olacağı ve bunun sonucunda programlar sisteminizde keyfi değişiklikler yapmaya çalıştığında uyarılmayacağınız için bu ayarı kesinlikle tavsiye etmiyoruz. İkinci seviyede sadece programlar bilgisayarda değişiklik yaptığında haberdar ediliyorsunuz; Windows ayarları değiştirilirken uyarı almıyorsunuz. Üçüncü seviyedeki bildirimlerle ikinci seviyedeki bildirimler aynı; ek olarak onay penceresi çıktığında arka plan karartılıyor (secure desktop: güvenli masaüstü). Dördüncü seviyede hem programlar bilgisayara yazılım yüklemeye çalıştığında hem de Windows ayarlarında değişiklik yapıldığında bilgilendiriliyorsunuz. Bu ayar Vista'daki UAC seviyesiyle aynı oluyor.

Kullanıcı Hesapları: Windows, dört çeşit hesap türünü tanıyor

Vista'dan Windows 7'ye geçişte kullanıcı hesabı yönetimi konusunda büyük

Parola: Sistem yöneticisi hesabını açtığınız gibi bir parola oluşturmalısınız.

bir zıplama olmadı. Buna karşın XP'den Windows 7'ye geçenler birkaç yeniliğin farkına varacaktır. Bu kullanıcılar için en önemli noktalara değiniyoruz.

Windows dört farklı hesap türünü destekliyor: Sistem yöneticisi, yönetici, standart kullanıcı ve konuk. Sistem yöneticisi sistem üzerindeki tüm haklara sahip tek hakimdir. Hiçbir sınırlamaya maruz kalmaz. Aynı durum yönetici için de geçerli; fakat yönetici hesaplarında Kullanıcı Hesabı Denetimi devreye giriyor. Yani yönetici, sistemi tehlikeye sokabilecek eylemler uygulamaya geçmeden önce UAC mesajlarıyla durumu onaylamak zorunda.

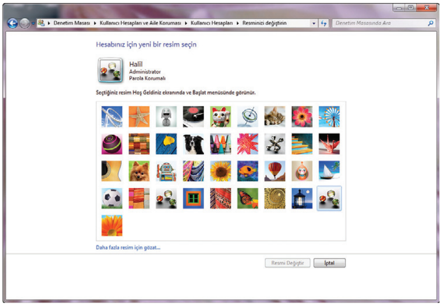
Yönetici: İlk kullanıcı

Windows 7'yi kuran kişiye ilk aşamada bir yönetici hesabı veriliyor. "Başlat | Kullanıcı Hesapları ve Aile Koruması | Kullanıcı Hesapları" altından ilgili pencereye ulaşabilirsiniz. Burada kendi hesabınız için parola oluşturabilir ve hesap resminizi belirleyebilirsiniz.

Yeni bir kullanıcı hesabı oluşturmak için yine aynı pencereyi açın ve "Başka bir hesabı yönetin" linkine tıklayın. Sonrasında "Yeni hesap oluştur"a basın. Bu aşamada "Standart kullanıcı" ve "Yönetici" hesap tipleri arasında seçim yapabiliyorsunuz. Standart kullanıcı, sistemde değişiklik yapması gerekmeyen kişilere yöneliktir, örneğin çocuklar için. Fakat kendiniz için oluşturacağınız bir standart kullanıcı hesabı da PC'deki günlük işlerinizi gerçekleştirirken size iyi bir koruma sağlar. Standart kullanıcı olarak oturum açmış, fakat yönetici haklarıyla program çalıştırmak isteyenler şunu yapmalı: Sağ fare tuşu ile istenilen programın üzerine tıklayın ve içerik menüsünden "Yönetici olarak çalıştır" komutunu seçin. Çıkan UAC penceresine yönetici şifrenizi girin, bu kadar!

Gizli: Sistem yöneticisi hesabını etkinleştirmek

Biraz önce bahsettiğimiz sistem yöneticisi hesabı Vista'da olduğu gibi Windows 7'de de pasif konumda geliyor. Etkinleştirmek

Güzel: **Windows 7 çok sayıda neşeli hesap resmi sunuyor.**

için şu adımları izleyin: Başlat menüsündeki hızlı aramaya "cmd" komutunu yazın ve çıkan sonuçlardaki girdiye sağ tıklayıp "Yönetici olarak çalıştır"ı seçin. UAC uyarısını onaylayın ve açılan komut istemi penceresine "net user administrator / active:yes" yazın. Enter tuşuna bastığınızda sistem yöneticisi hesabı aktif hale gelir. Komut istemi penceresini kapatın. Denetim Masası'ndan Kullanıcı Hesapları bölümündeki "Kullanıcı hesapları ekle veya kaldır"ı seçtiğinizde önceden oluşturduğunuz hesapların yanında "Administrator" hesabının belirdiğini göreceksiniz. Hesap resmine tıkladıktan sonra mutlaka bir parola oluşturmalısınız. Bir dahaki oturum açışınızda "Sistem yöneticisi" (Administrator) hesabını ekranda göreceksiniz. Eğer ileriki bir zaman diliminde sistem yöneticisi hesabını kapatmak isterseniz yukarda belirttiğimiz komuttaki "yes" ibaresini "no" ile değiştirin, yani "net user administrator /active:no".

En son olarak konuk hesabından bahsedelim. Bu hesap türü sistemle çok seyrek işi olan kişiler için düşünülmüştür. Misafir hesabını açmak için önceden anlattığımız gibi hesap yönetimini açın, "Guest - Konuk hesabı kapalı" girdisine tıklayın ve bir sonraki adımda "Aç" butonuna basın. Daha sonra bu hesabı aynı yerden kapatabilirsiniz. Konuk hesabı, aynı standart kullanıcı gibi sadece sınırlı haklara sahiptir. ■

BİLGİ

Aile Koruması

Eğer bilgisayarı küçük çocuklar kullanıyorsa çocukların kullandığı hesaplar için Ebeveyn Denetimlerini etkinleştirebilirsiniz. Denetim Masası'ndaki "Kullanıcı Hesapları ve Aile Koruması" kategorisi altında bulunan "Herhangi bir kullanıcı için ebeveyn denetimlerini ayarla" linkine tıklayın. Sonrasında denetimlerin etkileştirileceği hesap ismini seçin ve "Açık - geçerli ayarları uygula" ile denetimleri etkin hale getirin. Sonrasında çocuğunuzun hangi saatler arasında bilgisayar kullanabileceğini, oynayacağı oyunları ve kullanacağı programları belirleyebilirsiniz.

INTERNET EXPLORER İLE GÜVENLİ SÖRF

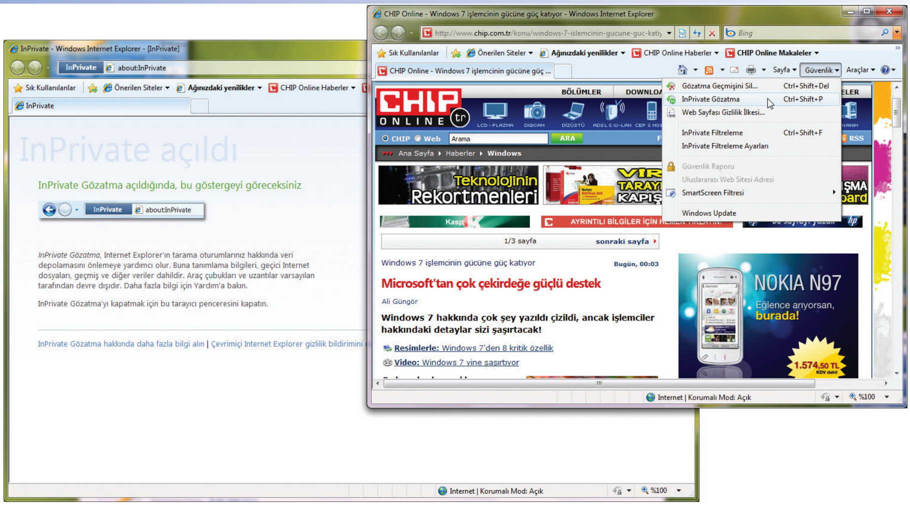
Hiçbir web tarayıcı INTERNET EXPLORER kadar saldırıya uğramıyor. En popüler web tarayıcının hangi güvenlik özelliklerini sunduğunu gösteriyoruz.

Internet Explorer en çok kullanılan web tarayıcı. Microsoft, 8. sürümle beraber çok iddialı bir giriş yaptı ve birçok yeni özellikle tanıştırdı kullanıcıları. Özellikle gizlilik ve bilgi koruması alanında ilerleme kaydedildi. Internet Explorer 8.0'de güvenlikle alakalı tüm özellikler simge çubuğunda bulabileceğiniz "Güvenlik" menüsünde bir araya getirildi.

Eski sürümlerde sörf sırasında arkanızda bıraktığınız güvensiz izleri silmek istediğinizde (örneğin çerezler, geçici dosyalar ve tarama geçmişi) tüm tarayıcı geçmişini silmek zorunda kalıyordunuz. Internet Explorer 8, "InPrivate Gözatma" özelliğini kullandığınız takdirde bu işi sizin yerinize hallediyor. Bu moda geçiş yapmak için "Güvenlik" menüsünden "InPrivate Gözatma"yı seçin. Tarayıcı yeni bir pencerede açılır ve adres satırında "InPrivate" ibaresi belirir. InPrivate modundan çıkmak için tarayıcı penceresini kapatmanız yeterli.

İlk kez bir önceki sürümde kullanılan Kimlik Avı Filtresi 8. sürümle beraber "SmartScreen Filtresi"ne dönüştü. Filtre sadece sahte web sitelerini ortaya çıkarmakla kalmıyor, aynı zamanda tümleşik bir zararlı yazılım filtresi de sunuyor. Bununla beraber sahte web sitelerini gerçeklerinden daha rahat ayırt edebilmek için adres satırında asıl domain ismi vurgulanıyor.

Internet Explorer, önceden de olduğu gibi bir konuda diğer tarayıcılardan farklı bir çizgi kullanıyor: Kullanıcı

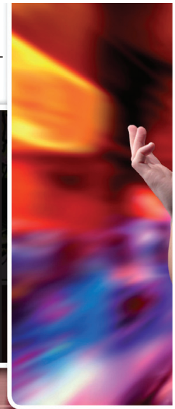

Çok özel: "InPriavate Gözatma"yı etkinleştirdiğinizde çerezler ve geçici dosyalar gibi veriler, tarayıcı oturumunu bitirdiğiniz an silinir.

tarafından kişiselleştirilebilen güvenlik bölgeleri sunuyor. JavaScript ve ActiveX kontrollerini engelleme gibi ayarları "Araçlar | İnternet Seçenekleri" penceresindeki "Güvenlik" sekmesinde bulabilirsiniz.

IE: Korumalı Mod

Windows XP'den direkt Windows 7'ye geçecek kullanıcılar için bir ek bilgi daha: Windows Vista'da Internet Explorer 7, "Korumalı Mod" isminde bir özellik sunuyordu. Bu modda tarayıcı, sistemin geri kalanından "soyutlanmış bir alanda" (sandbox) çalıştırılıyordu. Bu sayede bir web sitesinin PC'nize yazılım kurması mümkün olmuyordu. Bu mod Windows 7'de de var varsayılan olarak etkin halde geliyor. Yalnız şunu belirtmekte fayda var: Korumalı Mod'dan faydalanabilmeniz için Kullanıcı Hesabı Denetimi'nin (UAC) açık olması gerekiyor. ■

WINDOWS 7 İLE EĞLENCENİN TADI

Müzik dinlemek, TV yayınlarını izlemek ve kaydetmek veya video oynatmak: WINDOWS MEDIA CENTER tüm bunları tek bir arayüz altında topluyor. Bu makalede eğlence merkezinin sunduğu yenilikleri ve bunlarla neler yapabileceğinizi anlatıyoruz.

Windows XP'nin ayrı bir Media Center sürümü vardı. Daha sonra Media Center, Windows Vista'nın Home Premium ve Ultimate sürümlerinin daimi bileşeni haline getirildi. Keza Windows 7'de de durum aynı: Home Premium ve üzeri tüm sürümlerde Windows Media Center sunuluyor. Media Center'ın bileşenlerini detaylıca incelemeden önce iyi haberi verelim: Windows Media Center sadece MP3, MPEG-2, WMV veya WMA gibi klasik formatları desteklemekle kalmıyor; en sonunda AAC, MPEG-4, H.264, AVCHD,

MOV, XviD ve DivX formatlarını da destekliyor. Birçok codec'i sonradan yükleme gerekliliği böylece ortadan kalkıyor. Yine de bir codec eksik olursa size http://shark007/net/win7codecs/html adresinden indirebileceğiniz "Windows 7 Codecs" paketini öneriyoruz.

Medya dosyalarının keyfini sürmeden önce Media Center'ın yapılandırılması gerekiyor. Programı açmak için ister "Başlat | Tüm programlar | Windows Media Center" yolunu takip edin ister hızlı arama kutucuğuna "media" yazıp çıkan sonuca tıklayın. Eğer programı ilk kez açıyorsanız otomatik yapılandırma süreci başlar. İnternete bağlı olduğunuzdan emin olun ve "Devam" tuşuna basın. Hızlı ve kullanıcı tanımlı (özel) bir yapılandırma arasında seçim yapmanız gerekiyor. Hızlı kurulumda otomatikman tavsiye edilen ayarlar devralınır. Her ne kadar hızlı gerçekleşse de her

İnternet TV: Birçok çevrimiçi yayında öncelikle bir kurulum yapmak gerekiyor. Ancak kurulumdan sonra izlemeye başlayabiliyorsunuz.

şeyin sisteminizde pürüzsüzce çalışması için daha sonra bazı düzeltmeler yapmanız gerekebilir. Özel kurulumu seçerseniz yapılandırma sırasında tüm önemli ayarları yapabilirsiniz. Örneğin Microsoft Müşteri Deneyimi Geliştirme Programı'na katılmak isteyip istemediğiniz sorulacaktır. Soruya "Evet" yanıtını verirseniz yazılımın performansı ve istikrarı hakkında düzenli aralıklarla Microsoft'a bilgi gönderilir. Yapılandırma sürecinin diğer aşamalarında ekran görünümünü optimize edebilir, hoparlörler sistemini ve medya kitaplıklarını kurabilirsiniz.

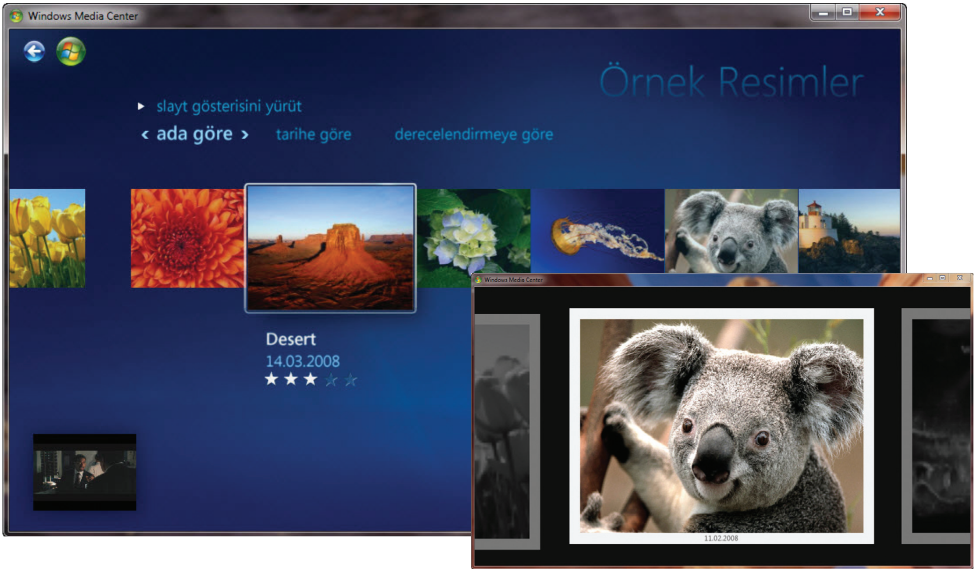
Yapılan tüm ayarlar daha sonraki bir zaman diliminde tekrar değiştirilebiliyor. Bu iş için "Görevler | Ayarlar" menüsüne girin ve istediğiniz alt kategoriye geçin.

Windows Media Center klavye ve farenin yanında uzaktan kumanda ve parmaklarla da yönetilebiliyor. Elbette parmaklarla yönetim için bilgisayarınızın çoklu dokunmatik desteği olması gerekiyor. Windows Mediac Center'ı yapılandırdıysanız dijital medya ile aranızda hiçbir engel kalmamış demektir.

Arayüz: Media Center arayüzündeki yenilikler

Media Center'ın program arayüzü Windows 7 için hafif bir şekilde yeniden elden geçirildi. Metinler yeni yazı tipleri sayesinde daha rahat okunuyor ve ön izleme resimleri biraz daha büyük tasarlanmış. Ayrıca program en son açışınızda hangi alt kategoride kaldığınızı da hatırlıyor: Programı bir sonraki açışınızda tam olarak kaldığınız yerden devam ediyor. Şimdi Windows Media Center'ın alt kategorilerine kısaca göz atalım.

"Ek özellikler kitaplığı" ve "Galeri" alt kategorileri ile "Ek Özellikler" menüsü Media Center'a yeni eklendi. Kitaplıkta, içinde "Chess Titans", "Mahjong Titans" veya "Solitaire" oyunlarının bulunduğu bir koleksiyon mevcut. "Galeri"nin ardında ise Windows Vista'dan da tanınan

Efekt dolu: **"Sık kullanılanları oynat" üzerinden en sevdiğiniz parçaları etkileyici bir slayt gösterisi eşliğinde oynatabilirsiniz.**

Internet-TV var. Önceki sürümle arasındaki tek fark buradaki alt kategorinin "Çevrimiçi Medya" bölümünde bulunmasıydı. Eğer "Ek Özellikler" menüsüne girip Galeri ve Internet TV başlıklarını bulamazsanız şaşırmayın; zira Internet TV özelliği Türkiye'de desteklenmiyor. Media Center'daki Internet TV, aralarında Amerika ve birkaç ülkenin daha bulunduğu çok kısıtlı bir coğrafya da test ediliyor.

Resimler + Videolar: Sevdiğiniz resimlerin slayt gösterisi

"Resimler + Videolar" kategorisinde resim ve video kitaplığınıza erişebiliyorsunuz. "Kitaplık" butonuna bastığınızda öncelikle "Resimler" kitaplığındaki tüm klasörleri görürsünüz. Fakat fotoğraf arşivinizi "etiketlere", "derecelendirmeye", "tarihe" veya daha farklı kriterlere göre

sıralayabilirsiniz. Ev Grubu'nda paylaşıma açılan klasörlere de buradan erişilebilir. Aynı durum video kitaplığındaki filmler için de geçerlidir. Pratik bir özellik: Dosyalara bakılırken direkt kumandadaki 0 - 5 arasındaki tuşlara basarak veya klavyeyle derecelendirme yapılabiliyor. Sadece bu işlemin öncesinde "Görevler | Ayarlar | Resimler | Derecelendirmeler" altındaki "Derecelendirmeler için kısayol tuşlarını kullanayım" kutucuğunu işaretlemelisiniz. "Görevler | Ayarlar | Resimler" alt kategorisinde resimlerin ekran gösterileceği süreyi, slayt gösterilerinin arka plan rengini ve ekran koruyucuyu belirleyebiliyorsunuz.

"Resimler + Videolar" kategorisine geri dönelim. "Slayt gösterisini yürüt" başlığına tıkladığınızda otomatikman resimlerinizden oluşan bir slayt gösterisi başlatılır. Slayt gösterisi sırasında yakınlaştırma/uzaklaştırma efekti kullanılır. Klavyenizdeki sağ ve sol yön tuşları veya uzaktan kumanda ile resim gösterim hızı ayarlanabiliyor. "Turbo Scroll" olarak adlandırılan bu fonksiyon ayrıca medya kitaplıklarınız arasında şimşek hızıyla gezinmenizi de sağlıyor.

"Resimler + Videolar" bölümüne yeni eklenen bir alt kategori ise "Sık kullanı-

BİLGİ

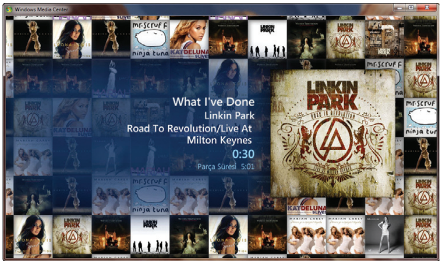
Masaüstü aracı olarak Media Center

Masaüstündeki araçlar önemli bilgilere hızlıca göz atmanızı sağlıyor; örneğin en son kaydedilen TV yayınları gibi.

Windows 7'de Media Center için özel bir masaüstü aracı var. Araç sizi en son yapılan kayıtlar hakkında bilgilendirir ve İnternet-TV izlemenizi sağlar. İlk yayın kaydını yaptığınız anda Windows 7 sizi bu araca yönlendirir. "Evet" seçeneğine basarak bu mini uygulamayı otomatikman kurdurabilirsiniz. Elbette aracı daha sonra da açabilirsiniz. Bu durumda masaüstündeki boş bir alana sağ fare tuşu ile tıklayıp, çıkan menüden "Araçlar"ı seçin. Açılan pencereden "Windows Media Center" aracını masaüstüne sürükleyin. Araçtaki bir yayın ismine tıkladığınızda otomatikman Media Center başlatılır ve kaydedilen yayın veya İnternet TV oynatılır.

Pratik: **Mini uygulama üzerinden direkt en son kaydedilen yayınları başlatabiliyorsunuz.**

Renkli bir görünüm: **Bir albüm oynatılırken diğer tüm albüm kapakları arka planda gösteriliyor.**

lanları oynat". Buna tıkladığınızda "Görevler | Ayarlar | Resimler | Sık kullanılan resimler" altında belirlenmiş resimler siyah-beyaz efektleriyle süslenmiş hoş bir slayt gösterisi eşliğinde gösterilir.

Müzik: Bol renkli müzik keyfi

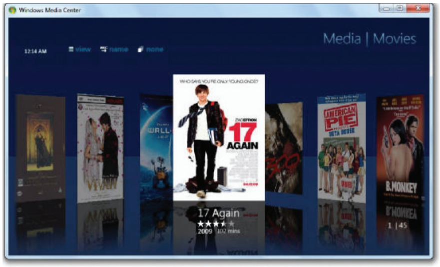
"Müzik" kategorisi müzik kitaplığınızın tüm içeriğini görmenizi sağlar. Tasarım biçimi genellikle "Resimler + Videolar" kategorisine benzer. Şarkılar albüm kapaklarıyla beraber "Sanatçılar", "Tarz" veya "Çalma listeleri" gibi farklı kriterlere göre sıralanabiliyor. Media Center bu işi yaparken bilgileri Windows Media Player'dan alır. Belli bir şarkıyı arıyorsanız "Ara" fonksiyonu sizi hedefinize götürecektir.

Eğer bir albümün içindeki şarkıyı seçerseniz sonrasında açılan bir diyalogda "CD/DVD'ye yaz" veya "Şarkıyı sil" gibi olası eylemler sıralanır.

Fotoğraf ve videolarda olduğu gibi şarkılar da oynatım sırasında 0 - 5 aralığındaki tuşlar ile derecelendirilebiliyor. Aynı şekilde ok tuşları ile hızlı ileri/geri sarma eylemleri gerçekleştirilebiliyor. "Sık kullanılanları oynat" ile en çok sevdiğiniz parçalar oynatılır. Bunların hangileri olduğunu "Görevler | Ayarlar | Müzik | Sık kullanılan müzikler" altından belirleyebiliyorsunuz. Eğer bir albümü veya tek bir parçayı dinliyorsanız arşivinizdeki tüm albümlerin kapakları arka planda gösterilir. Ortaya çıkan manzara ise son derece hoş ve renkli.

Filmler: Ek fonksiyonlarla genişletildi

Windows Vista'dan tanınan "TV + Film" kategorisi Windows 7'de dağıtıldı. "Filmler" bölümünden "Başlık", "Tarz" ve "Ebeveyn derecelendirmesi" gibi farklı kategorilere göre sıralayabileceğiniz film kitaplığınıza ulaşıyorsunuz. Bir filmi seçtiğinizde daha fazla özellik seçime sunuluyor. Örneğin benzer filmleri listeleyebiliyor veya yönetmen/oyuncu listesi ve film eleştirilerini görebiliyorsunuz. Bu

İkizi aranıyor: Media Center sizin için benzer filmleri arıyor.

bilgilerin tüm filmler için gösterilmeyeceğini de unutmayın.

Televizyon: Hiçbir sahneyi kaçırmayın

Eğer bilgisayarınızda Windows 7 uyumlu bir TV-kartı varsa televizyon keyfiyle aranızda hiçbir engel yok demektir. Sadece bu da değil: PC'nizi bir video kaydedici gibi kullanarak TV yayınlarını sabit diske kaydedebilirsiniz. Kaydedici, TV yayınları ve TV sinyalleriyle ilgili ayarları "Görev | Ayarlar | TV" altında yapabilirsiniz. Sonrasında TV seyretmeye başlayabilirsiniz. "TV" kategorisi altındaki "TV yayınları"na basarak güncel televizyon programları hakkında bilgi alabilirsiniz. Windows 7'deki tümleşik televizyon rehberi (Electronic Program Guide, kısaca EPG) tüm bir gün içerisinde hızlı aramalar yapmanızı mümkün kılıyor. Eğer yayınla ilgili daha fazla bilgi almak istiyorsanız ilgili başlığa tıklayın. Sonrasında çıkan pencerede "Kaydet" tuşuna bastığınızda yayın kaydı başlar; hatta eğer bahsi geçen TV yayını bir dizi ise tüm serinin kaydedilmesini de talep edebilirsiniz.

"TV" kategorisi altındaki "Canlı TV"ye tıkladığınızda seçilen televizyon kanalının o anki yayın akışı gösterilir. Eğer bir sahneyi kaçırdıysanız pencerenin alt kenarındaki kaydıraç yardımıyla geriye sarabilirsiniz. Kaydıracı sola doğru çektiğinizde minik bir ön izleme filmin o anki pozisyonunu gösterir. Elbette ileri de sarabiliyorsunuz. Televizyon seyrederken klavye veya kumandadaki sağ veya sol

Dizi hayranları için: Media Center ile sadece tekil yayınları değil, dizileri de kaydedebiliyorsunuz.

ok tuşuna bastığınızda daha farklı özellikler sunulur. Örneğin teleteksi açabilirsiniz (Windows 7'ye has bir yenilik).

Oynatım sırasında bir yayının kaydını başlatmak istiyorsanız simge çubuğundaki kırmızı tuşa basın. Tüm kaydedilen yayınlara "TV | TV kayıtları" menüsünden ulaşabilirsiniz.

Hızlı: Zıplayan listelerle Media Center

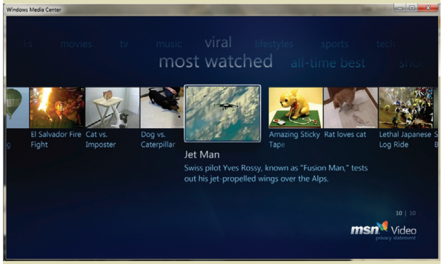
Başlat menüsünü açıp fareyi "Windows Media Center" ibaresinin üzerine getirdiğinizde Jumplist veya Zıplayan Listeler olarak adlandırılan ufak bir ek pencere açılır. Burada programla en son gerçekleştirdiğiniz tüm önemli eylemleri ve güncel TV kayıtlarını bulabilirsiniz. Bu listedeki girdilerden bir tanesine tıklandığında Media Center otomatikman açılır ve istenilen eylem gerçekleştirilir. Zıplayan listeler görev çubuğunda da kullanılabiliyor; bunun için Media Center ikonunu görev çubuğuna sabitlemeniz daha iyi olacaktır. Zıplayan Listeler hakkında daha fazla bilgiyi önceki sayfalarda bulabilirsiniz.

Media Center'ın "Görevler" bölümü makale akışı sırasında yeri geldikçe kısaca tanıtıldı. "Görevler" bölümünde çeşitli ayarlama imkanlarının yanında CD/DVD yazdırma komutları ve PC'yi kapatma seçenekleri de bulunur. Bu sayede filmlerini kanepeye uzanıp izlemek isteyen ve navigasyon için kumanda kullananların PC'yi kapatmak için yerinden kalkmasına bile gerek kalmıyor. ■

BİLGİ

Her zaman resimde

Film, TV yayını veya slayt gösterisi sırasında ana menüye geçiş yaptığınızda oynatma süreci arka planda çalışmaya devam eder. Mesela Filmler menüsüne girdiğinizde oynatılan içerik ufak bir ön izleme penceresinde gösterilir. Üzerine tıkladığınızda tam ekran moduna geçilir.

Küçük ama yeterli: Media Center'ın derinliklerinde gezerken oynatılan film ufak bir ön izleme penceresinde gösterilmeye devam edilir.

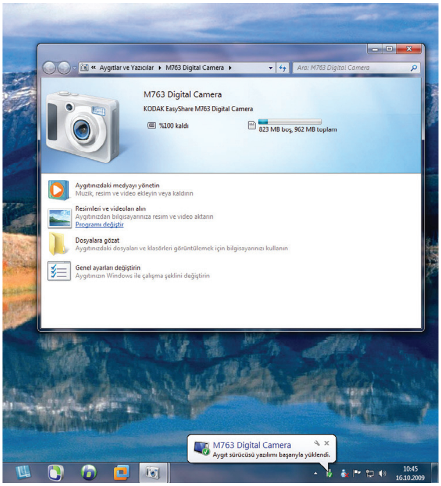
SİPARİŞE GÖRE FOTOĞRAFLAR VE FİLMLER

Windows 7 de FOTOĞRAFLARI ve VİDEOLARI düzenleyebileceğiniz birkaç program sunuyor.

Eskiden fotoğrafları fotoğraf albümüne yapıştırmakla yetinilirdi. Fakat o günlerden bir eser kalmadı. Bugünlerde resimler detaylı bir biçimde PC'de de düzenleniyor, müzik altyapısıyla slayt gösterilerine dönüştürülüyor veya internette yayımlanıyor. Tüm bu saydıklarımız ise sunulan imkanların sadece birkaçı. Bu makalede Windows 7'nin multimedya programlarını tanıtıyoruz. Tanıtacağımız programlarla sadece resimleri fotoğraf makinesinden PC'ye taşımakla kalmayacaksınız, aynı zamanda bunları düzenleyebileceksiniz.

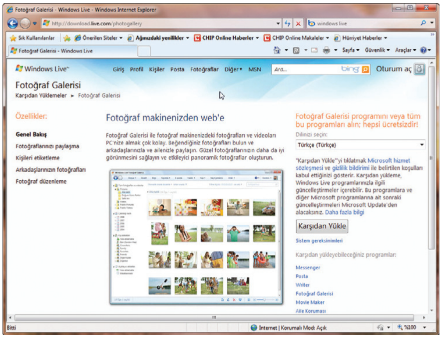
İçeri aktarma: Fotoğrafları bilgisayara aktarmak

Resimleri bir dijital fotoğraf makinesinden PC'ye aktarmanın birçok yolu var. En kolay yollardan biri bir USB kablosuyla makineyi bilgisayara bağlamaktır. Fotoğraf makinesini açtığınız anda Windows 7 otomatikman aygıt sürücüsünü yükler. Testimizde bu süreç eski fotoğraf makinesi modelleriyle de sorunsuzca tamamlandı; makineler gerektiği gibi sistem tarafından tanındı. Eğer makine modeliniz problem çıkarırsa ya üreticisinin verdiği CD'yi kullanarak sürücüsünü yükleyeceksiniz ya da internete göz atacaksınız. Fotoğraf makinesi üreticilerinin çoğu web sitelerinde güncel sürücüler sunuyor.

Sorunsuz: **Testimizde kullandığımız dijital fotoğraf makinesi Windows 7 tarafından hemen tanındı ve gerekli sürücüler yüklendi.**

Makine başarılı bir şekilde sisteme takıldığında önceki Windows sürümlerinde olduğu gibi "Otomatik yürütme" penceresi açılır. "Resimleri ve videoları al" seçeneği ile dosyalar hızlı bir şekilde PC'ye aktarılıyor. Dosyaları PC'ye aktarmadan önce bir isim yazıp kaydetme yerini belirtmeniz gerekiyor.

Download: Windows Live Fotoğraf Galerisi Live Temel Parçaları'nın bir bileşenidir. İnternetten kolayca indirilebilir.

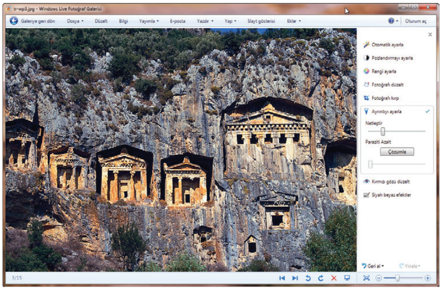
olarak indirmeye sunduğu program koleksiyonu oluyor. Bu programları nasıl indireceğinizi önceki sayfalarda "Live Essentials" makalesinde anlattık. Programı açmak için "Başlat | Tüm programlar | Windows Live | Windows Live Fotoğraf Galerisi" yolunu takip edin. Buna alternatif olarak Windows Explorer'da bir resim dosyasına sağ tıkladığınızda Live Fotoğraf Galerisi'ni açabilirsiniz. Bu durumda sadece seçilen resim gösterilir. "Galeriye geri dön" butonu ile genel görünüme geri dönersiniz. Fotoğraf Galerisi "Resimlerim", "Videolarım", "Ortak Resimler", "Ortak Videolar" klasörlerindeki tüm fotoğraf ve videoları denetler.

Windows Live Fotoğraf Galerisi: Resimleri yönetmek

İyiler içeri, kötüler dışarı: Aktarımdan sonra sıra genellikle ayıklamaya gelir. Hangi fotoğraflar başarılı ve hangilerinin üzerinde düzenleme yapılması gerekiyor? Kullanıcıyı bu tip görevlerde destekleyecek pratik bir araç: Windows Live Fotoğraf Galerisi. Vista'da bu araç mevcuttu; fakat ismi "Windows Fotoğraf Galerisi" idi. "Live" eki programın Live Temel Parçaları (Live Essentials) setinin bir bileşeni olduğuna işaret ediyor. Live Temel Parçaları Microsoft'un ücretsiz

Yeni fonksiyonlar: Fotoğraf düzenleme

Programın arabiriminde belirtmeye değecek herhangi bir değişiklik yapılmadı. Sadece eski sürümden farklı olarak ana pencere görünümü değiştirilemiyor. Bunun yerine programa birçok ilginç özellik eklendi. Mesela resim düzenlemeyle ilgili birkaç yeni özellik mevcut. Bir resmi optimize etmek için öncelikle Fotoğraf Galerisi'nde açın. Eğer sol tarafta düzenleme fonksiyonları gösterilmiyorsa simge çubuğundaki "Düzelt" butonuna basın. Önceki sürümlerde ol-

Gelişmiş: Windows Live Fotoğraf Galerisi selef sürümlerine göre daha fazla resim düzenleme fonksiyonu sunuyor.

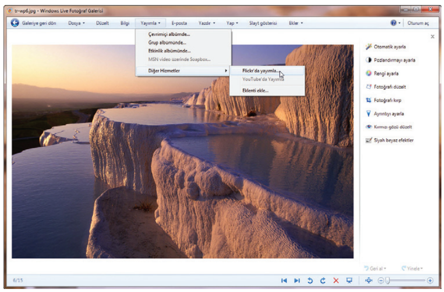
duğu gibi kırmızı gözleri düzeltebilir, fotoğrafları kesip biçebilir ve renk uyumu yapabilirsiniz. Eğri pozisyonda çekilmiş resimleri düzleştirme yarayan "Fotoğrafı düzelt" ve keskinlik seviyesini değiştiren "Ayrıntıyı ayarla" gibi yeni iki yeni seçenek sunuluyor. Tüm yapılan değişiklikler istenildiğinde geri alınabiliyor.

Yayımlamak: Resimleri internete yayınlayın

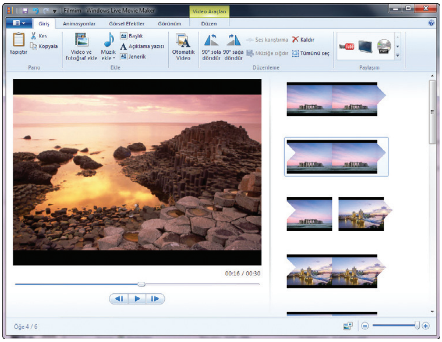
Resimleri istediğiniz gibi düzelttiyseniz programın yeni sürümüne has olan "direkt internette yayımlama" özelliğini kullanabilirsiniz. Çevrimiçi albüm ve bir grup albümünün (burada resimlere bakabilecek kişileri belirleyebiliyorsunuz) yanında resimleri doğrudan Flickr ve YouTube'da yayımlama imkanı da sunuluyor. Bu hizmetleri kullanabilmek için elbette uygun hesaba sahip olmalısınız.

Live Temel Parçalar setindeki programların en büyük avantajı sürekli beraber çalışmaları oluyor. Sadece bir Windows Live ID ile belli programlar arasında veri değiş tokuşu yapılabiliyor. Bu durum Live Fotoğraf Galerisi'nde de kendini gösteriyor: Simge çubuğundaki "Yap" butonuna bastığınızda direkt bir "blog postası" oluşturabilir ve Fotoğraf Galerisi'ndeki bir resmi bu blogta yayımlayabilirsiniz. Buna karşın "Film yap"ı seçtiğinizde otomatikman Windows Live Movie Maker açılır; tabi kurmuş olmanız şartıyla.

Windows Live Fotoğraf Galerisi gibi

Yepyeni bir görünüm: Microsoft, Windows Live Movie Maker'ı tamamen yeniden elden geçirdi.

Kişisel: DVD Maker ile filme ufak bir menü ekleyebilirsiniz.

Movie Maker da Live Temel Parçalar (bkz. sayfa 66) setine ait ve öncelikle internette indirilip (ücretsiz) kurulması gerekiyor. Popüler video düzenleme programı, Windows Vista ve Windows 7'de kullanılabiliyor; Windows XP desteklenmiyor.

Windows Live Movie Maker: Filmleri kesmek

Başlat menüsüne girip "Windows Live" klasöründen programı çağırdığınızda hemen programda büyük çapta değişiklikler yapıldığının farkına varıyorsunuz. Movie Maker henüz profesyonel video düzenleme programlarıyla aşık atamasa da fonksiyonları, resim ve video materyallerinden bir film oluşturmaya yetiyor. Programın özellikle kullanıcı arabirimi yenilendi. Sekmelere ayrılmış yapısı ile Office 2007'nin Ribbon arabirimini andırıyor. Taslak bölümü önceki sürümlerin aksine pencerenin alt kenarında değil, sağ yarısında bulunuyor. Fotoğraf ve videoları Live Fotoğraf Galerisi'nden Live Movie Maker'a aktarabilir veya programın "Video ve fotoğraf ekle" butonundan ekleyebilirsiniz. Bir filmi kesmek gibi tüm önemli fonksiyonlar "Düzenleme" paletinde bir araya getirilmiştir.

Daha fazla süs: Geçiş efektlerini kullanmak

Resimler arasına geçiş efektleri yerleştirmek isterseniz "Animasyonlar" sekmesine geçin. Taslak kısmında geçişin başlayacağı resmi veya videoyu işaretleyin ve "geçiş efektini" ve "süreyi" seçin. Live Movie Maker'ın beraberinde getirdiği kaydırma ve yakınlaştırma fonksiyonları da ilgi çekici. Bu alanın sağ tarafında aşağı doğru bakan bir ok işareti görürsünüz. Buna tıkladığınızda kaydırma ve yakınlaştırma efektlerinin bulunduğu bir palet açılır. Fare imlecini bu girdilerden birinin üzerine getirdiğinizde buna ilişkin efektin ön izlemesi

gösterilir. Girdiye tıkladığınızda efekti eklemiş olursunuz. "Görsel efektler" sekmesinde resimlerinizi değiştirmeye yönelik ilginç efektler bulabilirsiniz. Örneğin resimlerinize sepya tonu ekleyebilir veya bunları hareketlendirebilirsiniz.

Yaptığınız tüm değişiklileri devre dışı bırakan "Geri al" simgesini Live Movie Maker penceresinin üst kenarında, kaydetme butonunun yanında bulabilirsiniz.

Müzik ekleme: Sessiz filmler demode

Elbette iyi bir filmde eksik olmaması gereken en önemli öğe müziktir. Gerekli "Müzik ekleme" komutunu "Giriş" sekmesinde bulabilirsiniz. Bunların dışında filmlerinize alt yazı ekleyebilirsiniz. Eğer metin resmin üzerinde gösterilecekse öncelikle resmi işaretleyin ve sonra "Açıklama yazısı"na tıklayın. Üst pencere kenarında "Metin araçları" isminde en önemli biçimlendirme seçeneklerini sunan yeni bir sekme belirir. Metnin kendisini ön izleme bölümünün üzerine yazıyorsunuz. Benzer şekilde "Başlık" ve "Jenerik" de ekleyebilirsiniz.

Film tamamen düzenlendiğinde yayımlamaya sıra gelir. Yayımlamadan önce ön izleme bölümünün altındaki oynatma tuşlarıyla tüm filme göz atın.

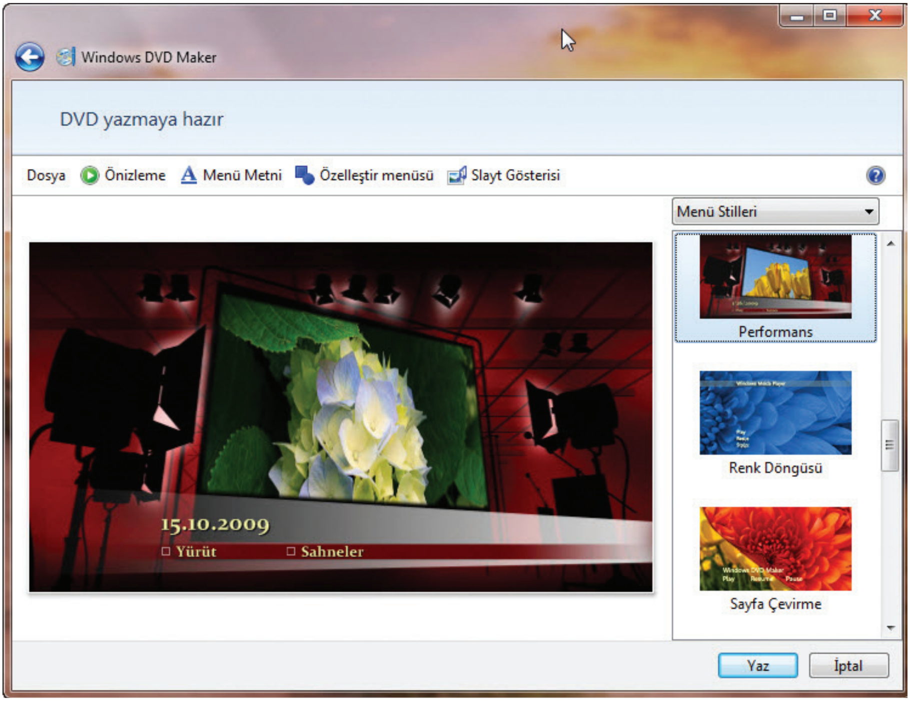
Sunum: Filmleri yayımlamak

Her şeyden memnunsanız "Giriş" sekmesindeki "Paylaşım" bölümünde aşağı doğru bakan oka basın. Açılan listede Live Movie Maker filminizi yayımlamaya yönelik tüm seçenekleri sunar. İşte bu seçenekler önceki sürümlerle karşılaştırıldığında hiç de azımsanacak gibi değil. Elbette bugünlerde asla eksik olmaması gereken YouTube'da yayımlama imkanı mevcut. Ayrıca eklentiler aracılığıyla Facebook, Picasa Web Album ve daha fazlasına aktarım yapmak

BİLGİ

Panorama resimleri

Windows Live Fotoğraf Galerisi'nde birkaç fare tıklaması ile panorama resimleri oluşturabiliyorsunuz. Sadece birleştirilmesini istediğiniz resimleri seçin ve "Yap" butonuna tıklayıp "Panoramik fotoğraf oluşur"u seçin. Sonrasında program verilerinizi inceler. Birbirine uyan resimler bulunursa bunlar bir panorama resmine dönüştürülür. Eğer uymazlarsa buna ilişkin bir uyarı alırsınız.

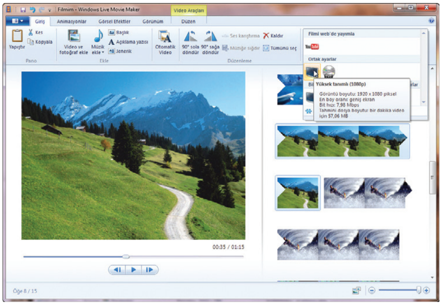
Pratik: Resimler Live Fotoğraf Galerisi'nden direkt çevrimiçi yayımlanabiliyor.

mümkün. Program videoları Full-HD çözünürlükte (1080p) kaydetme yeteneğine de sahip.

Eğer filmi direkt DVD'ye yazmak istiyorsanız "Paylaşım" paletindeki "Ortak ayarlar" kategorisinde bulunan "DVD yaz"ı seçin. Sonraki pencerede dosya ismini belirleyin ve filmi kaydedin.

Windows DVD Maker: Filmleri DVD'ye yazmak

Film kaydedildiğinde otomatikman Windows DVD Maker açılır. Live Movie

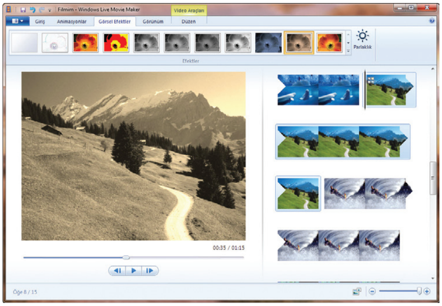

Yenilikler: Live Movie Maker selef sürümlerine göre çok daha fazla dışa aktarım imkanı sunuyor.

Maker ve Live Fotoğraf Galerisi'nin aksine Windows DVD Maker Windows 7'nin daimi bileşenlerinden biri. Yani internetten indirilip kurulmasına gerek yok; direkt kullanıma hazır. Microsoft program yeni bir özellik eklememiş ama burada kısaca değinelim. Live Movie Maker'dan filmleri DVD'ye yazdırmak istediğinizde DVD Maker otomatikman açılır. Bu durumda film doğrudan program penceresinde gösterilir.

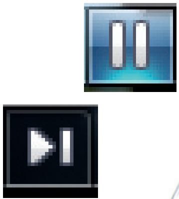
Alternatif olarak uygulamayı "Başlat | Tüm programlar | Windows DVD Maker" yolunu takip ederek açabilirsiniz. "Öğe ekle" butonundan istediğiniz film dosyalarını seçin. Eğer PC'nizin birden çok DVD yazıcısı varsa istediğiniz cihazı seçin. Alt kenardaki kutucuğa DVD başlığını yazın.

Seçeneklerde DVD en boy oranı, yazım hızı ve video formatı belirleniyor. Ayrıca DVD'nin DVD menüsüyle başlayıp başlamayacağını burada ayarlayabilirsiniz. Özellikle menüler programın en hoş özelliği. "Devam" bastıktan sonra "DVD yazmaya hazır" penceresinde birçok menü stilinden birini seçebilirsiniz. Bu stillerden birini seçtiğiniz anda sağ tarafta küçük bir ön izleme gösterilir. "Menü metni" komutu sadece metni değil, butonları da özelleştirmeniz izin veriyor. "Özelleştir menüsü" ön ve arka plan videolarının değiştirilmesine izin veriyor. Filmi DVD'ye yazmadan önce yeni ayarları kaydetmeyi unutmayın. ■

Renk oyunları: Efektler sayesinde resimler etkileyici biçimde süslenebiliyor.

MÜZİK VE

Görünüm meselesi: Sevdiğiniz şarkılar oynatılırken varsayılan olarak albüm kapağı gösteriliyor.

DAHA FAZLASI

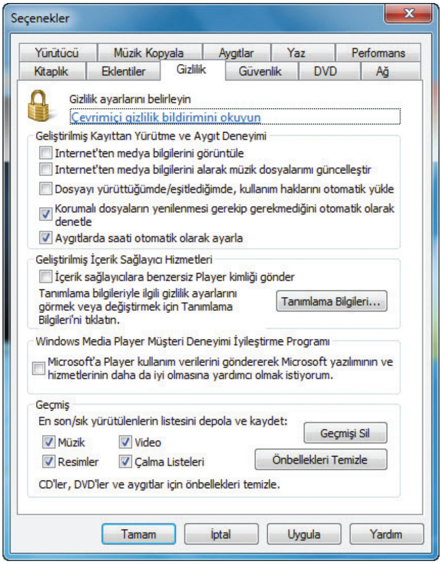
Windows 7'deki WINDOWS MEDIA PLAYER yeniden elden geçirilmiş bir arabirimin yanında yeni fonksiyonlar da sunuyor. CHIP, Media Player'ın 12. sürümünden neler bekleyebileceğinizi gösteriyor.

Windows 7 ile birlikte Windows Media Player 12'ye de sahip oluyorsunuz. Oynatıcı, Windows 7'nin görev çubuğuna sabitlenmiş olarak gelen üç programdan birisi. Simgesine tıklayarak programı başlatabilirsiniz.

İlk başlangıç sırasında Windows Media Player, hakkınızda bazı bilgiler öğrenmek ister. "Önerilen ayarlar"ı tercih ederseniz hemen programla çalışmaya başlayabilirsiniz. "Özel ayarlar"ı tercih ettiğinizdeyse bazı seçimlerde bulunmanız istenecek. Bu ayarları daha sonra da yapabilirsiniz; tabi unutmamak kaydıyla.

Ayarlar: Windows Media Player'ı yapılandırmak

Windows Media Player 12'yi yapılandırmak için "Düzenle" menüsündeki "Seçenekler"e basın. "Kitaplık" sekmesinde oynatıcının "internetten otomatikman ek bilgi indirip indirmemesi" ge-

Bilgi: Müşteri Deneyimini İyileştirme amacıyla gönderilen bilgilerin gönderilmemesini istiyorsanız bazı ayarlar yapmanız gerekiyor..

rektiğini belirleyebilirsiniz. Sonrasında "Gizlilik" sekmesine geçin. Eğer programın ilk açılışı sırasında "Önerilen ayarlar"ı seçtiyseniz Windows Media Player sizin için "Müşteri Deneyimi İyileştirme Programı"na kaydolma kararını vermiştir. Bu programa katıldığınız takdirde "Media Player kullanım verileriniz Microsoft yazılım ve hizmetlerini iyileştirmek için" otomatikman Microsoft'a gönderilir. Kullanım verilerini Microsoft'a göndermekten çekinenler ilişkili kutucukta tiki kaldırmalı. Aynı şekilde "İçerik sağlayıcılara benzersiz Player kimliği gönder" ve "Dosyayı yürüttüğümde/eşitlediğimde, kullanım haklarını otomatik yükle" seçenekleri de işaretliyse PC'nizin benzersiz ID'si gibi veriler de internet üzerinden gönderilir.

Örneğin sıkça CD'den bilgisayarınıza müzik kopyalıyorsanız "Müzik Kopyala" sekmesine göz atmalısınız. Kopyalanan içeriğin kaydedileceği formatın yanında ses kalitesini de belirleyebilirsiniz. Kalite ne kadar yüksek olursa dosya boyutu o kadar büyük olur. Seçeneklerdeki tüm ayarlara göz attıysanız "Tamam" ile pencereyi kapatın.

Oynatım: Medya dosyalarını çalmak

Windows Media Player'ın ana görevi müzik çalmak; fakat resim, video ve kaydedilen TV yayınları da oynatılabiliyor. Pencerenin solundaki navigasyon bölümünde istenilen kategoriye geçebiliyorsunuz. Örneğin "Müzik" bölümünü seçerseniz tüm müzik arşiviniz

gösterilir. Varsayılan olarak arşivinizi "Sanatçı", "Albüm" ve "Tarz"a göre sıralayabiliyorsunuz.

Yeni: Şarkılara göz atmak

Programın orta kısmındaki detaylar bölümünde fare imlecini bir şarkının üzerine getirip birkaç saniye beklediğinizde "Ön izleme" isminde ufak bir pencere belirir. Bu özellik 12. sürümde yeni. Ön izleme linkine tıkladığınızda şarkının bir kısmını dinleyebilirsiniz. Tam bu sırada yine ufak pencerede beliren "Atla" linkine tıkladığınızda şarkı doğrudan oynatılır. Eğer bir şarkı listesi oluşturuyor ve istediğiniz şarkının hangisi olduğundan emin değilseniz bu özellik çok pratik oluyor. Ayrıca hoş bir detay: Dinlemekte olduğunuz bir şarkı varsa şarkının pozisyonu bozulmadan farklı bir şarkıya göz atabiliyorsunuz. Fareyi ön izleme penceresinden çektiğiniz an dinlediğiniz şarkı kaldığı yerden devam ediyor.

Önceki sürümlerde olduğu gibi sürükle-bırak ile şarkı listeleri oluşturabiliyorsunuz. Fakat seçeceğiniz şarkılara özel bir sekme ayrılmış olması bu sürüme has bir yenilik. Program penceresinin sağ üst köşesine göz atın; burada "Yürüt", "Yaz" ve "Eşitle" isminde üç yeni sekme göreceksiniz "Yürüt" sekmesine tıkladığınızda liste oluşturabileceğiniz bölüm belirecektir. Sevdiğiniz parçaları fare ile buraya sürükleyin ve bırakın. "Liste seçenekleri" tuşuyla

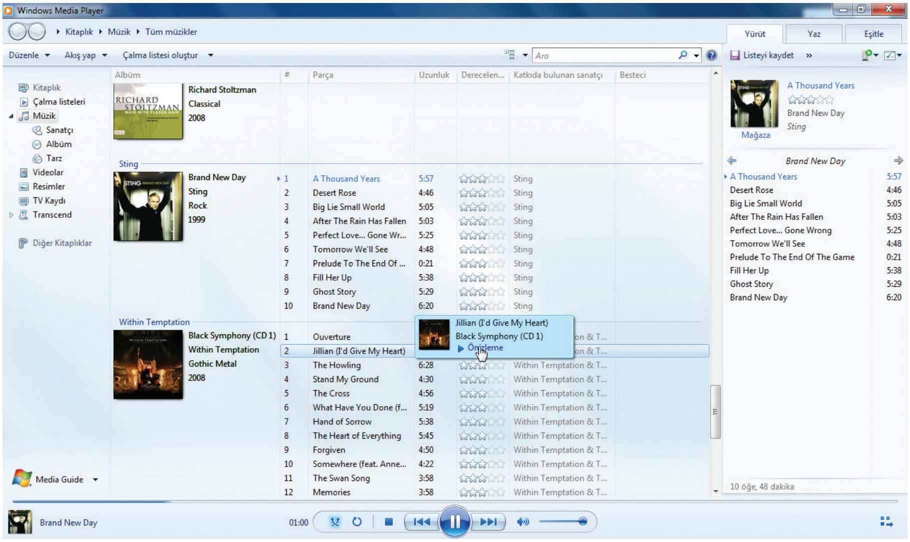
BİLGİ

Media Player ve Zıplayan Listeler

Windows 7'nin en pratik özelliklerinden biri olan Zıplayan Listeler, sık kullanılan dosyalara ve fonksiyonlara erişim sağlıyor. Windows Media Player bu yeni fonksiyonu destekleyen programlar arasında yer alıyor. Superbar'daki Media Player simgesine sağ tıkladığınızda zıplayan liste belirir. Sadece birkaç fare tıklaması ile sık dinlediğiniz parçaları çağırabilirsiniz. Bu özellik hakkında daha fazla bilgi önceki sayfalarda yer alıyor.

Müzik, video ve resimleri eşitlemek

Windows Media Player 12 ile taşınabilir bir cihazdaki video, resim ve müzik dosyalarını şimşek hızıyla bilgisayara kaydedebilirsiniz. Bu iş için MP3 çalarınızı PC'ye bağlayın. Muhtemelen Windows 7 cihazı sorunsuz bir şekilde tanıyacaktır. Tanıma süreciden sonra Media Player otomatikman "Eşitle" sekmesini açacaktır. Sürükle-bırak ile MP3 çalara kopyalanmasını istediğiniz tüm dosyaları eşitleme listesine taşıyın. "Eşitlemeyi başlat" butonuna basarak kopyalama sürecini başlatın.

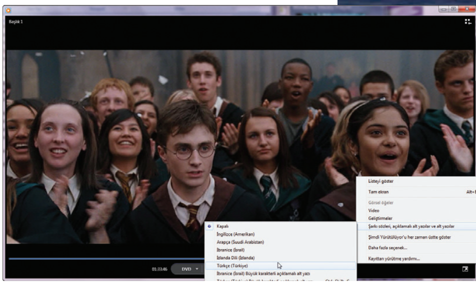
Ön izleme: Yeni fonksiyon sayesinde şarkıların tabiri caizse "tadına bakabiliyorsunuz". Hoşunuza gidenleri listeye taşıyabilirsiniz.

şarkı listenizi kaydetmeden önce belli kriterlere göre sıralayabilirsiniz.

Elbette istediğiniz zaman listede değişiklik yapabilirsiniz. Bu iş için navigasyon bölümünden istediğiniz listeyi seçin. Eğer geçen süre zarfında "Yürüt" sekmesi ekrandan kaybolduysa sekme ismine tıklayarak tekrar etkinleştirebilirsiniz. Oluşturduğunuz listelerden birini dinlemek istiyorsanız navigasyon bölümünden listeye sağ tıklayın ve "Yürüt" girdisine tıklayın.

Zevke göre uyarlama: İki oynatım modu

Windows Media Player "Kitaplık" ve "Şimdi yürütülüyor" ("Lightweight Playback Mode" da deniyor) adında iki farklı modda çalıştırılabiliyor. Kitaplık modunda tüm medya kitaplığınıza sürekli erişebiliyor ve oynatma listeleri oluşturmak, CD yazdırmak gibi önemli fonksiyonları yönetebiliyorsunuz. Buna karşın "Şimdi yürütülüyor"

Geliştirmeler: **Birkaç fare tıklaması ile mini modda da DVD oynatılırken altyazıları açabilirsiniz.**

Pratik: **Media Player görev çubuğundan da kontrol edilebiliyor**

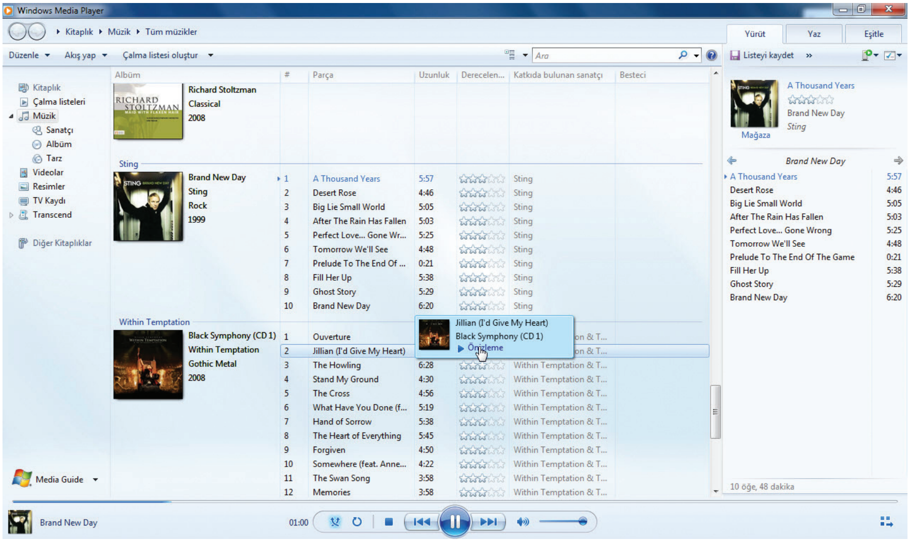
görünümü de çok hoş. Eğer hazırladığınız bir liste veya sevdiğiniz bir parça çalıyorsa aşırı büyük kitaplık moduna ihtiyacınız yok. "Şimdi yürütülüyor" görünümüne geçmek için ana pencerenin sağ alt köşesindeki mavi ok tuşuna basın.

Fareyle pencere üzerine getirdiğiniz an alt tarafta kontrol öğeleri belirir. Fareyi pencerenin üzerinden çektikten birkaç saniye sonra öğeler ekrandan silinir.

Varsayılan olarak bu mini modda albüm kapağı gösterilir. Sağ fare tuşu ile pencerenin üzerine tıkladığınızda "Görsel öğeler"in yanında farklı seçeneklerde sunuluyor. "Tam ekran"a geçtiğinizde seçtiğiniz görsel öğe tüm ekranı kaplar. Ayrıca "Geliştirmeler" altında yine ilginç birkaç özellik mevcut. Örneğin "Çapraz geçiş ve otomatik ses yüksekliği dengeleme" ile şarkılar arasındaki çapraz geçiş süresini ayarlayabilirisiniz.

İyi fikir: Media Player'ı görev çubuğundan yönetmek

Media Player'ı minimize ettiğinizde program penceresi görev çubuğuna yerleşir ve Superbar'daki Media Player ikonu belir-

Ses CD'si: **CD'ye yazılacak tüm şarkıları sürükle-bırak ile "Yaz" sekmesine taşıyabilirsiniz. Media Player ile yazım işlemi çok rahat hale geliyor.**

ginleşir. Windows 7'ye has bir yenilik: Media Player'ı minimize edilmiş halde görev çubuğundan yönetebilirsiniz. Fareyi program simgesinin üzerine getirdiğinizde ufak bir ön izleme penceresi beliriyor. Bu durum Vista'da da böyleydi. Fakat önceki sürümden farklı olarak Windows 7'de bu ön izleme penceresinin içinde üç kontrol tuşu beliriyor. Bir sonraki veya bir önceki parçaya atlama, oynatma ve duraklatma fonksiyonları sunan tuşlarla oynatıcıyı direkt buradan yönetebiliyorsunuz. Ön izleme penceresine tıklarsanız Media Player tekrar mini modda gösterilir. Kitaplık moduna geçmek için ufak kitaplık simgesine tıklamanız yeterli.

Film keyfi: Media Player ile video oynatmak

Windows Media Player sadece müzik oynatma yetisine sahip değil; videoları

ve TV yayını kayıtlarını da izleyebiliyorsunuz. Media Player 12; MP3, MPEG2, WMV, WMA dosyalarının yanında AAC, AVCHD, DivX, H.264 ve XviD dosyalarını ve DVD'leri de hiçbir ek yazılıma ihtiyaç duymadan oynatabiliyor. DVD'yi sürücüye yerleştirdiğiniz an otomatikman Lightweight Playback modunda oynatma süreci başlar. Sağ fare tuşu ile program penceresinin üzerine tıkladığınızda alt yazı ve ses dili ayarlarını kolayca yapabilirsiniz.

Medya yazımı: Kişisel ses CD'leri oluşturmak

Elbette Windows Media Player 12'de de kişisel ses CD'si oluşturabiliyorsunuz. Gerekli fonksiyonlar "Yaz" sekmesinde bir araya getirilmiştir. Öncelikle sürücünüze boş bir medya yerleştirin ve Media Player'da "Yaz" sekmesine geçiş yapın. Sonrasında "Yazma seçenekleri" tuşuna basıp ne tür bir disk oluşturmak istediğinizi (veri diski veya ses diski) seçin. "Diske ad verin" seçeneğine bastığınızda mavi ile işaretlenmiş "Yazma listesi" metnini istediğiniz bir isimle değiştirebilirsiniz. Sonrasında sıra diske yazılmasını istediğiniz dosyaları listeye aktarmaya geliyor. Şarkıları tek tek sürükleyip bırakabilir veya tüm bir şarkı listesini kullanabilirsiniz. Ayrıca video ve resim de ekleyebilirsiniz. Media Player diskte ne kadar boş yer kaldığını ekranda gösterir. Eğer diskte yer kalmazsa program otomatikman listeyi ikinci bir diske genişletir. Şarkıların (yahut resim ve videoların) sırasını istediğiniz zaman sürükle-bırak ile değiştirebilirsiniz. Yazılacak tüm verileri seçtiğinizde "Yazmayı başlat" butonuna basın.

Çevrimiçi: Media Player ile online radyo dinleyin

Birçok radyo istasyonu yayınlarını internet üzerinde yapıyor. Windows Media Player 12 ile tüm dünyadaki radyo yayınlarını evinize getirebilirsiniz. Tek şart internet bağlantınızın olması.
Media Player'ın navigasyon bölümündeki "Media Guide" butonuna bastıktan sonra açılan sayfada İnternet Radyosu'na geçiş yapabilirsiniz. Eğer istediğiniz istasyonu bulamıyorsanız "Radyo İstasyonu Arama" ile ülke bazında arama yapabilirsiniz. Örneğin ABD'yi seçtiğimizde toplam 1158 radyo listelendi. Listede istediğiniz radyoyu bulduğunuzda radyonun ismine tıklayıp hemen dinlemeye başlayabilirsiniz.

Radyo: **İnternet üzerinden birçok radyo yayınını dinleyebilirsiniz.**

Medya aktarımı: İnternetten kendi dosyalarınıza erişin

Eğer evinizde ağ kurduysanız bu ağ içerisindeki tüm bilgisayarlardan medya dosyalarına erişebilirsiniz. Bu imkanı Windows Media Player 11 de sunuyordu. 12. sürümde artık bu medyalara internetten de erişebiliyorsunuz. Eğer notebook'unuzla tatile çıktığınızda da multimedya dosyalarınıza ulaşmak istiyorsanız bu özellik çok pratik oluyor. Remote Streaming isminde-ki aktarım fonksiyonunun çalışması için öncelikle evdeki PC'nizi buna hazırlamalısınız. Ayrıca bir Windows Live ID'sine de ihtiyacınız var (sayfa 66'ya da göz atın). Windows Media Player'ı açıp simge çubuğunda "Akış yap | Ev medyasına Internet erişimi ver" yolunu takip edin. Sonrasında çıkan pencerede "Çevrimiçi kimlik bağla"ya tıklayın. Buna müteakiben çev-

rimiçi kimlikleri Windows kullanıcı hesaplarına bağlayabileceğiniz Denetim Masası bölümü açılır. Bu iş için bilgisayarda bir çevrimiçi kimlik sağlayıcı bulunmalıdır. Eğer PC'de bu yoksa "Çevrimiçi sağlayıcı ekle" butonuna basın. Şimdilik sağlayıcı olarak sadece Windows Live destekleniyor. "Windows Live"a tıklayın, sonrasında PC'niz için geçerli olan (32- veya 64-bit) Windows Live ID Sign-in Assistant aracını indirin ve kurun. Kurulum bittiğinde tekrar Denetim Masası'na geri dönün ve "Çevrimiçi kimliğe bağlan" linkine tıklayın. Windows Live ID'nizi girin. Oturum açtığınızda "Tamam" ile onaylayın.

Windows Media Player 12'ye geri dönün ve "Ev medyasına internet üzerinden erişilmesine izin ver" seçeneğine tıklayın. Yönetici onayı verdikten sonra evdeki PC'yi hazırlama işi tamamen bitmiş oluyor. Notebook'ta da Windows Live ID Sign-in Assistant kurulumunu yapıp Windows Live ID'niz ile oturum açmalısınız. Dışarıda Windows Media Player 12'den medya kitaplığınıza erişmek için doğal olarak evdeki PC'nin açık olması gerektiğini unutmayın. Eğer evinizdeki PC'ye uzaktan erişime ihtiyaç duymuyorsanız güvenlik için "Akış yap" menüsündeki "Player'ımın uzaktan denetlenmesine izin ver" seçeneğini devre dışı bırakın. ■

Media Player kısayolları

[CTRL] + [N]	Oynatma listesi oluşturma
[CTRL] + [1]	Kitaplık modu
[CTRL] + [2]	Lightweight Package modu
[CTRL] + [M]	Menü çubuğunu gösterme
[CTRL] + [P]	Oynatımı duraklatma
[CTRL] + [S]	Oynatımı durdurma
[CTRL] + [Shit] + [B]	Hızlı geri sarma
[CTRL] + [Shift] + [F]	Hızlı ileri sarma
[CTRL] + [H]	Rastgele modunu açma
[CTRL] + [T]	Yineleme modunu açma
[F7]	Sesi kapama
[F8]	Sesi azaltma
[F9]	Sesi arttırma
[CTRL] + [N]	Veri taşıyıcıyı kaldırma

WINDOWS 7 İÇİN 33 PÜF NOKTASI

WINDOWS 7 İÇİN EN İYİ KISAYOLLAR birçok kullanıcı Windows 7'nin çıkmasını merakla bekliyor. Yeni işletim sistemiyle hemen işe koyulmanız için Microsoft'un yeni işletim sistemiyle ilgili 33 püf nokta ve yardımcı bilgiyi bir araya getirdik.

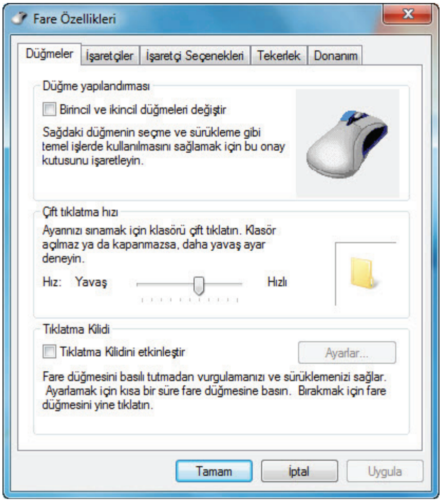
İPUCU Parola yöneticisi

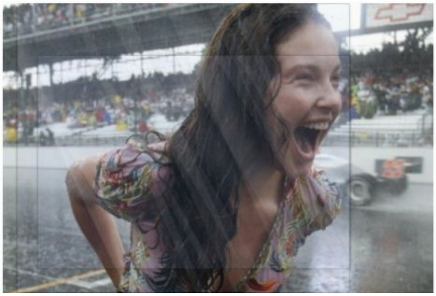
Microsoft, Windows 7ile web siteleri ve uygulamalar için kullandığınız parolaları bir kasaya taşıyor. Bu amaçla Vista halefinin bir parola yöneticisi var.

"Denetim Masası | Kullanıcı Hesapları ve Aile Koruması" altında bulacağınız "Kimlik Bilgisi Yöneticisi" bu amaca hizmet ediyor. Kimlik Bilgisi Yöneticisi tüm Windows Live hizmetleri ve Windows Live ID ile giriş yapılan tüm web sitelerini destekliyor.

İPUCU Seçim penceresi

[CTRL]+[Windows tuşu] ve [Tab] tuşuna bastığınızda fare ile tıklamaya gerek kalmadan bir seçim penceresindeki seçenekler arasında geçiş yapabilirsiniz.

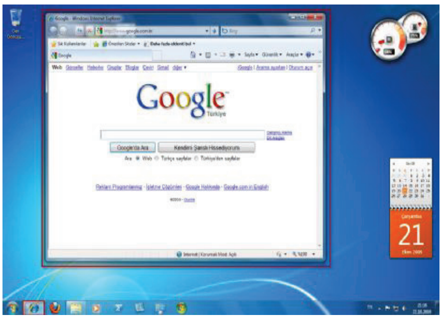

İPUCU Aero Peek

[Windows tuşu]+[Tab] ile uygulamalar arasında geçiş yapabilirsiniz. Ayrıca Microsoft Aero Peek özelliğini de bu kombinasyona ekledi. Programlar arasında geçiş yaparken etkin pencere ön plana çıkarılır, diğerleri şeffaf hale gelir.

İPUCU Görev çubuğu

[Windows tuşu]+[T] ile görev çubuğunu seçili hale getirirsiniz. Sonrasında

KISA KISA

İPUCU Çalıştır
[Windows tuşu]+[R] "Çalıştır" penceresini açar.

İPUCU Pencere küçültme
[Windows tuşu]+[M] aktif pencereyi minimize eder.

İPUCU Oturum kapatma
[Windows tuşu]+[L] kombinasyonu güncel oturumu kilitler.

İPUCU Masaüstü araçları
[Windows tuşu]+[G] ile masaüstü araçlarınıza göz atabilirsiniz.

İPUCU Arama penceresi
[Windows tuşu]+[F] ile arama penceresini açarsınız.

İPUCU Windows gezgini
[Windows tuşu]+[E] Windows Gezgini'ni açar.

ok tuşları ile açık programlar arasında gezebilir ve [Enter] ile yeni bir programı başlatabilirsiniz.

İPUCU Pencere boyutları

[Windows tuşu]+[I] ile pencere normal büyüklüğüne geri dönüyor veya minimize ediliyor.

İPUCU Masaüstü

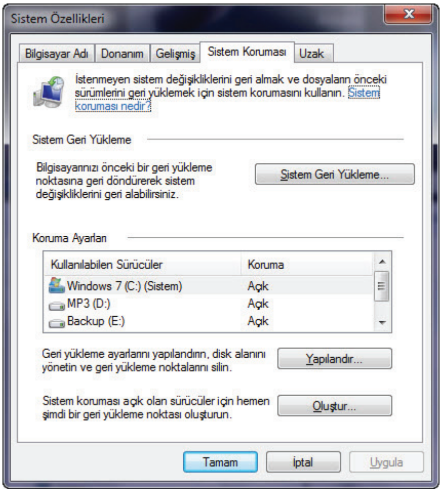
[Windows tuşu]+[D] tüm pencereleri minimize eder ve masaüstünü gösterir.

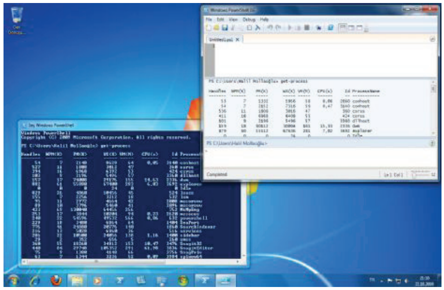
İPUCU Görüntü taşıma

[Windows tuşu]+[Shift]+[Ok tuşu] resmi soldaki veya sağdaki monitöre taşıyor.

İPUCU Sistem Geri Yükleme

Eğer bir şeyler ters giderse daha önce oluşturduğunuz sistem geri yükleme noktasına dönebilirsiniz. Bu iş için arama kutucuğuna "sistem geri yükleme" yazmanız yeterli. Araç, sonuçlarda belirecektir.

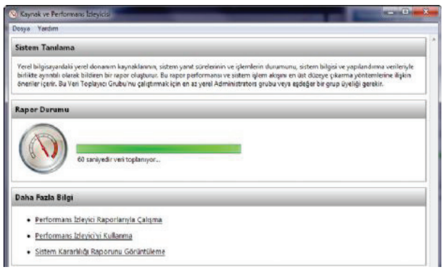
İPUCU CMD yerine GUI

PowerShell 2.0 ile yöneticiler ağ üzerinden kolayca bilgi alabilir; tecrübeli kullanıcılar ise görev otomasyonu yapabilir.

Microsoft daha basit bir kullanım için tümleşik script hazırlama aracının grafiksel kullanıcı arabirimi kullanan bir sürümünü de sunuyor. (arama kutusuna "ISE" yazın)

İPUCU Performans

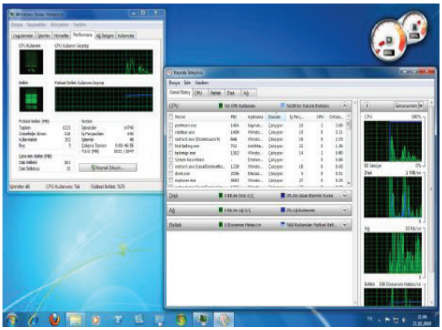
Arama kutucuğuna "perfmon /report" komutunu verdiğinizde sisteminizdeki

yerel donanım kaynakları, sistem tepki süreleri ve işlemler hakkında detaylı bir rapor alabilirsiniz.

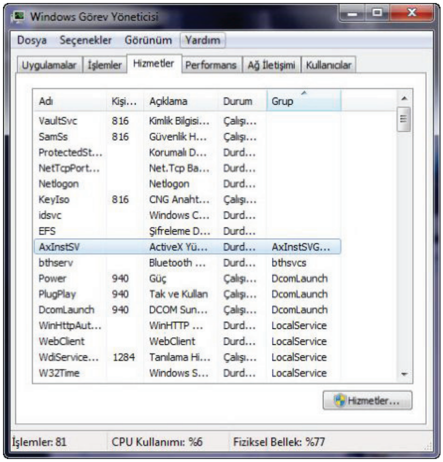
İPUCU Performans

Görev Yöneticisi'ndeki Performans sekmesinden sistem kaynaklarının kullanım oranına bakabilirsiniz. Performans sekmesindeki "Kaynak İzleyici" butonuna bastığınızda PC'nizin temel bileşenlerinin üzerindeki yükü yüzde cinsinden görebilirsiniz.

İPUCU Görev Yöneticisi

Bir işlemin arkasında gizlenen hizmeti Windows 7 Görev Yöneticisi ile bulabilirsiniz. [CTRL]+[Shift]+[Esc] kısayolu ile Görev Yöneticisi'ni çağırın ve "Hizmetler" sekmesin seçin. İstenilen hizmete sağ tıklayıp "İşleme git"i seçin. Tersini "İşlemler" sekmesinde de yapabilirsiniz.

İPUCU Hesap Makinesi

Windows 7 ile beraber gelen Hesap Makinesi de seleflerine göre büyük oranda evrim geçirdi. Araç, yeni fonksiyonlar ve yeni bir kullanıcı arabirimiyle tazelendi.

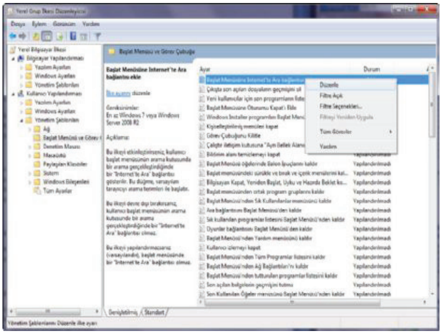
İPUCU Wordpad

Microsoft en sonunda bazı Windows araçlarını da tazelemeye karar verdi. Wordpad artık Office 2007'den tanıdığımız Ribbon arabirimiyle daha derli toplu. Ayrıca Wordpad artık "Office Açık

XML belgesi", yani DOCX formatını destekliyor.

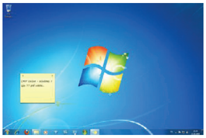
İPUCU İnternet aramasını etkinleştirmek

Varsayılan olarak Windows 7 başlat menüsünden direkt internet araması yapma imkanı sunulmaz. Bu seçenek devre dışı bırakılmıştır. Fakat bu özelliği açmak mümkün. Arama kutucuğuna "gpedit.msc" yazın ve Grup İlkesi Düzenleyicisi'ni açın.

Şu yolu takip edin: "Kullanıcı Yapılandırması | Yönetimsel Şablonlar | Başlat Menüsü ve Görev Çubuğu". Sağ taraftaki listede beliren "Başlat menüsüne Internet'te Ara bağlantısını ekle" girdisine çift tıklayın ve etkinleştirin. Bunu yaptığınızda Windows 7 başlat menüsünde "Internet'te Ara" seçeneği belirir.

İPUCU Yapışkan Notlar

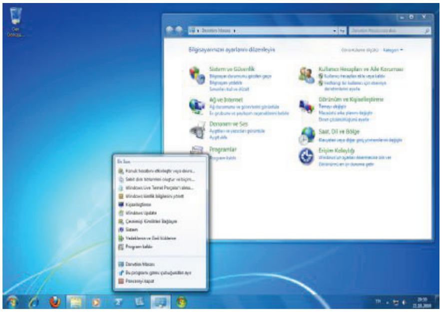

İsminden de anlaşılacağı üzere Yapışkan Notlar masaüstüne sabitleyeceğiniz kısa notları baz alıyor. Arama kutucuğuna "not" yazdığınızda bu aracı bulabilirsiniz.

İPUCU Denetim Masasını sabitleme

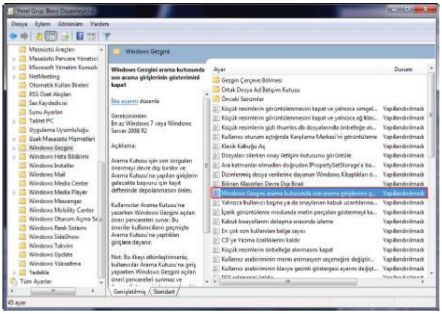
Denetim Masası'nı sıkça kullanıyorsanız görev çubuğuna sabitlemeniz kolay erişim açısından mantıklı olacaktır.

Öncelik Denetim Masası'nı açın ve görev çubuğundaki simgesine sağ tıklayıp "Görev çubuğuna sabitle"yi seçin.

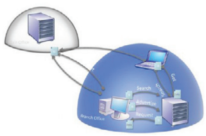
İPUCU Arama önerilerini devre dışı bırakmak

Arama kutucuğuna "gpedit.msc" komutunu verin. Açılan pencerede "Kullanıcı

Yapılandırması | Yönetimsel Şablonlar | Windows Bileşenleri | Windows Gezgini" altındaki "Windows Gezgini arma kutusunda son arama girişlerinin gösterimini kapat" girdisini seçin ve ayarını etkinleştirin.

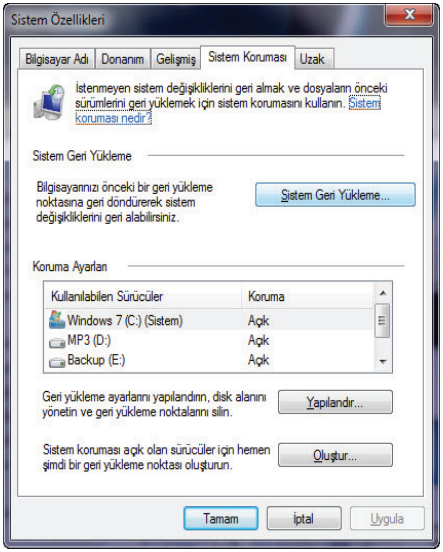
İPUCU BranchCache

Son kullanıcıdan ziyade firmalara hitap eden bu özellik sayesinde firma merkez ağından çağırılan içerikler ön belleğe alınıyor. Daha sonra bu içerik tekrar çağrıldığında ise bu içeriğe tüm noktalardan LAN hızında erişilebiliyor; hem de merkezin iletimi ne kadar zayıf olursa olsun.

İPUCU Geri yükleme noktası

Windows 7'de geri yükleme noktası oluşturmanın en kısa yolu yine başlat

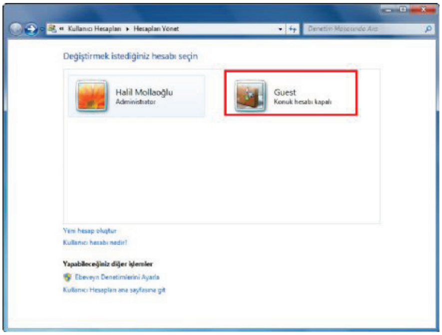

menüsündeki arama kutucuğundan geçiyor. "geri yükleme" yazdığınızda "Denetim masası" başlığı altında çıkan "Geri yükleme noktası oluştur" bu işi görüyor. Sonrasında açılan pencerede "Oluştur"a basın.

Oluşturacağınız geri yükleme noktasına bir isim verin ve "Oluştur"a basın. Bunu yaptığınızda Windows 7 bilgisayarınızın o anki durumunu kaydeder. Daha bu noktaya geri dönebilirsiniz.

İPUCU Misafir hesabını açmak

PC'nizi kısa bir süreliğine kullanacak ki-

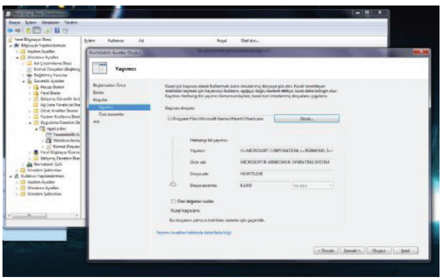

şiler için Misafir (Guest) hesabı açabilirsiniz. Böylece sizin kişisel dosyalarınızı değiştirme/silme imkanları da olmaz.

"Denetim Masası | Kullanıcı Hesapları ve Aile Koruması" yolunu takip ederek misafir hesabını etkinleştirebilir ve devre dışı bırakabilirsiniz.

İPUCU AppLocker

AppLocker ile yöneticiler sistemde hangi uygulamaların çalıştırılacağına karar

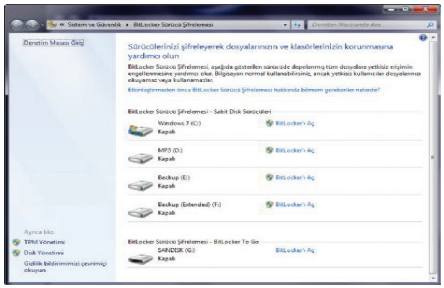

verebilir. Bilinen hedef ve Hash kurallarının aynında Microsoft, "Publisher Rules" (Yayımlayıcı Kuralları) kullanılmasına da izin veriyor. Bu sayede sadece geçerli bir Microsoft sertifikasına sahip uygulamalar başlatılabiliyor.

İPUCU USB bellekleri şifreleme

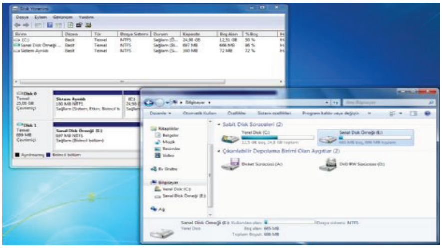
Windows 7 altında Bitlocker to Go ile USB bellekleri kolayca şifreleyebiliyorsunuz. Özelliği kullanmak için Explorer'da USB belleğinizin üzerine sağ tıklayın ve menüden "Bitlocker'ı etkinleştir"i seçin.

Fakat Bitlocker sadece Ultimate sürümde sunuluyor. Diğer sürümleri kullananlar açık kaynak kodlu TrueCrypt'e yönelebilir.

İPUCU Sanal sabit disk (VHD)

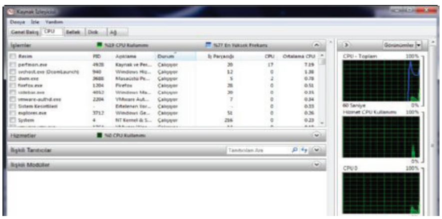
Windows 7 arabiriminin derinliklerine saklanmış bir diğer zekice fonksiyon ise sanal sabit diskler. Disk Yönetimi altında "Eylem | SSD oluştur" menüsünü takip

ederek birkaç adımda sanal bir sabit disk oluşturabilirsiniz.

İPUCU Kaynak İzleyicisi

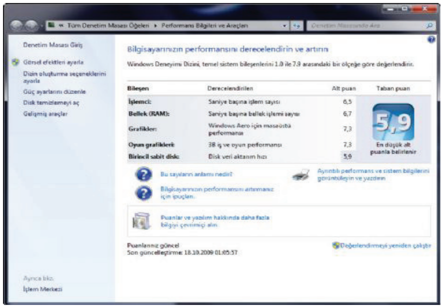
Yeniden elden geçirilmiş Kaynak İzleyicisi yaşadığınız performans sorunlarını analiz etmek için pratik bir yöntem. Araç CPU'yu, sabit disk erişimlerini, belleği ve ağ trafiğini denetliyor. Araca ulaşmanın en kısayolu yine başlat menüsündeki arama kutucuğu: "kaynak" yazmanız yeterli.

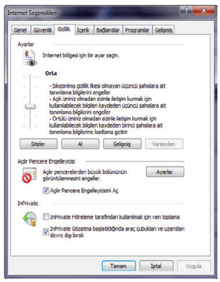
İPUCU Windows Deneyim Dizini

Windows Deneyim Dizini (WEI) donanım bileşenlerini ve sistem performansını test etmeye yönelik benchmark'lardan oluşuyor.

Eğer sisteminizde bir yazılımın çalışıp çalışmayacağını merak ediyorsanız bu araca başvurabilirsiniz. "Denetim Masası | Sistem ve Güvenlik | Sistem" başlığı altında Windows Deneyim Dizini'ni bulabilirsiniz.

İPUCU InPrivate Gözatma

IE8'deki InPrivate Gözatma tarayıcının hiçbir parola, form doldurma bilgisi veya geçici dosya kaydetmemesini sağlar. İster tarayıcıdaki "Güvenlik" menüsünden ister [CTRL]+[Shift]+[P] kombinasyonu ile bu moda geçiş yapabilirsiniz. ■

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhun Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı işleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Görsel Yönetmen Zeynep Bilmez
Editör Halil İbrahim Mollaoğlu
Marka Müdürü Asu Bozyayla, abozyayla@doganburda.com
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95
Web www.chip.com.tr

YÖNETİM
Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Tüzel Kişi Temsilcisi Murat Köksal
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoğlu

REKLAM
Grup Başkanı Cem M. Başar
Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici
CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 17, Faks: 0 212 336 53 93

Şahika Şahinkaya, ssahinkaya@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 14, Faks: 0 212 336 53 93

Hatice Tarhan, htarhan@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 37, Faks: 0 212 336 53 93
Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu
Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90
Maya Akar Center Kat:7 Büyükdere Cad. No: 100 - 102
34394 Esentepe / İstanbul
Yönetim Yeri Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli / İSTANBUL
Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16
Baskı APA Uniprint Basım San ve Tic. A.Ş.
Ömerli Köyü Mevkii 34555 Hadımköy / İSTANBUL
Tel: 0 212 798 28 40
Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22